CRNA GORA
Državna revizorska institucija
Broj: 03-035/23-83/17
Podgorica, 02. februar 2023. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA FONDA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE CRNE GORE ZA 2021. GODINU

-Konačni izvještaj-

Podgorica, februar 2023. godine

SADRŽAJ

I MIŠLJENJE I PREPORUKE 4
II OPŠTI DIO 25
2.1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE 25
2.2. CILJ I VRSTA REVIZIJE 26
3. DJELATNOST I ORGANIZACIJA SUBJEKTA REVIZIJE 26
3.1. DJELATNOST SUBJEKTA REVIZIJE 26
3.2. ORGANIZACIJA SUBJEKTA REVIZIJE 29
4. RAČUNOVODSTVENI SISTEM 30
5. PREDMET I OBUHVAT REVIZIJE 31
III METODE REVIZIJE I KONTROLA KVALITETA VRŠENJA REVIZIJE 33
3.1. METODE REVIZIJE 33
IV PROGRAM REVIZIJE 33
4.1. PRIPREMA I PLANIRANJE BUDŽETA 33
4. 1.1. FINANSIRANJE FONDA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE I JAVNIH ZDRAVSTVENIH USTANOVA 33
4.2. PLANIRANJE BUDŽETA FOND ZA ZDRAVSTVO 36
4.3. IZVRŠENJE BUDŽETA FOND ZA ZDRAVSTVO 39
4.4 FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 42
4.4.1 GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI FONDA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE I JAVNIH ZDRAVSTVENIH USTANOVA 42
4.4.2. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA 44
4.5. IZVJEŠTAJ O NEIZMIRENIM OBAVEZAMA 47
V PRIMICI FONDA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE 62
5.1. SOPSTVENI PRIHODI JZU I RASHODI FINANSIRANI IZ ISTIH 62
VI IZDACI 64
6.1 BRUTO ZARADE I DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA (POZICIJA 411) 64
6.2 OSTALA LIČNA PRIMANJA (POZICIJA 412) 72
6.3 RASHODI ZA MATERIJAL (POZICIJA 413) 76
6.4 RASHODI ZA USLUGE 78
6.5. RASHODI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE 81

6.6. KAMATE 83
6.7. RENTA 84
6.8. OSTALI IZDACI 85
6.9 TRANSFERI ZA SOCIJALNU ZAŠTITU 89
6.10 TRANSFERI INSTITUCIJAMA, POJEDINCIMA, NEVLADINOM I JAVNOM SEKTORU (POZICIJA 431) 92
6.11. PRAVDANJE UPLATA FONDA (AVANSA) OD STRANE JAVNIH ZDRAVSTVENIH USTANOVA 99
6.12 KAPITALNI IZDACI (POZICIJA 441) 103
6.13. OTPLATA OBAVEZA IZ PRETHODNOG PERIODA (POZICIJA 463) 104
VII SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA I UNUTRAŠNJA REVIZIJA 104
7.1. UPRAVLJANJE I UNUTRAŠNJE KONTROLE 104
7.2. UPRAVLJANJE RIZICIMA 106
7.3 KONTROLNE AKTIVNOSTI 108
7.4 INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE 112
7.5 PRAĆENJE I PROCJENA 113
7.6. SISTEM UNUTRAŠNJIH REVIZIJA 113
VIII IMOVINA 131
IX JAVNE NABAVKE 139
X SREDSTVA NA RAČUNU I U BLAGAJNI 145
XI SUDSKI SPOROVI 151
XII ZAKONSKA REGULATIVA 155

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu odluke broj: 03-035/22-712/2 od 23.marta 2022. godine i Godišnjeg plana revizije DRI, izvršila je reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonima, propisima i drugim aktima.
Nakon sprovedenih radnji državnih revizora i podnijetih zapisnika, Kolegijum, u sastavu član Senata DRI i rukovodilac Kolegijuma dr Milan Dabović i član Senata DRI i član Kolegijuma Zoran Jelić, na sjednici održanoj 01. februara 2023. godine, usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije za finansijske izvještaje
Rukovodstvo subjekta revizije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje podataka u finansijskim izvještajima, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije i Međunarodnim standardima revizije za javni sektor (ISSAI i EUROSAI).
Cijenimo da su, revizijom pribavljeni revizorski dokazi, dovoljni i odgovarajući i da daju osnovu za izraženo revizorsko mišljenje.

FINANSIJSKOM REVIZIJOM Godišneg finansijskog izvještaja Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu, utvrđeno je da su finansijski izvještaji pripremljeni u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja, ali da nalazi revizije ukazuju na nesaglasna postupanja subjekta revizije sa zakonskim i podzakonskim aktima i propisima navedenim u kriterijuma za vršenje ove revizije, te u skladu sa tim, nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje** cijeneći sljedeće nalaze:

- **Nalaz**

Utvrđeno je da Fond nije zatvarao poslovne knjige od 01. januara 2019. godine do danas (dakle za 2019, 2020 i 2021. godinu) što nije u skladu sa Uputstvom o radu Državnog trezora (član 94 – 99 Uputstva). Poslovne knjige bi trebalo da budu zatvorene do momenta podnošenja finansijskih izvještaja za prethodnu godinu. Po tvrdnji odgovornih lica iz računovodstva poslovne knjige za

2019, 2020 i 2021. godinu nisu zatvorene zbog neusaglašavanja potraživanja i obaveza sa JZU koje se dokumentuje potpisivanjem zapisnika Fonda i JZU.
Po tvrdnji odgovornih lica poseban problem je sa Kliničkim centrom CG i specijalnim bolnicama koje ne ispostavljaju fakture za izvršene zdravstvene usluge na ugovorom definisan način. U toku vršenja revizije je utvrđeno da nisu usklađivane poslovne knjige sa glavnom knjigom trezora za 2019, 2020 i 2021. godinu što **dovodi u sumnju istinitost i vjerodostojnost svih računovodstvenih pozicija u glavnoj knjizi za navedeni period i u značajnoj mjeri otežava proces revizije.**

Preporuka:

F1 Polazeći od činjenice da je fiskalna godina kalendarska godina, Fond za zdravstveno osiguranje treba da do momenta podnošenja finansijskih izvještaja, uskladi svoje poslovne knjige sa podacima iz Glavne knjige trezora saglasno odredbama člana 94 – 99 Uputstva o radu državnog trezora.

- **Nalaz**

Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u INT-u III ne odgovaraju podacima iskazanim u Konsolidovanom izvještaju (obrazac 6) za iznos od **1.709.094€.** Ovaj izdatak prema podacima iskazanim u Konsolidovanom izvještaju (obrazac 6) predstavlja povećanje depozita dok su u INT-u III iskazani kao izdatak. Na ovaj način stvara se proctor za diskrecionu potrošnju jer za isti iznos nijesu stornirani izdaci u završnom računu budžeta i iskazani depoziti na klasi 1.

Shodno podacima iskazanim u INT-ima JZU najveći iznos sredstava na 31. decembar 2021. godine je iskazan u Kliničkom centru CG u iznosu od 2.475.782,00€, Institut za javno zdravlje 2.433.940€, OB Bar 817.799€, AU Montefarm 816.935€, OB Berane 592.695€, OB Kotor 550.722€ i dr. Najveći iznosi sredstava na računima JZU iz budžetskih izvora koji su neutrošeni u 2021. godini se odnose na: Institut za javno zdravlje 527.487€, ZHMP 382.977€, OB Bar 371.369€ i dr.

Preporuka:

F2 Fond treba da izvrši storniranje zahtjeva za plaćanje kojima su sredstva prenijeta JZU za iznose neutrošenih sredstava shodno stanjima na računima JZU i to po budžetskim pozicijama u tekućoj (izvještajnoj) godini uz evidentiranje istih u narednoj kalendarskoj godini zahtjevima za plaćanje bez prenosa sredstava u cilju istinitog i objektivnog iskazivanja primitaka i izdataka u finansijskim izvještajima.

F3 Takođe treba izvršiti evidentiranje stanja sredstava na računima JZU na kontima klase 1 u glavnoj knjizi Državnog trezora. Na klasi 1 u glavnoj knjizi Trezora potrebno je iskazati i stanje gotovine na računima javnih zdravstvenih ustanova, koje je po INT-ima III JZU na 31. decembar 2021. godine iznosilo 10.398.301,00€.

- **Nalaz**

Polazeći od činjenice da je stanje neizmirenih obaveza koje je u 2016. godini iznosilo **7.392.365€** uvećano na **65.748.218€** u 2021. godini, kao i činjenice da je Vlada CG u 2015. godini smanjila neizmirene obaveze Fonda, JZU i Instituta za javno zdravlje u ukupnom iznosu od **36.000.000,00€, državni revizori su mišljenja da je u narednom periodu potrebno izvršiti planiranje budžeta Fonda, JZU i Instituta kroz sveobuhvatnu analizu potreba navedenih subjekata uz podršku Ministarstva finansija.**

Preporuka:

F4 Potrebno je da se planiranje budžeta Fonda, javnih zdravstvenih ustanova i Instituta za javno zdravlje izvrši u skladu sa sveobuhvatnom analizom potreba navedenih subjekata uz učešće Ministarstva finansija kako bi se za rezultat dobio realnije planiran budžet za finansiranje zdravstvenih institucija, obzirom da je praksa pokazala da dosadašnji budžeti nisu bili realno planirani.

- **Nalaz**

Sopstvene prihode u iznosu od 18.159.345€ i rashode finansirane iz istih u iznosu od 19.058.865€, saglasno članu 41 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, treba iskazati u glavnoj knjizi Državnog trezora. Prihode i rashode JZU treba planirati budžetom na nivou godine nezavisno od izvora finansiranja a mjesečno opredijeljena sredstva JZU do iznosa planiranih umanjiti zavisno od iznosa sopstvenih prihoda ostvarenih u tom mjesecu u JZU. Iskazivanje sopstvenih prihoda u glavnoj knjizi Državnog trezora treba vršiti na osnovu izvještavanja Fonda sačinjenog na osnovu informacija dobijenih od JZU o iznosima ostvarenih prihoda i rashoda.

Preporuka:

F5 Fond zdravstva CG treba da izvrši konsolidaciju sopstvenih prihoda i rashoda finansiranih iz istih.

- **Nalaz**

Sa pozicije 4111 su pored izdataka iskazanih u ukupnom iznosu neto zarade iskazani **i izdaci isplaćeni na ime otpremnine** u iznosu od 12.366,00€. Otpremnine su, shodno donijetim rješenjima, isplaćene u iznosu od 1.236,60€ za 10 lica u iznosu od po 1.236,60€ (14 obračunskih vrijednosti koeficijenta).

Preporuka:

F6 Fond za zdravstveno osiguranje treba da vrši plaćanje izdataka za otpremnine sa pozicije 4125 – otpremnine shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština a ne sa pozicije 4111 – neto zarade.

- **Nalaz**

Član 28[1], stav 4 zaključenih ugovora sa JZU glasi: **"Ukoliko je iznos ispostavljenih faktura Fondu za pruženu zdravstvenu zaštitu manji od iznosa uplaćenih sredstava, Fond će davaocu zdravstvenih usluga priznati troškove do visine uplaćenih sredstava i taj iznos će posebno evidentirati u knjigovodstvenoj evidenciji na teret rashoda Fonda". Utvrđeno je da uplate Fonda u iznosu od 88.599.103,99€ nijesu opravdane od strane JZU.**

Ovakva formulacija u tekstu ugovora koji Fond zaključuje sa javnim zdravstvenim ustanovama ostavlja prostor za diskrecionu potrošnju javnih sredstava i omogućava JZU da troše državni novac bez pravdanja odgovarajućom dokumentacijom. Neophodno je u ugovorima definisati da su sve zdravstvene ustanove dužne da pravdaju uplaćena sredstva Fonda u cjelosti i da će se neopravdani iznosi sredstava prenositi u narednu godinu.

Preporuka:

F7 Potrebno je da Fond izvrši izmjene ugovora sa javnim zdravstvenim ustanovama na način da se istim zdravstvene ustanove obavezuju da vrše pravdanje uplaćenih sredstava Fonda u cjelosti, kao i da se neopravdani iznosi kao obaveza pravdanja prenose u narednu godinu. Takođe, potrebno je da se u Fondu obezbijedi praćenje pravdanja uplaćenih sredstava po JZU na način da se svaka naredna uplata uslovljava pravdanjem prethodne, odnosno da se ista umanjuje za iznos neopravdanih sredstava, a da se u slučaju utvrđivanja više uplaćenih sredstava na kraju godine isto koristi kao osnov za umanjenje planiranih sredstava za narednu godinu toj JZU.

REVIZIJOM PRAVILNOSTI je utvrđeno da Fond za zdravstveno osiguranje nije finansijske transakcije i poslovne aktivnosti u svim materijalnim aspektima uskladio sa: Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju („Sl. list Crne Gore", broj 06/16...67/19), Statutom Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore („Sl. list Crne Gore", broj 21/20), Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 075/18 od 23.11.2018), Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list Crne Gore broj, 020/14, 056/14, 070/17, 004/18, 055/18, 066/19, 070/21), Zakonom o državnoj imovini ("Sl. list Crne Gore", br.021/09 i 040/11) i Uredbom o načinu vodjenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini ("Sl. list Crne Gore", br.13/10), Upustvom o radu Državnog trezora (Sl. list Crne Gore ,broj 53/14...96/21), Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list Crne Gore" broj 65/01...67/19) te Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list Crne Gore broj 02/18...08/21"), Zakona o javnim nabakama („Sl. list Crne Gore broj 74/19"), Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave te Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžeta opština („Sl. list CG", br.072/16, 106/20 i 080/21 i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Polazeći od konstatovanih propusta u revizorskom izvještaju, nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje**, polazeći od sljedećeg:

[1] Ugovor OB Bar, odnosno član 29 ugovora sa SB Risan. Ugovori su u osnovi tipskog karaktera.

- **Nalaz**

U postupku revizije je utvrđeno da je Fond sačinio Izvještaj o konsolidovanoj javnoj potrošnji u zdravstvu za period od 01.01. – 31.12.2021. godine (akt br. 03-3227 od 12. aprila 2022. godine). Izvještaj **nije usvojen od strane Upravnog odbora** saglasno članu 9, tačka 9 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 021/20 od 22. marta 2020). Uz Izjašnjenje subjekta revizije na Preliminarni izvještaj dostavljen je dokaz o predaji finansijskih izvještaja Ministarstvu finansija. Takođe, Fond je uz Izjašnjenje dostavio i

- **Izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine (Obrazac 8) i**
- **Izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve (Obrascu 9).**

Preporuka:

P1 **Fond za zdravstveno osiguranje treba da saglasno odredbama člana 5 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave dostavlja Ministarstvu finansija konsolidovane godišnje finansijske izvještaje za javne ustanove do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima 5 i 6, prethodno usvojene od strane Upravnog odbora Fonda saglasno odredbama člana 9 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje ("Službeni list Crne Gore", br. 021/20 od 22.03.2020).**

- **Nalaz**

Shodno članu 76 stav 1 tačka 7 Zakona o obaveznom zdravstvenon osiguranju (“Službeni list Crne Gore”, broj 06/16, 02/17, 22/17, 13/18, 67/19) koji je važio do 01. januara 2022. godine Upravni odbor Fonda imenuje i razrešava direktora Fonda dok je u članu 98 stav 1 istog Zakona propisano da direktora Fonda imenuje Vlada Crne Gore na predlog ministra zdravlja.

Preporuka:

P2 **Preporuka državnih revizora je da se prilikom donošenja zakonskih propisa mora voditi računa da se pojedine pravne stvari ne tretiraju na dva načina u dva posebna člana istog propisa.**

- **Nalaz**

Pravilnikom o bližim uslovima u pogledu standarda, normativa i načina ostvarivanja primarne zdravstvene zaštite preko izabranog tima doktora ili izabranog doktora (“Službeni list Crne Gore", br. 010/08 od 15.02.2008, 001/12, 064/17, 077/20 od 29.07.2020), propisani su standardi i normativi potrošnje za primarnu zdravstvenu zaštitu, dok za sekundarnu i tercijalnu zdravstvenu zaštitu nijesu propisani novi standardi i normativi.

Ovlašćena lica u Fondu su izjavila da su u ranijem periodu postojali standardi i normativi za sve nivoe zdravstvene zaštite. Novi stadardi i normativi za sekundarnu i tercijalnu zdravstvenu zaštitu

nijesu doneseni a stari standardi iz ranijeg perioda se ne primjenjuju. Ne poštuje se princip kontinuiteta u primjeni standard da se stari standardi primjenjuju sve dok se usvoje novi. Ovakvom primjenom standarda je omogućeno neracionalno trošenje sredstava za zdravstvenu zaštitu na sekundarnom i tercijalnom nivou.

Preporuka:

P3 Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore treba da inicira donošenje i usvajanje standard i normative medicinskih usluga na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou, obzirom da spisak usluga koje se pružaju na sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite sadrži i usluge koje nijesu obuhvaćene normativima iz 1982. g. odnosno iz 1990. godine.

- **Nalaz**

Ukupni godišnji konsolidovani izdaci Fonda i JZU zadnjih pet godina uvećani su za 123.500.938€ (sa 237.575.586€ u 2017. godini na 361.076.524€ u 2021. godini). Prosječno godišnje povećanje troškova javnog zdravstva bilo je 24.700.000€.

Ukupno prikazano stanje konsolidovanih akumuliranih obaveza Fonda i JZU na dan 31. decembar 2021. godine iznosilo je 65.748.217,85€. Utrošena sredstva Fonda i JZU, tj. stanje konsolidovane javne potrošnje u zdravstvu na kraju 2021. godine iznosi 361.056.527€ (izvršenje u okviru budžetskog limita u iznosu od 324.660.727,00€ + izvršenje iz sopstvenih sredstva JZU u iznosu od 19.058.865€ + neizmirene obaveze Fonda i JZU nastale u 2021.godini u iznosu od 17.336.935€). Obaveze koje terete tekuću godinu a formirane su preko limita utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu, bez obzira jesu li ili nijesu dospjele na dan 31. decembar tekuće godine predstavljaju obavezu države koja se mora ispuniti i treba jasno da budu prikazane i precizno obrazložene i izvještajima Fonda i JZU.

U sistemu javnog zdravstva 2021. godine za 30.276.621€ više je potrošeno od procijenjenih potreba u budžetskom zahtjevu Fonda za 2021. godinu. Ovo ukazuje da uprava Fonda, Budžetskim zahtjevom za 2021. godinu, nije realno procijenila potrebe zdravstva na pojedinim pozicijama (npr. obaveze za ljekove, obaveze za liječenje van sistema javnog zdravstva i obaveze po osnovu refundacije naknada za bolovanje preko 60 dana) pri čemu se moraju istaći uvećani troškovi liječenja izazvanog Korona virusom.

Preporuka:

P4 Preporučuje se da Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore i javne zdravstvene ustanove vrše realno planiranje potreba zasnovano na stvarnim troškovima koji nastaju na osnovu obaveza za ostvarivanje prava osiguranika propisanih zakonima u zdravstvu, vode stalnu kontrolu trošenja u skladu Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju, standardima zdravstvene zaštite i

Pravilnikom o načinu, postupku, sadržaju i mjerama kontrole davaoca zdravstvenih usluga i uzimajući u obzir sve limite javne potrošnje.

- **Nalaz**

U cilju efikasnosti i ubrzavanja procesa obrade zahtjeva za refundacije naknada za bolovanja i evidentiranja istih u glavnoj knjizi Fonda potrebno je razmotriti mogućnost izmjene Pravilnika o načinu ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanja prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad ("Službeni list Crne Gore", br. 106/20 od 02.11.2020) – člana 26 u dijelu dostavljanja Potvrda za utvrđivanje osnova za obračun naknade zarade, sa odgovarajućim platnim listama, na način kako je to uređeno Pravilnikom o bližim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja iz socijalne i dječje zaštite ("Službeni list Crne Gore", br. 043/20, …., 113/21) za refundaciju naknada zarada propisanih istim**.** Naime Pravilnikom o bližim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja iz socijalne i dječje zaštite je precizirano da **se kao osnov za obračun naknade koristi dokaz od poreskog organa o visini izmirene zarade zaposlenom** za period propisan Zakonom. Pravilnikom Fonda (član 26, stav 1, tačka 4) je precizirano da podnosioci zahtjeva dostavljaju pod punom krivičnom i materijalnom odgovornošću potvrde za utvrđivanje osnova za obračun naknade zarade, sa odgovarajućim platnim listama. Obzirom da se podaci unijeti u ovim potvrdama koriste za računanje osnova za refundacije (12-to mjesečni prosjek zarade koja prethodi mjesecu u kom je nastupila privremena spriječenost za rad) to je proces evidentiranja u značajnoj mjeri usporen usled kontrola dostavljene dokumentacije od strane zaposlenih u Fondu (samo 2 lica za PJ Podgorica), koje u značajnoj mjeri otežavaju proces rada.

Preporuka:

P5 Potrebno je da Fond za zdravstveno osiguranje razmotri mogućnost da izmijeni Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanja prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad da se kao osnov za obračun naknade koristi dokaz od poreskog organa o visini isplaćene zarade zaposlenom kako je to regulisano u Pravilniku o bližim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja iz socijalne i dječje zaštite, nakon sprovedene analize izdataka.

- **Nalaz**

Fond za zdravstveno osiguranje je IOPPD obrasce podnosio sa zakašnjenjem, što nije u skladu sa rokovima propisanim u Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica.

Preporuka:

P6 Fond za zdravstveno osiguranje CG treba da sačinjava IOPPD obrasce u skladu sa članom 47, tačka 3 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, i iste podnosi nadležnom poreskom organu do 15-tog u mjesecu za prethodni obračunski period shodno članu 47 tačka 3 i članu 5 Pravilnika kako bi se izbjeglo plaćanje novčanih

kazni, pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu, predviđenih članom 53a, tačka 1 i 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

- **Nalaz**

U JZU je u januaru 2021. godine bilo zaposleno 8.798 lica a u decembru 8.699 lica bez Zavoda za transfuziju krvi (ZTK) i Zavoda za hitnu medicinsku pomoć (ZHMP). Uvidom u dostavljene podatke iz strukture sloga za decembar za zaposlene u Zavodima je utvrđeno da su u ZTK bilo zaposleno 126 zaposlenih a u ZHMP 528 zaposlenih. Na osnovu svega navedenog se izvodi zaključak da je u decembru u JZU bilo ukupno zaposleno 9.353 zaposlenih, što je za 555 zaposlenih više nego u januaru 2021. godine.

Preporuka:

P7 Ministarstvo zdravlja treba da izvrši procjenu broja zaposlenih u JZU shodno broju korisnika zdravstvenih usluga koje pokrivaju te JZU i da definiše način njihovog finansiranja u skladu sa utvrđenim potrebama, obzirom da su troškovi bruto zarada i doprinosa na teret zaposlenih u strukturi ukupnih troškova Fonda u 2021. godini iznosili 41,25% i da je utvrđen trend stalnog uvećavanja broja zaposlenih u JZU.

- **Nalaz**

Na osnovu podataka prezentiranih u Odluci o rasporedu sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu br. 01-7049 od 16. jula 2021. i Odluke o izmjeni Odluke br. 01-7981 od 12. avgusta 2021. godine izdaci za bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca su planirani u iznosu od 118.074.000,01€ a isti su shodno podacima prezentiranim u INT-u III i bazi Državnog trezora realizovani u iznosu od 133.929.927,00€ što je više za 15.855.927,00€. Takođe u INT-u III je iskazano da su planirani izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca 123.998.247,00€ a da su isti realizovani u iznosu od 133.929.927,00€ što je za 9.931.680,00€ više od planiranih izdataka u INT-u III.

Preporuka:

P8 Fond za zdravstveno osiguranje CG treba da vrši svakomjesečne kontrole obračuna zarada zaposlenih u JZU. Kontrole je potrebno posebno usmjeriti na ugovorene i ostale naknade na način da se uspostave naknadne kontrole obračuna zarada u JZU a da se ekonomski efekti eventualno utvrđenih nepravilnosti u obračunima zarada koriguju u narednim obračunskim periodima.

- **Nalaz**

Upoređivanjem podataka iz strukture sloga sa isplaćenim pozicijama su utvrđena određena odstupanja i neiskazivanje isplata u iznosu od 24.587,89€ na poziciji naknada za stanovanje i odvojeni život, 19.821,96€ na poziciji otpremnina i 98.570,09€ na poziciji ostalih naknada.

Preporuka:

P9 Subjekt revizije u saradnji sa Ministarstvom finansija treba da izradi procedure i uputstva za evidentiranje budžetskih izdataka sa pozicija 411 Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i 412 – Ostale naknade u odgovarajuće kolone iz strukture sloga kako bi se budžetske isplate mogle pratiti u potpunosti. Takođe, potrebno je urediti jednoobraznost strukture sloga obzirom da su uočena odstupanja istih kod IJZ u odnosu na ostale JZU.

- **Nalaz**

Državnim revizorima **nijesu dostavljeni dokazi** o pravdanju prenešenih sredstava za rashode za material. Subjekt revizije je vršio avansna plaćanja roba i usluga i plaćanja po osnovu nefiskalnih računa.

Preporuka:

P10 Subjekt revizije treba da vrši plaćanje roba, radova i usluga po računima koji su izdati u skladu sa Zakonom o porezu na dodatu vrijednost i Pravilnikom o primjeni istog Zakona.

- **Nalaz**

Izdaci po osnovu ugovora o djelu su ukupno iskazani u iznosu od 50.692,49€. Obzirom da se ugovorom o djelu, ne može zasnovati radni odnos, isti se zaključuju radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca, tj. **ne mogu** se zaključivati za poslove i radne zadatke predviđene Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Način zasnivanja radnog odnosa u organima državne uprave regulisan je Zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

U dokumentaciji koja je dostavljena na uvid državnim revizorima **nije bilo izvještaja o radu** ni u jednom od kontrolisanih ugovora, što nije u skladu sa citiranim čl. 669 Zakona o obligacionim odnosima.

Preporuka:

P11 Preporučuje se subjektu revizije da zaključuje ugovore o djelu saglasno važećoj zakonskoj regulativi, uz obavezu izvršilaca da dostave izvještaje o sprovedenim aktivnostima po zaključenim ugovorima, uz obezbjeđenje nadzora i kontrole. Posebno treba voditi računa da se ugovorima o djelu mogu angažovati lica za obavljanje poslova koji nisu iz opisa poslova državnih službenika i namještenika tj. samog Fonda.

Preporuka:

P12 Preporučuje se da Ministarstvo finansija prilikom planiranja budžeta kako Fonda tako i ostalih državnih organa i organa državne uprave analizira mogućnost smanjenja planiranih sredstava na poziciji 4191 - planirani iznosi (aproprijacije), mjesečno ili

kvartalno odobravanje potrošnje (varanti/alokacije), ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na izdatke po osnovu isplata ugovora o djelu a povećanja planiranih sredstava na poziciji 411 - bruto zarada, čime bi se stvorio osnov za rješavanje pravnog statusa ovih lica, dovelo do pravne i socijalne sigurnosti zaposlenih i ispoštovala činjenica da poslove iz nadležnosti organa obavljaju državni službenici i namještenici koji za svoj rad bivaju plaćeni.

- **Nalaz**

Područnim jedinicama Fonda za zdravstveno osiguranje na čijoj teritoriji se nalazi prebivalište osiguranika se dostavljaju fakture za izvršene zdravstvene usluge iz tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite po DRG modelu (KCCG i Codra).

Revizijom PJ Fonda Podgorica je utvrđeno da kontrolu prispjelih faktura vrše lica zadužena za knjiženje istih u područnim jedinicama. Po njihovoj izjavi "dodatnih kontrola pruženih zdravstvenih usluga po ispostavljenim fakturama nema, već se od njihove strane obavještava centrala Fonda da su utvrđeni određeni propusti". Fakture se dostavljaju u papirnoj i elektronskoj formi a po njihovoj izjavi "nije im poznato da iko vrši njihovo upoređivanje". Prilikom utvrđivanja propusta u fakturisanju, iste se vraćaju JZU uz dopis s tim što je saopšteno "da se od 2019. godine fakture ne ispravljaju i vraćaju Fondu".

Preporuka:

P13 Fond za zdravstveno osiguranje, kao i JZU, uz koordinaciju Ministarstva zdravlja, treba da uspostavi kvalitetan sistem internih kontrola sa jasnim ciljevima i smjernicama koji treba da obezbijedi kvalitetno finansijsko izvještavanje JZU i pravdanje finansijskih sredstava JZU sa odgovarajućim sankcijama za neizvršavanje istih.

- **Nalaz**

Potrebno je izvršiti detaljne analize sistema finansiranja zdravstvenog sistema obzirom da je utvrđeno da postojeći sistem finansiranja javnih zdravstvenih ustanova ne obezbjeđuje adekvatno pravdanje uplaćenih sredstava Fonda od strane javnih zdravstvenih ustanova. U navedeni proces je neophodno uključiti i Ministarstvo zdravlja kao resorno ministarstvo a sve u cilju poboljšanja pružanja usluga građanima uz povećanje korisnosti upotrebe javnih sredstava i obezbjeđivanje mehanizama kontrole kako od strane Fonda za zadravstveno osiguranje tako i od strane Ministarstva zdravlja. Takođe državni revizori su mišljenja da bi trebalo formirati stručnu službu za kontrolu od strane Ministarstva, Fonda i zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama u koju bi bili uključeni pored zdravstvenih radnika i drugi profile obrazovanja kako bi se kreirao sistem koji bi trebalo da obezbijedi kvalitetan sistem kontrole finansiranja i pružanja zdravstvenih usluga u javnim zdravstvenim ustanovama.

Preporuka:

P14 Fond za zdravstveno osiguranje u saradnji sa Ministarstvom zdravlja i JZU treba da formira stručnu službu za kontrolu upotrebe budžetskih sredstava u

zdravstvene svrhe. Takođe, potrebno je obezbijediti adekvatno pravdanje uplaćenih sredstava javnim zdravstvenim ustanovama u cilju veće finansijske discipline i odgovornosti u potrošnji javnih sredstava.

- **Nalaz**

Fond za zdravstveno osiguranje je dostavio Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG", broj 75/18), Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2021. godinu, broj: 03-2152 dana 09. marta 2022. godine.

Preporuka:

P15 Na osnovu člana 18 stav 5 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG", broj 75/18), i Pravilnika o sadržaju godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola i načinu izvještavanja ("Sl. list CG", broj 71/19) Fond treba da Ministarstvu dostavi godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola do 15. februara tekuće za prethodnu godinu.

- **Nalaz**

Direktor Fonda za zdravstveno osiguranje je donio Etički kodeks službenika i namještenika Fonda za zdravstveno osiguranje broj: 01-6320 od 03. novembra 2015. godine.
Preporuka:

P16 Fond za zdravstveno osiguranje treba da inovira i uskladi Etički kodeks službenika i namještenika, shodno važećim propisima, obzirom da je postojeći donijet u 2015. godini.

- **Nalaz**

Na osnovu člana 13 stav 2 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru ("Sl. list CG", br. 73/08, 20/11, 30/12, 34/14) i člana 17 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore ("Sl. list CG", br.31/17) direktor Fonda je donio je Rješenje o određivanju lica Zaduženog za koordinaciju uspostavljanja i sprovođenja procesa upravljanja rizicima na nivou Fonda za zdravstveno osiguranje Rješenjem broj: 01-739 od 31. januara 2018. godine određena je **S. M.**

Preporuka:

P17 U Fondu za zdravstveno osiguranje potrebno je donijeti novo rješenje za lice zaduženo za koordinaciju uspostavljanja i sprovođenja procesa upravljanja rizicima, shodno važećem Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", br.75/18).

- **Nalaz**

Fond za zdravstveno osiguranje je dostavio Izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare, broj: 03-2036/1 dana 04. marta 2022. godine.

Preporuka:

P18 Shodno Pravilniku o načinu uspostavljanja Sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u javnom sektoru ("Sl. list CG", broj 71/19) rukovodilac subjekta treba da dostavi organu uprave nadležnom za finansije godišnji izvještaj o obavještenjima o sumnjama na prevare, odnosno nepravilnosti i preduzetim mjerama do 15. februara tekuće za prethodnu godinu.

- **Nalaz**

Odluka o utvrđivanju limita u potrošnji telefonskih impulsa donesena je shodno Statutu Fonda za zdravstveno osiguranje iz 2005. godine. Odluka nije upodobljena sa Statutom Fonda za zdravstveno osiguranje iz 2020. godine.

Državnim revizorima je u postupku revizije stavljen na uvid spisak zaposlenih službenika - korisnika službenih mobilnih telefona i spisak ostalih zaposlenih korisnika plaćenog limitom u potrošnji telefonskih impulsa od strane Fonda koji nije potpisan od strane direktora Fonda.

Takođe nije stavljen na uvid sklopljeni Ugovor sa operaterom o pružanju usluga mobilne telefonije za potrebe Fonda za zdravstveno osiguranje kao i fakture o plaćanju troškova računa korisnika mobilnih telefona.

Preporuka:

P19 Interno pravilo za korišćenje mobilnih telefona na teret Fonda koje je dio Knjige internih procedura potrebno je inovirati shodno važećim zakonskim propisima i donijeti Odluku o utvrđivanju limita u potrošnji telefonskih impulsa shodno Statutu Fonda za zdravstveno osiguranje ("Sl. list Crne Gore", br. 021/20).

- **Nalaz**

Odluka o načinu korišćenja i potrošnji goriva prevoznih sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje nije dio Pravilnika procedura jer nije inovirana Knjiga procedura koja sadrži Interno pravilo o korišćenju službenih vozila.

Državnim revizorima nije u postupku terenskog rada dostavljeno posebno ovlašćenje sa podacima o vozilu i licu koje isto zadužuje, izdati nalozi za korišćenje službenog vozila radi obavljanja određenog zadatka ili kao mjesečni nalog na obrascu (putni nalog- obrazac PN) kao ni nalozi za kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva na obrascu za kontrolu OK.

Preporuka:

P20 Potrebno je inovirati postojeći dokument Finansijsko upravljanje i kontrola (FMC) Pravilnika internih procedura koji datira od 17. decembra 2015. godine broj: 01-7370 i uskladiti ga sa važećim zakonskim propisima.

Preporuka:

P21 Starješina organa ili drugo ovlašćeno lice je dužno da odredi lice koje je odgovorno za korišćenje službenog vozila i sastavi posebno ovlašćenje sa podacima o vozilu i ko isto zadužuje i da izdaje nalog za korišćenje službenog vozila i potrošnju goriva radi obavljanja određenog zadatka ili kao mjesečni nalog na obrascu (putni nalog- obrazac PN), izdaje nalog za kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva na obrascu za kontrolu OK.

- **Nalaz**

Na osnovu člana 47 Zakona o državnoj upravi ("Sl. list CG", br. 078/18), člana 77a Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju ("Sl. list CG", br. 006/16, 002/17, 022/17, 013/18, 067/19), direktor Fonda za zdravstveno osiguranje je donio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe Fonda za zdravstveno osiguranje, broj 01-4867 dana 18. maja 2021. godine. Ovim Pravilnikom, sistematizovano je Odjeljenje za unutrašnju reviziju. Planirana revizija Godišnjim planom unutrašnje revizije za 2021 - Ugovaranje i praćenje sprovođenja ugovorenih obaveza JZU nije sprovedena.

Preporuka:

P22 Preporučuje se subjektu revizije da, shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, u Odjeljenju za unutrašnju reviziju popuni upražnjena radna mjesta i da se realizuju revizije planirane Godišnjim planom unutrašnje revizije.

- **Nalaz**

Rukovodilac subjekta dužan je da Ministarstvu finansija dostavi godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije do 15. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore, dostavio je navedeni Izvještaj za 2021. godinu dana 16. februara 2022. godine, broj: 07-1336.

Preporuka:

P23 Shodno članu 29 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", br.075/18) potrebno je godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije dostaviti do 15. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

- **Nalaz**

U Odsjeku za planiranje zdravstvene zaštite i kontrolu sprovođenja ugovora i ostvarivanje prava osiguranih lica sistematizovano je mjesto načelnice i još jedanaest samostalnih savjetnika za kontrolu zdravstvene zaštite i kontrolu izvršenja ugovorenih obaveza, a od toga broja su upražnjena tri radna mjesta. U Odsjeku za farmaciju i farmakoekonomiju, pored načelnice, sistematizovano je tri radna mjesta, a od toga upražnjeno je jedno mjesto.

Takođe, treba naglasiti da je u 2021. godini pored tri zaposlene službenice, koje su na korišćenju roditeljskog odsustva, evidentirano još šest povremenih, dužih i kraćih redovnih bolovanja zaposlenih koja su djelimično uticala da se ne izvrši veći i efikasniji broj kontrola u 2021. godini. Zbog navedenih odsustva s posla kontrolu Stomatoloških ambulanti vršila je jedna samostalna savjetnica za kontrolu kao i kod kontrole apoteka gdje je kontrole vršila načelnica.

Takođe, u 2022. godini je doktorica S.M. otišla u penziju, a T.M. je napustila Fond za zdravstveno osiguranje.

Preporuka:

P24 Obzirom da su u 2021. godini u Sektoru za planiranje i kontrolu sprovođenja ugovora davaoca zdravstvenih usluga, evidentna upražnjena radna mjesta, potrebno je popuniti sva radna mjesta koja se odnose na kontrolu sprovođenja ugovora i ostvarivanje prava osiguranih lica kako bi se na što efikasniji način vršila kontrola JZU kao i PZU.

- **Nalaz**

Na osnovu čl. 88 i 103 Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Sl. list RCG", broj 39/04 i "Sl. list CG", broj 14/12) i čl. 12 i 53 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore Upravni odbor Fonda za zdravstveno osiguranje je, na sjednici od 24. maja 2013. godine, donio Pravilnik o načinu, postupku, sadržaju i mjerama kontrole davaoca zdravstvenih usluga ("Službeni list Crne Gore", br. 024/13 od 31. maja 2013).

Preporuka:

P25 Obzirom da je na snazi novi Zakon o obaveznom zdrastvenom osiguranju (“Sl. list CG”, br. 145/21) potrebno je usaglasiti Pravilnik o načinu, postupku, sadržaju i mjerama kontrole davaoca zdravstvenih usluga ("Službeni list Crne Gore", br. 024/13 od 31.05.2013) sa ovim propisom.

- **Nalaz**

Izvještaj o izvršenim kontrolama u zdravstvenim ustanovama u sistemu zdravstva Crne Gore za 2021. godinu je zaveden pod broj: 05-70 dana 12. januara 2022. godine ali nije potpisan od strane odgovornog lica.

Preporuka:

P26 Izvještaj o izvršenim kontrolama u zdravstvenim ustanovama u sistemu zdravstva Crne Gore mora biti potpisan od ostrane ovlašćenog lica.

- **Nalaz**

Obaveza dostavljanja saglasnosti Medicinskog odbora za primjenu postupka APT–a je definisana Uputstvom za fakturisanje usluga asistirane reprodukcije (vantjelesne oplodnje) u OB "Danilo I" - Cetinje na Odjeljenju humane reprodukcije br. 01-3384 i br. 3384/1 od 16. maja 2019. godine.

Preporuka:

P27 Kao što je navedeno u dopisu Fonda broj: 01-4660 od 12. maja 2021. godine potrebno je da se dostavi saglasnost Medicinskog odbora za primjenu postupka APT–a za osigurana lica kojima je tokom 2020. godine pružena usluga asistirane reprodukcije.

- **Nalaz**

Nakon niza izvršenih kontrola Fond je KCCG dostavio dopis broj: 05-11820 dana 03. decembra 2021. godine vezano za ispostavljanje faktura po dijagnostički srodnim grupama (DRG) od strane KCCG i ukazao na najčešće nepravilnosti i propuste, koje su utvrđene analizom faktura ispostavljenih za deset mjeseci 2021. godine (zaključno sa 25. novembar 2021. godine).

Preporuka:

P28 Potrebno je da se prilikom ispostavljanja računa po DRG KCCG striktno pridržava Pravila DRG šifriranja i sprovodi internu kontrolu kako se ne bi vraćali računi na ispravku.

- **Nalaz**

Fond je dopisom broj: 05-3479 od 08. aprila 2021. godine informisao KCCG da su kontrolom ispostavljenih DRG faktura od strane KCCG za dva mjeseca 2021. godine uočene određene nelogičnosti prilikom fakturisanja jednog broja ljekova koji se fakturišu i plaćaju po stvarnom utrošku – DRG.

Preporuka:

P29 Fond za zdravstveno osiguranje treba da uspostavi procedure i kontrolne mehanizme za provjeru ispostavljenih faktura JZU po pitanju vrste usluga i količina fakturisanih ljekova.

- **Nalaz**

U periodu 01. januar - 31. decembar 2021. godine obavljene su kontrole elektronski ispostavljenih faktura za ljekove izdate na recept u apotekama koje imaju zaključen ugovor sa Fondom o snadbijevanju osiguranih lica Fonda ljekovima sa liste ljekova, koji se sa liste ljekova finansiraju na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja. Obavljene su svakomjesečne kontrole ispostavljenih faktura u elektronskoj formi za apoteke ZUA „Montefarm“ i privatne apoteke. Ispostavljena su knjižna odobrenja od strane privatnih apoteka u iznosu umanjenja 1.216,90€ nakon čega su sprovedena odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama Fonda.

Preporuka:

P30 Nakon dostavljanja Izvještaja o izvršenim kontrolama JZU neophodno je da stručna služba Fonda prati realizaciju izrečenih preporuka iz Izvještaja.

- **Nalaz**

U skladu sa članom 13 stav 1 tačka 12 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (“Sl. list CG”, br. 73/08, 20/11, 30/12, 34/14) i članom 6 stav 1 alineja 2 Pravilnika o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrole (“Sl. list CG”, broj 37/10), direktor Fonda za zdravstveno osiguranje je donio Internu proceduru o načinu vođenja evidencije pokretne i nepokretne imovine, broj: 01-7370/7 dana 17. decembra 2015. godine.

Preporuka:

P31 Subjekat revizije je dužan da inovira Internu proceduru o načinu vođenja evidencije pokretne i nepokretne imovine shodno važećem Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (“Sl. list Crne Gore”, br.75/18) i Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština („Sl. list Crne Gore”, br. 072/16, 106/20, 080/21).

- **Nalaz**

Obračun amortizacije imovine nije izvršen na obrascu „OA“, već u elektronskoj formi u sklopu popisnih lista sa obračunom amortizacije za godinu 2021. godinu.

Preporuka:

P32 Subjekat revizije treba da vrši obračun amortizacije imovine na obrascu „OA“ shodno Pravilniku o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika („Sl. list CG“, br. 32/03).

- **Nalaz**

Odluka o popisu i obrazovanju komisije za popis imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore donesena je 21. januara 2022. godine. Obzirom da popisne komisije popisuju stanje i kretanje materijalne i nematerijalno-finansijske imovine na kraju godine (na dan 31. decembar tekuće godine), navedena Odluka mora biti donesena prije otpočinjanja popisa imovine i obaveza.

Preporuka:

P33 Odluku o popisu imovine i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore mora biti donesena prije otpočinjanja popisa imovine i obaveza i to najkasnije do 31. decembra za godinu za koju se vrši popis.

- **Nalaz**

U Odluci o popisu i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore navedeno je da je Centralna popisna komisija bila u obavezi da sastavi Izvještaj (Elaborat) o popisu najkasnije do 31. marta 2022. godine i da ga proslijedi na usvajanje Upravnom odboru Fonda. Obzirom da se podaci o pokretnim i nepokretnim stvarima moraju dostaviti do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, Izvještaj (Elaborat) o popisu se mora sastaviti i usvojiti ranije kako bi se dostavio u predviđenom roku Upravi za katastar i državnu imovinu.

Preporuka:

P34 Preporučuje se Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore da Centralna komisija blagovremeno sačini Izvještaj (Elaborat) o popisu pokretne i nepokretne imovine i da na usvajanje Upravnom odboru Fonda kako bi podatke dostavili Upravi za katastar i državnu imovinu do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu shodno članu 50 stav 2 Zakona o državnoj imovini ("Sl. list Crne Gore", br. 021/09 i 040/11).

- **Nalaz**

Područne jedinice Fonda za zdravstveno osiguranje Tivat, Žabljak, Budva, Herceg Novi, Kolašin, Berane, Petnjica i Ulcinj nijesu dostavile popis Fondu za zdravstveno osiguranje u predviđenom roku do 01. februara 2022. godine.
Centralnu popisnu komisiju sačinjavaju 4 člana i to, predsjednik i 3 člana komisije za popis od kojih je S. J. samostalna savjetnica i glavni knjigovođa u Odsjeku za računovodstvo.

Preporuka:

P35 Područne filijale Fonda za zdravstveno osiguranje moraju dostaviti obavljene popise u roku koji je preciziran Odlukom o popisu i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

P36 Centralna popisna komisija mora imati neparan broj članova i članovi komisije ne mogu biti službenici Odsjeka za računovodstvo.

- **Nalaz**

Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore nije shodno članu 9 i članu 10 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini ("Sl. list Crne Gore", br. 13/10), dostavio podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima nadležnom organu.

Preporuka:

P37 Subjekat revizije je dužan da, shodno članu 10 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini ("Sl. list Crne Gore", br. 13/10), do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu dostavi podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima organu nadležnom za poslove imovine, radi vođenja registra nepokretnosti odnosno računovodstvene evidencije pokretnih stvari.

- **Nalaz**

U Odluci o popisu i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdrastveno osiguranja Crne Gore, nije navedena obaveza popisa sredstava na računima. U godini za koju se vrši revizija nije bilo gotovinskih isplata iz blagajne.

Uvidom u Elaborat o sprovedenom popisu imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine, državni revizori su tokom terenskog rada utvrdili da nije izvršen popis sredstava na računima. Takođe, nije formirana komisija za popis sredstava na računima.

Preporuka:

P38 Odluka o popisu i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdrastveno osiguranja Crne Gore treba da sadrži sve zadatke rada popisne komisije. Elaborat o sprovedenom popisu imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje treba da sadrži popis sredstava na računima. Odlukom o popisu i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdrastveno osiguranja Crne Gore, potrebno je predvidjeti formiranje komisije za popis sredstava na računima.

- **Nalaz**

Fond za zdravstveno osiguranje nije adekvatno sproveo postupke javnih nabavki shodno usvojenom Planu javnih nabavki jer je putem jednostavnog postupka javnih nabavki koji su planirani za predmete nabavke u iznosima od preko 5.000,00€ sprovodio postupke kao da su planirane vrijednosti ispod 5.000,00€. Takođe revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije za zakup i aktivaciju „Short koda dijelio predmet javne nabavke što je u suprotnosti sa članom 27 stav 3 Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

P39 Subjekt revizije je dužan da se pridržava važećih odredbi člana 27 stav 3 Zakona o javnim nabavkama i člana 4, 5, 8a i 12 Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.

- **Nalaz**

Subjekt revizije nije sačinio statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki za 2021. godinu na obrascima koji predviđaju odredbe Zakona o javnim nabavkama i Pravilnika o obrascima izvještaja o postupcima javnih nabavki.

Preporuka:

P40 Subjekt revizije dužan je da postupa shodno članu 152 stav 2 Zakona o javnim nabavkama i odredbama Pravilnika o obrascima izvještaja o postupcima javnih nabavki i sačini statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki.

- **Nalaz**

Centralna banka CG nadležna za vođenje Centralnog registra transakcionih računa u svojoj Odluci nije stvorila pretpostavke definisane u članu 5, stav 1, tačka 7 za označavanje transakcionog računa pojmom "državni bankovni račun". Navedena tvrdnja je potkrijepljena i dopisom br. 05-1244-6/2021. godine od 02. marta 2021. godine kojim je Centralna banka potvrdila da u Centralnom registru transakcionih računa ne postoji oznaka za državne račune, čime se nedvosmisleno dokazuje da država Crna Gora nema evidenciju državnih računa a time ni stanje sredstava iskazanih na istim.

Preporuka:

P41 Ministarstvo finansija u saradnji sa Centralnom bankom CG treba da obezbijedi pretpostavke za evidentiranje državnog novca na državnim transakcionim računima kroz izmjene Odluke o sadržini Centralnog registra transakcionih računa u članu 5 stav 1 tačka 7 uvođenjem posebne oznake za "državni račun" čime bi se stvorila osnova da se svi žiro računi javnih zdravstvenih ustanova označe kao državni transakcioni računi i izvrši konsolidacija primitaka, izdataka i salda (početnog i krajnjeg) evidentiranih na istim.

- **Nalaz**

Državni revizori smatraju da se državni novac svih državnih organa, opština, javnih fondova i JZU **mora nalaziti isključivo na državnim računima**, shodno odredbama člana 10 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, u kojem je propisano da su potrošačke jedinice budžeta dužne da od Ministarstva finansija zatraže saglasnost za otvaranje bankarskih računa koji, kako je već istaknuto, obavezno u nazivu moraju imati oznaku "državni". Fond za zdravstveno osiguranje i JZU imaji veliki broj računa otvorenih suprotno zakonskoj regulativi koje trebe ugasiti a realno potreban broj računa registrovati kao državne.

Preporuka:

P42 Preporučuje se da Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore i javne zdravstvene ustanove preispitaju realne potrebe za postojećim velikim brojem računa i podnesu zahtjeve Ministarstvu finansija za saglasnost da raspolažu sa po tri aktivna računa za svaku javnu zdravstvenu ustanovu registrovana kao državni računi – jedan za sredstva iz budžeta, drugi za sopstvene prihode i treći račun kao devizni, a da se svi ostali računi ukinu i pogase po nalogu Ministarstva finansija.

Na osnovu člana 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da obim i karakter utvrđenih nepravilnosti i nedostataka kod subjekta revizije nalaže:

- **da se sa sadržajem Izvještaja upozna ministar zdravlja u Vladi Crne Gore radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti u korist jačanja odgovornosti upravljanja javnim finansijama i pravnim procedurama u radu Fonda;**
- **da se sa sadržajem Izvještaja upozna direktor Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti u korist jačanja odgovornosti upravljanja javnim finansijama i zakonskim procedurama u Fondu;**
- **da se sa sadržajem Izvještaja o reviziji Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu upozna predsjednik Vlade Crne Gore;**
- **da se sa sadržajem Izvještaja o reviziji Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu upozna predsjednica Skupštine Crne Gore;**
- **da se sa sadržajem Izvještaja o reviziji Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu upozna Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje;**
- **da Fond za zdravstveno osiguranje u roku od 30 dana dostavi DRI plan aktivnosti za realizaciju datih preporuka koji treba da sadrži mjere, nosioce aktivnosti i rokove. Fond će u roku od 6 (šest) mjeseci dostaviti Državnoj revizorskoj instituciji Izvještaj o sprovedenim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.**
- **da se sa sadržajem Izvještaja o reviziji Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu upozna Vrhovno državno tužilaštvo, u skladu sa članom 3 Protokola o saradnji Vrhovnog državnog tužilaštva i Državne revizorske institucije od 05. decembra 2018. godine;**
- **da se sa sadržajem Izvještaja o reviziji Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu upozna Nacionalni savjet za borbu protiv korupcije;**

- **da se sa sadržajem Izvještaja o reviziji Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu upozna Zaštitinik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore.**

Fond za zdravstveno osiguranje je odgovoran za implementaciju preporuka DRI. DRI će radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i sprečavanja njihovog ponavljanja izvršiti provjeru dostavljenog izvještaja Fonda za zdravstveno osiguranje o sprovedenim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.

Član Senata DRI
Rukovodilac Kolegijuma
dr Milan Dabović

II OPŠTI DIO

UVOD

Detaljnim planom revizije Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore za 2022. godinu utvrđeni su postupci i aktivnosti koje treba sprovesti u procesu vršenja revizije.

Saglasno odredbama člana 2, stav 1, tačka 20 Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, potrošačke jedinice prvog nivoa su: Predsjednik Crne Gore, Skupština Crne Gore, pravosudni organi, Vlada - Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore, ministarstva, samostalne potrošačke jedinice i **državni fondovi**.

Razlog zbog kojeg je revizija Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore za 2021. godinu uključena u Godišnji plan revizija za 2022. godinu je kompleksnost javnih usluga koje se finansiraju preko Fonda, kao i obim finansijskih sredstava kojima raspolaže navedeni Fond.

2.1. Pravni osnov za vršenje revizije

Pravni osnov za vršenje revizije Finansijskog izvještaja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore za 2021. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 („Sl. list CG“ br. 01/07);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije za 2022. godinu,
- Odluci o vršenju revizije broj: 03-035/22-712/2 od 23.marta 2022. godine koju je donio **Kolegijum** u sastavu: predsjednik Senata DRI u vrijeme otpočinjanja revizije i rukovodilac Kolegijuma dr Milan Dabović i član Senata DRI i član Kolegijuma Zoran Jelić, član Senata.

Revizija je izvršena u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG“ br. 3/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“, br. 07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizija;
- Međunarodnim standardima za vrhovne revizorske institucije (ISSAI- nivo III).

2.2. Cilj i vrsta revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore za 2021. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskim propisima. Odabrana područja koja su predmet revizije su određena na osnovu **ekonomske klasifikacije izdataka za programe planirane Zakonom o budžetu za 2021. godinu, i to:**

- **6020121011 program: Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja i**
- **6020121011004 potprogram: Stručni i operativni poslovi Fonda za zdravstveno osiguranje**

Cilj revizije je davanje mišljenja o istinitosti i vjerodostojnosti Godišnjeg finansijskog izvještaja i pravilnosti (zakonitosti) poslovanja, odnosno:

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja da li su finansijski izvještaji, u svim materijalnim aspektima sastavljeni u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja, odnosno da li su u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima, usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su indetifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizijom je obuhvaćen i rad unutrašnje revizije, sistem unutrašnjih finansijskih kontrola, evidentiranje finansijskih transakcija, postupanje i raspolaganje sa državnom imovinom i primjena Zakona o javnim nabavkama, stanje neizmirenih obaveza na dan 31. decembar 2021. godine i kretanja iznosa neizmirenih obaveza u prethodnom periodu.

Državna revizorska institucija je izvršila **finansijsku reviziju,** odnosno sveobuhvatan uvid u finansijsko poslovanje subjekta revizije i **reviziju pravilnosti**, što podrazumijeva usklađenost poslovnih transakcija sa zakonskom i podzakonskom regulativom.

3. Djelatnost i organizacija subjekta revizije

3.1. Djelatnost subjekta revizije

Subjekt revizije je Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

Fond je organizacija koja vrši javna ovlašćenja u rješavanju o pravima i obavezama iz obaveznog zdravstvenog osiguranja utvrđenim Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju[2].
Fond ima svojstvo pravnog lica, sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim zakonom i Statutom Fonda[3].

[2] („Sl list Crne Gore, broj 06/16 ,02/17, 022/17, 013/18, 067/19)
[3] („Sl list Crne Gore“, broj 021/20)

Republički Fond za zdravstvo Podgorica registrovan je shodno odredbama Zakona o privrednim društvima kao ustanova. Centralni registar Privrednog suda Podgorica izdao je Potvrdu o registraciji Ustanove broj 8-0012414/001 od 19.02.2003. godine.
Rješenjem Vlade Republike Crne Gore-Poreske Uprave Podgorica, broj: 30-01-06945-3 od 30.06.2006. godine o registraciji, Republičkom Fondu za zdravstveno osiguranje Podgorica dodijeljen je PIB br: 02010810 302.

Fond obavlja sljedeće poslove:

1) sprovodi zdravstveno osiguranje, u skladu sa ovim zakonom;
2) učestvuje u sprovođenju zdravstvene politike u vezi sa obaveznim zdravstvenim osiguranjem;
3) obavlja poslove u vezi sa ostvarivanjem prava osiguranih lica, prati zakonitost ostvarivanja tih prava i pruža potrebnu stručnu pomoć u ostvarivanju prava i zaštiti njihovih interesa;
4) vodi evidenciju o ostvarenim pravima osiguranih lica iz obaveznog zdravstvenog osiguranja;
5) utvrđuje prioritete u finansiranju zdravstvene zaštite iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, u skladu sa zdravstvenom politikom;
6) zaključuje ugovore sa davaocima zdravstvenih usluga;
7) utvrđuje kriterijume i mjerila za određivanje cijena zdravstvenih usluga koje su obuhvaćene obaveznim zdravstvenim osiguranjem, određuje cijene i način plaćanja;
8) obezbjeđuje sprovođenje međunarodnih ugovora o obaveznom zdravstvenom osiguranju;
9) donosi godišnji program zdravstvene zaštite, usvaja nacrt godišnjeg finansijskog plana i završni račun sa izvještajem o poslovanju, u skladu sa zakonom;
10) donosi godišnji plan javnih nabavki za zdravstvene ustanove čiji je osnivač država u skladu sa planom godišnjih potreba za ljekovima, medicinskim sredstvima i opremom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita;
11) vrši kontrolu izvršenja ugovora, cijena zdravstvenih usluga i kontrolu trošenja sredstava od strane davalaca zdravstvenih usluga sadržanih u ugovoru o pružanju zdravstvenih usluga;
12) razmatra stanje i predlaže mjere za efikasno funkcionisanje zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja;
13) donosi godišnji program rada koji sadrži podatke o ciljevima, indikatorima uspješnosti, aktivnostima koje su potrebne za realizaciju ciljeva i licima odgovornim za realizaciju;
14) najmanje jednom godišnje podnosi Vladi izvještaj o svom radu koji sadrži prikaz izvršavanja zakona i drugih propisa, podatke o realizaciji ciljeva iz programa rada, ocjenu stanja i mjera koje su preduzete za unapređenje stanja i finansijski izvještaj; i
15) vrši druge poslove u vezi sa sprovođenjem i ostvarivanjem prava iz zdravstvenog osiguranja, u skladu sa ovim zakonom, statutom i drugim aktima Fonda.

Statutom Fonda utvrđuju se naročito: naziv i sjedište Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, djelatnost, način rada, ovlašćenja i odgovornosti organa upravljanja,javnost rada kao i druga pitanja od značaja za rada Fonda.
Organi Fonda su Upravni odbor i direktor.
Upravni odbor upravlja radom Fonda. Upravni odbor Fonda ima predsjednika i šest članova koje imenuje i razrješava Vlada i to:

1. dva člana na predlog Ministarstva zdravlja;
2. jednog člana na predlog Ministarstva finansija;
3. jednog člana na predlog reprezentativnog sindikata;

4. jednog člana na predlog reprezentativnog udruzenja poslodavaca;
5. jednog člana na predlog Ljekarske, Farmaceutske i Stomatološke komore;
6. jednog člana na predlog Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

Ukoliko ima više reprezentativnih sindikalnih organizacija, člana Upravnog odbora predlaže reprezentativna sindikalna organizacija koja ima veći broj članova.

Ukoliko ima više reprezentativnih udruženja poslodavaca, člana Upravnog odbora predlaže reprezentativno udruženje koje ima veći procenat zaposlenih u privredi Crne Gore.

Predsjednika i zamjenika predsjednika Upravnog odbora bira Upravni odbor iz reda članova Upravnog odbora.

Upravni odbor:
1) donosi godišnji program rada i finansijski plan;
2) donosi statut i opšte akte Fonda;
3) podnosi izvještaj o radu i finansijski izvještaj;
4) donosi godišnji program zdravstvene zaštite;
5) utvrđuje kriterijume i mjerila za određivanje cijena zdravstvenih usluga koje su obuhvaćene obaveznim zdravstvenim osiguranjem, određuje cijene i način plaćanja;
6) razmatra stanje u oblasti zdravstvenog osiguranja i Ministarstvu predlaže mjere za efikasno funkcionisanje i razvoj zdravstvenog osiguranja;
7) imenuje i razrješava direktora Fonda; i
8) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom Fonda.

Radom Fonda rukovodi direktor.

Nalaz

Shodno članu 76 stav 1 tačka 7 Zakona o obaveznom zdravstvenon osiguranju ("Službeni list Crne Gore", broj 06/16, 02/17, 22/17, 13/18, 67/19) koji je važio do 01. januara 2022. godine Upravni odbor Fonda imenuje i razrešava direktora Fonda dok je u članu 98 stav 1 istog Zakona propisano da direktora Fonda imenuje Vlada Crne Gore na predlog ministra zdravlja.

Preporuka

- **Preporuka državnih revizora je da se prilikom donošenja zakonskih propisa mora voditi računa da se pojedine pravne stvari ne tretiraju na dva načina u dva posebna člana istog propisa.**

Direktor Fonda:
1) predstavlja, rukovodi i organizuje rad u Fondu;
2) odgovara za zakonitost i kvalitet rada Fonda;
3) predlaže Upravnom odboru statut i opšte akte, program rada i finansijski plan, izvještaj o radu i finansijski izvještaj, kao i druge odluke;

4) izvršava odluke Upravnog odbora;
5) upravlja ljudskim i finansijskim resursima;
6) stara se o obezbjeđivanju javnosti rada Fonda;
7) utvrđuje unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta; i
8) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom Fonda.

Statut i drugi opšti akti Fonda kojima se uređuju prava i obaveze osiguranih lica iz obaveznog zdravstvenog osiguranja objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore".

Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada Fonda vrši Ministarstvo, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava.

Direktor Fonda za zdravstveno osiguranje u 2021. godini za koju se vrši revizija je **Dragoslav Šćekić**. Sjedište Fonda za zdravstveno osiguranje je u Podgorici, ulica Vaka Đurovića bb.

U skladu sa Zakonom stručne, administrativne, pravne, ekonomske i druge poslove Fonda obavlja stručna služba Fonda.

Stručna služba Fonda organizuje se u centrali i područnim jedinicama na način koji bi trebalo da obezbjeđuje efikasno obavljanje djelatnosti Fonda i ostvarivanje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.
Unutrašnja organizacija i sistematizacija stručne službe Fonda uređuje se aktom Fonda.

3.2. Organizacija subjekta revizije

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda za zdravstveno osiguranje, broj 01-4867 od 18. maja 2021. godine, poslovi su organizovani u okviru šest sektora, tri službe, jedno odjeljenje, dvanaest područnih jedinica i dvanaest filijala. Shodno propisima iz oblasti državne uprave, uz Sektor za ekonomske poslove za zdravstvenu djelatnost, formirana je i Služba za finansije koja obavlja poslove iz oblasti finansija za potrebe zaposlenih Fonda. Pravilnikom su sistematizovana radna mjesta sa 296 izvršilaca. Do ovog Pravilnika je na snazi bio Pravilnik o unutrašnjoj organuzaciji i sistematizaciji Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore broj 01-4039 od 12. maja 2020. godine.

Kartonom deponovanih potpisa, novčanim sredstvima odobrenim Budžetom, za račun broj: 907-0000000083001-19, raspolažu lica ovlašćena za punovažno potpisivanje uz upotrebu pečata: Dragoslav Šćekić, Zorica Bulatović i Iva Globarević.

Raspored službenika za finansije je sledeći: Službenik za odobravanje je: Dragoslav Šćekić, direktor Fonda za zdravstveno osiguranje i glavni službenik za finansije,dok su službenici za odobravanje Zorica Bulatović i Iva Globarević.

4. Računovodstveni sistem

Evidentiranje poslovnih događaja temelji se na zakonskim propisima i računovodstvenim standardima primjenom gotovinskog načela u evidentiranju primitaka i izdataka, kao i primjenom modifikovanog načela u evidentiranju imovine, obaveza i potraživanja.

U Odsjeku za računovodstvo obavljaju se poslovi Fonda koji se odnose na: uspostavljanje i vođenje računovodstvene evidencije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i drugim propisima (glavna knjiga, analitičke evidencije, evidencija svih komitenata; pomoćne evidencije, sastavljanje kontnog plana u skladu sa propisima, a prema potrebama Fonda); kontrolisanje i likvidacija ulaznih podataka (realizovani zahtjevi za plaćanje prema Trezoru) i knjiženje poslovnih promjena na sintetičkim računima u glavnoj knjizi; knjiženje promjena na analitičkim računima u analitičkim evidencijama; vođenje poslovnih knjiga i ostalih evidencija i izvještaja, određenih zakonom i drugim propisima; izradu završnog računa i sastavljanje finansijskih iskaza i izvještaja utvrđenih zakonskim propisima i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju; sastavljanje konsolidovanih finansijskih izvještaja za Fond i zdravstvene ustanove; preuzimanje finansijsko materijalne dokumentacije (bolovanja, putni troškovi, pomagala, refundacije); saradnju sa područnim jedinicama i filijalama Fonda u dijelu preuzimanja i kontrole zahtjeva za knjiženje; usaglašavanje fakturisanih usluga iz JZU sa područnim jedinicama Fonda; dostavljanje uputstava iz oblasti računovodstva i finansija; kontrolu dokumentacije za pravdanja izvršenih plaćanja preko akreditiva područnih jedinica; usaglašavanje podataka sa JZU u dijelu izvršenog prenosa finansijskih sredstava i fakturisane realizacije i sastavljanje zapisnika o konačnom obračunu; saradnju sa zdravstvenim ustanovama u dijelu sastavljanja i dostavljanja finansijskih izvještaja; usaglašavanje stanja sa svim komitentima najmanje jedanput godišnje; saradnju sa Državnom revizorskom institucijom; proučavanje i primjenu međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor (MRSJS); izradu mjesečnih i periodičnih finansijskih izvještaja.

Računovodstveni poslovi u Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore se obavljaju u navedenom Odsjeku u kojem su sistematizovana 4 radna mjesta sa 7 izvršioca i to:
- načelnik, -1 izvršilac,
- samostalni savjetnik I, glavni knjigovođa -1 izvršilac,
- samostalni Savjetnik I, -2 izvršioca,
- samostalni referent – knjigovođa, 3 izvršioca.

Revizijom je utvrđeno da je u Računovodstvenom odsjeku, na osnovu podataka u decembra 2021. godine na sistematizovanim radnim mjestima zapošljeno 6 izvršilaca I to načelnik, samostalni savjetnik I – 2 izvršioca I samostalni referent – knjigovođa – 3 izvršioca dok radno mjesto **samostalni savjetnik I – glavni knjigovođa nije bio popunjeno. Revizijom je takođe utvrđeno da je jedno lice koje je bilo zapošljeno u 2021. godini u ovom odsjeku bilo odsutno zbog privremene spriječenosti za rad od februara do decembra 2021. godine.**

Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore je povezan na softver SAP – informacioni sistem Trezora.

U Fondu se obezbjeđuje finansijska dokumentacija na osnovu koje se vrši evidentiranje poslovnih promjena u glavnoj knjizi (zahtjevi za plaćanje, fakture, ugovori i dr.).

5. Predmet i obuhvat revizije

Saglasno članu 2, 4 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave,[4] Fond je u obavezi da Ministarstvu finansija dostavi godišnje finansijske izvještaje do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu na obrascima:

- **Obrazac 3 – Izvještaj o novčanim tokovima III**
- **Obrazac 5 – Izvještaj o neizmirenim obavezama**
- **Obrazac 8 – Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine**
- **Obrazac 9 – Izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve**

U skladu sa članom 5 Pravilnika Fond dostavlja konsolidovane godišnje finansijske izvještaje za javne ustanove Ministarstvu do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima:

- **Obrazac 5 – Izvještaj o neizmirenim obavezama**
- **Obrazac 6 – Konsolidovani izvještaj potrošačke jedinice koja u svom sastavu ima javne ustanove.**

Javne ustanove dostavljaju godišnje finansijske izvještaje nadležnim organima – Fondu, najkasnije do 01. februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima:

- **Obrazac 4 - Izvještaj o novčanim tokovima IV**
- **Obrazac 5 - Izvještaj o neizmirenim obavezama**

Odabrana područja koja su bila predmet revizije su određena na osnovu ekonomske klasifikacije izdataka za programe planirane Zakonom o budžetu za 2021. godinu i to:

- **6020121011 program: Zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja i**
- **6020121011004 potprogram: Stručni i operativni poslovi Fonda za zdravstveno osiguranje** a to su**:**

- Planiranje i izvršenje budžeta i u okviru toga preusmjeravanje sredtava,
- Finansijski izvještaji,
- Izdaci i to: bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca,ostala lična primanja,rashodi za materijal,rashodi za usluge,rashodi za tekuće osdržavanje,kamate,renta i ostali izdaci;
- Transferi za socijalnu zaštitu a posebno ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite i ostala prava

[4] („Sl. list Crne Gore“ , broj 023/14...071/19)

iz zdravstvenog osiguranja,
- Transferi institucijama,pojedincima,nevladinim i javnom sektoru sa posebnim akcentom na Transfere za zdravstvenu zaštitu,
- Kapitalni izdaci,
- Otplata obaveza iz prethodnog perioda,
- Javne nabavke,
- Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola sa unutrašnjom revizijom,
- Imovina,

Revizorski tim koji čine:

- **Veselin Urošević**, načelnik – koordinira radom;
- **Veselin Milović**, rukovodilac odjeljenja koordinira radom na terenu;
- **Siniša Čađenović**, državni revizor;
- **Ljiljana Crnčević,** državna revizorka;
- **Dragan Radenović**, državni revizor; te kao tehnička podrška državnim revizorima
- **Balša Braletić,** stariji saradnik državnog revizora,
- **Tatjana Čelebić,** starija saradnica državnog revizora,
- **Milena Perović Bajković,** saradnica državnog revizora,
- **Ana Rakočević,** saradnica državnog revizora.

je izvršio pripremu za predmetnu reviziju, obavio terensku reviziju kod subjekta revizije, sačinio zapisnike o reviziji i učestvovao u izradi izvještaja o izvršenoj reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za zdravstveno osiguranja za 2021. godinu.

III METODE REVIZIJE I KONTROLA KVALITETA VRŠENJA REVIZIJE

3.1. Metode revizije

Revizija je sprovdena na bazi provjere uzoraka, korišćenjem analitičkih postupaka, suštinskih testova, intervjua, pregledanjem, posmatranjem, ispitivanjem, konfirmacijama kao i drugim relevantnim postupcima kojima se potkrepljuju iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Određivanje rizika, stepena materijalnosti i uzorka izvršeno je primjenom metodologije u skladu s ISSAI standardima za preliminarno utvrđivanje rizika, materijalnosti i uzorka i na osnovu profesionalnog prosuđivanja državnih revizora.

Dokazi revizora, na osnovu kojih su donijeti zaključci, sastoje se od izvornih dokumenata iz evidencije Fonda za zdravstveno osiguranje kao i dodatnih informacija iz drugih izvora. Metoda intervjua je korišćena samo kao smjernica ka utvrđivanju činjeničnog stanja koje mora biti potvrđeno izvornom dokumentacijom.

U procesu vršenja revizije korišćeni su različiti postupci u odnosu na poziciju finansijskog izvještaja i predmet revizije koji se ispituju.

Revizija je se izvršena testovima pojedinačnih transakcija, testovima kontrole, ispitivanjem evidencija i dokumentacije, računskom kontrolom, analitičkim postupcima i fizičkom provjerom.

IV PROGRAM REVIZIJE

4.1. Priprema i planiranje budžeta

4. 1.1. Finansiranje Fonda za zdravstveno osiguranje i javnih zdravstvenih ustanova[5]

Fond za zdravstveno osiguranje je potrošačka jedinica budžeta koja ima 33 podkorisnika budžeta (32 javne zdravstvene ustanove + Institut za javno zdravlje). Fond je od 2010. godine integrisan u sistem Državnog trezora. Finansiranje Fonda za zdravstveno osiguranje vršilo se do 31. decembra 2021.godine pretežno od doprinosa za zdravstveno osiguranje i opštih prihoda budžeta.

Javne zdravstvene ustanove se najvećim djelom finansiraju iz primitaka koje ostvaruju preko Fonda za zdravstveno osiguranje pružanjem medicinskih usluga osiguranim licima Fonda. Fond sa JZU ima potpisane ugovore o pružnju zdravstvene zaštite na 5 godina. Aneksima ugovora se

[5] Finansiranje zdravstvene zaštite u Crnoj Gori zasnovano je na principima Bizmarkovog socijalnog zdravstvenog osiguranja, koje se vršilo pretežno iz doprinosa za zdravstveno osiguranje koje su plaćani na teret poslodavca i na teret zaposlenih. Na osnovu Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju kompletno stanovništvo je obavezno zdravstveno osigurano.

precizira godišnji iznos sredstava koja JZU mjesečnim avansima dobijaju za pružanje zdravstvenih usluga. Za pružene medicinske usluge JZU ispostavljaju fakture Fondu i drugim korisnicima po pojedinačnim cijenama iz Cjenovnika usluga zdravstvenih ustanova Crne Gore. Fond za zdravstveno osiguranje je „kupac" zdravstvenih usluga, pa po osnovu ispostavljenih faktura JZU Fond u svojim poslovnim knjigama evidentira troškove i zatvara obavezu JZU po osnovu primljenih avansa od Fonda .

Za dobijene fakture, Fond vrši transfer sredstava JZU po određenim namjenama, na osnovu Odluke o rasporedu sredstava Fonda koju donosi Upravni odbor Fonda, za zarade, ostala lična primanja, lijekove i medicinska sredstva, materijalne troškove, investicije. Model plaćanja zdravstvenih ustanova ima oblik budžetskog finansiranja po stavkama.

Treba istaći da osim primitaka iz budžeta od Fonda, JZU ostvaruju ostale prihode pružanjem usluga drugim korisnicima-sopstveni prihodi (prihodi od participacije-direktnog učešća pacijenta u plaćanju troškova liječenja, prihodi od ljekarskih pregleda, prihodi od davanja objekata i opreme u zakup i dr.).

Sopstveni prihodi su posebno obrađeni u ovom Izvještaju u dijelu koji se odnosi na primotke Fonda za zdravstveno osiguranje

Najveće učešće u sopstvenim prihodima JZU ima AU „Montefarm", koje ostvaruje na tržištu prodajom proizvoda iz dopunskog asortimana i ljekova i medicinskih sredstava koji se ne finansiraju iz sredstava Fonda. Iz ostalih prihoda AU „Montefarm" finansira nabavnu vrijednost robe koja se ne finansira iz sredstava Fonda, redovne troškove poslovanja i investiciona ulaganja (izgradnja, kupovina i opremanje apoteka i ostalog poslovnog prostora, nabavka voznog parka i dr.). Fond nema nadležnost da raspolaže tim sredstvima.

U skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti **Fond je obavezan da vrši realnu procjenu godišnjih primitaka i izdataka** za sistem javnog zdravstva, koji se finansira iz budžeta Fonda.

Fond za zdravstveno osiguranje je u skladu sa Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju ("Službeni list Crne Gore", br. 006/16 od 22.01.2016, … 067/19 od 11.12.2019) i Statutom, obavezan da donosi godišnji program zdravstvene zaštite, usvaja nacrt godišnjeg finansijskog plana, donosi odluku o rasporedu sredstava za zdravstvenu zaštitu i godišnji plan javnih nabavki za javne zdravstvene ustanove, vrši kontrolu izvršenja ugovora, kontrolu cijena zdravstvenih usluga i kontrolu trošenja sredstava od strane davalaca zdravstvenih usluga, podnosi završni račun sa izvještajem o poslovanju, razmatra stanje u oblasti zdravstvenog osiguranja i predlaže mjere za efikasno funkcionisanje zdravstvenog osiguranja u Crnoj Gori.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda je u članu 6. propisano je da se u Sektoru za ekonomske poslove za zdravstvenu djelatnost obavljaju poslovi Fonda koji se odnose na: predlaganje i obezbjeđivanje ostvarivanja poslovne politike Fonda; **priprema i planiranju budžeta Fonda za zdravstveno osiguranje i raspored sredstava po zdravstvenim ustanovama;** izvršenje i praćenje izvršenja budžeta Fonda; praćenje ostvarenih prihoda; saradnja sa Ministarstvom finansija; praćenje neizmirenih obaveza; sastavljanje periodičnih i godišnjih

finansijskih izvještaja i pripremanje godišnjeg poslovnog izvještaja o poslovanju Fonda, praćenje ostvarenih prihoda; analizu finansijskih tokova sredstava za obavezno zdravstveno osiguranje; preuzimanje podataka od Uprave prihoda i carina i praćenje uplata doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje i dr.

Finansiranje rada Fonda i JZU do 31. decembra 2021. godine bilo je regulisano Ustavom Crne Gore i Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju ("Službeni list Crne Gore", br. 006/16 od 22.01.2016, 002/17, 022/17, 013/18 i 067/19 od 11.12.2019). Članom 57. Zakona je bilo propisano da se finansiranje obaveznog zdravstvenog osiguranja obezbjeđuje se iz:

1) doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje;

2) Budžeta Crne Gore;

3) sredstava utvrđenih na osnovu međunarodnih konvencija;

4) naknada štete, kamata, dividendi, renti, akciza i koncesija;

5) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Sredstva obaveznog zdravstvenog osiguranja koriste se za:

1) ostvarivanje prava osiguranih lica;

2) troškove sprovođenja obaveznog zdravstvenog osiguranja;

3) druge rashode, u skladu sa zakonom.

Članom 57 važećeg Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021) je propisano da se finansiranje obaveznog zdravstvenog osiguranja od 01. januara 2022. godine obezbjeđuje iz:

1) Budžeta Crne Gore;

2) sredstava utvrđenih na osnovu međunarodnih konvencija; i

3) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Sredstva obaveznog zdravstvenog osiguranja koriste se za:

1) ostvarivanje prava osiguranih lica;

2) troškove sprovođenja obaveznog zdravstvenog osiguranja; i

3) druge rashode, u skladu sa zakonom.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br.145/21 od 31.12.2021. godine), od 01. januara 2022. godine ukinit je doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje koji je bio glavni izvor finansiranja izdataka javnog zdravstva. U 2022. godini Fond i JZU se skoro u cjelini finansiraju iz opštih prihoda budžeta Crne Gore.

U tabeli je dat pregled sredstava Fonda i JZU po izvorima finansiranja-u eurima (podaci Fonda):

Godina	Doprinosi za zdravstvo	Opšti prihodi budžeta	Sopstveni prihodi JZU	Donacije	UKUPNO
2017	169.777.113	32.174.367	13.315.157	1.028.878	216.295.515
2018	201.124.300	40.514.267	13.206.556	654.109	255.499.232
2019	213.326.514	40.916.365	16.016.484	816.895	271.076.258
2020	258.408.643	43.431.244	12.668.128	1.540.454	316.048.469
2021	185.691.812	138.988.915	15.615.256	1.753.044	342.049.027

Iz tabele se vidi da su prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje u 2021. godini u odnosu na 2017. godinu bili uvećani za 125.753.512€ ili 63%, ali je taj iznos bio nedovoljan za finansiranje svih potreba javnog zdravstva jer su se znatno povećavale obaveze zdravstva.

Ukidanje doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje dodatno multiplikuje problem u finansiranju javnog zdravstva i budžeta Crne Gore jer je ukinut stabilan izvor prihoda budžeta namijenjenih za finansiranje javnog zdravstva u godišnjem iznosu od oko 185 miliona evra. Pritom nije obezbijeđen novi stabilan izvor finansiranja budžeta u istom iznosu. Pokriće ovog deficita trebalo bi obezbijediti iz opštih prihoda, koji zahtijevaju povećanu naplatu poreza, ažurnost njihove naplate kao i dodatno zaduživanje na tržištu kapitala kako bi se uspostavila ravnoteža prihoda i rashoda, što predstavlja rizik za državni budžet.

4.2. Planiranje budžeta Fond za zdravstvo

Fond je 2016. godine donio **Internu proceduru za pripremu nacrta budžeta Fonda za zdravstveno osiguranje.** Nova interna procedura, pod istim imenom, donesena je 01. septembra 2020. godine. Sektor za ekonomske poslove za zdravstvenu djelatnost dužan je da vrši pripremu i planiranje budžeta poštujući stručno uputstvo Ministarstva finansija za pripremu budžeta potrošačkih jedinica i Smjernice makroekonomske i fiskalne politike kojima su određeni limiti potrošnje za narednu budžetsku godinu.

Smjernicama makroekonomske i fiskalne politike za period od 2020. do 2022. godine za Fond za zdravstvo je za 2021. godinu određen limit potrošnje na 305 miliona €, dok je za 2020. godinu limit iznosio 289,20 miliona €. U postupku planiranja budžeta javne zdravstvene ustanove su obavezne da dostavljaju Fondu nacrte finansijskih planova za narednu godinu. Nakon analiziranja

i sagledavanja potreba zdravstvenog sistema od Stručne službe Fonda, direktor Fonda predlaže Upravnom odboru **nacrt budžeta** Fonda za narednu godinu**, koji se nakon usvajanja**, dostavlja Ministarstvu finansija do kraja jula tekuće godine na razmatranje i unošenje u Nacrt godišnjeg zakona o budžetu Crne Gore koji Ministarstvo finansija potom dostavlja Vladi. Vlada usvaja Predlog godišnjeg zakona o budžetu Crne Gore za narednu godinu i dostavlja Skupštini na usvajanje. Upravni odbor Fonda za zdravstveno osiguranje **odlukom** vrši raspoređivanje sredstava javnim zdravstvenim ustanovama koja su odobrena Fondu godišnjim zakonom o budžetu (odluka se usvaja krajem januara ili početkom februara).

Javne zdravstvene ustanove, na osnovu Odluke o rasporedu sredstava Fonda, **sačinjavaju finansijske planove za tekuću godinu** koji se sastoje iz dva dijela: plana izdataka iz budžetskih sredstava i plana izdataka iz ostalih prihoda i isti dostavljaju Fondu. **Fond vrši kontrolu** da li je finansijski plan zdravstvene ustanove usklađen sa odlukom o rasporedu sredstava Fonda na nivou ukupnih izdataka i po vrstama izdataka. Ministarstvo finansija i Fond ne daju pisanu saglasnost na finansijski plan zdravstvene ustanove jer se finansijski planovi donose nakon usvajanja Zakona o budžetu za narednu godinu i nakon usvajanja Odluke o rasporedu sredstava Fonda (odluka se usvaja krajem januara ili početkom februara).

Fond za zdravstveno osiguranje je pripremio i dostavio 22. oktobra 2020. godine Ministarstvu finansija Zahtjev za dodjelu budžetskih sredstava za 2021. godinu u vidu Odluke o utvrđivanju nacrta budžeta Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu kojom je za 2021. godinu za finansiranje javnog zdravstva zatražen iznos od 311.721.041,14€ a izvršenje budžeta Fonda u 2021. godini je iznosilo 324.680.726,53€.

Budžetskim zahtjevom za 2020. godinu Fond je tražio iznos od 281.537.650€ a izvršenje budžeta za tu godinu je bilo 300.951.232€.

U odnosu na 2020. godinu Fond je tražio zahtjevom za 2021. godinu više u iznosu od 30.182.000,00€.

Prilikom planiranja budžeta za 2021. godinu Fond za zdravstveno osiguranje nije uzeo u obzir da javne zdravstvene ustanove za prethodnu 2020. godinu u velikim iznosima nijesu pravdale prenesene avanse.

JZU su u izvještajima prikazale neizmirene dospjele obaveze na kraju 2020. godine u iznosu od 2.780.028€ a istovremeno su na dan 31. decembar 2020. godine iskazale 9.588.727€ na računima tako da su mogle platiti iskazane dospjele obaveze na kraju 2021. godine u iznosu 4.524.794€ a da u dostavljenim nacrtima finansijskih planova za narednu godinu zatraže veća sredstva.

Tako na primjer" Klinički centar Crne Gore", kao najveća JZU, je za 2020. godinu zatražio iznos od 85.522.481€, a izvršenje iz budžeta za tu godinu je bilo 85.948.540€. Za 2021. godinu je zatražio iznos od 95.374.152€ a izvršenje iz budžeta za tu godinu je bilo 93.679.517€, s tim što KCCG zadnje tri godine nije izvršavao usaglašavanje dugova i potraživanja sa Fondom pa se ne može u ovoj analizi utvrditi pravo stanje potrošnje.

AU "Montefarm" je za 2020. godinu zatražio iznos od 67.363.377€ a izvršenje iz budžeta za tu godinu je bilo 76.181.550€. "Montefarm" je za 2021. godinu zahtjevao iznos od 75.129.094 € a izvršenje iz budžeta za tu godinu je bilo 93.370.619€.

Takva praksa se ponavljala u kontinuitet pa je traženo manje a dobijano više. Na kraju 2021. godine "Montefarm" je potraživao od Fonda 29.336.536€ a na kraju 2020. godine je potraživao 22.687.289€.

Obzirom da je budžet Crne Gore za 2021. godinu donešen sa velikim zakašnjenjem uslijedilo je privremeno finansiranje rada Fonda do 01. jula 2021. godine. Fondu je na osnovu člana 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti mjesečno odobravana 1/12 sredstava od stvarnih izdataka Fonda u prethodnoj 2020. godini odnosno u mjesečnom iznosu od 25.153.323,90€ (izvršenje budžeta Fonda u 2020. godini bilo je 301.839.886,83€)[6].

Za period privremenog finansiranja 01. januara do 01. jula 2021. godine Fond je imao izvršenje u iznosu od 160.288.051,28€. Konstatuje se da je odobreno veće izvršenje za šest mjeseci za 9.368.107,86€ od Zakonom utvrđenog limita (iznosio 150.919.943,42€).

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2021. godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 070/21 od 25. juna 2021) Fondu za zdravstveno osiguranje su opredijeljena sredstva u iznosu od 303.937.927,37€.

U toku 2021. godine je vršeno preusmjeravanje sredstava Fondu sa drugih potrošačkih jedinica za plaćanja ljekova, liječenje van sistema javnog zdravstva, za putne troškove liječenih osiguranika, za otopedska pomagala i za zarade i poreze i doprinose na zarade za prekovremeni rad zaposlenih u JZU zbog pandemije Korone**.**

Uvidom u bazu podataka državnog trezora i prema dostavljenim zaključcima Vlade i rješenjima o preusmjeravanjima sredstava Ministarstva finansija, **konstatuje se da je preusmjeravanjima Fondu dodijeljeno još + 29.130.333,49 € (iz tekuće budžetske reserve iznos od 11.058.420,71€ i sa drugih pozicija Ministarstva finansija i sa drugih potrošačkih jedinica iznos od 16.881.513,15€), a na druge potrošačke jedinice sa pozicija Fonda je preusmjereno - 7.261.862,55€ pa su planirana sredstva za Fond iznosila ukupno 325.806.398,30€.**

Preusmjeravanje sredstava sa pozicije na poziciju u okviru budžeta Fonda vršeno je u iznosu od 13.095.741,98€. Fond je za 2021. godinu imao ukupno izvršenje plaćanja 324.680.726,53€ za finansiranje javnog zdravstva.

Konstatuje se da su preusmjeravanja sredstava vršena u skladu sa članom 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

[6] Predlog Zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2020. godinu).

4.3. Izvršenje budžeta Fond za zdravstvo

Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore je Zakonom o budžetu za 2021. godinu planiran budžet u iznosu od 303.937.927,37€. U toku 2021. godine su izvršena preusmjeravanja (+) u iznosu od 29.130.333,49 i preusmjeravanja (-) u iznosu od 7.621.862,55€ tako da je tekući budžet iznosio 325.806.398,30€ dok je plaćeno 324.680.726,53€ što čini 99,65% tekućeg budžeta.

U skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2021. godinu za rad Fonda i JZU 2021. godinu planirana sredstva su iznosila **325.806.398,30€,** a izvršenje je iznosilo **324.680.727,00**€[7].

Uvidom u zapisnike sa sastanaka Upravnog Odbora Fonda, konstatuje se da za zadnje dvije godine ni jednom UO Fonda nije imao na dnevnom redu raspravu o povećanju obaveza u zdravstvu.

Državni revizori su od ovlašćenih lica Fonda zatražili analize troškova i mogućnosti za uštede na pojedinim pozicijama izdataka u zdravstvu, ali do dana izrade ovog Izvještaja nijesu date na uvid.

Nalaz

Pravilnikom o bližim uslovima u pogledu standarda, normativa i načina ostvarivanja primarne zdravstvene zaštite preko izabranog tima doktora ili izabranog doktora ("Službeni list Crne Gore", br. 010/08 od 15.02.2008, 001/12, 064/17, 077/20 od 29.07.2020**), propisani su standardi i normativi potrošnje za primarnu zdravstvenu zaštitu, dok za sekundarnu i tercijalnu zdravstvenu zaštitu nijesu propisani novi standardi i normativi**.

Ovlašćena lica u Fondu su izjavila da su u ranijem periodu postojali standardi i normativi za sve nivoe zdravstvene zaštite. Novi stadardi i normativi za sekundarnu i tercijalnu zdravstvenu zaštitu nijesu doneseni a stari standardi iz ranijeg perioda se ne primjenjuju. Ne poštuje se princip kontinuiteta u primjeni standard da se stari standardi primjenjuju sve dok se usvoje novi. Ovakvom primjenom standarda je nastao vakuum koji omogućava neracionalno ponašanje u trošenju sredstava za zdravstvenu zaštitu na sekundarnom i tercijalnom nivou.

Preporuka

- **Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore treba da inicira donošenje i usvajanje standard i normative medicinskih usluga na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou, obzirom da spisak usluga koje se pružaju na sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite sadrži i usluge koje nijesu obuhvaćene normativima iz 1982. g. odnosno iz 1990. godine.**

[7] Budžetskim zahtjevom Fond je za 2021. godinu zahtijevao iznos od 311.721.041,14€.

Na osnovu članova 88 i 89 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju ("Službeni list Crne Gore", br. 006/16 od 22.01.2016, 002/17 od 10.01.2017, 022/17 od 03.04.2017, 013/18 od 28.02.2018, 067/19 od 11.12.2019) **propisana je kontrolna funkcija Fonda.**

Ugovorima koji se zaključuju između Fonda i davalaca zdravstvenih usluga, uređuju se: vrsta, obim, mjere za obezbjeđivanje i praćenje kvaliteta zdravstvene zaštite, kadar za pružanje zdravstvenih usluga, cijene koje Fond plaća za pružene zdravstvene usluge, način obračuna i plaćanja, kontrola i odgovornost za izvršavanje obaveza iz ugovora, rok za sprovođenje preuzetih obaveza, način rješavanja spornih pitanja, raskid ugovora, kao i druga međusobna prava i obaveze ugovornih strana.

Na osnovu člana 89 navedenog Zakona Fond je obavezan da vrši kontrolu izvršenja ugovora zaključenih sa davaocima zdravstvenih usluga. Kontrolu vrše službena lica po ovlašćenju direktora Fonda čemu će se posvetiti pažnja u posebnom poglavlju.

U skladu sa članom 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti potrošačke jedinice budžeta su dužne da sredstva koriste u granicama utvrđenim zakonom o budžetu države.Ugovorene obaveze potrošačke jedinice moraju biti u skladu sa planiranim i odobrenim sredstvima u skladu sa zakonom o budžetu države.

Potrošačka jedinica može preuzimati nove ugovorene obaveze, koje će se realizovati i u narednoj fiskalnoj godini, pod uslovom da je taj izdatak u tekućem budžetu definisan kao višegodišnji izdatak**, uz prethodno dobijenu saglasnost Ministarstva finansija.**

U narednoj tabeli dati su podaci iz godišnjih konsolidovanih finansijskih izvještaja Fonda i JZU o ostvarenim izdacima Fonda i JZU po godinama, sa stanjima na dan 31. decembar za period 2017 – 2021. godina (u koloni 4 su u zagradi obaveze nastale u tekućoj godini).

Godina	Plan budžeta Fonda	Izvršenje iz budžeta Fonda	Izvršenje iz sopstvenih prihoda JZU	Ukupne obaveze Fonda i JZU 31.12. godine	Ukupni izdaci Fonda i JZU na 31.12. godine
	1	2	3	4	5(2+3+4 tek.god.)
2017	202.104.977	201.951.480	15.310.890	(+20.313.216) 27.705.581	237.575.586
2018	242.316.797	241.638.567	13.994.883	(+7.791.342) 35.496.923	263.424.792
2019	254.509.594	254.242.879	15.996.057	(+14.761.517) 50.258.440	285.000.453
2020	303.117.437	301.839.887	13.459.863	(-1.847.157) 48.411.283	313.452.593
2021	325.806.398	324.680.727	19.058.865	(+17.336.932) 65.748.215	361.076.524

Na kraju 2016. godine dug Fonda i JZU je iznosio 7.392.365€ dok je za 5 godina uvećan za 58.355.853€ i na dan 31. decembar 2021. godine **je iznosio 65.748.215€.** (dug u 2021. godini porastao je za **17.336.932€).**

Ovakva tendencija je suprotna odredbama člana 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti u kojem je propisano da su potrošačke jedinice dužne da sredstva koriste u granicama utvrđenim zakonom o budžetu države i da ugovorene obaveze potrošačke jedinice moraju biti u skladu sa planiranim i odobrenim sredstvima u skladu sa zakonom o budžetu države**.**

Nalaz

Ukupni godišnji konsolidovani izdaci Fonda i JZU zadnjih pet godina uvećani su za 123.500.938€ (sa 237.575.586€ u 2017. godini na 361.076.524€ u 2021. godini). Prosječno godišnje povećanje troškova javnog zdravstva bilo je 24.700.000€.

Ukupno prikazano stanje konsolidovanih akumuliranih obaveza Fonda i JZU na dan 31. decembar 2021. godine iznosilo je 65.748.217,85€. Utrošena sredstva Fonda i JZU, tj. stanje konsolidovane javne potrošnje u zdravstvu na kraju 2021. godine iznosi 361.056.527€ (izvršenje u okviru budžetskog limita u iznosu od 324.660.727,00€ + izvršenje iz sopstvenih sredstva JZU u iznosu od 19.058.865€ + neizmirene obaveze Fonda i JZU nastale u 2021.godini u iznosu od 17.336.935€). Obaveze koje terete tekuću godinu a formirane su preko limita utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu, bez obzira jesu li ili nijesu dospjele na dan 31. decembar tekuće godine predstavljaju obavezu države koja se mora ispuniti i treba jasno da budu prikazane i precizno obrazložene i izvještajima Fonda i JZU.

U sistemu javnog zdravstva 2021.godine više je za 30.276.621€ potrošeno od procijenjenih potreba u budžetskom zahtjevu Fonda za 2021. godinu. Ovi podaci govore da uprava Fonda, Budžetskim zahtjevom za 2021. godinu, nije realno procijenila potrebe zdravstva na pojedinim pozicijama (npr. obaveze za ljekove, obaveze za liječenje van sistema javnog zdravstva i obaveze po osnovu refundacije naknada za bolovanje preko 60 dana) pri čemu se moraju istaći uvećani troškovi liječenja izazvanog Korona virusom.

Preporuka

- **Preporučuje se da Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore i javne zdravstvene ustanove vrše realno planiranje svojih potreba na osnovu sagledavanja svih neophodnih troškova koji nastaju na osnovu obaveza za ostvarivanje prava osiguranika propisanih zakonima u zdravstvu, vode stalnu kontrolu trošenja u skladu Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju, standardima zdravstvene zaštite** i

Pravilnikom o načinu, postupku, sadržaju i mjerama kontrole davaoca zdravstvenih usluga i uzimajući u obzir sve limite javne potrošnje.

4.4 Finansijski izvještaji

4.4.1 Godišnji finansijski izvještaji Fonda za zdravstveno osiguranje i javnih zdravstvenih ustanova

Saglasno odredbama člana 2 i 4 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list Crne Gore“ br. 023/14) državni fondovi dostavljaju godišnje finansijske izvještaje Ministarstvu do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima:

- **Obrazac 3 – Izvještaj o novčanim tokovima III**
- **Obrazac 5 – Izvještaj o neizmirenim obavezama**

Potrošačke jedinice za neutrošena sredstva na računima kod poslovnih banaka, koja su evidentirana u glavnoj knjizi trezora kao izdatak, dostavljaju uz godišnje finansijske izvještaje i izjavu o načinu utroška tih sredstava nakon isteka fiskalne godine na **Obrascu 8 - Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine.**

Potrošačke jedinice za utrošena sredstva tekuće budžetske rezerve dostavljaju uz godišnje finansijske izvještaje i izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve na **Obrascu 9 - Izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve.**

Saglasno odredbama člana 5 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list Crne Gore“ br. 023/14) nadležni organi (ministarstva**, državni fondovi** i dr.) dostavljaju konsolidovane godišnje finansijske izvještaje za javne ustanove iz stava 1 ovog člana Ministarstvu do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima 5 i 6 iz člana 2 ovog pravinika.

- **Obrazac 5 - Izvještaj o neizmirenim obavezama,**
- **Obrazac 6 - Konsolidovani izvještaj potrošačke jedinice koja u svom sastavu ima javne ustanove.**

Takođe, saglasno članu 5 Pravilnika, Javne ustanove koje ostvaruju prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, koji nijesu uključeni u konsolidovani račun trezora dostavljaju kvartalne finansijske izvještaje nadležnim organima (ministarstva, državni fondovi i dr.), najkasnije do 10. u prvom mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal, na obrascima 4 i 5 iz člana 2 ovog pravilnika.

Javne ustanove iz stava 1 ovog člana dostavljaju godišnje finansijske izvještaje nadležnim organima (ministarstva, državni fondovi i dr.), najkasnije do 1. februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima 4 i 5 iz člana 2 ovog pravilnika.

Nadležni organi (ministarstva, državni fondovi i dr.) dostavljaju konsolidovane godišnje finansijske izvještaje za javne ustanove iz stava 1 ovog člana Ministarstvu do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima 5 i 6 iz člana 2 ovog pravinika.

Nalaz

U postupku revizije je utvrđeno da je Fond sačinio Izvještaj o konsolidovanoj javnoj potrošnji u zdravstvu za period od 01.01. – 31.12.2021. godine (akt br. 03-3227 od 12. aprila 2022. godine). Izvještaj **nije usvojen od strane Upravnog odbora** saglasno članu 9, tačka 9[8] Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 021/20 od 22. marta 2020). Uz Izjašnjenje subjekta revizije na Preliminarni izvještaj dostavljen je dokaz o predaji finansijskih izvještaja Ministarstvu finansija. Takođe, Fond je uz Izjašnjenje dostavio i

- **Izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine (Obrazac 8) i**
- **Izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve (Obrascu 9).**

Preporuka

- **Fond za zdravstveno osiguranje treba da saglasno odredbama člana 5 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave dostavlja Ministarstvu finansija konsolidovane godišnje finansijske izvještaje za javne ustanove do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, na obrascima 5 i 6, prethodno usvojene od strane Upravnog odbora Fonda saglasno odredbama člana 9 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje ("Službeni list Crne Gore", br. 021/20 od 22.03.2020).**

Nalaz

U postupku revizije je utvrđeno da Fond nije zatvarao poslovne knjige od 01. januara 2019. godine do danas (dakle za 2019, 2020 i 2021. godinu) što nije u skladu sa Uputstvom o radu Državnog trezora (član 94 – 99 Uputstva). Poslovne knjige bi trebalo da budu zatvorene do momenta podnošenja finansijskih izvještaja za prethodnu godinu. Po tvrdnji odgovornih lica iz računovodstva poslovne knjige za 2019, 2020 i 2021. godinu nisu zatvorene zbog neusaglašavanja potraživanja i obaveza sa JZU koje se dokumentuje potpisivanjem zapisnika Fonda i JZU.
Po tvrdnji odgovornih lica poseban problem je sa Kliničkim centrom CG i specijalnim bolnicama koje ne ispostavljaju fakture za izvršene zdravstvene usluge na ugovorom definisan način. U toku vršenja revizije je utvrđeno da nisu zatvorene poslovne knjige za 2019, 2020 i 2021. godinu što **dovodi u sumnju istinitost i vjerodostojnost svih računovodstvenih pozicija u glavnoj knjizi za navedeni period i u značajnoj mjeri otežava proces revizije.**

[8] Upravni odbor:

9) usvaja završni račun sa finansijskim izvještajima i izvještajem o radu i poslovanju Fonda;

Preporuka

- **Polazeći od činjenice da je fiskalna godina kalendarska godina, Fond za zdravstveno osiguranje treba da do momenta podnošenja finansijskih izvještaja, zatvori svoje poslovne knjige u cilju usaglašavanja sa podacima iz Glavne knjige trezora saglasno odredbama člana 94 – 99 Uputstva o radu državnog trezora.**

4.4.2. Izvještaj o novčanim tokovima

Fond za zdravstveno osiguranje CG je sačinio finansijski izvještaj br. 03-3227 od 12. aprila 2021. godine koji sadrži: Izvještaj o novčanim tokovima III (Obrazac 3) i Konsolidovani izvještaj potrošačke jedinice koja u svom sastavu ima javne ustanove (Obrazac 6).

U Izvještaju o novčanim tokovima III za 2021. godinu su iskazani ukupni primicu i izdaci u iznosu od **324.680.727€.** Ukupni primici se odnose na opšte prihode u iznosu od 138.988.915€ i namjenske prihode u iznosu od 185.691.812€. Ukupni izdaci se odnose na: tekuće izdatke u iznosu od 141.118.828€, transfere za socijalnu zaštitu u iznosu od 28.376.466€, transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru u iznosu od 148.940.006€, kapitalne izdatke u iznosu od 5.108.433€ i otplatu dugova u iznosu od 1.136.994€.

U Konsolidovanom izvještaju potrošačke jedinice koja u svom sastavu ima javne ustanove (Obrazac 6) su iskazani konsolidovani primici i izdaci Fonda i javnih zdravstvenih ustanova i to iz budžeta i sopstvenih izvora (sopstveni prihodi). Shodno podacima iskazanim u istom ukupni primici su iskazani u iznosu od 343.373.364€, ukupni izdaci u iznosu od 342.462.790€ dok je razlika između ukupnih primitaka i izdataka na kraju 2021. godine iznosila 809.574€.

Gotovina na početku perioda je iznosila 9.588.727€ i sa uvećanjem iste tokom godine u iznosu od 809.574€ predstavlja stanje gotovine na računima JZU iskazano u iznosu od 10.398.301€.

Ukupni primici iskazani u Obrascu 6 u iznosu od 343.272.364€ se odnose na primitke iz budžeta u iznosu od 325.113.019€ i sopstvene prihode u iznosu od 18.159.345€.

Primici iz budžeta u iznosu od 325.113.019€ pored primitaka iskazanih u obrascu III u iznosu od 324.680.727€ uključuju i ostale transfere u iznosu od 432.292€[9]. Sopstveni prihodi iskazani u iznosu od 18.159.345€ se pored sopstvenih prihoda u iznosu od 15.615.256€ odnose na primitke od prodaje imovine u iznosu od 2.134€, primitke od otplate kredita 218.911€, donacije 1.753.044€ i transfere 570.000€.

Ukupni izdaci iskazani u obrascu 6 u iznosu od 342.462.790€ se odnose na izdatke finansirane iz budžetskih sredstava u iznosu od 323.403.925€ i izdatke isplaćene iz sopstvenih sredstava i korišćenje depozita iz prethodnog perioda.

[9] Ostali transferi se odnose na transfere Ministarstva zdravlja uplaćene Montefarmu u iznosu od 424.270,68€ (izvod 222 od 05.10.2021 – Montefarm) iskazane u finansijskim izvještajima Montefarma, kao i uplate Ministarstva zdravlja OB Berane u iznosu od 5.460,00€ i OB Cetinje u iznosu od 2.137€ koji su evidentirani u njihovim finansijskim izvještajima.

Izdaci isplaćeni iz budžetskih sredstava u iznosu od 323.403.925€ se odnose na tekuće izdatke u iznosu od 268.149.071€, transfere za socijalnu zaštitu u iznosu od 28.376.466€, transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru u iznosu od 21.806.273€, kapitalne izdatke u iznosu od 3.759.155€, pozajmice i kredite 175.966€ i otplatu dugova u iznosu od 1.136.994€.

Izdaci isplaćeni iz sopstvenih sredstava u iznosu od 19.058.865€ se odnose na tekuće izdatke u iznosu od 17.502.252€, kapitalne izdatke u iznosu od 982.795€, pozajmice i kredite u iznosu od 573.818€.

U obrascu 6 – Konsolidovani izvještaj potrošačke jedinice koja u svom sastavu ima javne ustanove je utvrđeno da su primici iz budžeta iskazani u iznosu od 325.113.019€ a izdaci 323.403.925€. Stanje gotovine na početku izvještajnog perioda iznosilo 9.588.727€ od čega se 3.555.377€ odnosi na gotovinu preostalu na računima JZU iz budžetskih sredstava, a 6.038.350€ iz sopstvenih prihoda. U 2021. godini je došlo do uvećanja stanja gotovine na računima JZU za 809.574€ koja se javlja kao razlika između uvećanja stanja gotovine na računima JZU iz budžetskih sredstava u iznosu od 1.709.094€ i umanjenja gotovine iz sopstvenih izvora za 899.520€ (1.709.094-899.520=809.574€).

Revizijom je utvrđeno da se podaci iskazani u INT-u III ne odgovaraju podacima iskazanim u Konsolidovanom izvještaju (obrazac 6) za iznos od 1.709.094€. Ovaj izdatak prema podacima iskazanim u Konsolidovanom izvještaju (obrazac 6) predstavlja povećanje depozita dok su u INT-u III iskazani kao izdatak. Na ovaj način stvara se proctor za diskrecionu potrošnju jer za isti iznos nijesu stornirani izdaci u završnom računu budžeta i iskazani depoziti na klasi 1.

NAZIV USTANOVE	Gotovina na računime prenijeta iz prethodnih godina (budžetska sredstva)	Uvećanje stanja gotovine iz budžetskih izvora u 2021. godini	Stanje gotovine iz budžetskih izvora na 31.12.2021. g.	Gotovina iz sopstvenih sredstava	Ukupno	%
	1	2	3 (1+2)	4	5 (3+4)	6 (struktura 5)
DZ ANDRIJEVICA	1,051.00	-1,046.00	5.00	3,255.00	3,260.00	0.03%
DZ BAR	17,293.00	-17,218.00	75.00	79,110.00	79,185.00	0.76%
DZ BERANE	7,391.00	23,271.00	30,662.00	21,406.00	52,068.00	0.50%
DZ BIJELO POLJE	23,391.00	-23,342.00	49.00	2,032.00	2,081.00	0.02%
DZ BUDVA	21,758.00	-12,008.00	9,750.00	237,276.00	247,026.00	2.38%
DZ CETINJE	34.00	-23.00	11.00	3,476.00	3,487.00	0.03%
DZ DANILOVGRAD	103,109.00	-9,889.00	93,220.00	6,896.00	100,116.00	0.96%
DZ HNOVI	547.00	-117.00	430.00	14,295.00	14,725.00	0.14%
DZ KOLAŠIN	1,826.00	-1,655.00	171.00	572.00	743.00	0.01%
DZ KOTOR	357.00	189,735.00	190,092.00	100,652.00	290,744.00	2.80%
DZ MOJKOVAC	49,148.00	-48,057.00	1,091.00	26,445.00	27,536.00	0.26%
DZ NIKŠIĆ	46.00	-42.00	4.00	119,555.00	119,559.00	1.15%
DZ PLAV	41,563.00	-35,362.00	6,201.00	13,233.00	19,434.00	0.19%
DZ PLJEVLJA	3,918.00	33,972.00	37,890.00	14,226.00	52,116.00	0.50%
DZ PODGORICA	4.00	30,470.00	30,474.00	54,747.00	85,221.00	0.82%
DZ ROŽAJE	285.00	30,724.00	31,009.00	9,719.00	40,728.00	0.39%
DZ TIVAT	522.00	27,938.00	28,460.00	7,807.00	36,267.00	0.35%
DZ ULCINJ	42,556.00	18,737.00	61,293.00	4,704.00	65,997.00	0.63%
ZHMP	83,382.00	382,977.00	466,359.00	65,326.00	531,685.00	5.11%
ZZTK CG	78,892.00	45,229.00	124,121.00	26,602.00	150,723.00	1.45%
OB BAR	594.00	371,369.00	371,963.00	445,836.00	817,799.00	7.86%
OB BERANE	5,405.00	99,143.00	104,548.00	488,147.00	592,695.00	5.70%
OB BIJELO POLJE	37.00	44,131.00	44,168.00	24,453.00	68,621.00	0.66%
OB CETINJE	49,876.00	-28,290.00	21,586.00	42,473.00	64,059.00	0.62%
OB KOTOR	4,258.00	42,444.00	46,702.00	504,020.00	550,722.00	5.30%
OB NIKSIĆ	417,666.00	-79,231.00	338,435.00	828.00	339,263.00	3.26%
OB PLJEVLJA	25,998.00	-25,769.00	229.00	5,896.00	6,125.00	0.06%
SB BREZOVIK	5,242.00	18,362.00	23,604.00	152,688.00	176,292.00	1.70%
SB DOBROTA	50,014.00	908.00	50,922.00	55,388.00	106,310.00	1.02%
SB RISAN	3.00	132.00	135.00	26,922.00	27,057.00	0.26%
KCCG	1,442,497.00	104,114.00	1,546,611.00	929,171.00	2,475,782.00	23.81%
AU MONTEFARM	0.00	0.00	-	816,935.00	816,935.00	7.86%
INST. ZA J. ZDRAVLJE	1,071,714.00	527,487.00	1,599,201.00	834,739.00	2,433,940.00	23.41%
UKUPNO	**3,550,377.00**	**1,709,094.00**	**5,259,471.00**	**5,138,830.00**	**10,398,301.00**	**100.00%**
		1,991,143.00				
		-282,049.00				

Dakle shodno podacima iskazanim u INT-ima JZU najveći iznos sredstava na 31. decembar 2021. godine je iskazan u Kliničkom centru CG u iznosu od 2.475.782,00€, Institut za javno zdravlje 2.433.940€, OB Bar 817.799€, AU Montefarm 816.935€, OB Berane 592.695€, OB Kotor 550.722€ i dr. Najveći iznosi sredstava na računima JZU iz budžetskih izvora koji su neutrošeni u 2021. godini se odnose na: Institut za javno zdravlje 527.487€, ZHMP 382.977€, OB Bar 371.369€ i dr.

Preporuke

- **Fond treba da izvršiti storniranje zahtjeva za plaćanje kojima su sredstva prenijeta JZU za iznose neutrošenih sredstava shodno stanjima na računima JZU i to po budžetskim pozicijama u tekućoj (izvještajnoj) godini uz evidentiranje istih u narednoj kalendarskoj godini zahtjevima za plaćanje bez prenosa sredstava u cilju istinitog i objektivnog iskazivanja primitaka i izdataka u finansijskim izvještajima.**

- **Takođe treba izvršiti evidentiranje stanja sredstava na računima JZU na kontima klase 1 u glavnoj knjizi Državnog trezora[10].**

[10] Kao uporednu praksu potrebno je koristiti primjer Ministarstva vanjskih poslova koje vrši konsolidaciju konzularnih primitaka i odbitaka u diplomatsko konzularnim predstavništvima, storniranje zahtjeva za dio neutrošenih sredstava na računima i evidenciju stanja sredstava na istim u glavnoj knjizi Državnog trezora.

4.5. Izvještaj o neizmirenim obavezama

Saglasno odredbama člana 2, tačka 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list Crne Gore", br. 020/14, …, 145/21 od 31.12.2021) neizmirene obaveze iz prethodnog perioda su **budžetske obaveze koje nijesu plaćene na dan dospijeća plaćanja** i čija obaveza je nastala na osnovu zakona i u skladu sa zakonom i ugovorom.

Ukupne neizmirene obaveze su u GFI Fonda za 2021. godinu iskazane u iznosu od **65.748.217,85€**[11] od čega su dospjele za plaćanje obaveze do 31. Decembra 2021. godine **30.075.260,81€,** a obaveze koje dospijevaju nakon 31. decembra 2021. godine iznose **35.672.957,04€.**

FOND ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE CRNE GORE

(5) IZVJEŠTAJ O NEIZMIRENIM OBAVEZAMA
(Konsolidovano 3 Programa – Fond, JZU i IJZ)

Godina **01.01 - 31.12.2021**

redni broj	OPIS	Stanje obaveza na dan 31.12 prethodne godine	Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda
1	2	3	4
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	2,786,319	4,465,952
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	14,985	305,055
1.2	Obaveze za ostala lična primanja	53,364	43,056
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	2,717,970	4,117,841
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	4,779,150	7,218,216
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima	13,750,457	18,257,955
4	Obaveze za kapitalne izdatke	7,876	133,135
5	Obaveze po podzajmicama i kreditima	0	0
6	Obaveze po osnovu otplate dugova	0	0
7	Obaveze iz rezerv	0	0
8	Stanje obaveza na kraju godine (1+2+3+4+5+6+7)	21,323,802	30,075,258

U Podgorici
31.12.2021.godine

Lice odgovorno za sastavljanje iskaza

Direktor

Shodno podacima iskazanim u FI Fonda za 2021. godinu ukupno iskazane neizmirene obaveze na dan 31. decembar 2021. godine u iznosu od **30.075.258€** se odnose na: neizmirene obaveze Fonda u iznosu od **25.493.034€,** neizmirene obaveze JZU **4.524.790€** i neizmirene obaveze Instituta za javno zdravlje u iznosu od **57.433,27€.**

[11] Po FI Fonda za 2021. godinu stanje neizmirenih obaveza na kraju 2020. godine je iznosilo 48.411.283€.

		Godina	01.01.-31.12.2021		
			(u €)		
redni broj	OPIS	Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda Fonda	Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda JZU	Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda IJZ	UKUPNO
1	2	4	4	4	4
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	16,863	4,391,655		4,465,951
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca		305,055		305,055
1.2	Obaveze za ostala lična primanja		43,056		43,056
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	16,863	4,043,544	57,433	4,117,840
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	7,218,216	0		7,218,216
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima	18,257,955	0		18,257,955
4	Obaveze za kapitalne izdatke		133,135		133,135
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima				0
6	Obaveze po osnovu otplate dugova				0
7	Obaveze iz rezervi				0
8	**Stanje obaveza na kraju godine (1+2+3+4+5+6+7)**	**25,493,034**	**4,524,790**	**57,433**	**30,075,257**

Revizijom je utvrđeno da su u glavnoj knjizi Fonda iskazuju isključivo obaveze Fonda, dok se obaveze JZU i Instituta za javno zdravlje iskazuju u Konsolidovanom izvještaju na osnovu Izvještaja JZU i Instituta. Dakle Fond u svojoj glavnoj knjizi nema iskazane obaveze JZU i Instituta već se izvještavanje vrši na osnovu sumiranja dostavljenih izvještaja JZU i Instituta.

U finansijskim izvještajima Fonda za 2021. godinu ukupno iskazane obaveze iznose **65.748.217,85€** koje se u najvećem dijelu odnose na obaveze Fonda **(50.053.340,49€)**, od kojih su do 31. decembra 2021. godine iskazane neizmirene obaveze u iznosu od **25.493.034€**. U finansijskim izvještajima su iskazane neizmirene obaveze JZU u iznosu od **15.545.832,47€**[12] od čega je do 31. decembra 2021. godine iskazan iznos od **4.524.793,56€** a nakon 31. decembra 2021. godine **11.021.038,91€.** Obaveze Instituta za javno zdravlje su iskazane u iznosu od **57.433€.**

Prilikom sačinjavanja finansijskih izvještaja za 2021. godinu polazi se od ukupnih obaveza Fonda koje na dan 31. decembar 2021. godine iznose **50.053.340,49€**[13]**,** nakon čega se vrši izvođenje obaveza dospjelih za plaćanje do 31 .decembra 2021. godine zavisno od ročnosti plaćanja koji se shodno zaključenim ugovorima kreću od 30 dana za usluge liječenja u privatnim zdravstvenim ustanovama, liječenje u Srbiji i nabavku ljekova u privatnim apotekama pa do 60 dana za nabavku pomagala. Saglasno odredbama člana 2, tačka 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti izvršeno je razvrstavanje obaveza sa rokom dospijeća do 31. decembra 2021. godine u iznosu od 25.493.033,98€ i nakon 31. decembra 2021. godine u iznosu od 24.560.306,51€. U narednoj tabeli je dat prikaz obaveza po vrsti i rokovima dospijeća.

[12] Kada se od ukupno iskazanih obaveza u finansijskim izvještajima od 65.748.217,85€ odbiju ukupne obaveze Fonda u iznosu od 50.053.340,49€ dobijamo iznos od 15.694.877,36€, koji je za iznos od 149.044,89€ veći od iznosa koji je iskazan u finansijskim izvještajima JZU za 2021. godinu (15.545.832,47€). Navedeni iznos se odnosi na obaveze Instituta za javno zdravlje koje dospijevaju do 31.12.2021. godine u iznosu od 57.433,27€ i 91.622,63€ sa rokom dospijeća nakon 31.12.2021. godine.

[13] Ukupne neizmirene obaveze Fonda, JZU i Instituta za javno zdravlje na dan 31.12.2021. godinu iznose 65.748.217,85€ od čega su samo obaveze Fonda 50.053.340,49€.

OPIS		31/12/2021	Obaveze dospjele za plaćanje do 31.12.2021	Obaveze dospjele za plaćanje nakon 31.12.2021.g
1	2	3	4	5 (4-3)
1	**Obaveze za tekuće izdatke**	**78,771.96**	**16,863.18**	**61,908.78**
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca			0.00
1.2	Obaveze za ostala lična primanja			0.00
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke(obaveze za materijalne troskove,obaveze po ugovorima o cesiji i ostalo)	78,771.96	16,863.18	61,908.78
2	**Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu**	**10,722,229.94**	**7,218,215.90**	**3,504,014.04**
2.1	Liječenje osiguranika van CG (ZU u Srbiji)	755,544.52	299,022.08	456,522.44
2.2	Liječenje osiguranika u CG van sistema Fonda (Igalo, Meljine, PZU Kuliš, Ars Medica, Codra ...)	3,228,230.86	1,092,029.87	2,136,200.99
2.3	Ortopedske sprave i pomagala (Rudo Montenegro, Osmi red, MDM Electronics, Glosarij,optike...)	380,902.62	18,978.69	361,923.93
2.4	Putni troškovi osiguranika	276,571.25	276,571.25	
2.5	Naknade za bolovanja preko 60 dana	6,080,980.69	5,531,614.01	549,366.68
3	Obaveze za transfere institucijama,pojedincima,nevladinom i javnom sektoru	**39,252,338.59**	**18,257,954.90**	**20,994,383.69**
3.1	Obaveze za lijekove i medicinska sredstva na recept (Montefarm)	29,336,535.62	12,701,029.41	16,635,506.21
3.2	Obaveze za lijekove na recept - privatne apoteke	9,462,192.87	5,556,925.52	3,905,267.35
3.3	Obaveze za usluge stomatologije	453,610.10		453,610.10
Ukupno		**50,053,340.49**	**25,493,033.98**	**24,560,306.51**

Obaveze za tekuće izdatke su iskazane u iznosu od **78.771,96€** i iste se odnose na obaveze prema dobavljačima za materijalne troškove (konto 2521113), obaveze za neto isplate ljekarskim komisijama (konto 2381110) i obaveze za poreze ljekarskim komisijama (konto 2382110). Obaveze dospjele za plaćanje do 31. decembar 2021. godine su iskazane u iznosu od **16.863,18€** i iste se u najvećem dijelu odnose na obaveze prema dobavljaču "Smart tech" doo u iznosu od 12.883,77€, "Crnogorski telekom" 1.473,55€ kao i fakture za električnu energiju po područnim jedinicama ne računajući dugovanja iz decembra obzirom da im je ročnost plaćanja do januara 2022. godine i iste ulaze u obaveze dospjele za plaćanje nakon 31. decembra 2021. godine. U cilju potvrde stanja potraživanja i obaveza tokom 2021. godine zahtijevano je od odgovornog lica Fonda da izvrši usaglašavanja potraživanja i obaveza sa 8 dobavljača[14], od kojih su do momenta sačinjavanja ovog izvještaja dostavljena četiri IOS-a.

Obaveze za liječenje osiguranika van CG (ZU u Srbiji) – konto 2521110 su iskazane u iznosu od 755.544,52€[15]. Od strane računovodstva su konfirmisane sve ZU iz Srbije sa većim saldima i prometima. U postupku revizije je od strane revizora zahtijevano da se izvrše usaglašavanja potraživanja i obaveza za još 7 ZU iz Srbije od kojih je do momenta okončanja izvještaja dostavljeno 4 usaglašavanja.

[14] Pošta Crne Gore AD, Čikom Podgorica, MG Soft doo, Elektroprivreda CG, Integra, M tel doo, Smart Tech doo o Zeko ME doo.

[15] U zaključnom listu je stanje obaveza na kontu 2521110 – dobavljači van CG – ZU Srbija iskazano kao razlika između iskazanih obaveza u iznosu od 755.544,52€ i preplata u iznosu od 13.944,45€. Prilikom utvrđivanja obaveza polazi se od potražne strane konta obaveza bez obzira što su na dugovnoj strani obaveza evidentirane preplate koje su nastale usled nedostavljanja faktura od ZU Srbije po osnovu izvršenog plaćanja.

FOND ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

PROMETNI LIST RAČUNA

za period od: 01.01.2019 do: 31.12.2021

Račun 2521110 DOBAVLJAČI VAN CRNE GORE YUD Broj komitenata: **49**

Komitent		Mjesto	Promet		Saldo	
			Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje
100101	SPEC.BOL.REHAB. PROTET.B	BEOGRAD	1888.41	768.27	1120.14	0.00
100103	S.O.H.B. BANJICA BEOGRAD	BEOGRAD	778154.25	816103.33	0.00	37949.08
100105	GINEK.AKUŠ.KLINIKA BGD	BEOGRAD	36849.14	45957.68	0.00	9108.54
100107	INST. ZA ONKOLOG.I RADIOI	BEOGRAD	204797.81	209632.68	0.00	4834.87
100108	INST.ZA MAJKU I DETE BGD	BEOGRAD	1028007.43	1090092.51	0.00	62085.08
100110	K. B. C.DRAGISA MISOVIC DE	BEOGRAD	12134.82	12134.82	0.00	0.00
100111	INST. ZA REUMATOLOGIJU. I	BEOGRAD	12904.92	7565.95	5338.97	0.00
100112	KLIN. ZA REHABILITACIJU "I	BEOGRAD	16.83	0.00	16.83	0.00
100116	ZAV. ZA PSIHF.P.I GOV.PATO	BEOGRAD	11500.00	18924.00	0.00	7424.00
100117	INST.ZA K.V.B.DEDINJE BGD	BEOGRAD	168150.70	170050.70	0.00	1900.00
100119	K. B. C. ZVEZDARA BGD	BEOGRAD	11723.00	12643.00	0.00	920.00
100122	V. M. A. BEOGRAD	BEOGRAD	1204685.76	1235132.68	0.00	30446.92
100123	INST.ZA MENTALNO ZDRAVI	BEOGRAD	29658.46	43619.27	0.00	13960.81
100125	KLIN.ZA NEUROL.PSIH DECE	BEOGRAD	82089.42	88120.56	0.00	6031.14
100126	UNIVER.DEČJA KLINIKA BEC	BEOGRAD	1123510.74	1240895.09	0.00	117384.35
100128	KLINICKI CENTAR SRBIJE BC	BEOGRAD	2381559.97	2572773.62	0.00	191213.65
100135	INSTITUT ZA TRANSFUZIJU I	BEOGRAD	30524.38	30524.38	0.00	0.00
100137	STOMATOLOŠKI FAKUL. BE	BEOGRAD	15799.86	15799.86	0.00	0.00
100143	INSTITUT ZA NEONATOLOGI	BEOGRAD	105190.04	106475.97	0.00	1285.93
100154	INST. ZA VIRUS.VAKC."TORL	BEOGRAD	950.44	982.15	0.00	31.71
100155	DOM ZA DECU I OML. SREMĆ	SREMČICA	12299.23	13318.51	0.00	1019.28
100160	INS EKSP FONETIKU PAT GO	BEOGRAD	2117175.00	2338684.00	0.00	221509.00
100166	BIOLOŠKI FAKULTET BGD	BEOGRAD	5747.00	7807.00	0.00	2060.00
100170	INST.MOLEKULARNE GENET	BEOGRAD	9431.00	8883.00	548.00	0.00
100172	MEDICINSKI FAKULTET BEO	BEOGRAD	972.09	181.97	790.12	0.00
100204	INST.ZA PLUĆNE BOL. I TBC	SREMSKA KAMENICA	6154.38	6240.11	0.00	85.73
100205	ZZZZ STUDENATA NOVI SAD	NOVI SAD	949.49	891.98	57.51	0.00
100207	KLINIČKI CENTAR VOJVODI	NOVI SAD	23999.50	24841.61	0.00	842.11
100212	INST.ZA ZDRAV.ZAŠ.DECE O	NOVI SAD	0.00	3.65	0.00	3.65
100401	Z.U. KOLEVKA SUBOTICA	SUBOTICA	67848.03	74586.23	0.00	6738.20
100404	DOM ZA LICA OMET.U RAZV	STARA MORAVICA	1169.46	1169.46	0.00	0.00
100500	DOM ZA LICE MENT.OMETEN	TUTIN	7438.25	8072.09	0.00	633.84
100501	S.U. VELIKI POPOVAC	VELIKI POPOVAC	13701.69	15104.19	0.00	1402.50
101101	K.B.C ZEMUN	ZEMUN	3745.66	3745.66	0.00	0.00
101401	SPECIJALNA BOLNICA ČIGOJ	ZLATIBOR	69256.73	81123.22	0.00	11866.49
101601	Z.U.MALE PČELICE KRAGUJE	KRAGUJEVAC	44770.77	47929.49	0.00	3158.72
101602	K. B. C. KRAGUJEVAC	KRAGUJEVAC	184146.00	180498.43	3647.57	0.00
101907	APOTEKA NIŠ	NIŠ	186.05	186.05	0.00	0.00
102801	DOM ZA SMUEŠTAJ ODRASLI	KULINA	50535.75	54968.27	0.00	4432.52
105601	GERONTOLOŠKI CENTAR AL	ALEKSINAC	1872.10	1973.68	0.00	101.58
107301	DOM ZA DECU OMLAD. VETE	VETERNIK	8123.87	8788.69	0.00	664.82
109913	MB GAMMA TRADE MED.OĆ	BEOGRAD	111615.00	128065.00	0.00	16450.00
109915	SB "MILOŠ KLINIKA"	BEOGRAD	6600.00	6600.00	0.00	0.00
109918	IJZS"DR.MILAN JOVANOVIC I	Beograd	118.55	113.19	5.36	0.00
109919	Z.U.APOTEKA PET SAR FARM	Žitkovac	1884.58	1884.58	0.00	0.00
109921	OPŠTA BOLNICA ATLAS	BEOGRAD	7605.21	5185.26	2419.95	0.00
109925	AUDIO BM.	Novi Sad	77000.00	77000.00	0.00	0.00
109926	IRIS -OČNA PROTETIKA D.O.(	Beograd	1155.00	1155.00	0.00	0.00
109927	PULSAR CI STUDIO D.O.O.	Beograd	3200.00	3200.00	0.00	0.00
		Ukupno po računu:	**10078796.77**	**10820396.84**	**13944.45**	**755544.52**

Saglasno odredbama člana 2, tačka 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list Crne Gore", br. 020/14, …, 145/21 od 31.12.2021) neizmirene obaveze iz prethodnog perioda su **budžetske obaveze koje nijesu plaćene na dan dospijeća plaćanja** i čija obaveza je nastala na osnovu zakona i u skladu sa zakonom i ugovorom. Kako bi se iskazale neizmirene obaveze saglasno članu 2, tačka 3 Zakona, obzirom da se radi o pružanju zdravstvenih usluga ZU Srbije čija je ročnost plaćanja do 30 dana, iz glavne knjige Fonda se vrši izvlačenje evidentiranih obaveza za period od 01. decembra do 31. decembra 2021. godine po svakom dobavljaču evidentiranom na ovoj kartici (30 dana ročnost) i poređenje istih sa stanjem ukupno iskazanih obaveza na kartici 2521110 -Dobavljači van Crne Gore. Stanje obaveza se izvodi ručno na osnovu podataka iz glavne knjige i to pojedinačno za svakog dobavljača. Sve obaveze iskazane u periodu od 01. decembra do 31. decembra 2021. godine se iskazuju kao obaveze **nakon** 31. decembra 2021. godine s tim što se iste umanjuju ukoliko je stanje obaveza prema dobavljačima (pojedinačno) u decembru veće od iskazanih obaveza za period od 01. januar 2019. do 31. decembar 2021. Obaveze se iskazuju u iznosu obaveza za period od 01. januara 2019. godine do 31. decembra 2021. godine iz razloga što

je u decembru dio obaveza izmiren. Preostali iznos obaveza do ukupno iskazanih obaveza po prometu za period od 01. januara 2019. do 31. decembra 2021. se iskazuju kao obaveze do 31. decembra 2021. godine[16].

Na ovaj način su ukupne obaveze za liječenje osiguranika van Crne Gore u ZU Srbije iskazane u iznosu od **755.544,52€** razvrstane u obaveze do 31. decembra 2021. godine u iznosu od **299.022,08€** i nakon 31. decembra 2021. godine u iznosu od **456.522,44€.**

Obaveze evidentirane na kontu 2521111 – Dobavljači van Sistema Fonda su za period od 01. januara 2019. do 31. decembra 2021. godine iskazane u iznosu od **3.609.133,48€** i isti se odnose na obaveze za liječenje osiguranika u CG van Sistema Fonda (Igalo, Meljine PZU Kuliš, ARS medika, Codra…) u iznosu od **3.228,230,86€** i ortopedske sprave i pomagala (Rudo Montenegro, Osmi red, MDM Electronics, Glosarij, optike…) u iznosu od **380.902,62€.** Obaveze prema PZU su iskazane u većem iznosu iz razloga što u budžetu Fonda je bilo sredstava za izmirenje navedenih obaveza do septembra. Obaveze do i nakon se razvrstavaju na identičan način kako je to prethodno navedeno i to na način što se odštampa promet kartice dobavljača od 01. novembra do 31. decembra odnosno 01. decembra do 31. decembra 2021. godine zavisno od ročnosti plaćanja i uporedi sa iznosima obaveza prema dobavljačima na kontima 2521111 - dobavljači van Sistema Fonda. Ukoliko je stanje na kartici za period manje od iznosa na kartici dobavljača za ukupan period tada stanje obaveza za period predstavlja iznos obaveza čija je ročnost plaćanja nakon 31. decembra 2021. godine. Ukoliko je stanje obaveza za period veće od iznosa obaveza iskazanih na kartici dobavljača tada se iznos obaveza čija je ročnost plaćanja nakon 31. decembra 2021.godine iskazuje u iznosu iskazanom na kartici dobavljača iz razloga što je tokom decembra došlo do plaćanja dijela obaveze koja se mogla prenijeti u naredni period ali nije iz razloga što je bilo sredstava na toj poziciji.

[16] Primjer: Ukupne obaveze prema dobavljaču PZU "Poliklinika Hipokrat" su iskazane u iznosu od 306.124€. Obzirom da je rok za izmirenje duga prema PZU Hipokrat 30 dana, iz računovodstvene evidencije se izvlači promet sa navedenim dobavljačem za period od 01. do 31. decembra 2021. godine. Stanje prometa za naznačeni period iznosi 46.980€. Na ovaj način se iznos ukupno iskazanih obaveza u iznosu od 306.124€ po ročnosti razvrstava na obaveze sa rokom dospijeća nakon 31. decembra 2021. godine u iznosu od 46.980€ i obaveze do 31. decembra 2021. godine u iznosu od 259.144€.

PROMETNI LIST RAČUNA

za period od: 01.01.2019 do: 31.12.2021

Račun 2521111 DOBAVLJAČI VAN SISTEMA FONDA **Broj komitenata: 59**

Komitent		Mjesto	Promet		Saldo	
			Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje
100102	RUDO MONTENEGRO D.O.O.	PODGORICA	4210343.45	4371759.12	0.00	161415.67
101	INSTIT."DR SIMO MILOSEVIC	IGALO	8189260.41	8815239.39	0.00	625978.98
103	TOMIC ALFA HERCEG NOVI	IGALO	6967.39	5844.41	1122.98	0.00
105	PZU OPŠTA BOL.MELJINE U S	HERCEG NOVI	4601344.56	4969200.27	0.00	367855.71
202	OPTIKA MONOKL	PODGORICA	25402.59	28999.14	0.00	3596.55
205	Z.U. KULIŠ MEDICAL	PODGORICA	266547.46	308894.92	0.00	42347.46
208	OPTIKA JOVOVIĆ 1 D.O.O.	PODGORICA	76386.96	81660.62	0.00	5273.66
213	D.O.O. "OKO"	PODGORICA	188153.94	195214.10	0.00	7060.16
216	PZU LENS COMMERCE	PODGORICA	84772.46	92213.81	0.00	7441.35
217	OPTIKA MIRKOVIĆ	NIKŠIĆ	54435.17	57694.89	0.00	3259.72
219	M OPTIC S.Z.R.	ROŽAJE	36512.61	38790.06	0.00	2277.45
221	MDM ELECTRONICS DOO	PODGORICA	169090.45	178257.63	0.00	9167.18
224	AUDIO BM	Podgorica	225006.06	250512.44	0.00	25506.38
226	ALFA SOUND D.O.O.	Herceg Novi	25524.93	26283.43	0.00	758.50
230699	S.Č.O.K.R. "BANE 2"	HERCEG NOVI	10960.01	11205.29	0.00	245.28
231215	INEL MEDICA DOO	PODGORICA	3584.90	3584.90	0.00	0.00
231396	OSMI RED-D DOO	PODGORICA	581250.19	637347.83	0.00	56097.64
231843	GLOSARIJ DOO	PODGORICA	353011.06	371580.70	0.00	18569.64
232185	MEDICA D.O.O.	Podgorica	364826.29	390290.52	0.00	25464.23
232561	SIEMENS	PODGORICA	205.00	0.00	205.00	0.00
232687	PZU ARS MEDICA	PODGORICA	488642.76	537283.44	0.00	48640.68
232835	FARMALAB D.O.O.	PODGORICA	532797.07	601510.71	0.00	48713.64
232992	OPTIKA ZARIĆ DOO	TIVAT	5620.79	6330.18	0.00	709.39
233236	PZU BOLNICA CODRA	PODGORICA	18156757.60	19567337.12	0.00	1410579.52
233306	PZU DR JOVOVIC SPECIJ.AMB	PODGORICA	229959.42	271031.47	0.00	41072.05
233761	OPTIMAL DNEVNA BOLNICA	PODGORICA	538611.60	589732.64	0.00	51121.04
234083	DIAGNOSTICA P.Z.U.	Podgorica	0.00	1017.59	0.00	1017.59
302	OPTIKA IVANOVIĆ	NIKŠIĆ	43746.47	45618.54	0.00	1872.07
304	OPTIKA LENS D.O.O.	BERANE	28362.71	29440.54	0.00	1077.83
306	ZANAT.OPTIČ. RADNJA MAR	BERANE	21740.23	22556.12	0.00	815.89
401	OPTIKA I BUTIK IRIS D.O.O.	PLJEVLJA	2592.28	2745.30	0.00	153.02
700001	PZU LIFE	PODGORICA	233676.84	234333.57	0.00	656.73
700005	ZU DR LUTOVAC	BERANE	165427.72	178782.52	0.00	13354.80
700008	PZU RADOJEVIC	PODGORICA	1811.84	1819.62	0.00	7.78
700015	SPEC.AMB.OFT."BOROVIĆ"-O	Podgorica	114.93	588.85	0.00	473.92
700016	PZU INTERMEDICA	Herceg Novi	2433.56	2436.34	0.00	2.78
700018	PZU HUMANA REPRODUKCIJ	Budva	820059.27	972619.23	0.00	152559.96
700020	OPTIKA OCULUS-OČ.OR.DR.M	Bar	79866.28	93590.20	0.00	13723.92
700021	PZU OKO VMMM	Podgorica	96946.65	114821.16	0.00	17874.51
700022	D.B.OFTALENS DR.KOTUROV	Podgorica	407627.43	426167.06	0.00	18539.63
700023	VID PZU SPECIJ.AMB.OFT.ALI	Bar	24124.46	26739.90	0.00	2615.44
700025	POLIKLINIKA HIPOKRAT PZU	Podgorica	1795390.00	2101514.00	0.00	306124.00
700026	TESLA MEDICAL ZU	Berane	575640.90	601172.60	0.00	25531.70
700027	BONALAB-PRIMA PZU	Podgorica	101427.99	118069.29	0.00	16641.30
700028	POLIKLINIKA" MOJLAB" PZU	Podgorica	137307.44	201377.45	0.00	64070.01
806	OPTIKA CROWN-S D.O.O.	Bijelo Polje	42659.87	44285.56	0.00	1625.69
807	OPTIKA OCULUS D.O.O.	Podgorica	32722.67	34326.05	0.00	1603.38
810	OČS KUBURIĆ D.O.O.	Herceg Novi	12451.71	13291.36	0.00	839.65
811	OPTIKA"VISTA STUDIO" STR.	Cetinje	25934.84	26540.86	0.00	606.02
812	OPTIKA PLJEVLJA D.O.O.	Pljevlja	17423.02	18142.91	0.00	719.89
815	OPTICON D.O.O.	Bijelo Polje	4012.71	4147.00	0.00	134.29
817	SUNGLASSES D.O.O.	Podgorica	467.24	467.24	0.00	0.00
818	D.O.O."OČS KUBURIĆ II"	Igalo	11132.56	11745.25	0.00	612.69
819	LIKA OPTIC D.O.O.	Ulcinj	22482.91	23399.80	0.00	916.89
820	OPTIKA KNEŽEVIC D.O.O.	Nikšic	9419.52	9738.53	0.00	319.01
821	"NOVA AZRA OPTIC" D.O.O.	Plav	23177.49	24609.28	0.00	1431.79
822	LUX OPTIC GALLERY D.O.O.	PODGORICA	46402.01	46402.01	0.00	0.00
823	PROVIZION DOO	Budva	0.00	4.60	0.00	4.60
824	OPTIKA BANE	Igalo, Herceg Novi	772.17	826.99	0.00	54.82
		Ukupno po računu:	**44233330.85**	**47841136.35**	**1327.98**	**3609133.48**

Na osnovu prethodnog obrazloženja izvršeno je razgraničavanje obaveza čija je ročnost plaćanja do i od 31. decembra 2021. godine polazeći od činjenice da je rok plaćanja za ortopedska pomagala, Institut Igalo, Bolnicu Meljine i Codru 60 dana a PZU 30 dana, shodno zaključenim ugovorima sa istim. Revizijom je utvrđeno da je Fond izvršio usaglašavanje potraživanja i obaveza sa većim brojem dobavljača a u postupku revizije je zahtijevano usaglašavanje sa još 7 dobavljača[17], od kojih je potvrđeno stanje od " Optimal dnevne bolnice".

[17] MDM Electronics doo, Audio BM, Osmi red doo, Medica doo, PZU dr Jovović specij. Amb, i Optimal dnevna bolnica.

Od ukupno iskazanih obaveza na kontu 2521111 Dobavljači van sistema Fonda u iznosu od **3.609.133,48€**, saglasno odredbama člana 2, tačka 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, izvršeno je saglasno prethodno opisanoj proceduri razdvajanje obaveza sa ročnošću do i od 31. decembra 2021. godine. Obaveze za liječenje osiguranika u CG van Sistema Fonda (Igalo, Meljine PZU Kuliš, ARS medika, Codra…) iskazane u ukupnom iznosu od **3.228,230,86€** i iste su u FI za 2021. godini iskazane do 31. decembra 2021. godine u iznosu od **1.092.029,87€** a od 31. decembra 2021. godine u iznosu od **2.136.200,99€** a ortopedske sprave i pomagala (Rudo Montenegro, Osmi red, MDM Electronics, Glosarij, optike) u iznosu od **380.902,62€** su iskazane do 31. decembra 2021. godine u iznosu od **18.978,69€** a od 31. decembra 2021. godine u iznosu od **361.923,93€.**

Obaveze za putne troškove i refundacije su iskazane na kontu 2919111. U periodu od 01. januara 2019. do 31. decembra 2021. godine su evidentirane obaveze na ovom kontu u iznosu od 11.603.082,32€, dok su iste izmirene u iznosu od 11.326.511,07€. Stanje obaveza na 31. decembar 2021. godine na ovom kontu je iskazano u iznosu od **276.571,25€.**

Neizmirene obaveze po osnovu naknada za bolovanje do 60 dana su na 31. decembar 2021. godine iskazane u iznosu od **6.077.999,13€.** U postupku revizije je utvrđeno da su neizmirene obaveze do 31. decembra 2021. godine iskazane u iznosu od **5.531.614,01€** a nakon 31. decembra 2021. u iznosu od **549.366,68€.** Po izjavi odgovornog lica evidentirane obaveze u periodu od 01. decembra do 31. decembra 2021. godine su iskazane kao obaveze sa rokom dospijeća nakon 31. decembra 2021. godine.

Obaveza po osnovu naknada za bolovanja do 60 dana u glavnoj knjizi Fonda evidentiraju PJ Fonda za podnosioce zahtjeva sa svoje teritorije. U postupku revizije je utvrđeno da je Fond-PJ Podgorica na dan 16. jun 2022. godine u glavnoj knjizi Fonda izvršila evidentiranje obaveza po osnovu podnešenih zahtjeva za refundacije zaključno sa 15. oktobrom 2021. godine. Dakle, 16. juna 2022. godine PJ Podgorica još nije iskazala u glavnoj knjizi obaveze po osnovu bolovanja za 2021. godinu. Polazeći od navedene konstatacije, **obaveze po osnovu naknada za bolovanja u iznosu od 549.366,68€ su trebale biti iskazane u cjelosti do 31. decembra 2021. godine.**

U cilju efikasnosti i ubrzavanja procesa obrade zahtjeva za refundacije naknada za bolovanja i evidentiranja istih u glavnoj knjizi Fonda potrebno je izvršiti izmjene Pravilnika o načinu ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanja prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad ("Službeni list Crne Gore", br. 106/20 od 02.11.2020) – člana 26 u dijelu dostavljanja Potvrda za utvrđivanje osnova za obračun naknade zarade, sa odgovarajućim platnim listama, na način kako je to uređeno Pravilnikom o bližim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja iz socijalne i dječje zaštite ("Službeni list Crne Gore", br. 043/20, …., 113/21) za refundaciju naknada zarada propisanih istim**.** Naime Pravilnikom o bližim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja iz socijalne i dječje zaštite je precizirano da **se kao osnov za obračun naknade koristi dokaz od poreskog organa o visini izmirene zarade zaposlenom** za period propisan Zakonom. Pravilnikom Fonda (član 26, stav 1, tačka 4) je precizirano da podnosioci zahtjeva dostavljaju pod punom krivičnom i materijalnom odgovornošću potvrde za utvrđivanje osnova za obračun naknade zarade, sa odgovarajućim platnim listama. Obzirom da se podaci unijeti u ovim potvrdama koriste za računanje osnova za refundacije (12-to mjesečni prosjek zarade koja prethodi mjesecu u kom je nastupila privremena spriječenost za rad) to je proces evidentiranja u značajnoj mjeri usporen usled kontrola dostavljene

dokumentacije od strane zaposlenih u Fondu (samo 2 lica za PJ Podgorica[18]), koje u značajnoj mjeri otežavaju proces rada.

Preporuka

- **Potrebno je da Fond za zdravstveno osiguranje razmotri mogućnost da izmijeni Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanja prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad da se kao osnov za obračun naknade koristi dokaz od poreskog organa o visini isplaćene zarade zaposlenom kako je to regulisano u Pravilniku o bližim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja iz socijalne i dječje zaštite, nakon sprovedene analize izdataka.**

U glavnoj knjizi Fonda obaveze za bolovanja (konto 2919110) su iskazane u iznosu od **6.077.999,13€.** Revizijom je utvrđeno da je samo PJ Podgorica u 2021. godini iskazala obaveze po osnovu podnešenih zahtjeva za refundaciju bolovanja **iz 2020. godine u iznosu od 756.939,98€,** dok je na 31. maj 2022. godine utvrđeno da su u 2022. godini (na osnovu dostavljene glavne knjige za period od 01 – 31. maj 2022. godine) po osnovu podnešenih zahtjeva za refundacije bolovanja evidentirane obaveze u iznosu od **905.240,59€.** Kao što je i ranije konstatovano, obzirom da je PJ Podgorica je na 16 jun 2022. godine u glavnoj knjizi Fonda evidentirala obaveza po podnešenim zahtjevima od 15. oktobra 2021. godine, iznos obaveza koje će biti evidentirane u 2022. godini a odnose se na obaveze iz 2021. godine će biti znatno veći.

Pored obaveza u iznosu od 549.366,68€ koje je trebalo iskazati kao obaveze do 31. decembra 2021. godine, revizijom je utvrđeno da na kontu obaveza za bolovanje u 2021. godini nisu u cjelosti evidentirane obaveze za bolovanje po osnovu podnešenih zahtjeva, tako da se državni revizori nijesu mogli uvjeriti u istinitost i objektivnost iskazanih obaveza u obračunskom periodu u kojem bi iste trebale biti iskazane.

Obaveze za ljekove i medicinska sredstva na recepte

Obaveze za ljekove i medicinska sredstva prema ZUA Montefarm su u finansijskom izvještaju Fonda za 2021. godinu iskazane u iznosu od **29.336.535,62€** i iste su iskazane do 31. decembra 2021. godine u iznosu od **12.701.029,41€** i nakon 31. decembra 2021. godine u iznosu od **16.635.506,21€.** Stanje obaveza u iznosu od 29.336.535,62€ je potvrđeno Zapisnikom o usklađivanju međusobnih obaveza i potraživanja na dan 31. decembar 2021. godine između ZAU "Montefarm" Podgorica i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore br. 03-2227 od 11. marta 2022. godine.

[18] PJ Podgorica odnosno samo dva zaposlena lica evidentiraju zahtjeve gotovo za trećinu Crne Gori.

Stanje kod ZUA „Montefarm“

	Duguje	Potražuje
1.Početno stanje na dan 01.01.2021.	22.687.289,20 €	
2. Fakturisana realizacija u 2021.g. Fondu za apoteke	36.660.295,33 €	
3. Fakturisana realizacija u 2021.god za domove zdravlja i bolničke apoteke (cesije)	53.494.624,01 €	
4.Uplaćena sredstva u 2021.godini		83.505.672,92 €
Ukupno:	112.842.208,54 €	83.505.672,92 €
Saldo na dan 31.12.2021.godine (potraživanje)	29.336.535,62 €	

Zapisnički je konstatovano da su ukupne obaveze iskazane u 2021. godini prema dobavljaču “Montefarm” iznosile 112.842.208,54€ da su iste u 2021. godini izmirene u iznosu od 83.505.672,92€ te da je stanje istih na kraju 2021. godine iskazano u iznosu od 29.336.535,62€.

Zapisnikom o usklađenosti međusobnih potraživanja i obaveza na 31. decembar 2020. godine između Fonda za zdravstveno osiguranje i ZUA “Montefarm” br. 03-2243 od 17. marta 2021. godine je usaglašeno stanje neizmirenih obaveza Fonda prema ZUA “Montefarm” u iznosu od **22.687.289,20€.** Navedeno stanje je iskazano kao početno stanje na dan 01. januar 2021. godine.

Uvidom u glavnu knjigu Fonda za 2021. godinu je utvrđeno da su u 2021. godini po osnovu ispostavljenih faktura ZUA “Montefarm” iskazane obaveze u iznosu od **36.660.295,33€** (konto 2521112), kao i obaveze evidentirane po osnovu cesija (Cedent – JZU koje ustupaju svoja potraživanja od Cesusa - Fonda zdravstva na Cesionara – Montefarm za ispostavljene ljekove i medicinska sredstva zdravstvenim ustanovama od strane ZUA “Montefarm” u iznosu od **53.494.624,01€** (konto 2521114).

Uvidom u bazu državnog trezora je utvrđeno da je Fond u 2021. godini dobavljaču Montefarm” uplatio sredstva u iznosu od **91.073.855,50€.** U glavnoj knjizi Fonda je ukupno evidentirano da je dobavljaču “Montefarm” uplaćeno **92.946.348,13€** od čega se **1.872.492,63€** odnosi na poreze i doprinose za zarade koje se obračunavaju i evidentiraju u Fondu na poziciji avansa ali se ne uplaćuju “Montefarmu” već Poreskoj upravi tj. Upravi prihoda i carina CG. Kao i kod svih JZU svi avansi, pa ovi za poreze i doprinose, se pravdaju ispostavljenim fakturama a kod “Montefarma” su to fakture za ljekove i medicinska sredstva.

Konto	Naziv konta	Duguje
1232312 Total	AVANSI ZA POREZE NA ZARADE	405,088.52
1232338 Total	AVANSI-DOPRIN.OSIG.OD NEZAP.-POSLODAVAC	22,445.27
1232335 Total	AVANSI-DOPRIN.OSIG.OD NEZAP-ZAPOSLENI	22,445.27
1232333 Total	AVANSI-DOPRINOS ZA ZDRAV.-ZAPOSLENI	381,144.28
1232336 Total	AVANSI-DOPRINOSI PIO-POSLODAVAC	247,666.84
1232334 Total	AVANSI-DOPRINOSI ZA PIO-ZAPOSLENI	674,525.70
1232337 Total	AVANSI-DOPRINOSI ZA ZDRAV.-POSLODAVAC	103,297.32
1232321 Total	AVANSI-OSTALI DOPRINOSI-POSLODAVAC	15,879.43
Grand Total		**1,872,492.63**

U GK Fonda su evidentirane uplate dobavljaču Montefarm u iznosu od **92.946.348,13€** koje se odnose na nabavku ljekova i medicinskih sredstava u iznosu od **83.505.672,92€,** koliko je iskazano u Zapisniku o sravnjavanju međusobnih potraživanja i obaveza Fonda i "Montefarma" kao i **9.440.675,21€** koliko se odnosi na uplate "Montefarmu" po osnovu zaključaka Vlade a u vezi sa nabavkom vakcina i medicinskog materijala za COVID (br: 04-271-2, 04-181/2, 04-144/2, 04-145/2,04-40/2 iz 2021. godine).

Ukupne uplate "Montefarmu" u iznosu od **83.505.672,92€** su evidentirane na pozicija avansa kako je to prikazano u narednoj tabeli:

Konto	Naziv konta	Duguje
1232311 T	AVANSI ZA NETO ZARADE	3,016,561.41
1232312 T	AVANSI ZA POREZE NA ZARADE	405,088.52
1232317 T	AVANSI ZA LJEKOVE I MED.SRED SA Ž-R	78,531,266.35
1232321 T	AVANSI-OSTALI DOPRINOSI-POSLODAVAC	15,879.43
1232328 T	AVANSI ZA PRIREZ NA POREZ	56,513.10
1232329 T	AVANSI ZA ODVOJENI ŽIVOT	2,664.00
1232331 T	AVANSI ZA OTPREMNINE	4,946.40
1232332 T	AVANSI ZA OSTALE NAKNADE	12,240.00
1232333 T	AVANSI-DOPRINOS ZA ZDRAV.-ZAPOSLENI	381,144.28
1232334 T	AVANSI-DOPRINOSI ZA PIO-ZAPOSLENI	674,525.70
1232335 T	AVANSI-DOPRIN.OSIG.OD NEZAP-ZAPOSLENI	22,445.27
1232336 T	AVANSI-DOPRINOSI PIO-POSLODAVAC	247,666.84
1232337 T	AVANSI-DOPRINOSI ZA ZDRAV.-POSLODAVAC	103,297.32
1232338 T	AVANSI-DOPRIN.OSIG.OD NEZAP.-POSLODAVA	22,445.27
1232339 T	AVANSI-DOPRINOSI FONDU RADA	8,989.03
1232350 T	AVANSI PO CESIJAMA MONTEFARM	0.00
Grand Total		83,505,672.92
	Porezi i doprinosi koji se uplaćuju Poreskoj a iskazuju na avansima u ukupnom iznosu od 1.872.492,63€	

Po osnovu zaključaka Vlade je uplaćen iznos od **9.440.675,21€ "**Montefarmu" i iste se odnose na uplate iskazane u narednoj tabeli koje su evidentirane na kontu 4942430 – transferi ustanovama za potrebe javnog zdravstva[19].

Konto	Naziv konta	Komitent	Naziv kom.	P	Akt./Br.nal	Opis	Datum nalog	Rbr	Dat.valute	Broj.dc	Datum dok	Dugi	Potraži
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	1690/9	Montef.-vakcine ZV	19/03/2021	9	10/03/2021	4690/32	10/03/2021	314,705.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	1690/9	Montef.-vakcine ZV	19/03/2021	13	19/03/2021	4690/32	19/03/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	1690/9	Montef.-vakcine ZV	19/03/2021	16	19/03/2021	4690/32	19/03/2021	385,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	1690/9	Montef.-vakcine ZV	19/03/2021	15	19/03/2021	4690/32	19/03/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	1690/9	Montef.-vakcine ZV	19/03/2021	14	19/03/2021	4690/32	19/03/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	1690/9	Montef.-vakcine ZV	19/03/2021	11	19/03/2021	4690/32	19/03/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	1690/9	Montef.-vakcine ZV	19/03/2021	10	19/03/2021	4690/32	19/03/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	1690/9	Montef.-vakcine ZV	19/03/2021	12	19/03/2021	4690/32	19/03/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	4690/90	Mont.vakc.Sinifar ZV	11/06/2021	141	11/06/2021	40085111	11/06/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	4690/90	Mont.vakc.Sinifar ZV	11/06/2021	140	11/06/2021	40085109	11/06/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	4690/90	Mont.med.sr.Covid ZV	11/06/2021	139	11/06/2021	40085126	11/06/2021	226,149.20	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	4690/90	Mont.med.sr.Covid ZV	11/06/2021	147	11/06/2021	40085224	11/06/2021	35,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	4690/90	Mont.vakc.Sinifar ZV	11/06/2021	144	11/06/2021	40085118	11/06/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	4690/90	Mont.vakc.Sinifar ZV	11/06/2021	145	11/06/2021	40085121	11/06/2021	3,337.78	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	4690/90	Mont.med.sr.Covid ZV	11/06/2021	146	11/06/2021	40085121	11/06/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	4690/90	Mont.vakc.Sinifar ZV	11/06/2021	143	11/06/2021	40085116	11/06/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	4690/90	Mont.vakc.Sinifar ZV	11/06/2021	142	11/06/2021	40085113	11/06/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	4690/90	Mont.med.sr.Covid ZV	11/06/2021	138	11/06/2021	40085125	11/06/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	1690/57	Montef.vakcine-ZV181	27/07/2021	6	27/07/2021	4690/115	27/07/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	1690/57	Montef.vakcine-ZV181	27/07/2021	7	27/07/2021	4690/115	27/07/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	1690/57	Montef.vakcine-ZV181	27/07/2021	8	27/07/2021	4690/115	27/07/2021	25,792.16	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	1690/57	Montef.vakcine-ZV181	27/07/2021	5	27/07/2021	4690/115	27/07/2021	500,000.00	0.00
4942430	TRANSFERI USTAN.ZA POTREBE JAV.ZDI	0	SINTETIKA	17	4690/194	Montef.SputnjikV ZV	24/11/2021	1	24/11/2021	40185362	24/11/2021	450,691.07	0.00
												9,440,675.21	

[19] Na ovom kontu su ukupno evidentirane uplate u iznosu od 12.910.790,41€ od čega se 9.440.675,21€ odnosi na uplate Montefarmu dok se preostali iznos od 3.470.115,20€ odnosi na uplate Institutu za javno zdravlje.

Neizmirene obaveze za ljekove na recept – privatne apoteke su iskazane su u iznosu od **9.462.192,87€** od čega je do 31. decembra 2021. godine iskazan iznos od 5.556.925,52€ a nakon 31. decembra 2021. godine iznos od 3.905.267,35€. U narednom dijelu je dat prikaz obaveza po dobavljačima na 31. decembar 2021. godine evidentiran na kontu 2521119 dobavljači – privatne apoteke.

PROMETNI LIST RAČUNA

za period od: 01.01.2019 do: 31.12.2021

Račun **2521119 DOBAVLJAČI - PRIVATNE APOTEKE** Broj komitenata: **71**

Komitent		Mjesto	Promet		Saldo	
			Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje
230976	RADOVIĆ PHARM DOO APC	PODGORICA	23537.94	25214.00	0.00	1676.06
231137	VILLA DOO-APOTEKA	CETINJE	1226407.01	1478485.67	0.00	252078.66
231396	OSMI RED-D DOO	PODGORICA	807.54	807.54	0.00	0.00
231530	MEDITAS DOO	PODGORICA	1674158.17	2025809.46	0.00	351651.29
231925	FARMONT-APOT.MEDEONFA	Danilovgrad	171960.80	171960.80	0.00	0.00
232199	TEA MEDICA	PODGORICA	11778032.12	14397680.49	0.00	2619648.37
232294	APOTEKA 36.6	PODGORICA	194814.35	216928.56	0.00	22114.21
232750	PZU.APOT. LATKOVIĆ	NIKŠIĆ	760397.44	931069.44	0.00	170672.00
232758	DOO "TILIAFARM" APOT."TI	HERCEG NOVI	141912.86	163030.12	0.00	21117.26
232893	PZU MEDICOR APOTEKA	KOTOR	938400.80	1153044.38	0.00	214643.58
233022	PRIMA PHARM DOO	PODGORICA	144408.48	163598.89	0.00	19190.41
233173	"HEBA" DOO APOTEKA	PLJEVLJA	942823.76	1041382.98	0.00	98559.22
233486	APOT. D.O.O LU & JO FARM	PODGORICA	4666.34	4666.34	0.00	0.00
233552	APOTEKA VIVA BUDVA	BUDVA	62021.55	69004.41	0.00	6982.86
233858	ZU "PRIMA S" APOTEKA	PLJEVLJA	1289039.41	1435551.36	0.00	146511.95
234160	PZU ROYAL PHARM APOTEI	HERCEG NOVI	187257.59	217248.24	0.00	29990.65
234179	APOTEKA VITA	Bijelo Polje	665231.21	776473.82	0.00	111242.61
234194	IVA PHARM D.O.O.	Bar	171067.31	225156.92	0.00	54089.61
234234	TRUMO D.O.O. APOT.FARMLI	Mojkovac	436737.91	489406.88	0.00	52668.97
234302	PZU UNIPROM PHARM APOT	NIKŠIĆ	160962.58	177417.68	0.00	16455.10
234495	MEDITAS CO DOO	PODGORICA	354386.66	489660.32	0.00	135273.66
234569	JULIJA FARM DOO	PODGORICA	247647.79	272245.42	0.00	24597.63
234657	APOT.D.O.O. POEN	TIVAT	326942.77	423796.33	0.00	96853.56
234693	ZU BELLADONNA APOTEKA	BAR	168230.25	183242.48	0.00	15012.23
235109	PZU STARI GRAD APOTEKA	BAR	281873.25	342528.01	0.00	60654.76
500002	PZU APOTEKA AS PHARM	PODGORICA	381886.52	494947.86	0.00	113061.34
500003	PZU APOTEKA "REMEDIA" TU	TUZI	132928.28	166928.77	0.00	34000.49
500004	PZU APOT. FARMEDIKA	NIKŠIĆ	772664.04	886805.84	0.00	114141.80
500006	PZU APOTEKA "VIGOR"	NIKŠIĆ	174148.22	244479.27	0.00	70331.05
500007	PZU APOTEKA "STANIĆ"	BIJELO POLJE	837137.04	903088.44	0.00	65951.40
500008	PZU APOTEKA "POPOVIC" BA	BAR	115139.24	162597.64	0.00	47458.40
500009	PZU APOTEKA "BOSILJAK" T	TIVAT	741126.73	814352.40	0.00	73225.67
500010	PZU APOTEKA "ACHILLEA"	HERCEG NOVI	396851.59	482355.11	0.00	85503.52
500011	PZU APOT. "KALINA"DELFIPI	KOLAŠIN	604005.19	722876.09	0.00	118870.90
500012	PZU APOTEKA "GALENUS"	BERANE	1217529.11	1425438.41	0.00	207909.30
500013	PZU APOT."VITA PLUS"	BIJELO POLJE	585254.89	709700.53	0.00	124445.64
500016	PZU "MAXIMA PLUS"-DELTA	PODGORICA	278356.77	317708.70	0.00	39351.93
500018	PZU APOTEKA "MAXIMA"	PODGORICA	8939.98	8939.98	0.00	0.00
500023	PZU BENU	PODGORICA	8119746.52	9828541.65	0.00	1708795.13
500024	PZU APOTEKA HOLOS	PODGORICA	505292.12	589855.12	0.00	84563.00
500025	D.O.O."BATISTA" APOT.PETA	PODGORICA	920715.42	987655.17	0.00	66939.75

500026	APOT.DOO MPM COSMETICS	PODGORICA	1285000.12	1468588.01	0.00	183587.89
500027	" GVAM PHARM", APOT.REM	NIKŠIĆ	2179534.34	2666029.18	0.00	486494.84
500028	TTS KOMPAS APO.VESELIN,(	H.NOVI	297077.48	329492.90	0.00	32415.42
500029	PZU APOTEKA " PRIMAX"	BERANE	1163425.55	1399190.04	0.00	235764.49
500030	PZU APOTEKA PHARMALIFE	ULCINJ	411562.99	457330.56	0.00	45767.57
500031	D.O.O. "IZO" APOT.GUSMIRO'	BIJELO POLJE	2186627.29	2415747.13	0.00	229119.84
500032	PZU "SOF- MEDIC"	PODGORICA	1405.82	1405.82	0.00	0.00
500033	ZU APOT. "PULS MEDICA"	BERANE	19644.86	19644.86	0.00	0.00
500034	PZU "MAR MEDICA"	NIKŠIĆ	14718.71	14718.71	0.00	0.00
500035	DOO "SCEPANOVIC PHARM"	PODGORICA	3228.08	3228.08	0.00	0.00
500036	PZU "AESCULAP"	KOTOR	625862.92	687505.90	0.00	61642.98
500037	HELP DOO - APOTEKA	PODGORICA	838752.24	1121729.76	0.00	282977.52
500039	PZU APOTEKA "LUKIĆ"	PODGORICA	466148.14	573593.47	0.00	107445.33
500040	PZU "NOVA PHARMACY" AP(	PODGORICA	59028.95	59817.23	0.00	788.28
500041	ZU APOTEKA "SREĆA"	PODGORICA	92462.77	92462.77	0.00	0.00
500043	PZU "KARDOVIC PHARM" AP	ROŽAJE	716153.02	788866.19	0.00	72713.17
500044	ZU "ZDRAVLJE" APOTEKA	PODGORICA	35229.77	56854.32	0.00	21624.55
500045	DOO "PHARM DISKONT"	PODGORICA	367008.68	451160.39	0.00	84151.71
500046	PZU APOTEKA MOLEKUL	Budva	29054.81	39861.84	0.00	10807.03
500047	APOTEKA "VIOLA"	ULCINJ	23570.10	24603.80	0.00	1033.70
500048	PZU APOTEKA "GALEN"	Ulcinj	63084.80	89887.24	0.00	26802.44
500049	ZU " NOVIFARM" APOT.NOVI	Herceg Novi	72529.78	94024.05	0.00	21494.27
500050	PZU APOTEKA "VITAPHARM"	ULCINJ	40332.11	46376.56	0.00	6044.45
500051	PZU APOT. "HERZ" PLAV	PLAV	0.00	8552.49	0.00	8552.49
500052	PZU APO."DIVA PHARMACY"	Bar	0.00	6428.62	0.00	6428.62
500053	PZU "APOTEKA MED"	Rožaje	0.00	42849.07	0.00	42849.07
500054	PZU APO. "HERBA"	Podgorica	0.00	7392.16	0.00	7392.16
500055	ZU "GINKO 1"	Podgorica	0.00	3411.87	0.00	3411.87
500056	PZU APOTEKA "RA PHARM"	PODGORICA	0.00	850.70	0.00	850.70
500057	PZU "LARA PHARM"	ROŽAJE	0.00	5798.51	0.00	5798.51
		Ukupno po računu:	**49136890.88**	**58599083.75**	**0.00**	**9462192.87**

Prilikom razgraničenja neizmirenih obaveza sa rokom dospijeća do i nakon 31. decembra 2021. godine, saglasno odredbama člana 2, tačka 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, polazi se od rokova za plaćanje faktura privatnih apoteka definisanih zaključenim ugovorima sa istim, koji u ovom slučaju iznose 60 dana. Razgraničenje se izvodi na identičan način kako je to pojašnjeno i kod ostalih neizmirenih obaveza s tim što se ovdje, obzirom da je rok plaćanja faktura 60 dana iz Sistema izvlače prometni listovi za privatne apoteke za period od 01. novembra do 31. decembra 2021. godine i na osnovu njih se utvrđuje rok dospijeća.

Revizijom je utvrđeno da su izvršena usaglašavanja stanja međusobnih potraživanja i obaveza sa svim privatnim apotekama od strane Fonda.

Neizmirene obaveze za stomatološke usluge su iskazane u iznosu od **453.610,10€** i obzirom da se navedene usluge izmiruju redovno navedeno stanje neizmirenih obaveza se odnosi na obaveze po osnovu ispostavljenih faktura stomatoloških ambulanti iz decembra pa su iste iskazane sa rokom dospijeća nakon 31. decembra 2021. godine.

Odlukom o rasporedu sredstava i načinu plaćanja stomatološke zdravstvene zaštite br. 01-8106 od 22. oktobra 2020. godine uređen je način plaćanja davalaca stomatološke zdravstvene zaštite koji sa Fondom za zdravstveno osiguranje CG imaju zaključen ugovor za pružanje stomatološke zdravstvene zaštite osiguranim licima.

Kao što je i ranije konstatovano u konsolidovanim finansijskim izvještajima za 2021. godinu su iskazane neizmirene obaveze Fonda na dan 31. decembar 2021. godine u iznosu od **30.075.258€** koje se odnose na: neizmirene obaveze Fonda u iznosu od **25.493.034€,** neizmirene obaveze JZU **4.524.790€** i neizmirene obaveze Instituta za javno zdravlje u iznosu od **57.433,27€**.

Neizmirene obaveze JZU u iznosu od **4.524.790€** se iskazuju u konsolidovanim FI Fonda na osnovu dostavljenih izvještaja o dugovanjima na 31. decembar 2021. godine JZU. Obzirom da podatke o neizmirenim obavezama Fond nema u svojoj glavnoj knjizi, konsolidacija se vrši na

osnovu dostavljenih izvještaja. U narednoj tabeli je dat prikaz obaveza JZU, shodno dostavljenim izvještajima JZU.

OPIS		Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	Obaveze za ostala lična primanja	Obaveze za ostale tekuće izdatke	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima	Obaveze za kapitalne izdatke	Obaveze po pozajmicama i kreditima	Obaveze po osnovu otplate dugova	Obaveze iz rezervi	Stanje obaveza na kraju godine (1+2+3+4+5+6+7)
Stanje obaveza na 31.12.2021		4,391,655	305,055	43,056	4,043,544	0	0	133,135.00	0.00	0	0	4,524,790
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Mojkovac	225			225							225
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Budva	3,095			3,095							3,095
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ H.Novi	19,841			19,841							19,841
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Rožaje	36,634			36,634							36,634
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Tivat	32,605			32,605							32,605
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Ulcinj	23,638			23,638							23,638
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Berane	19,217			19,217							19,217
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Pljevlja	174,249			174,249							174,249
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Plav	0			0							0
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ B.Polje	64,028			64,028							64,028
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Podgorica	723,240	290,546	43,056	389,638			28,136				751,376
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Danilovgrad	47,754			47,754							47,754
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Kolašin	43,279			43,279			2,577				45,856
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Nikšić	40,876			40,876							40,876
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Bar	33,527			33,527							33,527
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Cetinje	46,327			46,327							46,327
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Kotor	214			214							214
Stanje obaveza na 31.12.2021	DZ Andrijevica	15,318			15,318							15,318
Stanje obaveza na 31.12.2021	OB Pljevlja	265,989			265,989							265,989
Stanje obaveza na 31.12.2021	OB Berane	145,040			145,040							145,040
Stanje obaveza na 31.12.2021	OB B.Polje	506,188			506,188							506,188
Stanje obaveza na 31.12.2021	KC C.Gore	343,354			343,354			52,434				395,788
Stanje obaveza na 31.12.2021	OB Bar	127,316	8,037		119,279			0				127,316
Stanje obaveza na 31.12.2021	OB Cetinje	133,078			133,078			1,921				134,999
Stanje obaveza na 31.12.2021	OB Kotor	243,017	6,472		236,545							243,017
Stanje obaveza na 31.12.2021	OB Nikšić	107,243	0		107,243			16,384				123,627
Stanje obaveza na 31.12.2021	Zavod za hitnu medicinsku pomoć CG	541,972	0		541,972							541,972
Stanje obaveza na 31.12.2021	Zavod za trasfuziju krvi CG	232,227	0		232,227							232,227
Stanje obaveza na 31.12.2021	SB Brezovik	62,146			62,146			31,683				93,829
Stanje obaveza na 31.12.2021	SB Dobrota	182,523			182,523							182,523
Stanje obaveza na 31.12.2021	SB Risan	177,495			177,495							177,495

Shodno podacima iskazanim u prethodnoj tabeli utvrđeno je da najmanje neizmirenih obaveza kod JZU ima Dom zdravlja Kotor u iznosu od 214€ dok je najviše obaveza iskazano u izvještaju DZ Podgorica u iznosu od 751.376€.

Pored obaveza Fonda i JZU u neizmirenim obavezama do 31. decembra 2021. godine su iskazane i obaveze Instituta za javno zdravlje u iznosu od **57.433€** shodno dostavljenom izvještaju o neizmirenim obavezama.

U postupku revizije je utvrđeno da su u zaključnom listu Fonda za zdravstveno osiguranje za period od **01. januara 2019. do 31. decembra 2021. godine** na klasi 2 – Obaveze iskazane na dan 31. decembar 2021. godine u iznosu od **403.376.820,82€.** Uvidom u zaključni list je utvrđeno da su na kontu 2521112 – dobavljači zajedničkog poslovanja su evidentirane obaveze u iznosu od 314.926.404,72€ po osnovu nezatvorenih avansa datih JZU a na kontu 252114 – dobavljači po cesijama 53.494.624,01€.

Nalaz

Obzirom da poslovne knjige Fonda nisu zatvarane za 2019, 2020 i 2021. godinu, pa su u zaključnom listu za period od 01. januara 2019. do 31. decembra 2021. godine od ukupnog iznosa obaveza od 403.376.820,82€ u finansijskom izvještaju Fonda za 2021. godinu iskazane obaveze u iznosu od 50.053.340,49€[20]. Obaveze su u poslovnim knjigama ostale nezatvorene usled neusaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza između Fonda i JZU za navedeni

[20] Ukupne obaveze Fonda bez obaveza JZU i IJZ

period. Na osnovu navedenog državni revizori nijesu mogli da se sa sigurnošću uvjere da li su sve obaveze Fonda iskazane u Finansijskom izvještaju za 2021. godinu.

U narednom tabeli je dat pregled stanja neizmirenih obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje CG za period 2016 – 2021. godina, shodno podacima iz godišnjih finansijskih izvještaja Fonda.

R/B	Neizmirene obaveze iskazane u FI po godinama	Neizmirene obaveze sa rokom dospijeća do 31.12.2021.	Neizmirene obaveze sa rokom dospijeća nakon 31.12.2021. godine	Ukupne neizmirene obaveze	Rast neizmirenih obaveza u odnosu na prethodnu godinu	Procenat uvećanja neizmirenih obaveza u odnosu na prethodnu godinu
1	2021	30,075,261	35,672,957	65,748,218	17,336,935	35.81%
2	2020	20,906,557	27,504,726	48,411,283	-1,383,252	-2.78%
3	2019	15,275,640	34,518,895	49,794,535	14,667,579	41.76%
4	2018			35,126,956	7,421,375	26.79%
5	2017			27,705,581	20,313,216	274.79%
6	2016			7,392,365		

Kao što se iz prethodne tabele može vidjeti stanje duga je na kraju 2016. godine iznosilo 7.392.365€. Dug je u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu uvećen za 275% i na kraju godine iznosio 27.705.581€. Na kraju 2018. godine dug je u odnosu na 2017. godinu uvećan za 27% i iznosio je 35.126.956€. U 2019. godini isti je uvećan u odnosu na prethodnu godinu za 42% i iznosio je 49.794.535€ dok je 2020. godine neznatno manji i iznosio je 48.411.283€. Stanje duga u 2021. godini je u odnosu na 2020. godinu uvećano za 36% odnosno za 17.336.935€ i iznosilo je 65.748.218€.

Na kraju 2016. godine dug Fonda je iznosio 7.392.365€ dok je za samo 5 godina uvećan za 58.355.853€ i iznosi 65.748.218€.

U postupku revizije državni revizori su informisani od strane odgovornih lica iz računovodstva da su dugovanja Fonda zdravstva i JZU tokom ranijeg perioda umanjivana intervencijama Vlade CG. U više navrata su od zaposlenih u Fondu traženi Zaključci Vlade CG kojim bi se ova tvrdnja potkrijepila. **Navedeni Zaključci nisu stavljeni na uvid od strane Fonda**.

U Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore Državne revizorske institucije (br. 40111/16-011-81/143 iz oktobra 2016. godine) je utvrđeno da je "Fondu za zdravstveno osiguranje - na teret računa 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda, a u skladu sa članom 11 Zakona o budžetu za 2015. godinu, kojim je utvrđeno da se Vlada Crne Gore može zadužiti za potrebe izmirenja obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje i javnih zdravstvenih ustanova, evidentiran izdatak u iznosu od **36.000.000,00€**. Neizmirene obaveze su plaćene na osnovu Specifikacije neizmirenih obaveza na dan 31. decembar 2014. godine, dostavljene od strane Ministarstva zdravlja, po Zaključku Vlade Crne broj 08-1070 od 08. maja 2015. godine".

Takođe u Izvještaju o radu i poslovanju Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore za 2015. godinu je navedeno da "smanjenje neizmirenih obaveza kod Fonda, JZU i Instituta za javno zdravlje je rezultat obezbjeđivanja dodatnih sredstava, na osnovu zaključaka Vlade, za otplatu obaveza iz prethodnog perioda u ukupnom iznosu od **36.000.000,00€.** Naime, Vlada je usvojila Zaključke br.08-1070 od 08. maja 2015. god. i br. 08-776 od 14. maja 2015. god., Zaključak br. 08-156 od 27. avgusta 2015. god. i Zaključak br.08-178 od 01. oktobra 2015. godine na osnovu

kojih je Ministarstvo finansija obezbjedilo dodatna sredstava za otplatu obaveza iz predhodnog perioda u ukupnom iznosu od 36.000.000,00 €.

Od ukupnog iznosa Fond je izvršio sledeća plaćanja:

- Neizmirene obaveze kod Fonda u iznosu od **27.809.052,48**€ i to: 19.661.280,50 € za obaveze za ljekove ZU Montefarm; 3.069.000,00 € za obaveze za liječenje prema zdravstvenim ustanovama u Srbiji; 1.862.000,00 € za obaveze za liječenje prema ZU u CG van sistema Fonda (Igalo, PZU Meljine, Kuliš Medical); 2.616.771,98 € za obaveze po osnovu refundacije za bolovanje; 600.000,00 € za obaveze za medicinsko tehnička pomagala prema dobavljaču Rudo Montenegro.
- JZU uplaćeno je **7.890.947,52**€ za otplatu obaveza prema dobavljačima za energente, električnu energiju, servisno održavanje, hranu, komunalne usluge i ostalo.
- Institutu za javno zdravlje plaćeno je **300.000,00**€ za otplatu obaveza za vakcine prema ZU Montefarm.

Polazeći od činjenice da je stanje neizmirenih obaveza koje je u 2016. godini iznosilo **7.392.365€** uvećano na **65.748.218€** u 2021. godini, kao i činjenice da je Vlada CG u 2015. godini smanjila neizmirene obaveze Fonda, JZU i Instituta za javno zdravlje u ukupnom iznosu od **36.000.000,00€, državni revizori su mišljenja da je u narednom periodu potrebno izvršiti planiranje budžeta Fonda, JZU i Instituta kroz sveobuhvatnu analizu potreba navedenih subjekata uz podršku Ministarstva finansija.**

Preporuka

- **Potrebno je da se planiranje budžeta Fonda, javnih zdravstvenih ustanova i Instituta za javno zdravlje izvrši u skladu sa sveobuhvatnom analizom potreba navedenih subjekata uz učešće Ministarstva finansija kako bi se za rezultat dobio realnije planiran budžet za finansiranje zdravstvenih institucija, obzirom da je praksa pokazala da dosadašnji budžeti nisu bili realno planirani.**

V PRIMICI FONDA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

5.1. Sopstveni prihodi JZU i rashodi finansirani iz istih

Ukupni primici u Obrascu 6 Fonda si iskazani u iznosu od 343.272.364€. Isti se odnosi na primitke iz budžeta u iznosu od 325.113.019€ i **sopstvene prihode u iznosu od 18.159.345€.**

Sopstveni prihodi iskazani u iznosu od 18.159.345€ se pored sopstvenih prihoda u iznosu od 15.615.256€ odnose na primitke od prodaje imovine u iznosu od 2.134€, primitke od otplate kredita 218.911€, donacije 1.753.044€ i transfere 570.000€[21].

U narednoj tabeli je dat prikaz sopstvenih prihoda u iznosu od 15.615.256€ ostvarenih po JZU.

Struktura ostalih prihoda	Prihodi od participacije	Prihodi naplaćeni u gotovini	Prihodi od drugih Fondova	Prihodi za pružene usluge ostalim korisnicima	Prihodi od Zavoda za zapošlj. po osnovu refund zarada	Prihodi od zakupa opreme i prostora	Prihodi od Budžeta ili Min.zdravlja (za progr. i projekte)	Ostali prihodi	Ukupno poz. 1.3.INT
DZ Mojkovac	2,297.70			27,671.00		5,000.00		37,458.72	72,427.42
DZ Budva	13,339.00	187,925.00		127,176.00		86,388.00		35,940.00	450,768.00
DZ H.Novi	9,233.60	218,160.45		176,343.52		27,311.53		7,073.14	438,122.24
DZ Rožaje	1,900.53	82,920.00				3,142.14		20,682.19	108,644.86
DZ Tivat	3,721.01	15,627.05		129,354.50		7,155.00		121,047.51	276,905.07
DZ Ulcinj	8,104.10	41,881.73		140,407.84		6,840.00		8,618.85	205,852.52
DZ Berane	586.00	49,969.00		58,004.00	5,460.00	18,656.00		13,913.00	146,588.00
DZ Pljevlja	2,945.00	46,318.00		47,802.00		10,641.00		23,541.00	131,247.00
DZ Plav	4,561.27	42,865.99				3,799.00		3,838.88	55,065.14
DZ B.Polje	2,429.22	89,031.90		66,456.30		11,240.05		11,202.17	180,359.64
DZ Podgorica	76,346.12	16,144.00		145,222.02		10,466.88		16,867.53	265,046.55
DZ Danilovgrad	6,255.51	19,417.62		52,484.00		6,936.00		4,705.48	89,798.61
DZ Kolašin	8,668.00	33,383.00		9,297.00		750.00		8,285.00	60,383.00
DZ Nikšić	2,767.70			280,402.84		32,060.90		18,584.71	333,816.15
DZ Bar	1,783.15	269,729.96		426,925.01		5,609.93	1,968.04	1,809.06	707,825.15
DZ Cetinje	1,212.20	8,125.23		35.00				7,113.23	16,485.66
DZ Kotor	475.20	251,703.85		66,497.20		16,659.56		5,636.07	340,971.88
DZ Andijevica	170.00					4,076.00		9,331.00	13,577.00
UKUPNO DZ	146,795.31	1,373,202.78		1,754,078.23	5,460.00	256,731.99	1,968.04	355,647.54	3,893,883.89
OB Pljevlja	15,618.22	1,779.03						11,514.17	28,911.42
OB Berane	16,231.21	29,951.33						148,671.31	194,853.85
OB B.Polje	12,939.06	10,723.57						52,756.06	76,418.69
OB Nikšić	13,662.65			3,953.94				30,408.22	48,024.81
OB Bar	13,757.59	170,303.01		19,790.23		2,037.50		28,625.05	234,513.38
OB Cetinje	6,176.33	42,907.66						41,335.12	90,419.11
OB Kotor	8,718.78			167,158.29				238,934.27	414,811.34
KC Podgorica	186,129.00	298,092.34	2,143.24	197,528.36		60,551.81	10,094.75	30,063.44	784,602.94
UKUPNO OB +KC CG	273,232.84	553,756.94	2,143.24	388,430.82	0.00	62,589.31	10,094.75	582,307.64	1,872,555.54
SB Brezovik	321.45	1,800.04						20,176.36	22,297.85
SB Dobrota	199.40	17,810.07	13,652.71					36,386.54	68,048.72
SB Risan	34,778.69	138,238.21	1,117.91	9,662.53				51,845.72	235,643.06
UKUPNO SB	35,299.54	157,848.32	14,770.62	9,662.53				108,408.62	325,989.63
Zavod za transf.		3,897.00		61,070.00					64,967.00
ZHMP		37,602.00		70,970.00				11,525.00	120,097.00
AU Montaformm	77,397.00	7,200,881.00		272,205.00				15,600.00	7,566,083.00
UKUPNO JZU	77,397.00	7,242,380.00		404,245.00				27,125.00	13,843,576.06
Institut za JZ	583.40	173,323.00		1,097,288.00				500,486.00	1,771,680.40
U K U P N O JZU + IJZ	**533,308.09**	**9,500,511.04**	**16,913.86**	**3,653,704.58**	**5,460.00**	**319,321.30**	**12,062.79**	**1,573,974.80**	**15,615,256.46**

Izdaci isplaćeni iz sopstvenih sredstava u iznosu od 19.058.865€[22] se odnose na tekuće izdatke u iznosu od 17.502.252€, kapitalne izdatke u iznosu od 982.795€, pozajmice i kredite u iznosu od 573.818€.

[21] Shodno finansijskim izvještajima JZU transferi u iznosu od 570.000€ se odnose na uplate iz budžeta DZ Podgorica u iznosu od 120.000€, DZ Bar 100.000€ i 350.000€ OB Kotor.

[22] Pored sopstvenih prihoda iz 2021. godine, navedeni izdaci su finansirani i umanjenjem depozita u iznosu od 899.520€ iz prethodnog perioda.

Odredbama člana 41 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list Crne Gore", br. 020/14, …, 145/21) je precizirano da se namjenski prihodi i prihodi ostvareni od obavljanja djelatnosti potrošačkih jedinica uplaćuju se na bankarske račune iz člana 10 ovog zakona. Ovi prihodi koriste se za finansiranje izdataka potrošačkih jedinica **prema zakonom utvrđenoj namjeni**.

Sopstvene prihode u iznosu od 18.159.345€ i rashode finansirane iz istih u iznosu od 19.058.865€[23], saglasno članu 41 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, treba iskazati u glavnoj knjizi Državnog trezora na način kako su iskazani konzularni prihodi i odbici Diplomatsko konzularnih predstavništava Ministarstva vanjskih poslova, čime se stvaraju pretpostavke i za kontrolu ovih prihoda i iz njih finansiranih rashoda. Dakle, prihode i rashode JZU treba planirati budžetom na nivou godine nezavisno od izvora finansiranja a mjesečno opredijeljena sredstva JZU do iznosa planiranih umanjiti zavisno od iznosa sopstvenih prihoda ostvarenih u tom mjesecu u JZU. Iskazivanje sopstvenih prihoda u glavnoj knjizi Državnog trezora treba vršiti na osnovu izvještavanja Fonda sačinjenog na osnovu informacija dobijenih od JZU o iznosima ostvarenih prihoda i rashoda.

Preporuka

- **Fond zdravstva CG treba da izvrši konsolidaciju sopstvenih prihoda i rashoda finansiranih iz istih[24]. Takođe, potrebno je na klasi 1 u glavnoj knjizi Trezora iskazati i stanje gotovine na računima javnih zdravstvenih ustanova, koje je po INT-ima III JZU na 31. decembar 2021. godine iznosilo 10.398.301,00€.**

Nadalje, članom 42 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti je precizirano da Javne ustanove koje ostvaruju prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, koji nijesu uključeni u konsolidovani račun trezora, mogu te prihode koristiti za finansiranje tekućih i kapitalnih izdataka, uz saglasnost Ministarstva finansija na plan prihoda i rashoda za fiskalnu godinu i prethodno obavještavanje organa državne uprave koji nad njima vrši nadzor i saglasnost (Fond). **Na osnovu podataka u koje su državni revizori imali uvid nije se moglo zaključiti da je Ministarstvo finansija i Fond zdravstva davalo saglasnost na finansijski plan javnih zdravstvenih ustanova.**

[23] U 2021. godini su rashodi finanirani iz sopstvenih izvora iskazani u većem iznosu od sopstvenih prihoda u iznosu od 899.520€ i isti su izmireni iz gotovinskih sredstava koja su ostala neutrošena iz prethodne godine 9.588.727€.
[24] na način kako su u glavnoj knjizi Državnog trezora konsolidovani konzularni prihodi i odbici Diplomatsko konzularnih predstavništava Ministarstva vanjskih poslova CG

VI IZDACI

Izdaci su u Izvještaju o novčanim tokovima III iskazani u ukupnom iznosu od 324.681.475€ a izmireni su sa sledećih pozicija:

6.1 Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (pozicija 411)

Shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština je propisano da se na računu bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (411) evidentiraju zahtjevi za plaćanja i sva plaćanja koja se odnose na neto zarade, poreze, opštinske prireze i doprinose koji se plaćaju na i iz ličnih primanja.
Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Fondu zdravstva se primjenjuju odredbe Zakona o državnim službenicima i namještenicima a obračun zarada se vrši u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, Internim uputstvom (procedurom) za pripremu obračuna i isplatu zarada br. 01-10780 od 31. decembra 2020. godine i Granskim kolektivnim ugovorom za zdravstvenu djelatnost ("Službeni list Crne Gore", br. 030/16, …, 142/21).
Uvidom u Izvještaj o novčanim tokovima III je utvrđeno da su ukupni izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca iskazani u iznosu od 133.929.926,74€, što odgovara podacima iskazanim u bazi Državnog trezora. U narednoj tabeli je dat prikaz izdataka isplaćenih sa pozicija 411 – Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca.

Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	FOND	INSTITUT	JZU	ZHMP	ZZTKCG	COVID - MASOVNA IMUNIZACIJA	Ukupno
4111	1,225,128.94	1,988,296.59	73,922,788.39	2,918,333.37	594,553.62	959,947.08	81,609,047.99
4112	162,389.24	267,088.72	9,932,009.09	391,114.66	81,539.57	125,674.07	10,959,815.35
4113	426,805.88	712,263.50	25,990,813.18	1,028,663.98	214,561.24	311,393.87	28,684,501.65
4114	169,801.57	246,342.23	10,086,364.32	448,674.87	84,375.30	112,857.13	11,148,415.42
4115	22,969.24	40,064.75	1,383,091.33	52,965.47	11,747.29	17,308.25	1,528,146.33
UKUPNO	**2,007,094.87**	**3,254,055.79**	**121,315,066.31**	**4,839,752.35**	**986,777.02**	**1,527,180.40**	**133,929,926.74**

Kao što je prikazano u prethodnoj tabeli, ukupni izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca se odnose na zarade zaposlenih u Fondu zdravstva u iznosu od 2.007.094.87€, Institutu za javno zdravlje 3.254.055,79€, Javnim zdravstvenim ustanovama 121.315.066,31€, Zavodu za hitnu medicinsku pomoć 4.839.752,35€ i Zavodu za transfuziju krvi CG u iznosu od 986.777,02€. Takođe, na ime masovne imunizacije su po osnovu zaključaka Vlade CG (br. 04-3988/2, 04-2445/2…) prenijeta sredstva zdravstvenim ustanovama u iznosu od 1.527.180,40€.
U narednoj tabeli je dat prikaz uplaćenih sredstava zdravstvenim ustanovama za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca.

NAZIV ZDRAVSTVENE USTANOVE	4111	4112	4113	4114	4115	UKUPNO
DOM ZDRAVLJA B. DEDEJIC MOJKOVAC	521,205.60	79,530.93	186,581.88	75,160.29	9,192.20	871,670.90
DOM ZDRAVLJA ANDRIJEVICA	317,319.56	42,478.36	112,182.87	42,560.82	5,535.38	520,076.99
DOM ZDRAVLJA B.VUJOSEVIC ULCINJ	919,530.73	124,269.07	328,853.09	128,316.91	16,215.39	1,517,185.19
DOM ZDRAVLJA B.ZOGOVIC PLAV	780,019.08	96,705.06	273,035.23	108,421.60	13,764.31	1,271,945.28
DOM ZDRAVLJA BAR	1,701,625.16	226,556.23	583,804.45	229,173.09	29,523.80	2,770,682.73
DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE	1,321,760.10	178,671.73	467,834.86	185,153.49	23,296.03	2,176,716.21
DOM ZDRAVLJA BUDVA	838,083.20	112,397.65	294,799.93	117,403.53	11,245.26	1,373,929.57
DOM ZDRAVLJA CETINJE	803,774.84	108,069.10	283,256.47	111,649.18	17,058.20	1,323,807.79
DOM ZDRAVLJA D.MARENIC DANILOVGRAD	624,658.23	83,468.58	216,304.84	85,979.62	11,245.77	1,021,657.04
DOM ZDRAVLJA HERCEG NOVI	974,234.07	130,470.96	342,664.11	135,562.88	16,958.52	1,599,890.54
DOM ZDRAVLJA KOLASIN	413,621.87	56,510.81	147,113.80	58,980.76	7,361.90	683,589.14
DOM ZDRAVLJA KOTOR	618,466.38	83,545.65	219,516.19	93,471.00	10,891.07	1,025,890.29
DOM ZDRAVLJA NIKA LABOVIC BERANE	1,150,300.81	154,633.36	399,649.56	158,586.06	20,215.21	1,883,385.00
DOM ZDRAVLJA NIKSIC	2,333,177.90	312,542.96	821,578.31	324,260.14	40,719.66	3,832,278.97
DOM ZDRAVLJA PLJEVLJA	1,069,431.35	130,199.01	371,178.34	135,785.03	18,733.59	1,725,327.32
DOM ZDRAVLJA PODGORICA	5,244,424.59	710,251.25	1,775,822.99	700,037.75	104,600.20	8,535,136.78
DOM ZDRAVLJA ROZAJE	1,034,432.05	139,451.63	358,228.98	158,716.04	18,158.99	1,708,987.69
DOM ZDRAVLJA TIVAT	558,617.44	76,164.52	199,824.91	79,506.56	9,812.84	923,926.27
FOND ZDRAVSTVA CG	1,225,128.94	162,389.24	426,805.88	169,801.57	22,969.24	2,007,094.87
INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE	2,029,484.51	272,621.27	727,018.04	251,511.81	40,950.73	3,321,586.36
KLINICKO BOLNICKI CENTAR	25,115,441.24	3,371,948.55	8,780,104.47	3,340,267.96	505,769.09	41,113,531.31
MONTEFARM APOTEKARSKA USTANOVA	3,016,561.41	405,088.52	1,078,115.25	398,277.89	56,513.10	4,954,556.17
OPSTA BOLNICA BIJELO POLJE	2,870,677.05	388,084.65	1,023,318.79	403,211.07	50,464.58	4,735,756.14
OPSTA BOLNICA PLJEVLJA	2,313,117.54	312,171.33	811,640.18	322,330.14	40,594.51	3,799,853.70
OPSTA BOLNICA BERANE	3,125,608.23	417,041.37	1,105,511.50	415,904.32	54,230.32	5,118,295.74
OPSTA BOLNICA BLAZO ORLANDIC BAR	2,896,947.11	392,056.68	1,023,142.65	388,985.51	50,980.45	4,752,112.40
OPSTA BOLNICA DANILO I CETINJE	1,695,153.96	228,958.69	606,515.34	238,705.16	34,181.18	2,803,514.33
OPSTA BOLNICA KOTOR	2,069,185.11	279,834.52	740,615.50	290,128.42	35,837.09	3,415,600.64
OPSTA BOLNICA NIKSIC	3,637,980.22	487,375.34	1,289,920.59	504,945.45	63,650.91	5,983,872.51
SPEC.BOLNICA ZA PSIHIJATRIJU DOBROTA	1,521,743.53	204,282.00	539,791.89	210,762.72	26,562.63	2,503,142.77
SPECIJALNA BOLNICA J.BULAJIC BREZOVIK	1,189,239.35	159,696.11	425,052.53	167,266.99	20,766.21	1,962,021.19
SPECIJALNA BOLNICA VASO CUKOVIC RISAN	1,423,476.03	191,214.04	509,927.13	201,792.74	24,866.12	2,351,276.06
ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOC	5,232,485.14	701,814.02	1,847,057.90	771,192.08	95,225.28	8,647,774.42
ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI	1,022,135.66	139,322.16	367,733.20	144,606.84	20,056.57	1,693,854.43
Grand Total	**81,609,047.99**	**10,959,815.35**	**28,684,501.65**	**11,148,415.42**	**1,528,146.33**	**133,929,926.74**

Kao što je u prethodnim tabelama iskazano sa pozicije neto zarada su isplaćeni izdaci u iznosu od 81.609.047,99€, porez 10.959.815,35€, doprinosi na teret zaposlenog 28.684.501,65€, doprinosi na teret poslodavca u iznosu od 11.148.415,42€ i prirez u iznosu od 1.528.146,33€.

Uvidom u iskazane podatke u tabeli je utvrđeno da su sa pozicije neto zarada (4111) najmanje isplaćene zarade zaposlenima u Domu zdravlja Andrijevica u iznosu od 317.319,56€ a najviše zaposlenima u Kliničkom centru CG u iznosu od 25.115.441,24€.

Prilikom revizije izdataka za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca od Fonda su zahtijevane i dobijene rekapitulacije obračuna zarada po mjesecima tj. pregled potrebnih sredstava za isplatu bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca za Fond, IJZ, JZU, Zavod za transfuziju krvi i Zavod za hitnu medicinsku pomoć.

Zarade se obračunavaju u JZU a Fondu se dostavljaju podaci o ukupnim izdacima za zarede po JZU za neto zarade, porez, doprinose na teret zaposlenog (PIO, zdravstvo, nezaposlenost), doprinose na teret poslodavca (PIO, zdravstvo, nezaposlenost) i sl.

Obzirom da JZU vrše obračune zarada, te da se svi elementi za obračun zarada nalaze kod JZU (rješenja, odluke i sl.) to je u reviziji akcenat stavljen na zarade zaposlenih u Fondu zdravstva.
Obračun zarade vrši se u Službi za finansije. Obračun vrši Samostalni referent za blagajnu I, na osnovu izvještaja o prisustvu na poslu. Izvještaj o prisustvu na poslu za zaposlene u Centrali Fonda

priprema Služba za opšte i kadrovske poslove, a na osnovu pojedinačnih izvještaja rukovodilaca organizacionih jedinica u Centrali, a isti potpisuje direktor Fonda, dok izvještaje o prisutnosti na poslu za zaposlene u Područnim jedinicama/Filijalama dostavljaju načelnici filijala.

Kao što je u prethodnim tabelama iskazano sa pozicije neto zarada – 4111 su isplaćeni izdaci u iznosu od 1.225.128,94€ i isti se odnose na neto zarade 1.212.762,94€ i otpremnine u iznosu od 12.366,00€.

R/B	Struktura neto zarade	Iznos
1	Ukupna neto zarada	1,212,762.94
1.1	Iznos minulog rada	125,056.07
1.2	Iznos redovnog rada	891,802.00
1.3	Iznos prazničnog rada	1,072.23
1.4	Iznos prekovremenog rada	451.12
1.5	Iznos bolovanja	83,673.60
1.6	Iznos stimulacije	31,800.00
1.7	Naknada za neiskorišćeni godišnji odmor	4,578.92
1.8	Ugovorena nadoknada-aneks ugovora	47,560.00
1.9	Ostale naknade	25,977.42
1.10.	Pozitivna korekcija	839.78
1.11	Negativna korekcija	-48.20
2	Otpremnina	12,366.00
Ukupno		**1,225,128.94**

Neto zarade u iznosu od 1.212.762,94€ se odnose na redovan rad 891.802,00€, minuli rad 125.056,07€, iznos prazničnog rada 1.072,23€, prekovremenog rada 451,12€, bolovanja 83.673,60€, stimulacija 31.800,00€, naknada za neiskorišćeni godišnji odmor 4.578,92€, ugovorene naknade 47.560,00€, ostale naknade 25.977,42€ i korekcije u obračunu zarada.

Zarada za redovan rad se obračunava shodno vremenu provedenom na radu po koeficijentima za radna mjesta na kojima su zaposleni raspoređeni shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i rasporednim rješenjima. Zaposlenima je po ovom osnovu isplaćena zarada u ukupnom iznosu od 891.802,00€.

U strukturi neto zarade, izdaci za zarade po osnovu **minulog rada** su obračunati i isplaćeni u iznosu od 125.056,07€. Obračun istih se vrši shodno važećoj zakonskoj regulativi a na osnovu dužine radnog staža svakog zaposlenog.

Bolovanje se obračunava shodno dostavljenom izvještaju o privremenoj spriječenosti za rad zaposlenog i po ovom osnovu je obračunat iznos od 83.673,60€. Obračun bolovanja se vrši shodno važećoj zakonskoj regulativi.

Stimulacije su isplaćene u neto iznosu od 31.800,00€[25] saglasno rješenju direktora Fonda br. 03-12339/1 od 22.12.2021. godine po osnovu kog je isplaćen varijabilni dio zarade u iznosu od 200,00€ neto za 159 zaposlenih po osnovu povećanog obima posla, odnosno izuzetnih rezultata i kvaliteta rada u decembru 2021. godine.

[25] Stimulacija je isplaćena u neto iznosu od 31.800,00€ dok je sa porezima i doprinosima iznosila 47.462,44€ (neto 31.800,00€, porez 4.271,68€ i doprinosi 11.390,76€).

Zarada za vrijeme praznika u iznosu od **1.072,23€** su obračunate i isplaćene zaposlenima u iznosima od 28,41 do 153,87€.

Prekovremeni rad u iznosu od **451,12€** je obračunat i isplaćen u iznosima od 14,36€ do 159,13€ zaposlenima.

Naknada za neiskorišćeni godišnji odmor u iznosu od **4.578,92€** su isplaćene za 7 zaposlenih koje su se kretale u rasponu od 227,34€ pa do 1.184,32€. Najveći iznos naknade za neiskorišćeni godišnji odmor je isplaćena bivšem direktoru Fonda.

Ugovorene naknade su isplaćivane za 78 zaposlenih u iznosu od 50,00 do 2.050,00€ shodno zaključenim ugovorima o dopunskom radu. Po ovom osnovu su isplaćene naknade u ukupnom iznosu od 47.560,00€.

Ostale naknade su isplaćene u iznosu od 25.977,42€ i iste se u najvećem dijelu 22.115,89€ odnose na isplatu naknada po prestanku funkcije za 3 lica shodno rješenjima[26] i odluci[27].

Sa pozicije 4111 su pored izdataka iskazanih u ukupnom iznosu neto zarade iskazani **i izdaci isplaćeni na ime otpremnine** u iznosu od 12.366,00€. Otpremnine su, shodno donijetim rješenjima, isplaćene u iznosu od 1.236,60€ za 10 lica u iznosu od po 1.236,60€[28] (14 obračunskih vrijednosti koeficijenta).

[26] 01-2595 od 25.03.2021 i 01-2699 od 29.03.2021.
[27] 01-2558 od 23.03.2021.
[28] Saglasno donijetim rješenjima otpremnine su isplaćene u iznosu od 14 obračunskih vrijednosti na koje je obračunat i plaćen porez na dohodak preko iznosa od 1.000€ shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica.

Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština ("Službeni list Crne Gore", br. 072/16 od 18.11.2016., 106/20 od 02.11.2020., 080/21 od 23.07.2021.) je predviđeno da se otpremnine isplaćuju sa pozicije 4125 – Otpremnine.

Preporuka

- **Fond za zdravstveno osiguranje treba da vrši plaćanje izdataka za otpremnine sa pozicije 4125 – otpremnine shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština a ne sa pozicije 4111 – neto zarade.**

Fond na osnovu dostavljenih rekapitulacija zarada po mjesecima od strane JZU vrši prenos sredstava za isplatu neto zarada na žiro račune JZU, dok se porezi i doprinosi plaćaju od strane Fonda. Za prenos sredstava za neto zarade i uplaćeni iznos poreza i doprinosa se zadužuju JZU, obzirom da isti, shodno zaključenim ugovorima sa JZU moraju biti pravdani ispostavljenim fakturama za pružene usluge. Po izvršenim uplatama poreza i doprinosa saglasno dostavljenim obračunima zarada Fond nakon uplate istih dostavlja potvrde o izvršenim plaćanjima poreza i doprinosa JZU sa pojedinačnim obračunima po zaposlenima na koje JZU dodaju sva angažovana lica koja su angažovali i isplatili iz sopstvenih sredstava i takav IOPPD se predaje Upravi prihoda i carina.

Revizijom je utvrđeno da je Fond, za sebe sačinjavao i podnosio IOPPD obrasce Upravi prihoda i carina CG u skladu sa članom 47 tačka 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list CG”“ br. 65/01...04/07 i „Sl. list CG”“ br. 86/09, ..., 146/21), s tim što iste nije dostavljao u rokovima preciziranim tačkom 3, član 47 istog Zakona i članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje tj. do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec).

U narednoj tabeli je dat prikaz datuma podnošenja IOPPD obrazaca po mjesecima od strane Fonda zdravstva CG.

RB	IOPPD	DATUM PREDAJE
1	01/2021.	17.03.2021.
2	02/2021.	27.04.2021.
3	03/2021.	31.05.2021.
4	04/2021.	08.06.2021.
5	05/2021.	04.08.2021.
6	06/2021.	28.02.2022.
7	07/2021.	28.02.2022.
8	08/2021.	01.03.2022.
9	09/2021.	01.03.2022
10	10/2021.	01.03.2022.
11	11/2021.	02.03.2022.
12	12/2021.	02.03.2022.

Preporuka

- **Fond za zdravstveno osiguranje CG treba da sačinjava IOPPD obrasce u skladu sa članom 47, tačka 3 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, i iste podnosi nadležnom poreskom organu do 15-tog u mjesecu za prethodni obračunski period shodno članu 47 tačka 3 i članu 5 Pravilnika kako bi se izbjeglo plaćanje novčanih kazni, pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu, predviđenih članom 53a, tačka 1 i 2[29] Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.**

Obzirom da se svi podaci vezani za obračun zarada nalaze kod JZU[30], u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja zahtijevan je i dobijen pregled obračuna zarada po zaposlenima u JZU koji se dostavlja Ministarstvu finansija i Ministarstvu zdravlja po osnovu koga je, ne ulazeći u dokumentacionu osnovu za isplatu istih već isključivo na osnovu strukture podataka prezentirane u dostavljenim excel tabelama iznijeti određeni zaključci do kojih se došlo revizijom istog. Sumarizacijom podataka po JMBG zaposlenih se došlo do broja redova sloga koji iznosi 9.757.

Sistematizovanjem prezentiranih podataka za JZU je utvrđeno da su zarade zaposlenima u JZU isplaćuju po osnovu redovanog i minulog rada, noćnog i prazničnog rada, prekovremenog rada, prekovremenog noćnog i prazničnog rada, dežurstva 24h i 16h,

[29] **Član 53a**

(1) Novčanom kaznom od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj **pravno lice**, ako:

1) kao isplatilac prihoda na koje se plaća porez na dohodak, porez na prihode ne obračuna, netačno obračuna, ne obustavi ili ne uplati prilikom svake isplate prihoda (čl. 46, 46a, 49a, 50, 50b i 50c);

2) kao poslodavac, odnosno isplatilac ličnih primanja poreskom organu i zaposlenom u propisanom roku ne dostavi podatke o isplaćenim ličnim primanjima zaposlenih, obustavljenom i uplaćenom porezu na ta lična primanja ili izvještaje i druge evidencije koje su bitne za obračun poreza na lična primanja (član 47 st. 1 i 2);

2a) kao poslodavac ne dostavi nadležnom poreskom organu u propisanom roku izvještaj o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima (član 47 stav 3 i član 60i).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i **odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu, organu državne uprave**, odnosno organu lokalne samouprave i lokalne uprave, novčanom kaznom od 500 eura do 1.000 eura.

[30] Pod JZU se podrezumijevaju sve javne zdravstvene ustanove sa Zavodom za hitnu medicinsku pomoć i Zavodom za transfuziju obzirom da struktura sloga uključuje i podatke zaposlene u istim. U ove podatke nisu uključene zarade zaposlenih u IJZ i Fondu.

pripravnost, zamjena, bolovanje, invalida rada, stimulacija, mentorstva, naučnog zvanja, stručnog zvanja, naknada za neiskorišćeni godišnji odmor, naknade za otežane uslove rada, naknade za rad u Odboru direktora, konzilijumima, ugovorene naknade, ostale naknade, dodaci i korekcije. Zarade zaposlenima su za JZU obračunate u iznosu od 77.388.048,67€[31]. U narednoj tabeli je prezentirana struktura neto zarada po navedenim osnovama.

Struktura neto zarade	Ukupno
Iznos minulog rada	6,902,202.77
Iznos redovnog rada	44,020,371.21
Iznos noćnog rada	5,240,013.96
Iznos prazničnog rada	1,125,894.38
Iznos noćno prazničnog rada	232,948.15
Iznos prekovremenog rada	4,787,488.38
Iznos prekovremeno noćnog rada	555,251.22
Iznos prekovremeno prazničnog rada	271,896.66
Iznos prekovremenog noćnog prazničnog rada	26,597.06
Iznos dežurstva za 24 casa	1,116,799.60
Iznos dežurstva za 16 časova	1,561,011.70
Iznos prazničnog rada za vrijeme dežurstva	182,331.47
Iznos pripravnosti	791,785.63
Iznos za rad ID u zamjeni	0.00
Iznos bolovanja	5,071,258.08
Invalidi rada iznos	33,815.34
Iznos stimulacije	1,556,640.77
Dodatak fiksnim iznosom 40 eura	-173.76
Mentorstvo	79,111.22
Naučno zvanje	222,783.39
Stručno zvanje	198,426.03
Naknada za neiskorišćeni godišnji odmor	64,577.29
Naknada za otežane uslove rada kod ID u PZZ	49,675.40
Naknada za rad u Odboru direktora	33,102.36
Naknada za rad u konziljumu	84,137.36
Ugovorena nadoknada-aneks ugovora	2,736,316.99
Ostale naknade	222,312.56
Ostali dodaci na zarade	51,514.98
Odbitak po osnovu disciplinske mjere	-1,625.44
Pozitivna korekcija	257,030.06
Negativna korekcija	-31,209.43
Ukupna neto zarada	**77,388,048.67**

Uvidom u prezentirane podatke je utvrđeno da je 77 zaposlenih u JZU primilo na godišnjem nivou neto zarade u iznosima od 25.000€ do 41.078,51€.

Kao što je i ranije konstatovano sve zdravstvene ustanove sredstva koja su im opredijeljena shodno zaključenim ugovorima sa Fondom su dužna da pravdaju fakturama za izvršene zdravstvene usluge. Ugovorima zaključenim sa zdravstvenim ustanovama je utvrđen ukupan iznos sredstava za sprovođenje zdravstvene zaštite. Sredstva Fond isplaćuje mjesečno davaocu zdravstvenih usluga prema budžetskoj klasifikaciji za 2021. godinu i to za:

- Sredstva za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca,
- Sredstva za ostala lična primanja,
- Transferi institucijama za zdravstvenu zaštitu i
- Kapitalni izdaci.

[31] Na osnovu podataka iskazanih u bazi je utvrđeno da su zarade zaposlenima u JZU (bez Fonda i IJZ) isplaćene u iznosu od 77.435.675,38€ dok je u strukturi sloga iskazan iznos od 77.388.048,67€ što predstavlja odstupanje od 0,0006%.

Sredstva za poreze i doprinose po osnovu zarada (osim doprinosa za rekreaciju – sindikat i ostalih doprinosa) Fond uplaćuje direktno na jedinstveni račun za uplatu poreza i doprinosa kod Uprave prihoda i carina do 15-tog u mjesecu na isplaćene zarade za prethodni mjesec, o čemu dostavlja obavještenje davaocu zdravstvene usluge.
Obzirom da se JZU-ma uplaćuju sredstva po osnovu bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca, koja se pravdaju ispostavljenim fakturama, potrebno je **internim aktom Fonda urediti sve elemente za obračun zarada uvažavajući ograničenja vremena angažovanja lica tj. odmora shodno Zakonu o radu**. Ovo iz razloga što je utvrđeno da su pored redovnog rada, prekovremenog rada, dežurstva, pripravnosti, stimulacija, naknade za mentorstvo, stručno zvanje, naknada za rad u konzilijumima pojedina lica bivaju angažovana po ugovorima o dopunskom radu u iznosu većem od 15.000€ (Ugovorene naknade).

U JZU je u januaru 2021. godine bilo zaposleno 8.798[32] lica a u decembru 8.699[33] lica bez Zavoda za transfuziju krvi (ZTK) i Zavoda za hitnu medicinsku pomoć (ZHMP). Uvidom u dostavljene podatke iz strukture sloga za decembar za zaposlene u Zavodima je utvrđeno da su u ZTK bilo zaposleno 126 zaposlenih a u ZHMP 528 zaposlenih. Na osnovu svega navedenog se izvodi zaključak da je u decembru u JZU bilo ukupno zaposleno 9.353 zaposlenih, što je za 555 zaposlenih više nego u januaru 2021. godine.

Preporuka

- **Ministarstvo zdravlja treba da izvrši procjenu broja zaposlenih u JZU shodno broju korisnika zdravstvenih usluga koje pokrivaju te JZU i da definiše način njihovog finansiranja u skladu sa utvrđenim potrebama, obzirom da su troškovi bruto zarada i doprinosa na teret zaposlenih u strukturi ukupnih troškova Fonda u 2021. godini iznosili 41,25% i da je utvrđen trend stalnog uvećavanja broja zaposlenih u JZU.**

Nalaz

Na osnovu podataka prezentiranih u Odluci o rasporedu sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu br. 01-7049 od 16. jula 2021. i Odluke o izmjeni Odluke br. 01-7981 od 12. avgusta 2021. godine izdaci za bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca su planirani u iznosu od 118.074.000,01€ a isti su shodno podacima prezentiranim u INT-u III i bazi Državnog trezora realizovani u iznosu od 133.929.927,00€ što je više za 15.855.927,00€. Takođe u INT-u III je iskazano da su planirani izdaci za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca 123.998.247,00€ a da su isti realizovani u iznosu od 133.929.927,00€ što je za 9.931.680,00€ više od planiranih izdataka u INT-u III.

Preporuka

- **Fond za zdravstveno osiguranje CG treba da vrši svakomjesečne kontrole obračuna zarada zaposlenih u JZU. Kontrole je potrebno posebno usmjeriti na ugovorene i ostale naknade na način da se uspostave naknadne kontrole obračuna zarada u JZU**

[32] Iz pregleda obračuna bruto zarada za januar 2021. godine, koji uključuje ZTK i ZHMP.
[33] Iz pregleda obračuna bruto zarada za decembar mjesec – koje ne uključuju ZTK i ZHMP.

a da se ekonomski efekti eventualno utvrđenih nepravilnosti u obračunima zarada koriguju u narednim obračunskim periodima.

U postupku revizije se utvrđeno da je tokom 2021. godine u Fondu novozaposleno 14 lica. Nakon donošenja odluke o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta putem javnog konkursa i sprovođenja procedure za odabir kandidata od strane Uprave za kadrove, zaposleni se rješenjem raspoređuju (postavljaju) na radna mjesta u Fondu i istim se donosi rješenje o zaradi na osnovu kog se vrši obračun i isplata zarade. Uvidom u uslove koje zaposleni treba da ispunjavaju u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda je utvrđeno da lica koja su zaposlena u Fondu ispunjavaju uslove predviđene Pravilnikom.

Revizijom je utvrđeno da je po osnovu javnog konkursa objavljenog 13. avgusta 2021. godine za radno mjesto pomoćnika direktora sa liste za izbor kandidata od 16. decembra 2021. godine izabrano drugorangirano lice kome je nakon rješenja za određivanje vršioca dužnosti pomoćnika direktora br. 01-11060 donijeto rješenje o postavljenju br. 01-12720 od 29. decembra 2021. godine po osnovu koga je izjavljena žalba prvorangiranog lica sa liste kandidata Komisiji za žalbe br. UPII-06-102/22-13. Ožalbeni postupak je i dalje u toku kod Komisije za žalbe.

6.2 Ostala lična primanja (pozicija 412)

U Izvještaju o novčanim tokovima III Fonda su ostala lična primanja iskazana u iznosu od 1.463.333,00€. Uvidom u bazu Državnog trezora je utvrđeno da podaci iskazani u istoj odgovaraju podacima u INT-u III.
Na poziciji ostala lična primanja su evidentirani izdaci za naknadu za stanovanje i odvojeni život u iznosu od 809.026,57€, jubilarne nagrade 1.728,00€, otpremnine 219.073,96€ i ostale naknade 433.504,09€.

R/B	Ek. kl. 4	Naziv	Iznos	%
1	4122	Naknada za stanovanje i odvojeni život	809,026.57	55.29%
2	4124	Jubilarne naknade	1,728.00	0.12%
3	4125	Otpremnine	219,073.96	14.97%
4	4127	Ostale naknade	433,504.09	29.62%
UKUPNO			**1,463,332.62**	**100.00%**

U narednoj tabeli je prikazana struktura isplata iz baze Fonda koja je po osnovu ostalih naknada isplaćena JZU.

Naziv JZU	4122	4125	4127	Ukupno
DOM ZDRAVLJA TIVAT	8,325.00	3,709.80	5,941.35	17,976.15
DOM ZDRAVLJA B. DEDEJIC MOJK	8,325.00	4,946.40	4,050.00	17,321.40
DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE	23,416.54	4,519.80	6,480.00	34,416.34
DOM ZDRAVLJA BUDVA	5,383.50		7,830.00	13,213.50
DOM ZDRAVLJA HERCEG NOVI	3,996.00	2,520.00	6,480.00	12,996.00
DOM ZDRAVLJA NIKSIC	4,329.00	14,796.00	17,550.00	36,675.00
DOM ZDRAVLJA ANDRIJEVICA			2,430.00	2,430.00
DOM ZDRAVLJA B.VUJOSEVIC	11,322.00	1,350.00	4,860.00	17,532.00
DOM ZDRAVLJA B.ZOGOVIC	20,646.00		2,974.00	23,620.00
DOM ZDRAVLJA BAR	6,359.39	4,946.40	6,480.00	17,785.79
DOM ZDRAVLJA CETINJE	7,192.80	3,709.80	13,950.00	24,852.60
DOM ZDRAVLJA D.MARENIC	3,960.00	2,856.60	4,050.00	10,866.60
DOM ZDRAVLJA KOLASIN	14,652.00	1,236.60	1,620.00	17,508.60
DOM ZDRAVLJA KOTOR	9,657.00			9,657.00
DOM ZDRAVLJA NIKA LABOVIC	18,792.30	2,473.20	10,800.00	32,065.50
DOM ZDRAVLJA PLJEVLJA	2,530.80	2,473.20	10,620.00	15,624.00
DOM ZDRAVLJA PODGORICA	43,981.46	23,518.20	17,550.00	85,049.66
DOM ZDRAVLJA ROZAJE	8,325.00	2,496.60	3,914.00	14,735.60
FOND ZDRAVSTVA			12,060.00	12,060.00
KLINICKO BOLNICKI CENTAR	274,432.08	45,754.20	126,360.00	446,546.28
MONTEFARM APOTEKARSKA USTA	2,664.00	4,946.40	12,240.00	19,850.40
OPSTA BOLNICA BIJELO POLJE	38,828.00	20,239.20	7,020.00	66,087.20
OPSTA BOLNICA PLJEVLJA	43,424.00	7,419.60	14,310.00	65,153.60
OPSTA BOLNICA BERANE	47,393.32	3,780.00	18,360.00	69,533.32
OPSTA BOLNICA BLAZO ORLANDIC	60,606.00	8,656.20	16,200.00	85,462.20
OPSTA BOLNICA DANILO I CETINJE	16,800.36	8,656.20	16,740.00	42,196.56
OPSTA BOLNICA KOTOR	27,805.50	5,040.00	8,100.00	40,945.50
OPSTA BOLNICA NIKSIC	22,341.10	11,367.36	21,870.00	55,578.46
SPEC.BOLNICA ZA PSIHIJATRIJU	4,662.00	3,733.00	9,540.00	17,935.00
SPECIJALNA BOLNICA J.BULAJIC	2,065.03	5,040.00	8,100.00	15,205.03
SPECIJALNA BOLNICA VASO CUKO	22,731.47	3,709.80	6,480.00	32,921.27
ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POM	30,093.92	13,942.80	15,660.00	59,696.72
ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI	13,986.00	1,236.60	12,884.74	28,107.34
UKUPNO	**809,026.57**	**219,073.96**	**433,504.09**	**1,461,604.62**

Naknada za stanovanje i odvojeni život se zdravstvenim ustanovama preusmjeravaju shodno mjesečnim zahtjevima JZU sačinjenim na osnovu rješenja i odluka direktora JZU saglasno članu 30 Granskog kolektivnog ugovora za zdravstvenu djelatnost (Službeni list Crne Gore", br. 030/16 od 11.05.2016., 009/20 od 21.02.2020., 142/21 od 31.12.2021.). Po ovom osnovu je Fond zdravstvenim ustanovama shodno zahtjevima preusmjerio sredstva u iznosu od **809.026,57€.** U računovodstvu Fonda se prenos sredstava vrši na osnovu mjesečnih kumulativnih zahtjeva JZU za isplate po navedenom osnovu.

Granskim kolektivnim ugovorom je u članu 30 precizirano: "Poslodavac je dužan da zaposlenom za povećane troškove koji su u funkciji izvršenja poslova obezbijedi naknadu za odvojeni život od porodice u visini od 3,7 obračunskih vrijednosti koeficijenta.
Naknadu iz stava 1 ovog člana zaposleni ostvaruje pod uslovom:
- da je upućen u drugo mjesto radi stručnog usavršanja ili izvršavanja određenih poslova;
- da živi odvojeno od porodice i
- da je mjesto stručnog usavršavanja ili rada udaljeno od mjesta stanovanja preko 60 km.

Upoređivanjem podataka isplaćenih sa navedene pozicije sa podacima iz strukture sloga su utvrđena određena odstupanja i neiskazivanje isplata u iznosu od **24.587,89€,** shodno podacima iskazanim u prethodnoj tabeli.

Naziv JZU	4122	Struktura sloga	Razlika
DOM ZDRAVLJA TIVAT	8,325.00	8,325.00	0.00
DOM ZDRAVLJA B. DEDEJIC MOJK	8,325.00	8,325.00	0.00
DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE	23,416.54	23,416.54	0.00
DOM ZDRAVLJA BUDVA	5,383.50	5,383.50	0.00
DOM ZDRAVLJA HERCEG NOVI	3,996.00	3,996.00	0.00
DOM ZDRAVLJA NIKSIC	4,329.00	4,329.00	0.00
DOM ZDRAVLJA ANDRIJEVICA			0.00
DOM ZDRAVLJA B.VUJOSEVIC	11,322.00	11,322.00	0.00
DOM ZDRAVLJA B.ZOGOVIC	20,646.00	20,646.00	0.00
DOM ZDRAVLJA BAR	6,359.39	6,359.39	0.00
DOM ZDRAVLJA CETINJE	7,192.80	7,192.80	0.00
DOM ZDRAVLJA D.MARENIC	3,960.00	3,960.00	0.00
DOM ZDRAVLJA KOLASIN	14,652.00	0.00	14,652.00
DOM ZDRAVLJA KOTOR	9,657.00	9,657.00	0.00
DOM ZDRAVLJA NIKA LABOVIC	18,792.30	18,792.30	0.00
DOM ZDRAVLJA PLJEVLJA	2,530.80	999.00	1,531.80
DOM ZDRAVLJA PODGORICA	43,981.46	43,981.46	0.00
DOM ZDRAVLJA ROZAJE	8,325.00	8,325.00	0.00
FOND ZDRAVSTVA			0.00
KLINICKO BOLNICKI CENTAR	274,432.08	274,432.08	0.00
MONTEFARM APOTEKARSKA USTA	2,664.00	2,664.00	0.00
OPSTA BOLNICA BIJELO POLJE	38,828.00	38,828.00	0.00
OPSTA BOLNICA PLJEVLJA	43,424.00	43,424.00	0.00
OPSTA BOLNICA BERANE	47,393.32	43,956.00	3,437.32
OPSTA BOLNICA BLAZO ORLANDIC	60,606.00	60,606.00	0.00
OPSTA BOLNICA DANILO I CETINJE	16,800.36	16,800.36	0.00
OPSTA BOLNICA KOTOR	27,805.50	28,138.50	-333.00
OPSTA BOLNICA NIKSIC	22,341.10	20,747.82	1,593.28
SPEC.BOLNICA ZA PSIHIJATRIJU	4,662.00	4,662.01	-0.01
SPECIJALNA BOLNICA J.BULAJIC	2,065.03		2,065.03
SPECIJALNA BOLNICA VASO CUKO	22,731.47	21,090.00	1,641.47
ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU PO	30,093.92	30,093.92	0.00
ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI	13,986.00	13,986.00	0.00
UKUPNO	**809,026.57**	**784,438.68**	**24,587.89**

Na osnovu raspoloživih podataka iz strukture sloga je utvrđeno **da je po ovom osnovu naknadu primalo 292 zaposlena od čega je najveći broj zaposlenih angažovan u Kliničkom centru CG – njih 105.**

Jubilarne naknade su isplaćene zaposlenima u Fondu u iznosu od **1.728,00**€ za 8 lica u rasponu od 108,00€ do 432,00€, shodno odredbama člana 24[34] Granskog kolektivnog ugovora.

Otpremnine su isplaćene u iznosu od **219.073,96€** shodno mjesečnim zahtjevima JZU o broju lica koja odlaze u starosnu penziju. Odluke o isplati otpremnina se donose na osnovu Zakona o radu, Odluke o otpremnini zaposlenih u javnom sektoru, Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica I Rješenja o prestanku radnog odnosa.

U narednoj tabeli je dat uporedni prikaz otpremnina isplaćenih u JZU iz baze Državnog trezora i otpremnina iskazanih po JZU u strukturi sloga. Na osnovu prezentiranih podataka je utvrđeno da su evidentna odstupanja u iskazivanju isplata otpremnina u strukturi sloga i po ovom osnovu su ista manje iskazana u strukturi sloga za iznos od **19.821,96€.**

[34] Poslodavac može zaposlenom isplatiti jubilarnu nagradu povodom neprekidnog rada u sistemu zdravstva, u iznosu:
- za 10 godina 1,2 obračunske vrijednosti koeficijenta;
- za 20 godina 2,4 obračunske vrijednosti koeficijenta;
- za 30 godina 3,6 obračunske vrijednosti koeficijenta;
- za 40 godina 4,8 obračunske vrijednosti koeficijenta.

Naziv JZU	Uplata JZU od Fonda	Podaci iz strukture sloga	Razlika
DOM ZDRAVLJA TIVAT	3,709.80	3,709.80	0.00
DOM ZDRAVLJA B. DEDEJIC MOJKOVAC	4,946.40	4,946.40	0.00
DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE	4,519.80	3,709.80	810.00
DOM ZDRAVLJA HERCEG NOVI	2,520.00		2,520.00
DOM ZDRAVLJA NIKSIC	14,796.00	12,366.00	2,430.00
DOM ZDRAVLJA B.VUJOSEVIC	1,350.00	1,350.00	0.00
DOM ZDRAVLJA BAR	4,946.40	4,946.40	0.00
DOM ZDRAVLJA CETINJE	3,709.80	2,473.20	1,236.60
DOM ZDRAVLJA D.MARENIC	2,856.60	1,236.60	1,620.00
DOM ZDRAVLJA KOLASIN	1,236.60	1,236.60	0.00
DOM ZDRAVLJA NIKA LABOVIC	2,473.20	2,473.20	0.00
DOM ZDRAVLJA PLJEVLJA	2,473.20		2,473.20
DOM ZDRAVLJA PODGORICA	23,518.20	23,518.80	0.00
DOM ZDRAVLJA ROZAJE	2,496.60	2,496.60	0.00
KLINICKO BOLNICKI CENTAR	45,754.20	42,044.40	3,709.80
MONTEFARM APOTEKARSKA USTANOVA	4,946.40	7,419.60	-2,473.20
OPSTA BOLNICA BIJELO POLJE	20,239.20	14,839.20	5,400.00
OPSTA BOLNICA PLJEVLJA	7,419.60	7,419.60	0.00
OPSTA BOLNICA BERANE	3,780.00	16,075.80	-12,295.80
OPSTA BOLNICA BLAZO ORLANDIC	8,656.20	8,656.20	0.00
OPSTA BOLNICA DANILO I CETINJE	8,656.20	8,656.20	0.00
OPSTA BOLNICA KOTOR	5,040.00		5,040.00
OPSTA BOLNICA NIKSIC	11,367.36	11,129.40	237.96
SPEC.BOLNICA ZA PSIHIJATRIJU	3,733.00	3,709.60	23.40
SPECIJALNA BOLNICA J.BULAJIC	5,040.00		5,040.00
SPECIJALNA BOLNICA VASO CUKOVIC	3,709.80	3,709.80	0.00
ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOC	13,942.80	9,892.80	4,050.00
ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI	1,236.60	1,236.60	0.00
ukupno	**219,073.96**	**199,252.60**	**19,821.96**

Ostale naknade (4127) su isplaćene u iznosu od 433.504,09€ shodno mjesečnim zahtjevima JZU. Revizijom je utvrđeno da su po ovom osnovu u Fondu isplaćivane pomoći zaposlenima u slučaju smrti člana porodice i pomoći po Granskom kolektivnom ugovoru u ukupnom iznosu od 12.060€.

U narednoj tabeli je dat uporedni prikaz iznosa ostalih naknada po osnovu kog je Fond uplatio sredstva JZU iz baze Državnog trezora i istih iskazanih po JZU u strukturi sloga. Na osnovu prezentiranih podataka je utvrđeno da su evidentna odstupanja u iskazivanju isplata ostalih naknada u strukturi sloga i po ovom osnovu su ista manje iskazana u strukturi sloga za iznos od **98.570,09€.**

Dokumentacija vezana za isplate ostalih naknada, kao i svih drugih osnova se nalazi u JZU i nije bila dostupna državnim revizorima u postupku revizije.

Naziv JZU	Iznos ostalih naknada iz baze	Ostale naknade iz strukture sloga	Razlika
DOM ZDRAVLJA TIVAT	5,941.35	810.00	5,131.35
DOM ZDRAVLJA B. DEDEJIC MOJKOVAC	4,050.00	810.00	3,240.00
DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE	6,480.00	7,290.00	-810.00
DOM ZDRAVLJA BUDVA	7,830.00		7,830.00
DOM ZDRAVLJA HERCEG NOVI	6,480.00		6,480.00
DOM ZDRAVLJA NIKSIC	17,550.00	19,980.00	-2,430.00
DOM ZDRAVLJA ANDRIJEVICA	2,430.00	2,430.00	0.00
DOM ZDRAVLJA B.VUJOSEVIC	4,860.00	4,860.00	0.00
DOM ZDRAVLJA B.ZOGOVIC	2,974.00		2,974.00
DOM ZDRAVLJA BAR	6,480.00	6,480.00	0.00
DOM ZDRAVLJA CETINJE	13,950.00	13,950.00	0.00
DOM ZDRAVLJA D.MARENIC	4,050.00	5,670.00	-1,620.00
DOM ZDRAVLJA KOLASIN	1,620.00	1,620.00	0.00
DOM ZDRAVLJA NIKA LABOVIC	10,800.00	10,800.00	0.00
DOM ZDRAVLJA PLJEVLJA	10,620.00	4,770.00	5,850.00
DOM ZDRAVLJA PODGORICA	17,550.00	17,550.00	0.00
DOM ZDRAVLJA ROZAJE	3,914.00	3,914.00	0.00
FOND	12,060.00	0.00	12,060.00
KLINICKO BOLNICKI CENTAR	126,360.00	126,360.00	0.00
MONTEFARM APOTEKARSKA USTANOVA	12,240.00		12,240.00
OPSTA BOLNICA BIJELO POLJE	7,020.00	12,420.00	-5,400.00
OPSTA BOLNICA PLJEVLJA	14,310.00	14,310.00	0.00
OPSTA BOLNICA BERANE	18,360.00	1,350.00	17,010.00
OPSTA BOLNICA BLAZO ORLANDIC	16,200.00		16,200.00
OPSTA BOLNICA DANILO I CETINJE	16,740.00	16,740.00	0.00
OPSTA BOLNICA KOTOR	8,100.00		8,100.00
OPSTA BOLNICA NIKSIC	21,870.00	21,870.00	0.00
SPEC.BOLNICA ZA PSIHIJATRIJU	9,540.00	9,540.00	0.00
SPECIJALNA BOLNICA J.BULAJIC	8,100.00		8,100.00
SPECIJALNA BOLNICA VASO CUKOVIC	6,480.00	6,480.00	0.00
ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOC	15,660.00	18,900.00	-3,240.00
ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI	12,884.74	6,030.00	6,854.74
Grand Total	**433,504.09**	**334,934.00**	**98,570.09**

Preporuka

- **Subjekt revizije u saradnji sa Ministarstvom finansija treba da izradi procedure i uputstva za evidentiranje budžetskih izdataka sa pozicija 411 Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca i 412 – Ostale naknade u odgovarajuće kolone iz strukture sloga kako bi se budžetske isplate mogle pratiti u potpunosti. Takođe, potrebno je urediti jednoobraznost strukture sloga obzirom da su uočena odstupanja istih kod IJZ u odnosu na ostale JZU.**

6.3 Rashodi za materijal (pozicija 413)

Rashodi za material (pozicija 413) su planirani u iznosu od **3.904.100,00€** dok je utrošeno **4.654.835,31€** što čini **119,23%** planirane pozicije. U skladu sa Detaljnim planom revizije je izvršena revizija potrošnje budžetskih sredstava na osnovu determinisanog uzorka i procjene revizora pri čemu je ukupno testirano 77 transakcija u zbirnom iznosu od **2.830.708,61€**.

Struktura ostvarenih budžetskih izdataka u okviru grupe 413 predstavljena je u narednoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	413	IZVRŠENO (€)	TESTIRANO (€)	BROJ TRANSAKCIJA	UZORAK (%)
Administrativni material	4131	13.251,57	8.809,56	31	66,48
Materijal za zdravstvenu zaštitu	4132	4.573.490,13	2.802.107,60	9	61.27
Materijal za posebne namjene	4133	2.875,00	1.830,50	6	66,63
Rashodi za energiju	4134	58.950,14	13.675,81	10	23
Rashodi za gorivo	4135	2.603,24	2.001,70	5	77
Ostali rashodi za material	4139	3.665,23	2.283,94	16	62,31
Ukupno		**4.654.835,31**	**2.830.708,61**	77	**62,32**

Račun 4131 - Administrativni materijal

Na testiranom uzorku od 8.809,56€ (31 transakcija) odnosno 66,48% realizovanih izdataka revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.

Račun 4132 – Materijal za zdravstvenu zaštitu

Testiran je uzorak od 2.802.107,60€ (9 transakcija), odnosno 61,27% realizovanih izdataka. Državni revizori se zbog nemogućnosti uvida u potpunu dokumentaciju **uzdržavaju od davanja mišljenja** koje se odnosi na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.

Nalaz

Fond za zdravstveno osiguranje je na osnovu mjesečnih Rješenja o privremenom finansiranju iz Budžeta Crne Gore vršio isplate „Institutu za javno zdravlje Crne Gore“ u mjesečnom iznosu od 234.360,00€ za rashode za materijal, do usvajanja budžeta za 2021.godinu
Ugovor o pružanju zdavstvenih usluga i sprovođenju programskih aktivnosti u oblasti javnog zdravlja je zaključen između subjekta revizije i „Instituta za javno zdravlje Crne Gore“ u avgustu 2021.godine (zaveden pod brojem 01-7969 dana 11. avgusta 2021, a kod IJZ pod brojem 01-6530 dana 07. septembra 2021.g.). Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju[35] i čl. 50 Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je da se Ugovorom definišu prava i obaveze Fonda i davaoca zdravstvenih usluga u ovom slučaju „Instituta za javno zdravlje“. Članom 19 Ugovora o pružanju zdavstvenih usluga i sprovođenju programskih aktivnosti u oblasti javnog zdravlja je propisana obaveza davaoca usluga (Instituta) da 10-og u mjesecu dostavi mjesečne fakture za usluge pružene u predhodnom mjesecu. Istim članom u stavu 5 i 6 je definisano da Fond vrši mjesečno prenos sredstava na ime pružene zdravstvene zaštite koja se pravda fakturama (od strane Instituta).
Državnom revizoru na terenu **nijesu stavljene na uvid** fakture o pravdanju prenesenih sredstava kako bi se uvjerio da su prenesena sredstva utrošena za namjenu za koju su evidentirana u budžetskoj poziciji Fonda. Od ovlašćenih službenika subjekta revizije je dobijeno obrazloženje da u toku 2021. godine Fond **nije** dobijao fakture od „Instituta za javno zdravlje“.

4133 – Materijal za posebne namjene

U postupku revizije je testiran uzorak od **1.830,50€** (6 transakcija), odnosno 66,63% realizovanih izdataka. Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.
Revizijom su bila obuhvaćena plaćanja dobavljaču „S press +“doo iz Podgorice sa kojim je sklopljen ugovor o postupku nabavki male vrijednosti (evidentiran pod rednim brojem 03-34/20 u evidenciji nabavki malih vrijednosti subjekta revizije), plaćanje prema dobavljaču JU „Službeni list Crne Gore“ za uslugu preplate za 2021.godinu za štampane primjerke izdanja „Službenog lista Crne Gore“.

[35] („Sl list Crne Gore, broj 06/16 ,02/17, 022/17, 013/18, 067/19)

Račun 4134 – Rashodi za energiju

Na testiranom je uzorku od **13.675,81€** (10 transakcija), odnosno 23% realizovanih izdataka nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.

Račun 4135 – Rashodi za gorivo

Državni irevizori na ovoj budžetskoj poziciji nijesu utvrdili nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka.
Testirano je 5 plaćanja evidentiranih na poziciji rashoda za gorivo u ukupnom iznosu od 2.001,70€ što predstavlja 77% realizovanih izdataka na budžetskoj poziciji. Od navedenog iznosa za potrebe grijanja u Područnoj jedinici Bijelo Polje je dobavljaču „Rudnik uglja“ AD Pljevlja isplaćen iznos od 1.314,25€ za nabavku 16.020 kg uglja, po računu br. 01/2021001539 od 01. novembra 2021.godine. Preostali iznos takođe se odnosi na nabavku energenata (dizel gorivo za rad agregata, odnosno nabavka lož ulja za potrebe „Doma zdravlja Herceg Novi“.

Račun 4139 – Ostali rashodi za materijal

Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji. Testiran je uzorak od **2.283,94€** (16 transakcija), odnosno 62,31% realizovanih izdataka.
Državni revizori konstatuju da je subjekat revizije postupio u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama pri nabavci bezalkoholnog pića za potrebe „Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore“.Nabavka predmetne robe je sprovedena na osnovu postupka nabavke male vrijednosti u julu 2020. godine (evidencioni broj 09-4954 od 10. jula 2020.godine, na period od 1 godine, i ukupne vrijednosti 4.281,31€), i da je za period koji se vrši revizija (2021. godinu) sproveo postupak jednostavne nabavke (evid. broj 03-101/21) u devetom mjesecu 2021. godine na ukupnu ugovorenu vrijednost od 4.246,05€. Dobavljač roba po osnovu oba ugovora je „Voli trade“ doo.

6.4 Rashodi za usluge

Na računu rashodi za usluge evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovorene obaveze, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koji se odnose na: službena putovanja, reprezentaciju, komunikacione usluge, bankarske usluge i negativne kursne razlike, usluge prevoza, advokatske, notarske i pravne usluge, konsultantske usluge, projekte i studije, usluge stručnog usavršavanja kao i ostale usluge.

Planirani izdaci na ovom računu iznose **423,313,00€** dok je izvršeno plaćanje u iznosu od **310.554,00€**, odnosno 73,36% planiranih izdataka.

Struktura ostvarenih budžetskih izdataka u okviru grupe 414 predstavljena je u narednoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	414	IZVRŠENO (€)	TESTIRANO (€)	BROJ TRANSAKCIJA	UZORAK (%)
Službena putovanja	4141	5.655,28	2.113,00	83	36,37
Reprezentacija	4142	1.376,56	1.376,56	5	100
Komunikacione usluge	4143	34.775,33	12.807,59	9	36,83
Bankarske usluge i negativne kursne razlike	4144	39.998,71	10.262,59	6	25,66
Advokatske, notarske i pravne usluge	4146	508,22	484,00	2	95,23
Konsultantske usluge, prijekti i studije	4147	217.209,98	213.748,98	2	98,41
Usluge stručnog usavršavanja	4148	795,40	620,00	5	77,95
Ostale usluge	4149	10.235,22	6.335,07	12	61,89
Ukupno					

Račun 4141 - Službena putovanja

Ukupna realizacija izdataka sa ovog računa iznosi **5.655,28€.** Na testiranom uzorku nijesu konstatovane nepravilnosti u obračunu dnevnica, putnih troškova, putarine i troškova smještaja – za koje su priloženi računi uz putni nalog. Putni nalozi se zavode u arhivi subjekta a uz putne naloge su priloženi izvještaji sa službenog puta.

Račun 4142 – Reprezentacija

Ukupna realizacija izdataka sa ovog računa iznosi **1.376,56€** i u postupku terenskog rada revidiran je cjelokupan evidentirani iznos.
Na kartici broj 4075 0650 0630 0912 je, po osnovu dopisa "Fonda za zdravstveno osiguranje" broj 03-6848 od 09.07.2021. godine, Ministarstvo finansija i socijalog staranja izvršilo uplatu od 1.000,00€ za troškove reprezentacije u zemlji i inostranstvu.
Subjekt revizije je stavio na uvid 2 računa za troškove reprezentacije. Prvi račun broj 101/8573 od 25. oktobra 2021.godine na iznos 174,36€ od pružaoca usluge restoran „Lovac" uz dopis direktora Fonda br 03-12130 od 10. decembra 2021. godine i drugi račun br.0236/2021 od 04. novembra 2021.godine na iznos od 202,00€ od dobavljača restoran „Porto" Podgorica.

Račun 4143 – Komunikacione usluge

Ukupna realizacija izdataka sa ovog računa iznosi **34.775,33€.** Testirani izdaci u iznosu od 12.807,59€ se odnose na pružanje poštanskih usluga (isplate i dostave novčanih naknada osiguranicima Fonda na kućnu adresu, prijem, prenos i uručenje poštanskih pošiljki u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju, usluge korišćenja poštanskog faha) od strane „Pošte Crne Gore"pri čemu je subjekat revizije u toku terenske reviziji stavio na uvid ugovore o pružanju usluga.
Za dobavljače „Crnogorski Telekom" ad i „M-Tel" doo, subjekat revizije je prezentovao ugovore o pružanju usluga zakupa short koda, SMPP priključka i nabavke 226000 SMS poruka u cilju

obezbjeđenja za upotrebu elektronskih servisa od strane pacijenata (e-Zakazivanje, e-Recept, e-Nalaz). Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.

Račun 4144 - Bankarske usluge i negativne kursne razlike

Realizacija izdataka sa ovog računa iznosi 39.998,71€ dok je postupkom revizije obuhvaćen iznos od 10.262,59€.
Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji. Obzirom da se plaćanja vrše „CKB“ banci na osnovu Ugovora o izvršenju grupnih transfera – jednokratne isplate – broj 6001-00-4161 od 02. oktobra 2019. godine sa pripadajućim Aneksom I i Aneksom II (FZO broj 03-1886 od 08. marta 2021.godine).

Račun 4146 - Advokatske, notarske i pravne usluge

Predmet revizije je uzorak od 484,00€ (2 transakcija), odnosno 95,23% realizovanih izdataka.
Plaćanje je izvršeno po osnovu rješenja broj 01-2419 od 22. marta 2021. godine a u vezi sa Ugovorom o pravnom zastupanju „Advokatske kancelarije Ivane Jončić“, br. 01-801 od 04. februara 2021. godine u predmetu pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova.
Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.

Račun 4147 - Konsultantske usluge, projekti i studije

Revizija je izvršena na uzorku od **213.748,98€** (2 transakcija), odnosno 98,41% realizovanih izdataka.
Dva plaćanja su izvršena „Institutu za javno zdravlje Crne Gore“ od čega prvo po osnovu Odobrenja za plaćanje direktora FZO broj 03-11404 od 25. novembra 2021. godine a u vezi sa Zahtjevom za prebacivanje budžetskih sredstava „Institutu za javno zdravlje Crne Gore“ radi realizacije prekograničnog projekta ERI – Healt (dopis „Instituta za javno zdravlje Crne Gore“ broj 01-8903 od 23. novembra 2021.godine).
Na račun istog Instituta koji se vodi kod „Erste banke“ broj 540-11914-02 prenesen je iznos od 183.886,00€ za projekat „Javnozdravstvena spremnost za epidemije i vanredne situacije koje prelaze granice država“. Navedeni projekat se realizuje u okviru programa INTERREG IPA CBC Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora, 2014-2020, broj ugovora: 2021HR-BA-ME338.
Drugo plaćanje je izvršeno, po osnovu Odobrenja za plaćanje direktora FZO broj 03-11886 od 08. decembra 2021. godine, u vezi sa Zahtjevom za prebacivanje budžetskih sredstava „ Institutu za javno zdravlje Crne Gore“ radi realizacije prekograničnog projekta ON-TIME (dopis Instituta za javno zdravlje Crne Gore“ broj 01-9468 od 07. decembra 2021.g.). Na račun Instituta koji se vodi kod „Erste banke“ broj 540-11914-02 prenesen je iznos od 29.882,98€ za projekat „Prevencija i rano otkrivanje radi efikasnijeg liječenja raka debelog crijeva i dojke“. Navedeni projekat se realizuje u okviru programa INTERREG IPA CBC Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora, 2014-2020, broj ugovora: HR-BA-ME452. Projektom je predviđena nabavka „Analizatora za testiranje okultnog krvarenja u stolici“ i potrošnog materijala u vrijednosti od 29.882,98€.

Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji**.**

Po izjavi odgovornog lica S. J. – načelnice Službe za finansije, subjekat revizije vrši samo evidentiranje izdatka na svojoj budžetskoj poziciji, i nema nikakvu mogućnost kontrole zakonitosti i pravilnosti utroška evidentiranih rashoda.

Račun 4148 - Usluge stručnog usavršavanja

Na odabranom uzorku od **620,00€** (5 transakcija), odnosno 77,95 % realizovanih izdataka u postupku revizije nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.

Nalaz

Revizijom je utvrđena nepravilnost vezana za praksu avansnog plaćanja roba i usluga sto nije u skladu sa članom 25 Uputstva o radu Državnog trezora ("Sl. list Crne Gore", br. 053/14, ..., 96/21). Subjekat revizije je u slučaju dobavljača „Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore“, izvršio avansna plaćanja tj. izvršio je plaćanja po predračunima uplate godišnje članarine (pred-račun 002-97 od 12. marta 2021.g. u iznosu od 80,00€; (predračun 002-190 od 13. aprila 2021. godine. u iznosu od 50,00€) i kotizacije za učešće na seminarima (predračun 34 od 06. oktobra 2021. godine. u iznosu od 240,00€).

Račun 4149 - Ostale usluge

Realizacija izdataka sa ovog računa iznosi **10,235,22€.** Za predmet revizije uzete su 12 transakcija u ukupnom iznosu od 6.335,07 €, odnosno 61,89% realizovanih izdataka.
Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.
Subjekat revizije je državnim revizorima stavio na uvid ugovore o sprovedenim javnim nabavkama koje su bile sprovedene u toku 2020. godine (nabavka male vrijednosti pod evidencionim br. 03-35/20 od dobavljača „Arhimed“ doo Podgorica za usluge press klipinga; jednostavna nabavka 350.000 recepata sa bar-kodom od dobavljača „Mehanoprint“ doo Požega, pod evidencionim brojem 03-149/20) a čija se realizacija odnosi i na revidiranu 2021.godinu.
Sa dobavljačem „Nespa“ doo je zaključen ugovor za licencu za korišćenje i ažuriranje softvera/elektronske zbirke „Kataloga propisa“ za period april 2021-april 2022.godine po postupku jednostavne nabavke (br. iz evidencije naručioca: 03-32/21).

6.5. Rashodi za tekuće održavanje

Na računu tekuće održavanje evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koji se odnose na izdatke koji su namjenjeni održavanju javne infrastrukture, građevinskih objekata i opreme u ispravnom stanju. Tekuće održavanje obuhvata: čišćenje, otklanjanje sitnijih nedostataka, rutinske preglede, podmazivanje, otklanjanje sitnijih kvarova i sl.

Sredstva na ovoj poziciji planirana su u iznosu od **40.000€**, dok je utrošeno **24.658,19€** što čini **61,64%** planiranih izdataka.

Struktura ostvarenih budžetskih izdataka u okviru grupe 415 predstavljena je u narednoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	415	IZVRŠENO (€)	TESTIRANO (€)	BROJ TRANSAKCIJA	UZORAK (%)
Tekuće održavanje građevinskih objekata	4152	16.733,90	12.937,17	17	77,31
Tekuće održavanje opreme	4153	7.924,29	5.537,29	24	69,88
Ukupno		**24,658.19**	**18,474.46**	**41**	**74,92**

Na odabranom uzorku od 18,474.46 (41 transakcija), odnosno 74,92% realizovanih izdataka nijesu utvrđene nepravilnosti.

Račun 4152 - Tekuće održavanje građevinskih objekata

Na uzorku od **12.937,17€** (17 transakcija), odnosno 77,31% realizovanih izdataka nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.
Nabavke je sprovodio Sektor za javne nabavke“ Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore“, kroz proceduru jednostavnih javnih nabavki, prikupljanjem ponuda nakon prijema Zahtjeva za sprovođenje javnih nabavki od odgovarajućih organizacionih jedinica Fonda, na koje je predhodnu saglasnost dao v.d. direktor D. Š..
Revizijom je i ovdje utvrđena nepravilnost vezana za praksu **avansnog plaćanja roba i usluga** po predračunima, što nije u skladu sa članom 25 Uputstva o radu Državnog trezora ("Sl. list Crne Gore", br. 053/14, ..., 96/21), kao što je bio slučaj sa testiranim izdacima po predračunu 000014 od 21. decembra 2021. avansno plaćena nabavka i ugradnja rolo zavjesa u prostorijama Ljekarske komisije u iznosu od 1.391,02€ po profakturi 23-09-2021 je plaćen iznos od 1.418,70€ za ugradnju samoljepljivih LED traka i ugradnju led svjetiljki a faktura broj 12/2022 je izdata dana 23. februara 2022. godine; po predračunu 9049 od 23. decembra 2021. godine avansno plaćen iznos od 431,90€ za nabavku i ugradnju klima uređaja.

Račun 4153 - Tekuće održavanje opreme

Predmet revizije je uzorak od **5.537,29€** (24 transakcija), odnosno 69,88% realizovanih izdataka. Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.
Za izdatke obuhvaćene revizijom subjekat revizije je sprovodio odgovarajuće postupke javnih nabavki i na uvid državnim revizorima stavio ugovore.
Nabavke je sprovodio Sektor za javne nabavke Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, kroz proceduru jednostavnih javnih nabavki, prikupljanjem ponuda nakon prijema Zahtjeva za sprovođenje javnih nabavki od odgovarajućih organizacionih jedinica Fonda. Na zahtjeve je predhodnu saglasnost dao v.d. direktor D. Š.

Revizijom je utvrđena nepravilnost vezana za plaćanje **nefiskalnih računa za usluge održavanja službenih vozila subjekta revizije,** što nije u skladu sa Uputstvom o radu Državnog trezora ("Sl. list Crne Gore", br. 053/14, ...96/21).

Po nefiskalnom računu br 25/21 od 19.aprila 2021. godine plaćen je iznos od 100,00€ za održavanje službenog vozila PG MN 377; po nefiskalnom računu br 20/21 od 22. juna 2021. godine plaćen je iznos od 185,00€ za održavanje službenog vozila PG CG 169; po nefiskalnom računu broj 22/21 od 22. juna 2021. godine plaćen je iznos od 257,80€ za održavanje službenog vozila PG MN 766.
Revizijom je utvrđena nepravilnost vezana za plaćanje **nefiskalnih računa za usluge zatamljivanja stakala na 2 vozila subjekta revizije (PG CG 169 i PG MN 377),** što nije u skladu Uputstvom o radu Državnog trezora ("Sl. list Crne Gore", br. 053/14, ..., 96/21).
Plaćanja su izvršena po nefiskalnim računima broj 2021062 od 05. maja 2021. godine u iznosu 121,00€ i po računu broj 2021074 od 13. maja 2021. godine u iznosu od takođe 121,00€.

Preporuka

- **Subjekt revizije treba da vrši plaćanje roba, radova i usluga po računima koji su izdati u skladu sa Zakonom o porezu na dodatu vrijednost i Pravilnikom o primjeni istog Zakona.**

6.6. Kamate

Na računu kamata evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na kamate rezidentima.
Sredstva na ovoj poziciji planirana su u iznosu od **15.000€,** dok je utrošeno **8.672,00€** što čini **57,81%** planiranih izdataka.

NAZIV IZDATKA	416	IZVRŠENO (€)	TESTIRANO (€)	BROJ TRANSAKCIJA	UZORAK (%)
Kamate rezidentima	4161	8.672	6.710,74	5	77,38
Ukupno					

Shodno Detaljnom planu revizije testiran je uzorak u iznosu od 6.710,74€ (5 transakcija), odnosno 77,38% realizovanih izdataka. Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.
Izdaci koji su plaćeni i evidentirani na navedenom kontu se odnose na subvencioniranje kamate na bankarske kredite zaposlenih u Fondu za zdravstveno osiguranje za kupovinu stanova u iznosu od 4,4% od strane Fonda shodno Odluci broj 02/3832 od 08. jula 2013.godine.
Navedena Odluka je donesena na osnovu člana 61. Zakona o etažnoj svojini („Sl.list RCG“, br. 71/04), člana 23 Statuta Fonda za Zdravstveno osiguranje („Sl.list RCG“, br. 70/05) i čl. 42 Pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih stručne službe Fonda za zdravstveno osiguranje. Rok otplate ovih kredita je definisan na 20 godina, definisan je i procenat učešća zaposlenih (2%) u finansiranju kamate za kupovinu stana, definisana je i cijena od 700,00€/m2 za stanove u Baru, u stambeno poslovnom objektu „Topolica“ Bjeliši.
Državnom revizoru su data na uvid i rješenja o odobravanju subvencija na kamatu shodno gore navedenoj Odluci.

6.7. Renta

Na računu renta evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na izdatke za zakup objekata, opreme ili zemljišta.
Sredstva na ovoj poziciji planirana su u iznosu od **6.200,00€,** dok je utrošeno **5.944,00€** što čini **95,87%** planiranih izdataka.

Račun 4171 – Zakup objekta

Struktura ostvarenih budžetskih izdataka u okviru izdatka na kontu 417 predstavljena je u narednoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	417	IZVRŠENO (€)	TESTIRANO (€)	BROJ TRANSAKCIJA	UZORAK (%)
Zakup objekta	4171	**5.944,00**	2.647,88	9	44,55

Testiran je uzorak od **2.647,88€** (9 transakcija), odnosno 44,55% realizovanih izdataka pri čemu državni revizori nijesu konstatovali nepravilnosti.
U postupku terenske revizije konstatovano je da je za zakup poslovnog prostora za rad područne jedinice Fonda u opštini Mojkovac sprovedena procedura postupka jednostavne javne nabavke (broj iz evidencije postupaka javnih nabavki 03-150/20) i da je između subjekta revizije i „Udruženja penzionera Mojkovac“ (zakupodavca) zaključen Ugovor o zakupu na 1 godinu (01. januara 2021. godine do 01. januara 2022. godine), evidentiran kod subjekta revizije (FZO) pod zavodnim brojem 01-10761 dana 31.decembra 2020. godine.

Utvrđena nepravilnost

Za zakup nepokretnosti – dvosobnog stana za potrebe rješavanja pitanja smještaja v.d. direktora D.Š., koji je na sjednici Upravnog odbora Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore od 05. marta 2021. godine Odlukom broj 01-1874 imenovan na tu funkciju, **nije sprovedena procedura javne nabavke** za zakup nepokretnosti.
Ugovor o zakupu nepokretnosti dana 11. marta 2021. godine zaključen je neposredno između S. J. iz Podgorice kao zakupodavca i D. Š. Predmet ugovora je zakup nepokretnosti – dvosobni stan, u vlasništvu zakupodavca iz LN br. 6591 KO Podgorica III, kat. par. 2090/1101, PDO 74, površine 69 m2, na adresi Miloša Obilića br. 20, III sprat, a ugovorena je mjesečna zakupnina u iznosu od 400,00€. Ovjera Ugovora je izvršena 21. aprila 2021. godine u 13:34 časova u Podgorici, od strane notara Mire Bogić pod brojem OV-3858/2021.
Upravni odbor Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, na sjednici održanoj 06. aprila 2021. godine, donosi Odluku broj 01-3475 koju je potpisala zamjenica predsjednice A.I. kojom se subjekat revizije (Fond) obavezuje da plaća zakupninu na ime zakupa službenog stana (kako stoji u Odluci) u Podgorici, v.d. direkoru D.Š., radi nesmetanog obavljanja funkcije u Fondu za zdravstveno osiguranje.

U preambuli Odluke broj 01-3475 Upravni odbor se poziva na član 35 stav 6 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 016/16, ..., 034/19) i član 9 stav 2 tačka 11 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore („Sl. list Crne Gore“, broj 21/20), kao osnov za donošenje iste.
Međutim, pravni osnov **nije valjan** obzirom da čl. 35 st. 6 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru[36] definiše ostale naknade i primanja, a član 9 stav 2 tačka 11 Statuta Fonda[37] **ne postoji**.
Po osnovu ove Odluke uvidom u Glavnu knjigu Trezora isplaćeno je ukupno 4.000,00€ (tj. 10 mjesečnih zakupnina u iznosu od 400,00€).
Pored predhodno navedenog u Odluci broj 01-3475 navedeno je da je **obaveza imenovanog** (v.d. direktora) nalaženje predmetnog stana koji će nakon zaključenja ugovora o zakupu isti dostaviti Stručnoj službi Fonda koja će postupiti po istom.

6.8. Ostali izdaci

Na računu Ostali izdaci evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na: izdatke po osnovu

[36] Donošenje rješenja o drugim primanjima
Član 35
Rješenje o naknadama i drugim primanjima za zaposlenog iz člana 2 stav 1 tačka 1 ovog zakona donosi lice koje rukovodi tim organom, odnosno službom.
Rješenje o naknadama i drugim primanjima zaposlenog u organu uprave u sastavu donosi starješina organa državne uprave u čijem je sastavu taj organ uprave.
Rješenje o naknadama i drugim primanjima za zaposlenog iz člana 2 stav 1 tačka 2 ovog zakona donosi starješina organa lokalne uprave.
Rješenje o naknadama i drugim primanjima za zaposlenog iz člana 2 stav 1 tač. 3, 4, 5 i 6 ovog zakona donosi lice koje rukovodi tim pravnim licem.
Rješenje o naknadama i drugim primanjima za zaposlenog iz člana 2 stav 1 tačka 7 ovog zakona donosi starješina organa državne uprave nadležan za poslove odbrane.
Rješenje o naknadama i drugim primanjima za lica koja su izabrana, imenovana ili postavljena u skladu sa propisima, osim za lica iz stava 2 ovog člana, donosi organ odnosno radno tijelo koje ih je izabralo, imenovalo ili postavilo.

[37] član 9 stav 2 Statuta FZO glasi:
Upravni odbor:
1) donosi statut,
2) donosi opšta akta kojima se uređuje ostvarivanje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, i to:
- ostvarivanje prava na privremenu spriječenost za rad, kriterijume za utvrđivanje trajanja privremene spriječenosti za rad i prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad;
- ostvarivanje prava na medicinska sredstva koja se ugrađuju u ljudski organizam i na medicinsko-tehnička pomagala;
- ostvarivanje prava na medicinsku rehabilitaciju u zdravstvenim ustanovama koje obavljaju specijalizovanu medicinsku rehabilitaciju;
- ostvarivanje prava na liječenje hiperbaričnom oksigenom terapijom;
- ostvarivanje drugih prava iz zdravstvene zaštite u skladu sa zakonskim ovlašćenjima;
- ostvarivanje prava na naknadu troškova prevoza u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite;
- upućivanje na liječenje osiguranih lica u inostranstvu za stanja i oboljenja koja ne mogu da se uspješno liječe u Crnoj Gori;
- ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu osiguranih lica u inostranstvu,
- ostvarivanje prekogranične zdravstvene zaštite;
- utvrđivanje obrasca, načina izdavanja i korišćenja zdravstvene knjižice i evropske kartice zdravstvenog osiguranja i drugih obrazaca u postupcima ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja;

ugovora o djelu, troškove sudskih postupaka, izradu i održavanje softvera, osiguranje, kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama, komunalne naknade, kazne, takse i ostali izdaci.

Struktura ostvarenih budžetskih izdataka u okviru grupe 419 – ostali izdaci, predstavljena je u narednoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	419	IZVRŠENO (€)	TESTIRANO (€)
Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	4191	50.692,49	7.887,00
Izdaci po osnovu troškova sudskih sporova	4192	335,70	335,70
Izrada i održavanje softvera	4193	475.551,60	289.178,17
Komunalne naknade	4196	22.093,67	2.907,28
Ostalo	4199	172.165,22	

Račun 4191 – Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu

Utvrđene nepravilnosti

U tabeli je dat prikaz ugovora o djelu zaključenih na osnovu čl. 669 Zakona o obligacionim odnosima, koji su bili obuhvaćeni uzorkom:

Ugovor o djelu, kao oblik angažovanja, regulisan je Zakonom o obligacionim odnosima, u skladu sa kojim poslodavac može sa određenim licem zaključiti ugovor o djelu, a koji za predmet imaju samostalnu izradu ili opravku određene stvari, samostalno izvršenje određenog fizičkog ili intelektualnog posla.

Obzirom da se ugovorom o djelu, ne može zasnovati radni odnos, isti se zaključuju radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca, tj. **ne mogu** se zaključivati za poslove i radne zadatke predviđene Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Način zasnivanja radnog odnosa u organima državne uprave regulisan je Zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

U dokumentaciji koja je dostavljena na uvid državnim revizorima **nije bilo izvještaja o radu** ni u jednom od kontrolisanih ugovora, što nije u skladu sa citiranim čl. 669 Zakona o obligacionim odnosima.

Zbog navedenog utvrđenog stanja državni revizori **izražavaju rezervu** kada je u pitanju kontrola/nadzor nad izvršenjem poslova. Konstatuje se da nije obezbijeđeno izvještavanje o obavljenom poslu, a shodno tome ni mogućnost utvrđivanja da li su obavljeni poslovi za koje je zaključen ugovor.

U 2021. godini po osnovu Ugovora o djelu u Fondu za zdravstveno osiguranje isplaćeno je ukupno neto 22.567,00€ na koji iznos je obračunat porez na lična primanja ukupno 1.791,81€, 4.081,04€ na ime doprinosa za socijalno osiguranje i 250,24€ na ime prireza poreza na lična primanja.

U slučaju 16 Ugovora o djelu za održavanje higijene u poslovnim prostorijama Fonda za zdravstveno osiguranje u više područnih jedinica Fonda za period oktobar-decembar 2021. godine, koji su zaključeni istog dana (04. oktobra 2021. godine), državnim revizorima **nijesu stavljeni na uvid ugovori potpisani od strane angažovanih lica. Uz Izjašnjenje subjekt revizije je naknadno dostavio potpisane i zavedene ugovore.**

Takođe, u dokumentaciji koja je dostavljena **nije bilo izvještaja o radu** ni u jednom kontrolisanih ugovora, što nije u skladu sa citiranim čl. 669 Zakona o obligacionim odnosima. Naknada, koja je ugovorena u neto iznosu, kretala se od minimalnih 53,00€ do maksimalnih 100,05€ mjesečno.

U 2021. godini po osnovu Ugovora o djelu za održavanje higijene u poslovnim prostorijama Fonda za zdravstveno osiguranje, isplaćeno je ukupno neto 15.288,00€, na koji iznos je obračunat porez na lična primanja ukupno 1.214,16€, iznos od 2.764,92€ na ime doprinosa za obevezno socijalno osiguranje -doprinosa za PIO i 156,48€ na ime prireza porezu na lična primanja.

Preporuke:

- **Preporučuje se subjektu revizije da zaključuje ugovore o djelu saglasno važećoj zakonskoj regulativi, uz obavezu izvršilaca da dostave izvještaje o sprovedenim aktivnostima po zaključenim ugovorima, uz obezbjeđenje nadzora i kontrole. Posebno treba voditi računa da se ugovorima o djelu mogu angažovati lica za obavljanje poslova koji nisu iz opisa poslova državnih službenika i namještenika tj. samog Fonda.**

- **Preporučuje se da Ministarstvo finansija prilikom planiranja budžeta kako Fonda tako i ostalih državnih organa i organa državne uprave analizira mogućnost smanjenja planiranih sredstava na poziciji 4191 - planirani iznosi (aproprijacije), mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje (varanti/alokacije), ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na izdatke po osnovu isplata ugovora o djelu a povećanja planiranih sredstava na poziciji 411 - bruto zarada, čime bi se stvorio osnov za rješavanje pravnog statusa ovih lica, dovelo do pravne i socijalne sigurnosti zaposlenih i ispoštovala činjenica da poslove iz nadležnosti organa obavljaju državni službenici i namještenici koji za svoj rad bivaju plaćeni.**

Račun 4192 – Izdaci po osnovu troškova sudskih sporova

U postupku revizije je kroz uzorak evidentiran izdatak na ovom računu u iznosu **335,70€** (2 transakcije). Plaćanja su izvršena po osnovu rješenja o izvršenju oznake I.br. 869/21 od 30. marta 2021. godine javnog izvršitelja Davora Vukčevića u vrijednosti od 169,10€ na ime troškova izvršnog postupka i po osnovu rješenja o izvršenju oznake I.br. 2032/21 od 20. avgusta 2021.godine istog javnog izvršitelja u vrijednosti od 166,60€ na ime troškova izvršnog postupka. Revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.

Račun 4193 – Izrada i održavanje softvera

Na testiranom uzorku od **289.178,17€** (57 transakcija), odnosno 60,81% realizovanih izdataka revizijom nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj budžetskoj poziciji.

Za izdatke, koji su predmetom revizije, subjekat revizije je sprovodio odgovarajuće postupke javnih nabavki. Državnim revizorima su dostavljeni ugovori o javnim nabavkama.

Nabavke je sprovodio Sektor za javne nabavke Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, kroz odgovarajuće procedure javnih nabavki. Fakture dobavljačima su plaćane nakon što su ovjerene od strane pomoćnika direktora za IT, i nakon kontrole od strane službenika za javne nabake.

U okviru otvorenog postupka JN za pružanje usluga implementacije, tehničke podrške i održavanja aplikacija i sistema baziranih na „OpenSource“ tehnologijama u okviru integralnog informacionog sistema zdravstva Crne Gore, subjekat revizije je zaključio Ugovor br. 09-8929 od 17. novembra 2020. godine, sa dobavljačem „Zeko.me“ doo Podgorica, na period od godinu dana na ukupnu vrijednost od 52.998,00€ (odnosno 43.800,00€ bez PDV-a, PDV – 9.198,00€).

Dobavljaču „Čikom“ doo Podgorica je po osnovu ugovora za održavanje softvera za grupisanje usluga po dijagnostičko-terapeutskim uslugama (DRG), u periodu 29. januara 2020 do 29. januara 2021. godine pod brojem 09-357 od 23. januara 2020. godine ukupne vrijednosti 12.947,00€. Za period 29. januara 2021 do 29. januara 2022. godine, dodijeljen je ugovor pod brojem 01-223 od 18. januara 2021. godine na ukupnu ugovorenu vrijednost od 13.000,00€ (odnosno 1.083,33€ mjesečno).

Za uslugu održavanja, pružanja tehničke podrške i unapređenja Integrisanog informacionog sistema zdravstva u Crnoj Gori, subjekat revizije je zaključio ugovor broj 09-8465 od 31.oktobra 2020. godine sa dobavljačem „MG Soft“ doo iz Podgorice.

Sa dobavljačem „Pošta Crne Gore“ad Podgorica subjekat revizije je sklopio ugovor broj 01-9484 od 03. decembra 2020.godine na ukupnu vrijednost od 47.432,00€, po otvorenom postupku javnih nabavki za isporuku 800 komada kvalifikovanih sertifikata za napredni elektronski potpis izdatih sa sigurnih kripto uređaja – token. Jedinična cijena ugovorenih sertifikata iznosi 49,00€ (bez PDV-a).

Sa kompanijom „Smart Tech“ doo Podgorica, u postupku jednostavne nabavke, broj 03-19/21za nabavku usluge održavanja softvera za prijem i obradu recepata u privatnim apotekama i fakturisanje Fondu, sklopljen je ugovor broj 09-2428 od 23. marta 2021.godine u iznosu od 14.956,33€ (sa uračunatim PDV-om).

Račun 4196 – Komunalne naknade

Realizacija izdataka na ovoj poziciji je izvršena u skladu sa zakonom pri čemu plaćanjima koja su kao uzorak bili predmetom revizije nijesu utvđene nepravilnosti.

Račun 4199 – Ostalo

Subjekat revizije je vršio obračun i plaćanja na osnovu rješenja o formiranju odgovarajućih komisija (tenderska, komisija za popis, ili komisije za zaključivanje ugovora iz nadležnosti Fonda), a u slučaju Upravnog odbora, naknade članovima su isplaćivane shodno zakonskoj regulativi. Realizacija izdataka je sprovedena u skladu sa zakonom a u odabranim plaćanjima nijesu konstatovane nepravilnosti.

6.9 Transferi za socijalnu zaštitu

6.9.1 Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite (pozicija 424)

Na ovom računu se evidentiraju zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na jednokratne naknade koje primaju lica po osnovu prava koja padaju na teret Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore za **liječenje van Crne Gore i liječenje van sistema javnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori**. Izdaci za ostala prava iz zdravstvene zaštite obuhvataju liječenje u zdravstvenim ustanovama u Srbiji i ostalim zemljama, kao i u zdravstvenim ustanovama u Crnoj Gori koje nijesu u sistemu javnog zdravstva sa kojima je Fond zaključio ugovore, vantjelesnu oplodnju (refundacija), zdravstvenu zaštitu po konvencijama i sl. u skladu sa Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Sredstva za ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite (pozicija 424) su za 2021. godinu planirana u iznosu od **15.300.000€.** U Predlogu Zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2021. godinu prikazano je **izvršenje 17.077.333€,** što čini **111,62%** planiranih izdataka.

424-1- Liječenje van Crne Gore

Planirana su sredstva u iznosu od **7.600.000€,** dok je za tu namjenu utrošeno **7.248.453€.**

Zdravstvenu zaštitu van Crne Gore osigurana lica Fonda ostvaruju po propisanoj proceduri, u zdravstvenim ustanovama drugih zemalja. Na predlog odgovarajućih konzilijuma doktora i na osnovu odobrenja Komisije za liječenje u inostranstvu, osigurana lica se upućuju u zdravstvene ustanove u inostranstvu, radi pružanja usluga visoko specijalizovane zdravstvene zaštite. **Fond ima zaključene ugovore sa zdravstvenim ustanovama u Republici Srbiji, koje su dale povoljnosti u plaćanju obaveza Fonda za izvršene usluge, sa rokovima od 30 do 60 dana od dana fakturisanja usluge.**

Državni revizori su izvršili uvid u izvode otvorenih stavki i zapisnike o usaglašavanju međusobnih potraživanja i obaveza Fonda i zdravstvenih ustanova iz Srbije ("Klinički centar Srbije", "VMA Beograd", "Univerzitetska dječja klinika", "Institut za zdravstvenu zaštitu majke i djeteta Srbije" i dr.). Konstatuje se da su potpisani od ovlašćenih lica i ovjereni pečatima Fonda i zdravstvenih ustanova iz Srbije.

Ukupne neizmirene obaveze Fonda prema zdravstvenim ustanovama Srbije na dan 31. decembar 2021. godine su iskazane u iznosu od 755.544,52€.

Zdravstvene ustanove u svim drugim zemljama, za liječenje pacijenata iz Crne Gore traže da im se sve usluge unaprijed plate i stoga Fond nema neizmirenih obaveza prema zdravstvenim ustanovama drugih zemalja.

Troškove liječenja van Crne Gore ne generiše Fond, već ti troškovi nastaju upućivanjem osiguranika na liječenje na osnovu predloga konzilijuma odgovarajućih specijalnosti i po predlogu Komisije za upućivanje na liječenje u inostranstvu.

424-2-Liječenje van sistema javnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori

Planirana su sredstva u iznosu od **7.700.000,00€,** dok je utrošeno **9.828.880€.**

Liječenje i medicinsku_rehabilitaciju osigurana lica ostvaruju u Institutu za specijalizovanu medicinsku rehabilitaciju „dr Simo Milošević“ u Igalu, Opštoj bolnici „Meljine“ i u drugim ustanovama u Crnoj Gori van sistema javnog zdravstva. Liječenje osiguranika u ovim ustanovama je ugovoreno sa rokvima plaćanja od 30 do 60 dana. Državni revizori su posebno izvršili uvid u Izvode otvorenih stavki i zapisnike, koji su potpisani i ovjereni pečatima Fonda za zdravstvo i zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori van sistema javnog zdravstva (Institut Igalo, PZU “Meljine”, PZU ”Ars medika”, PZU”Life”, i dr.). Konfirmacije su potpisane i ovjerene pečatima Fonda i zdravstvenih ustanova.

Ukupne neizmirene obaveze Fonda prema zdravstvenim ustanovama u Crnoj Gori **van sistema javnog zdravstva** na dan 31. decembar 2021. godine iskazane su u iznosu od **1.092.030€.**

Državni revizori su na osnovu uzorka od ovlašćenih lica Fonda zatražili na uvid finansijsku dokumentaciju o Izvršenju plaćanja za izdatke 424-1-Liječenje van Crne Gore i 424-2-Liječenje van sistema javnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori.

Ovlašćena lica Fonda su objasnila da su područne jedinice Fonda vršile plaćanja za liječenje pacijenata sa teritorije koju pokriva konkretna područna jedinica i da u centrali Fonda nema te dokumentacije već se nalazi u područnim jedinicama.

U tabelarnom pregledu dati su izdaci za ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite (pozicija 424) (Napomena: 2017.,2018.,2019. i 2020. godine je postojala samo pozicija 424-1)

Godina	424-1-Izdaci za liječenje u inostranstvu	424-2-Izdaci za liječenje u ZU van. sistema Fonda	UKUPNO 424
2017	16.489.379		16.489.379
2018	20.004.829		20.004.829
2019	21.699.291		21.699.291
2020	20.221.388		20.221.388
2021	7.248.453	9.828.880	17.077.333

U tabelarnom pregledu se vidi da su se izdaci za ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite kretali u rasponu od 16,5 miliona eura do 21,7 miliona eura.

6.9.2 Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja (pozicija 425)

Na ovom računu se evidentiraju planirani iznosi, ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na **ortopedske sprave i pomagala, naknade za bolovanje preko 60 dana i naknade za putne troškove osiguranika.**
Sredstva za ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja (pozicija 425) **za 2021. godinu** planirana su u iznosu od **11.500.000€**, dok je utrošenje bilo **11.299.881€** što čini **98,26%** planiranih izdataka.

425-1-Ortopedske sprave i pomagala

Planirana su sredstva u iznosu od **2.700.000€**, dok je utrošeno **2.500.000 €** Obaveze plaćanja Fonda za isporučene ortopedske sprave i pomagala ugovorene su sa rokovima od 30 do 60 dana od dana fakturisanja. Državni revizori su izvršili uvid u Izvode otvorenih stavki i zapisnike Fonda sa ”Rudo Montenegro” i drugim dobavljačima ortopedskih sprava i pomagala.
Neizmirene obaveze Fonda za ortopedske sprave i pomagala na dan 31. decembar 2021. godine iskazane su u iznosu od **380.903€.**

425-2-Naknade za bolovanje preko 60 dana

Za 2021. godinu planirana su sredstva u iznosu od **5.600.000€,** a za plaćeno je **5.599.252€**.

Pravo na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad ostvaruju zaposleni osiguranici na osnovu izvještaja za obračun naknade zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad. Naknadu zarade obračunava i isplaćuje poslodavac, s tim da poslije isteka 60-og dana privremene spriječenosti, naknadu obračunava i isplaćuje poslodavac a Fond je refundira poslodavcu. Naknada zarade koju Fond refundira poslodavcu iznosi 70% od osnova za naknadu, osim za slučajeve propisane zakonom, za koje naknada iznosi 100% od osnova za naknadu, i to: privremena spriječenost za rad prouzrokovana povredom na radu i profesionalnom bolešću, izolovanje zbog kliconoštva, zbog davanja krvi, tkiva i organa, za vrijeme održavanja trudnoće, za lica sa malignim oboljenjima, lica sa invaliditetom i lica sa mentalnim oboljenjima.

Državni revizori su dobili na uvid izvode otvorenih stavki i zapisnike o usaglašavanju međusobnih potraživanja i obaveza Fonda i firmi u kojima su zaposleni osiguranici koji primaju naknade za bolovanja preko 60 dana.

Neizmirene kumulirane obaveze za bolovanja na kraju 2021.godine iskazane su u iznosu od **5.531.614€.**

425-3- Naknade za putne troškove osiguranika

Planirane su za 2021. godinu u iznosu od **3.200.000€**, a za njih je plaćeno **3.199.880€.** Neizmirene obaveze **za putne troškove osiguranika** na kraju 2021.godine iskazane su u iznosu od **276.571€.**

Državni revizori su od ovlašćenih lica Fonda zatražili na uvid finansijsku dokumentaciju o Izvršenju plaćanja za gore navedene izdatke. Ovlašćena lica Fonda su objasnila da su područne jedinice Fonda vršile plaćanja za pacijente sa teritorije koju pokriva konkretna područna jedinica i da u centrali fonda nema te dokumentacije već se nalazi u područnim jedinicama.

Državni revizori su pokušali da u područnoj jedinici Podgorica metodom slučajnog uzorka izvrše kontrolu finansijske dokumentacije za pacijenate sa teritorije Podgorice i uvjerili se da je u kratkom roku nemoguće izvršiti cjelovitu reviziju ovih izdataka.

U tabelarnom pregledu su ukupni izdaci Fonda po godinama po naznačenim pozicijama :

Godina	425-1 - Izdaci za ortopedske sprave i pomagala	425-2 - Izdaci za naknade za bolovanja	425-3 - Izdaci za naknade za putne troškove	UKUPNO 425
2017	1.699.997	3.000.000	3.924.287	8.624.284
2018	2.483.164	6.999.999	3.755.736	13.238.899
2019	2.560.000	4.851.634	4.111.803	11.523.437
2020	2.692.470	4.352.500	2.763.254	9.808.224
2021	2.500.000	5.599.252	3.199.880	11.299.132

U poslednjih 5 godina izdaci za ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja su varirala u rasponu od 8,6 miliona eura do 13,2 miliona eura.

6.10 Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru (pozicija 431)

Na poziciji transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru su u INT-u III iskazani izdaci u iznosu od 148.940.005,76€. Uvidom u bazu Državnog trezora je utvrđeno da se navedeni izdaci odnose na: transfere za zdravstvenu zaštitu u iznosu od 148.628.513,11€, transfere nevladinim organizacijama u iznosu od 500,00€ i ostale transfere institucijama u iznosu od 310.992,65€.

R/B	Ek. kl. 4	Naziv konta	Iznos
1	4311	Transferi za zdravstvenu zaštitu	148,628,513.11
2	4314	Transferi nevladinim organizacijama	500.00
3	4319	Ostali transferi institucijama	310,992.65
Ukupno			**148,940,005.76**

Transferi za zdravstvenu zaštitu su iskazani u iznosu od 148.628.513,11€ i isti se odnose na uplate za angažovanje eksperata van zdravstvenog sistema Crne Gore i dopunski rad u iznosu od 254.004,36€, cesije zaključene između JZU i dobavljača za ljekove i medicinska sredstva u iznosu od 3.307.754,97€, projekat kontinuirane medicinske edukacije 50.965,17€, ljekove i medicinska sredstva 101.728.562,29€, tretiranje medicinskog otpada 1.405.675,75€, transferi privatnim apotekama u iznosu od 16.670.046,03€, refundacije bolovanja 1.074,11€, skrininga raka debelog crijeva 1.436,00€, skrininga raka dojke 33.221,28€, skrininga raka grlića materice 1.319,00€, transferi stomatološkim ambulantama 4.476.231,16€, transferi za materijalne rashode u iznosu od 18.313.353,28€ i transfere po zaključcima Vlade u iznosu od 2.484.869,71€.

U narednoj tabeli je dat prikaz navedenih uplata.

R/B	OSNOV UPLATE	IZNOS
1	ANGAZOVANJE EKSPERATA I DOPUNSKI RAD	254,004.36
2	CESIJE	3,307,754.97
3	KME	50,965.17
4	LJEKOVI I MEDICINSKA SREDSTVA	101,728,562.29
5	MEDICINSKI OTPAD	1,405,675.75
6	PRIVATNE APOTEKE ZA LJEKOVE	16,670,046.03
7	REFUNDACIJA BOLOVANJA	1,074.11
8	SKRINING RAKA DEBELOG CRIJEVA	1,436.00
9	SKRINING RAKA DOJKE	33,221.28
10	SKRINING RAKA GRLIĆA MATERICE	1,319.00
11	STOMATOLOŠKE AMBULANTE	4,476,231.16
12	TRANSFERI ZA MATERIJALNE RASHODE	18,213,353.28
13	ZAKLJUČCI VLADE	2,484,869.71
UKUPNO		**148,628,513.11**

Fond je po osnovu angažovanje eksperata u Kliničkom centru Crne Gore i dopunskog rada isplatio sredstva sa ove pozicije u iznosu od 254.004,36€. Sredstva su uplaćena sledećim zdravstvenim ustanovama i to:

R/B	Naziv JZU	Iznos
1	DOM ZDRAVLJA DANILOVGRAD	48.649,78
2	DOM ZDRAVLJA KOLAŠIN	24.225,55
3	KLINICKO BOLNICKI CENTAR	181.129,03
	Ukupno	**254.004,36**

Obzirom da se navedena lica angažuju nekim vidom ugovornog odnosa shodno Zakonu o radu, odnosno Zakonu o obligacionim odnosima (ugovor o dopunskom radu, ugovoru o djelu, i sl.) a da su na poziciji transfera planirani izdaci za angažovanje medicinskih stručnjaka – eksperata izvan Crne Gore, to je potrebno utvrditi da li su sa navedenih pozicija izmireni izdaci po tom osnovu ili

je iste trebalo izmiriti sa za to predviđenih budžetskih pozicija u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji, obzirom da se dokumentacija ne nalazi u Fondu već u JZU.

Sa pozicije transfera su izmirene obaveze po osnovu zaključenih **ugovora o cesijama** između JZU, dobavljača za potrošna sredstva i medicinski materijal i Fonda kojim se ustupa potraživanje JZU (Cedenta) od Fonda (Cesusa) u korist dobavljača (Cesionara). Po ovom osnovu su sa pozicije transfera izmireni izdaci u iznosu od 3.307.754,97€ prema 13 dobavljača. Najveći iznos je izmiren dobavljaču "Urion" DOO u iznosu od 1.396.228,61€. Uvidom u glavnu knjigu Fonda za 2021. godinu je utvrđeno da je navedeni iznos evidentiran na kontu 1232325 – Avansi po cesijama za ljekove i medicinska sredstva. Avansi se na navedenoj kartici vezuju za JZU koje su dužne da iste pravdaju pruženim zdravstvenim uslugama.

R/B	Naziv dobavljača	Iznos
1	FARMALAB DOO	169,658.59
2	FARMEGRA DOO	33,938.42
3	FARMONT MP DOO	340,033.34
4	GLOSARIJ CETINJE	444,012.12
5	INEL MEDICA DOO	51,488.75
6	INTER PHARM DOO	136,193.55
7	MEDICA DOO	488,517.45
8	MNE MEDIKA PROJEKT DOO	5,607.52
9	MONTE MEDICOM DOO	13,295.80
10	MVE ANTISEPTICI DOO	17,468.34
11	OSMI RED D	200,950.20
12	PDG PROFESIONAL DEVELOPED GROUP	10,362.28
13	URION DOO	1,396,228.61
	Grand Total	**3,307,754.97**

Po osnovu realizacije projekta Kontinuirane medicinske edukacije su sa navedene pozicije izmireni izdaci u iznosu od 50.965,17€ Institutu za javno zdravlje. Navedeni iznos je evidentiran u glavnoj knjizi Fonda na kontu 4942436 – Kontinuirana medicinska edukacija.

Sa pozicije transfera su izmireni **izdaci za nabavku ljekova i medicinskih sredstava** u iznosu od **101.728.562,29€**. Po tom osnovu su sredstva preusmjerena za 27 javnih zdravstvenih ustanova. Po ovom osnovu je najveći iznos sredstava uplaćen AU "Montefarm" u iznosu od 87.521.250,49€ i Kliničkom centru Crne Gore 9.988.951,85€.

R/B	Naziv JZU	Iznos
1	DOM ZDRAVLJA TIVAT	25,600.51
2	DOM ZDRAVLJA B. DEDEJIC MOJKOVAC	9,126.56
3	DOM ZDRAVLJA BUDVA	32,820.38
4	DOM ZDRAVLJA HERCEG NOVI	47,048.14
5	DOM ZDRAVLJA NIKSIC	17,570.24
6	DOM ZDRAVLJA ANDRIJEVICA	3,501.27
7	DOM ZDRAVLJA B.VUJOSEVIC	34,226.53
8	DOM ZDRAVLJA BAR	4,932.67
9	DOM ZDRAVLJA CETINJE	5,000.00
10	DOM ZDRAVLJA D.MARENIC	31,759.63
11	DOM ZDRAVLJA KOTOR	4,881.95
12	DOM ZDRAVLJA NIKA LABOVIC	9,419.21
13	DOM ZDRAVLJA PLJEVLJA	17,241.08
14	DOM ZDRAVLJA PODGORICA	378,939.63
15	KLINICKO BOLNICKI CENTAR	9,988,951.85
16	MONTEFARM APOTEKARSKA USTANOVA	87,521,250.49
17	OPSTA BOLNICA BIJELO POLJE	376,679.04
18	OPSTA BOLNICA PLJEVLJA	263,340.15
19	OPSTA BOLNICA BERANE	281,297.40
20	OPSTA BOLNICA BLAZO ORLANDIC	576,330.90
21	OPSTA BOLNICA DANILO I CETINJE	276,253.95
22	OPSTA BOLNICA KOTOR	339,797.92
23	OPSTA BOLNICA NIKSIC	754,749.90
24	SPEC.BOLNICA ZA PSIHIJATRIJU	2,723.18
25	SPECIJALNA BOLNICA J.BULAJIC	173,277.62
26	SPECIJALNA BOLNICA VASO CUKOVIC	89,692.34
27	ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI	462,149.75
	Ukupno	**101,728,562.29**

Izdaci po osnovu **tretiranja medicinskog otpada** su izmireni sa ove pozicije u iznosu od 1.405.675,75€ što odgovara podacima iskazanim u glavnoj knjizi Fonda na kartici 1232348 – Avans za medicinski otpad. Saglasno podacima iskazanim u bazi Državnog trezora sredstva po ovom osnovu su uplaćena sredstva za 32 JZU od kojih je najveći iznos uplaćen Kliničkom centru Crne Gore u iznosu od 724.608,66€, OB Berane 105.289,86€ i sl. Uplaćeni iznosi po ovom osnovu su prezentirani u narednoj tabeli.

R/B	Naziv JZU	Iznos
1	DOM ZDRAVLJA TIVAT	5,343.77
2	DOM ZDRAVLJA B. DEDEJIC MOJKOVAC	2,192.14
3	DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE	4,188.91
4	DOM ZDRAVLJA BUDVA	19,469.47
5	DOM ZDRAVLJA HERCEG NOVI	11,443.65
6	DOM ZDRAVLJA NIKSIC	14,054.19
7	DOM ZDRAVLJA ANDRIJEVICA	1,501.36
8	DOM ZDRAVLJA B.VUJOSEVIC	6,246.99
9	DOM ZDRAVLJA B.ZOGOVIC	4,008.05
10	DOM ZDRAVLJA BAR	7,458.45
11	DOM ZDRAVLJA CETINJE	8,455.96
12	DOM ZDRAVLJA D.MARENIC	3,300.20
13	DOM ZDRAVLJA KOLASIN	4,541.02
14	DOM ZDRAVLJA KOTOR	4,916.00
15	DOM ZDRAVLJA NIKA LABOVIC	3,908.86
16	DOM ZDRAVLJA PLJEVLJA	12,544.54
17	DOM ZDRAVLJA PODGORICA	44,366.19
18	DOM ZDRAVLJA ROZAJE	6,103.51
19	INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE	41,976.97
20	KLINICKO BOLNICKI CENTAR	724,608.66
21	OPSTA BOLNICA BIJELO POLJE	105,289.86
22	OPSTA BOLNICA PLJEVLJA	67,121.21
23	OPSTA BOLNICA BERANE	179,641.85
24	OPSTA BOLNICA BLAZO ORLANDIC	39,696.90
25	OPSTA BOLNICA DANILO I CETINJE	11,510.80
26	OPSTA BOLNICA KOTOR	17,085.81
27	OPSTA BOLNICA NIKSIC	11,705.78
28	SPEC.BOLNICA ZA PSIHIJATRIJU	331.97
29	SPECIJALNA BOLNICA J.BULAJIC	11,723.24
30	SPECIJALNA BOLNICA VASO CUKOVIC	8,974.38
31	ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOC	10,697.47
32	ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI	11,265.59
	Ukupno	**1,405,675.75**

Sa navedene pozicije su **uplaćena sredstva privatnim apotekama** za nabavku ljekova u iznosu od 16.670.046,03€ po osnovu ispostavljenih faktura[38]saglasno zaključenim ugovorima o snabdijevanju osiguranih lica ljekova od strane privatnih apoteka. Ugovori su zaključeni saglasno

[38] Saglasno članu 19 zaključenih ugovora za ljekove izdate na recept osiguranim licima Fonda, apoteka Centrali Fonda ispostavlja mjesečune fakture sa datumima fakture na poslednji dan u mjesecu, u elektronskoj i papirnoj formi, do 10-tog u mjesecu za ljekove izdate u prethodnom mjesecu. Obaveza Fonda saglasno članu 21 ugovora da Fakture plaća u roku od 60 dana.

članu 82 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju ("Sl. list CG" br. 06/16, …, 67/19), članu 1 i 6 Pravilnika za zaključivanje ugovora o pružanju zdravstvenih usluga i načinu plaćanja zdravstvenih usluga ("Sl. list CG" br. 09/11), članu 12 Odluke o mreži zdravstvenih usluga ("Sl. list CG" br. 84/21) i članu 17 Statuta Fonda.

Shodno članu 19 zaključenih ugovora sa privatnim apotekama za ljekove izdate na recept osiguranim licima Fonda, privatne apoteke Centrali Fonda ispostavljaju mjesečne fakture sa datumom fakture na poslednji dan u mjesecu, u elektronskoj i papirnoj formi, do 10-tog u mjesecu za ljekove izdate u prethodnom mjesecu. Apoteke su u obavezi da fakturisani iznos izdatih ljekova osiguranim licima Fonda umanje za iznos naplaćene participacije.

Po ovom osnovu su uplaćena sredstva za 56 privatnih apoteka. Uvidom u uplaćene iznose je utvrđeno da je najveći iznos sredstava uplaćen dobavljačima "Tea medica" DOO u iznosu od 3.848.486,77€ i "Benu" apotekama u iznosu od 2.846.351,12€. Uplaćeni iznosi po ovom osnovu su prezentirani u narednoj tabeli.

R/B	Naziv privatne apoteke	Iznos
1	APOTEKA BOSILJAK	214,755.70
2	APOTEKA STANIC	229,716.05
3	APOTEKA VIOLA	8,630.90
4	APOTEKA 36,6	73,962.47
5	APOTEKA VIGOR	74,285.85
6	APOTEKA VIVA	24,793.53
7	BATTISTA DOO	286,900.74
8	BELLADONNA APOTEKA	59,149.20
9	BENU PRIVATNA ZDRAVSTVENA USTANOVA	2,846,351.12
10	DOO HELP	365,786.43
11	DOO IZO BIJELO POLJE	665,617.29
12	DOO MOLEKUL	16,087.18
13	DOO PHARMA DISKONT	132,902.22
14	GVAM PHARM DOO ZA PROIZVODNJU	773,222.01
15	HEBA DOO PLJEVLJA	282,703.89
16	HOLOS PODGORICA	205,879.61
17	IVA PHARM DOO BAR	106,797.75
18	JULIJA FARM DOO	95,154.73
19	MAXIMA PODGORICA	1,336.10
20	MEDICOR DOBROTA	290,495.22
21	MEDITAS DOO	667,939.29
22	MEDITAS CO(ZONA)	136,193.38
23	MPM DOO	460,447.29
24	NOVIFARM ZDRAV. USTANOVA	43,099.70
25	POEN DONJA LASTVA TIVAT	100,305.21
26	POPOVIC BAR	45,309.53
27	PRIMA PHARM	58,927.55
28	PRIMA S ZU APOTEKA	412,434.55
29	PZU AESCULAP	194,054.83
30	PZU APOTEKA GALEN	40,577.31
31	PZU APOTEKA KARDOVIC PHARM	249,620.07
32	PZU APOTEKA LUKIC	203,390.08
33	PZU APOTEKA NOVA PHARMACY	6,578.13
34	PZU APOTEKA ROYAL PHARM	48,712.95
35	PZU APOTEKA VITAPHARM	20,184.51
36	RADOVIC PHARM PODGORICA	10,576.74
37	REMEDIA APOTEKA	67,347.68
38	STARI GRAD PZU APOTEKA	109,207.18
39	TEA MEDICA DOO	3,848,486.77
40	TILIAFRAM M D.O.O.	72,770.12
41	TRUMO DOO MOJKOVAC	139,169.08
42	TTS-KOMPAS D.O.O.	103,129.32
43	UNIPROM PHARM PZU NIKSIC	51,162.99
44	VILLA D.O.O.	448,251.08
45	VITA ZDRAVSTVENA USTANOVA APO	205,808.28
46	ZU APOTEKA AS PHARM	178,335.10
47	ZU APOTEKA FARMEDIKA	229,688.88
48	ZU APOTEKA MAKSIMAPLUS	111,557.12
49	ZU APOTEKA ACHILLEA	133,505.64
50	ZU APOTEKA PHARMALIFE	131,038.63
51	ZU APOTEKA VITA PLUS	198,596.13
52	ZU APOTEKA DELFIPHARM KALINA	191,028.27
53	ZU APOTEKA GALENUS	362,814.73
54	ZU APOTEKA PRIMAX	383,558.14
55	ZU APOTEKA ZDRAVLJE	11,244.42
56	ZU LATKOVIC	240,467.36
	Ukupno	**16,670,046.03**

Po osnovu skrininga je zdravstvenim ustanovama Fond uplatio sredstva u iznosu od 35.976,28€ u projektima ranog otkrivanja karcinoma debelog crijeva, dojke i grlića materice. U narednoj tabeli je dat prikaz sredstava koja su uplaćena JZU po ovom osnovu.

Naziv JZU	SKRINING RAKA DEBELOG CRIJEVA	SKRINING RAKA DOJKE	SKRINING RAKA GRLIĆA MATERICE	UKUPNO
DOM ZDRAVLJA B. DEDEJIC MOJKOVAC	167.60			167.60
DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE			149.00	149.00
DOM ZDRAVLJA BUDVA			136.00	136.00
DOM ZDRAVLJA HERCEG NOVI	157.70		136.00	293.70
DOM ZDRAVLJA NIKSIC	302.90			302.90
DOM ZDRAVLJA ANDRIJEVICA	177.50			177.50
DOM ZDRAVLJA CETINJE		929.80		929.80
DOM ZDRAVLJA KOLASIN	67.30	203.90		271.20
DOM ZDRAVLJA NIKA LABOVIC			95.50	95.50
DOM ZDRAVLJA PLJEVLJA	154.40		68.00	222.40
DOM ZDRAVLJA PODGORICA	328.60	678.40	274.50	1,281.50
KLINICKO BOLNICKI CENTAR	80.00	31,409.18	460.00	31,949.18
UKUPNO	**1,436.00**	**33,221.28**	**1,319.00**	**35,976.28**

Sa ove pozicije su uplaćena sredstva **stomatološkim ambulantama** u iznosu od 4.476.231,16€ shodno mjesečnim fakturama o izvršenim uslugama ispostavljenim na osnovu zaključenih ugovora o pružanju stomatoloških usluga. Saglasno članu 12 zaključenog ugovora Fond vrši plaćanja pruženih stomatoloških usluga iz ugovora, na osnovu cijena utvrđenih Cjenovnikom usluga u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i Odluke o rasporedu sredstava i načinu plaćanja stomatološke zdravstvene zaštite. Fakture se dostavljaju do 10-tog u mjesecu, za usluge pružene u prethodnom mjesecu.

Fond vrši plaćanje na osnovu ispostavljenih mjesečnih faktura za pružene stomatološke usluge, s tim da maksimalni iznos mjesečne fakture ne može biti veći od 3.300,00€, shodno godišnjem budžetu Fonda i Odluci o rasporedu sredstava i načinu plaćanja stromatološke zdravstvene zaštite. Fond vrši plaćanje faktura u roku od 60 dana od dana fakturisanja.

Odlukom o mreži zdravstvenih ustanova ("Sl. list CG" br. 37/16, 48/17) nijesu utvrđeni davaoci usluga primarne stomatološke zdravstvene zaštite u Crnoj Gori. Fond je zaključio ugovore sa svim davaocima koji ispunjavaju uslove za pružanje stomatološke zdravstvene zaštite. Zbog budžetom ograničenih finansijskih sredstava za stomatološku zdravstvenu zaštitu, Fond donosi odluku o rasporedu sredstava i načinu plaćanja stomatološke zdravstvene zaštite.

Odlukom je definisano da se od ukupnog mjesečnog iznosa sredstava za finansiranje stomatološke zdravstvene zaštite oduzima dio koji se odnosi na ortodontske usluge i preostala finansijska sredstva se raspodjeljuju na ugovorne davaoce usluga izabranih stomatologa prema modelu iz člana 6 Odluke. Maksimalna mjesečna vrijednost fakturisanih usluga stomatološkog tima koji pruža usluge izabranog doktora stomatologa izračunava se u zavisnosti od broja osiguranih lica koja su izabrala tim doktora kao svog izabranog stomatologa i broja pruženih usluga (preventivnih, kurativnih i protetskih usluga), prema podacima iz informacionog Sistema Fonda za prethodni mjesec, s tim da ne može biti veća od maksimalne mjesečne vrijednosti stomatološkog tima.

Fond je u obavezi da do 10-tog u mjesecu, utvrdi maksimalni iznos mjesečne fakture u skladu sa članom 15 i obavijesti davaoca usluga o maksimalnom iznosu mjesečne fakture za tekući mjesec.

Po ovom osnovu su plaćeni iznosi za pružene stomatološke usluge za 214 stomatoloških ordinacija koji su se kretali od 230,06€ pa do 61.852,79€. Fakture za pružene usluge se dostavljaju Centrali Fonda i iste se evidentiraju u glavnoj knjizi Fonda na kontu 2521116 – Dobavljači u zemlji –

stomatološke ambulante. Na dugovnoj strani navedenog konta su evidentirane uplate stomatološkim ambulantama koje odgovaraju podacima iskazanim u bazi Državnog trezora.

Sa ove pozicije su uplaćena sredstva za materijalne rashode u iznosu od 18.213.353€[39]. Saglasno Izmijenjenoj odluci o rasporeda sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu br. 01-7981 od 12. avgusta 2021. godine za finansiranje materijalnih troškova je predviđeno 21.914.150,00€. Naime, sredstva su za materijalne rashode planirana na nivou JZU i ista se prenose zdravstvenim ustanovama mjesečno kao 1/12 planiranog iznosa. U narednoj tabeli je dat prikaz uplaćenih iznosa po ovom osnovu javnim zdravstvenim ustanovama.

R/B	Naziv JZU	TRANSFERI ZA MATERIJALNE RASHODE
1	DOM ZDRAVLJA TIVAT	141,666.70
2	DOM ZDRAVLJA B. DEDEJIC MOJKOVAC	166,666.70
3	DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE	200,000.00
4	DOM ZDRAVLJA BUDVA	108,333.30
5	DOM ZDRAVLJA HERCEG NOVI	175,000.02
6	DOM ZDRAVLJA NIKSIC	356,100.00
7	DOM ZDRAVLJA ANDRIJEVICA	86,666.66
8	DOM ZDRAVLJA B.VUJOSEVIC	175,000.00
9	DOM ZDRAVLJA B.ZOGOVIC	190,499.98
10	DOM ZDRAVLJA BAR	181,666.68
11	DOM ZDRAVLJA CETINJE	195,000.02
12	DOM ZDRAVLJA D.MARENIC	116,419.80
13	DOM ZDRAVLJA KOLASIN	177,500.00
14	DOM ZDRAVLJA KOTOR	154,166.70
15	DOM ZDRAVLJA NIKA LABOVIC	264,999.98
16	DOM ZDRAVLJA PLJEVLJA	294,666.68
17	DOM ZDRAVLJA PODGORICA	1,020,000.00
18	DOM ZDRAVLJA ROZAJE	245,000.02
19	KLINICKO BOLNICKI CENTAR	6,583,000.02
20	OPSTA BOLNICA BIJELO POLJE	703,333.34
21	OPSTA BOLNICA PLJEVLJA	639,166.70
22	OPSTA BOLNICA BERANE	830,000.02
23	OPSTA BOLNICA BLAZO ORLANDIC	671,666.66
24	OPSTA BOLNICA DANILO I CETINJE	532,500.02
25	OPSTA BOLNICA KOTOR	603,333.34
26	OPSTA BOLNICA NIKSIC	895,833.30
27	SPEC.BOLNICA ZA PSIHIJATRIJU	592,500.00
28	SPECIJALNA BOLNICA J.BULAJIC	443,333.30
29	SPECIJALNA BOLNICA VASO CUKOVIC	421,833.34
30	ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOC	749,999.98
31	ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI	297,500.02
	UKUPNO	**18,213,353.28**

Sa ove pozicije su izvršena plaćanja po osnovu zaključaka Vlade CG u iznosu od 2.484.869,71€ za nabavku ljekova i medicinskih sredstava COVID vakcine, materijalnih troškova i sl. U glavnoj knjizi Fonda su naznačene uplate evidentirane na kontima 4942431 i 4942430.

Naziv dobavljaca	Placeno	Tekst - Osnovni podaci
DOM ZDRAVLJA BAR	100,000.00	po zaklj.Vlade 04-2139/2,poz.za proj.HEPSC,DZ Bar
PZU OPSTA BOLNICA MELJINE	654,178.64	transferi po zaklj.Vlade broj 07-50 od 13.04.2020
DOM ZDRAVLJA PODGORICA	120,000.00	pozaj. po zakljucku Vlade broj 04-2552//2,13.05/21
OPSTA BOLNICA KOTOR	219,862.96	Pozaj. po zakljucku Vlade br. 04-2335/2 13.05.2021
OPSTA BOLNICA KOTOR	130,137.04	Pozaj. po zakljucku Vlade br. 04-2335/2 13.05.2021
DOM ZDRAVLJA KOTOR	170,000.00	transferi za ljekove i medicinska sredstva ZV 04-3473/2 dz kotor
MONTEFARM APOTEKARSKA USTANOVA	450,691.07	Po zakljucku Vlade - vakcina Sputnik 5
OPSTA BOLNICA BLAZO ORLANDIC	370,000.00	pozajmica po zakljucku Vlade 04-6439 od 16.12/21
KLINICKO BOLNICKI CENTAR	100,000.00	transferi za materijalne troškove ZV 04-5582/2
DOM ZDRAVLJA KOTOR	170,000.00	transferi za ljekove i medic sredstva jzu - ZA PCR TEST

[39] Uvidom u glavnu knjigu Fonda na kontu 1232310 – Avansi za materijalne troškove je utvrđeno da je na istoj evidentiran iznos od 18.467.357,64€. Uvidom u strukturu evidentiranih troškova u glavnoj knjizi je utvrđeno da su na istoj evidentirane uplate JZU po osnovu dopunskog rada i PCI.

Sa pozicije 4314 – transferi nevladinim organizacijama je isplaćena donacija u iznosu od 500,00€ Studentskom vijeću Medicinskog fakulteta po zahtjevu br. 01-7221 od 06. oktobra 2021. godine i rješenja Fonda br. 01-9964 od 11. oktobra 2021. godine.

Sa pozicije 4319 – ostali transferi institucijama su isplaćeni izdaci u iznosu od **310.992,65€** i isti se odnose na uplate Institutu za javno zdravlje po osnovu monitoring zdravstvene ispravnosti vode u iznosu od 304.992,65€ (12x25.416€[40]), saglasno odluci o rasporedu sredstava Fonda i budžetu Fonda na poziciji 4319 ostali transferi institucijama su u IJZ planirana sredstva po programu monitoring zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu u iznosu od 305.000,00€. Na navedenoj pozicije su evidentirani i izdaci u iznosu od 6.000€ Sindikatu Fonda zdravstva.

6.11. Pravdanje uplata Fonda (avansa) od strane javnih zdravstvenih ustanova

Odredbama člana 2 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju ("Službeni list Crne Gore", br. 006/16, … 67/19) propisano je da je: "Obavezno zdravstveno osiguranje je dio sistema socijalnog osiguranja kojim se, na načelima obaveznosti, uzajamnosti i solidarnosti, svim osiguranim licima obezbjeđuju prava u skladu sa ovim zakonom. Ostvarivanje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja osiguranim licima, pod jednakim uslovima obezbjeđuje **Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore** (u daljem tekstu: Fond), u skladu sa ovim zakonom. Osigurano lice ostvaruje prava iz dopunskog zdravstvenog osiguranja, u skladu sa ovim zakonom."

Odredbama člana 23 Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službeni list Crne Gore", br. 003/16, …, 008/21) je precizirano da se zdravstvena djelatnost obavlja na **primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.** Takođe, članom 31 istog Zakona je precizirano da je u cilju ostvarivanja javnog interesa i realizacije programa zdravstvene zaštite, donosi se **Zdravstvena mreža.** Zdravstvene ustanove obavljaju zdravstvenu djelatnost u okviru Zdravstvene mreže i van Zdravstvene mreže.

Zdravstvena mreža obuhvata vrstu, broj i raspored svih zdravstvenih ustanova koje osniva država i pojedinih zdravstvenih ustanova ili djelova zdravstvenih ustanova čiji je osnivač drugo pravno i/ ili fizičko lice, po nivoima zdravstvene zaštite, kao i pojedina pravna lica koja obavljaju poslove koji su u vezi sa ostvarivanjem prava na zdravstvenu zaštitu.

Zdravstvene ustanove i druga pravna lica, sa Fondom za zdravstveno osiguranje Crne Gore, **zaključuju ugovor za vršenje i pružanje zdravstvenih i drugih usluga**, u skladu sa posebnim zakonom.

Zdravstvena mreža utvrđuje se u odnosu na ukupan broj građana, ukupan broj osiguranih lica, zdravstveno stanje građana, gravitirajući broj građana, karakteristike pojedinih teritorija, raspoloživost zdravstvenih resursa i dostupnost građanima.

Zdravstvena mreža se donosi na period od pet godina.

U slučaju da se program zdravstvene zaštite ne može realizovati u okviru Zdravstvene mreže, zdravstvene usluge mogu pružati i zdravstvene ustanove van mreže, na osnovu ugovora sa

[40] Zahtjev br. 01-9284 za decembar od 02.12.2021. godine.

Fondom, u skladu sa posebnim zakonom i imaju prava i obaveze kao ustanove u Zdravstvenoj mreži.

Zdravstvene ustanove su: ambulanta, laboratorija, apoteka, ustanova za zdravstvenu njegu, poliklinika, dom zdravlja, bolnica, zavod, prirodno lječilište, klinika, kliničko-bolnički centar, klinički centar, institut Zdravstvena ustanova Apoteke Crne Gore "Montefarm" (član 32 Zakona).

Odluka o mreži zdravstvenih ustanova ("Službeni list Crne Gore", br. 084/21 od 02.08.2021) utvrđena je mreža zdravstvenih ustanova (zdravstvena mreža).

Članom 82 Zakona je precizirano da, za pružanje zdravstvene zaštite, Fond neposredno zaključuje ugovore sa zdravstvenim ustanovama i drugim davaocima zdravstvenih usluga iz Zdravstvene mreže, u skladu sa zakonom. Za zdravstvene usluge koje ne mogu da se obezbijede u zdravstvenim ustanovama i kod drugih davalaca zdravstvenih usluga koji su u Zdravstvenoj mreži, Fond može da zaključi ugovore i sa zdravstvenim ustanovama i drugim davaocima zdravstvenih usluga van Zdravstvene mreže.

Fond, uz saglasnost Ministarstva, utvrđuje zdravstvene usluge za koje je neophodno zaključivanje ugovora iz stava 2 ovog člana, na osnovu:

1) ukupnog broja građana i osiguranih lica;
2) demografskih karakteristika gravitacionog područja i zdravstvenog stanja građana i osiguranih lica sa tog područja;
3) strukture davalaca zdravstvenih usluga po nivoima zdravstvene zaštite;
4) broja i vrste pruženih zdravstvenih usluga;
5) dužine čekanja na zdravstvenu uslugu;
6) cijena zdravstvenih usluga i programa zdravstvene zaštite i
7) drugih pokazatelja.

Za obezbjeđivanje zdravstvenih usluga za koje je neophodno zaključivanje ugovora iz stava 2 ovog člana, Fond upućuje javni poziv davaocima zdravstvenih usluga.

Kao što je i ranije konstatovano sve zdravstvene ustanove sredstva koja su im opredijeljena shodno zaključenim ugovorima sa Fondom su dužna da pravdaju fakturama za izvršene zdravstvene usluge. Ugovorima tj. Aneksima ugovora zaključenim sa zdravstvenim ustanovama je utvrđen ukupan iznos sredstava za sprovođenje zdravstvene zaštite. Sredstva Fond isplaćuje mjesečno davaocu zdravstvenih usluga prema budžetskoj klasifikaciji za 2021. godinu i to za:

- Sredstva za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca,
- Sredstva za ostala lična primanja,
- Transferi institucijama za zdravstvenu zaštitu i
- Kapitalni izdaci.

Sredstva za poreze i doprinose po osnovu zarada (osim doprinosa za rekreaciju – sindikat i ostalih doprinosa) Fond uplaćuje direktno na jedinstveni račun za uplatu poreza i doprinosa kod Uprave prihoda i carina do 15-tog u mjesecu na isplaćene zarade za prethodni mjesec, o čemu dostavlja obavještenje davaocu zdravstvene usluge.

Saglasno zaključenim ugovorima zdravstvene ustanove **dostavljaju fakture za pružene zdravstvene usluge** filijalama Fonda, prema mjestu prijave osiguranog lica na zdravstveno osiguranje, do 15-tog u mjesecu za pružene usluge u prethodnom mjesecu.

Na osnovu podataka iskazanih u glavnoj knjizi Fonda koja je sačinjena u postupku revizije bez Instituta za javno zdravlje koji je opravdao uplate avansa u iznosu od 5.173.420,51€ u cjelosti i AU Montefarma prema kome Fond ima dugovanja u iznosu od 29.336.535,62€ revizijom je utvrđeno da je Fond javnim zdravstvenim ustanovama u 2021. godini uplatio **220.861.471,65€**[41]**.** Elektronskim fakturama je pravdan iznos od **61.804.196,32€** a ručnim fakturama **70.458.171,34€,** tako da je ukupno po osnovu ispostavljenih faktura pravdan iznos od **132.262.367,66€.**

Javne zdravstvene ustanove nijesu pravdale uplaćena sredstva od strane Fonda zdravstva u iznosu od 88.599.103,99€, koji su na kraju poslovne godine kod Fonda iskazani kao nepokriveni transfer. Najviše neopravdanih sredstava se odnosi na KCCG u iznosu od 37.071.168,31€, SB Brezovik 8.979.681,94€, OB Bijelo Polje 7.141.807,89€, OB Nikšić 4.421.620,87€, SB Risan 3.571.587,72€, SB Dobrota u iznosu od 3.294.903,71€ i dr.

Struktura neopravdanih uplata Fonda od strane javnih zdravstvenih ustanova je data u narednoj tabeli.

NAZIV USTANOVE	Avansne uplate	Pravdanje po elektronskim fakturama	Pravdanje po ručnim fakturama	Ukupno fakturisano	Neopravdani avansi Fonda
DZ ANDRIJEVICA	685,621.81	375,754.21	15,388.52	391,142.73	294,479.08
DZ BAR	3,700,929.37	2,204,104.81	-	2,204,104.81	1,496,824.56
DZ BERANE	2,673,162.45	2,183,503.94	194,505.90	2,378,009.84	295,152.61
DZ BIJELO POLJE	2,780,415.85	2,616,491.30	64,110.93	2,680,602.23	99,813.62
DZ BUDVA	1,944,309.76	1,488,727.92	50,964.51	1,539,692.43	404,617.33
DZ CETINJE	1,956,927.48	1,251,335.13	42,475.51	1,293,810.64	663,116.84
DZ DANILOVGRAD	1,552,546.69	1,046,190.64	70,204.85	1,116,395.49	436,151.20
DZ HNOVI	2,481,568.46	2,059,332.26	106,713.07	2,166,045.33	315,523.13
DZ KOLAŠIN	1,096,537.84	565,506.75	26,717.25	592,224.00	504,313.84
DZ KOTOR	1,675,618.48	1,216,998.19	79,614.74	1,296,612.93	379,005.55
DZ MOJKOVAC	1,204,041.93	702,990.16	29,874.94	732,865.10	471,176.83
DZ NIKŠIĆ	5,577,360.09	3,948,438.86	291,472.59	4,239,911.45	1,337,448.64
DZ PLAV	1,666,991.28	1,158,715.92	1,548.53	1,160,264.45	506,726.83
DZ PLJEVLJA	2,456,420.56	1,984,745.29	77,716.51	2,062,461.80	393,958.76
DZ PODGORICA	13,712,307.94	10,122,409.46	1,047,469.20	11,169,878.66	2,542,429.28
DZ ROŽAJE	2,470,307.49	1,574,974.12	37,707.00	1,612,681.12	857,626.37
DZ TIVAT	1,404,278.26	968,356.39	67,019.80	1,035,376.19	368,902.07
DZ ULCINJ	2,187,914.19	1,315,522.22	-	1,315,522.22	872,391.97
ZHMP	10,204,836.17	-	9,137,144.09	9,137,144.09	1,067,692.08
ZZTK CG	2,677,700.63	-	2,350,995.87	2,350,995.87	326,704.76
OB BAR	7,597,363.84	5,324,095.90	58,830.90	5,382,926.80	2,214,437.04
OB BERANE	7,753,111.59	4,840,279.59	23,693.10	4,863,972.69	2,889,138.90
OB BIJELO POLJE	7,162,517.82	-	20,709.93	20,709.93	7,141,807.89
OB CETINJE	4,166,371.68	3,237,248.80	3,700.98	3,240,949.78	925,421.90
OB KOTOR	5,285,783.98	3,548,071.06	16,905.08	3,564,976.14	1,720,807.84
OB NIKSIĆ	9,552,114.71	5,113,135.23	17,358.61	5,130,493.84	4,421,620.87
OB PLJEVLJA	5,695,619.87	2,957,268.17	3,879.18	2,961,147.35	2,734,472.52
SB BREZOVIK	8,979,681.94	-	-	-	8,979,681.94
SB DOBROTA	3,303,970.43	-	9,066.72	9,066.72	3,294,903.71
SB RISAN	3,571,587.72	-	-	-	3,571,587.72
KCCG	93,683,551.34	-	56,612,383.03	56,612,383.03	37,071,168.31
UKUPNO	**220,861,471.65**	**61,804,196.32**	**70,458,171.34**	**132,262,367.66**	**88,599,103.99**

[41] Od ukupno iskazanih sredstava u iznosu od 220.861.471,65€ dio sredstava u iznosu od 34.397,78€ se odnosi na uplaćena sredstva po osnovu skrininga, koji se po tvrdnji odgovornog lica iz računovodstva ne pravda fakturama od strane JZU. Revizor je mišljenja da ukoliko se svi avansi uplaćeni JZU pravdaju kroj ispostavljene fakture i avansi za skrining treba da budu pravdani na identičan način.

Uz sve što je prethodno navedeno se takođe mora navesti i podatak da su u prethodnoj tabeli iskazani podaci o stanju neopravdanih uplata - avansa Fonda od strane javnih zdravstvenih ustanova isključivo za 2021. godinu obzirom da je u članu 28[42], stav 4 zaključenih ugovora sa JZU navedeno sljedeće:

"Ukoliko je iznos ispostavljenih faktura Fondu za pruženu zdravstvenu zaštitu manji od iznosa uplaćenih sredstava, Fond će davaocu zdravstvenih usluga priznati troškove do visine uplaćenih sredstava i taj iznos će posebno evidentirati u knjigovodstvenoj evidenciji na teret rashoda Fonda".

Ovakva formulacija u tekstu ugovora koji Fond zaključuje sa javnim zdravstvenim ustanovama ostavlja proctor za neracionalnu i neekonomičnu upotrebu javnih sredstava i omogućava JZU da troše državni novac bez pravdanja odgovarajućom dokumentacijom. Neophodno je u ugovorima definisati da su sve zdravstvene ustanove dužne da pravdaju uplaćena sredstva Fonda u cjelosti i da će se neopravdani iznosi sredstava prenositi u narednu godinu.

Preporuka

- **Potrebno je da Fond izvrši izmjene ugovora sa javnim zdravstvenim ustanovama na način da se istim zdravstvene ustanove obavezuju da vrše pravdanje uplaćenih sredstava Fonda u cjelosti, kao i da se neopravdani iznosi prenose u narednu godinu. Takođe, potrebno je da se u Fondu obezbijedi praćenje pravdanja uplaćenih sredstava po JZU na način da se svaka naredna uplata uslovljava pravdanjem prethodne, odnosno da se ista umanjuje za iznos neopravdanih sredstava, a da se u slučaju utvrđivanja više uplaćenih sredstava na kraju godine isto koristi kao osnov za umanjenje planiranih sredstava za narednu godinu toj JZU.**

Kao što je konstatovano, područnim jedinicama Fonda z zadravstveno osiguranje na čijoj teritoriji se nalazi prebivalište osiguranika se dostavljaju fakture za izvršene zdravstvene usluge iz tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite po DRG modelu (KCCG i Codra).

Revizijom PJ Fonda Podgorica je utvrđeno da kontrolu prispjelih faktura vrše lica zadužena za knjiženje istih u područnim jedinicama. Po njihovoj izjavi "dodatnih kontrola pruženih zdravstvenih usluga po ispostavljenim fakturama nema, već se od njihove strane obavještava centrala Fonda da su utvrđeni određeni propusti". Fakture se dostavljaju u papirnoj i elektronskoj formi a po njihovoj izjavi "nije im poznato da iko vrši njihovo upoređivanje". Prilikom utvrđivanja propusta u fakturisanju, iste se vraćaju JZU uz dopis[43] s tim što je saopšteno "**da se od 2019. godine fakture ne ispravljaju i vraćaju Fondu**".

[42] Ugovor OB Bar, odnosno član 29 ugovora sa SB Risan. Ugovori su u osnovi tipskog karaktera.
[43] Dopisi KCCG br. 674 od 19.10.2021. g, br. 734 od 02.11.2021. g, 519 od 15.10.2021. g i dr. U pojedinim dopisima je konstatovano da je od strane zaposlenog utvrđeno da 201 nije ispravna i da su iste vraćena KCCG.

Preporuka

- **Fond za zdravstveno osiguranje, kao i JZU, uz koordinaciju Ministarstva zdravlja, treba da uspostavi kvalitetan sistem internih kontrola sa jasnim ciljevima i smjernicama koji treba da obezbijedi kvalitetno finansijsko izvještavanje JZU i pravdanje finansijskih sredstava JZU sa odgovarajućim sankcijama za neizvršavanje istih.**

Na osnovu prethodno navedenog potrebno je izvršiti detaljne analize sistema finansiranja zdravstvenog sistema obzirom da je utvrđeno da postojeći sistem finansiranja javnih zdravstvenih ustanova ne obezbjeđuje adekvatno pravdanje uplaćenih sredstava Fonda od strane javnih zdravstvenih ustanova. U navedeni proces je neophodno uključiti i Ministarstvo zdravlja kao resorno ministarstvo a sve u cilju poboljšanja pružanja usluga građanima uz povećanje korisnosti upotrebe javnih sredstava i obezbjeđivanje mehanizama kontrole kako od strane Fonda za zadravstveno osiguranje tako i od strane Ministarstva zdravlja. Takođe državni revizori su mišljenja da bi trebalo formirati stručnu službu za kontrolu od strane Ministarstva, Fonda i zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama u koju bi bili uključeni pored zdravstvenih radnika i drugi profile obrazovanja kako bi se kreirao sistem koji bi trebalo da obezbijedi kvalitetan sistem kontrole finansiranja i pružanja zdravstvenih usluga u javnim zdravstvenim ustanovama.

Preporuka

- **Fond za zdravstveno osiguranje u saradnji sa Ministarstvom zdravlja i JZU treba da formira stručnu službu za kontrolu upotrebe budžetskih sredstava u zdravstvene svrhe. Takođe, potrebno je obezbijediti adekvatno pravdanje uplaćenih sredstava javnim zdravstvenim ustanovama u cilju veće finansijske discipline i odgovornosti u potrošnji javnih sredstava.**

6.12 Kapitalni izdaci (pozicija 441)

Na računu kapitalni izdaci evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na sve izdatke nastale po osnovu isplata za infrastrukturu opšteg značaja, lokalnu infrastrukturu, građevinske objekte, uredjenje zemljišta, opremu, investiciono održavanje kao i ulaganja u hartije od vrijednosti, zalihe i ostalo.

Sredstva na ovoj poziciji planirana su u iznosu od **5.487.201€,** dok je utrošeno **5.108.433€** što čini **93,10%** planiranih izdataka.

U strukturi ovih izdataka najveće je učešće **izdataka za opremu za zdravstvene ustanove u iznosu od 4.683.761,82€, izdataka za građevinske objekte u iznosu od 275.684,00€ i izdataka po osnovu investicionih održavanju u iznosu od 148.987,00€.**

Državni revizori su izvršili provjeru dokumentovanosti plaćanja kapitalnih izdataka i nijesu utvrđene nepravilnosti.

6.13. Otplata obaveza iz prethodnog perioda (pozicija 463)

Na računu otplata obaveza iz prethodnog perioda evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na sve izdatke nastale po osnovu isplate kojima se izmiruju obaveze iz prethodnog perioda.

Sredstva za isplatu obaveza iz prethodnog perioda planirana su Zakonom o budžetu za 2021. godinu u iznosu od **1€** a realizovana u iznosu od **1.136.994€.**

Državni revizori su izvršili provjeru plaćanja izdataka sa ove pozicije i utvrdili da se odnose na i sudske presude Privrednog suda po tužbi PZU„Kodra" u iznosu od **1.136.994€**.

VII SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA I UNUTRAŠNJA REVIZIJA

7.1. Upravljanje i unutrašnje kontrole

Upravljanje i unutrašnje kontrole sprovode se radi:

1) unapređenja odlučivanja u realizaciji utvrđenih poslovnih ciljeva subjekta;
2) pravilnog, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog poslovanja;
3) obavljanja poslovanja u skladu sa zakonom i internim opštim aktima;
4) jačanja odgovornosti rukovodilaca za upravljanje sredstvima u realizaciji ciljeva;
5) obezbjeđenja pouzdanog, potpunog i blagovremenog finansijskog i drugog izvještavanja; i
6) zaštite sredstava od gubitaka koji mogu nastati neodgovarajućim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korišćenjem, kao i drugih nepravilnosti i prevara.

Shodno članu 11 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG", broj 75/18), razvoj i sprovođenje upravljanja i kontrola vrši se na osnovu plana unapređenja upravljanja i kontrola, koji utvrđuje rukovodilac subjekta.

Državnim revizorima nije u postupku vršenja revizije stavljen na uvid Plan za unapređenje upravljanja i kontrola

Na osnovu člana 50 stav 6 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. List CG", broj 75/18) Ministarstvo finansija donijelo je Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registra za upravljanje i unutrašnje kontrole u javnom sektoru ("Sl. list CG", broj 67/19). Shodno članu 3 Pravilnika rukovodilac subjekta dostavlja organu državne uprave nadležnom za poslove finansija i kontrola rješenje o imenovanju lica zaduženog za koordinaciju upravljanja i unutrašnjih kontrola, radi upisa u registar lica zaduženih za koordinaciju upravljanja.

Rješenjem broj: 01-605 od 29. januara 2018. godine imenovana je I. Z. za lice odgovorno za kordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola.

Shodno članu 12 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", br.75/18) upravljanje i kontrola zasnivaju se na primjeni sljedećih elemenata i to:

1. **kontrolnom okruženju;**
2. **upravljanju rizicima;**
3. **kontrolnim aktivnostima;**
4. **sistemu informacija i komunikacija i**
5. **praćenju i procjeni sistema upravljanja i kontrola**

Na osnovu člana 18 stav 5 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG", broj 75/18) donešen je Pravilnik o sadržaju godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola i načinu izvještavanja ("Sl. list CG", broj 71/19). Shodno navedenim propisima, rukovodilac subjekta bio je dužan da Ministrstvu dostavi godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola do 15. februara tekuće za prethodnu godinu.
Fond za zdravstveno osiguranje je dostavio Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, u skladu sa Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG", broj 75/18), Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2021. godinu, broj: 03-2152 dana 09. marta 2022. godine.

Preporuka

- **Na osnovu člana 18 stav 5 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG", broj 75/18), i Pravilnika o sadržaju godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola i načinu izvještavanja ("Sl. list CG", broj 71/19) Fond treba da Ministarstvu dostavi godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola do 15. februara tekuće za prethodnu godinu.**

1. Kontrolno okruženje

Kontrolno okruženje kao osnova za upravljanje i donošenje odluka subjekta naročito obuhvata:

1) poštovanje etičkih vrijednosti i ličnog i profesionalnog integriteta rukovodilaca i zaposlenih;
2) utvrđivanje odgovarajuće organizacione strukture subjekta;
3) prenošenje ovlašćenja i odgovornosti za ostvarivanje ciljeva;
4) sprovođenje nadzora u realizaciji poslovnih ciljeva;
5) uspostavljanje hijerarhije izvještavanja; i
6) upravljanje kadrovima.

Na osnovu člana 20 Etičkog kodeksa državnih službenika i namještenika ("Sl. list CG", broj 050/18) i člana 23 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje ("Sl. list RCG", broj 21/20), direktor Fonda za zdravstveno osiguranje je donio Etički kodeks službenika i namještenika Fonda za zdravstveno osiguranje broj: 01-6320 od 03. novembra 2015. godine a koji je dio Pravilnika internih procedura broj: 01-7370 dana 17. decembra. 2015. godine.

Službenici Službe za kadrovske poslove upoznaju novozaposlene sa etičkim kodeksom prije stupanja na rad, nakon čega isti potpisuju izjavu da su upoznati sa sadržajem istog. Etički kodeks je dostupan zaposlenima na web stranici Fonda.

Preporuka

- **Obzirom da je Etički kodeks službenika i namještenika Fonda za zdravstveno osiguranje donesen u 2015. godini potrebno je, shodno važećim propisima, inovirati i uskladiti postojeći interni akt.**

U Fondu postoje jasna pravila kojima se regulišu situacije potencijalnih sukoba interesa i način postupanja:

- potpisivanje izjave o nezavisnosti od strane internih revizora prilikom obavljanja svakog pojedinačnog revizorskog angažmana;
- potpisivanje izjave članova tenderske komisije, kod otvorenih postupaka, kojim se garantuje da je tehničkom specifikacijom predmeta nabavke omogućena konkurencija potencijalnih ponuđača;
- svi članovi tenderske komisije potpisuju izjavu naručioca o nepostojanju sukoba interesa,
- u ostalim slučajevima primjenjuje se Zakon o sprečavanju korupcije.

Praćenje fluktuacije zaposlenih je podržano kroz informacioni sistem. Vodi se evidencija o zaposlenima koja se redovno ažurira kroz Kadrovski informacioni sistem. U Fondu nije utvrđen godišnji plan usavršavanja svih zaposlenih već se primjenjuje Program stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika i namještenika prema Planu stručnog usavršavanja koji donosi Uprava za kadrove.

U skladu sa važećom regulativom Fond nema ovlašćenje da vrši nadzor nad zdravstvenim ustanovama ali **je ovlašćen da vrši kontrolu izvršenja ugovora zaključenih sa davaocima zdravstvenih usluga**.

7.2. Upravljanje Rizicima

Upravljanje rizicima obuhvata postupak identifikacije, procjene i praćenja događaja koji mogu negativno uticati na ostvarivanje utvrđenih poslovnih ciljeva subjekta i preduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika do nivoa razumne uvjerenosti da će ciljevi biti ostvareni.

Rukovodilac subjekta dužan je da uspostavi registar rizika i odredi lice zaposleno u subjektu za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima.

Na osnovu člana 13 stav 2 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (“Sl. list CG”, br. 73/08, 20/11, 30/12, 34/14) i člana 17 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore (“Sl. list CG”, br.31/17) direktor Fonda je donio je Rješenje o određivanju lica Zaduženog za koordinaciju uspostavljanja i sprovođenja procesa upravljanja rizicima na nivou

Fonda za zdravstveno osiguranje Rješenjem broj: 01-739 od 31. januara 2018. godine određena je **S. M.**

Preporuka

- **U Fondu za zdravstveno osiguranje potrebno je donijeti novo rješenje za lice zaduženo za koordinaciju uspostavljanja i sprovođenja procesa upravljanja rizicima, shodno važećem Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", br.75/18).**

Fond za zdravstveno osiguranje donio je interni dokument Registar rizika, kojim se stvaraju preduslovi za bolje odlučivanje, povećanje efikasnosti, bolje predviđanje i efikasno korišćenje raspoloživih sredstava, jačanje povjerenja u rukovodstvo kao i razvoj pozitivne organizacijske kulture. Dokument je zaveden pod broj: 01-599 dana 29. januara 2018. godine.

Takođe u Fondu se vodi i ažurira Registar rizika broj: 01-1020 od 12. februara 2021. godine.
U elektronskoj formi u tabelarnom pregledu prikazani su: opis rizika, vrsta rizika, rangiranje rizika, pregled postojećih kontrola, reagovanje na rizik, odgovorno lice i rok za sprovođenje.

U skladu sa izjavom o misiji i ključnim ciljevima Fonda tri ključna rizika su:

1. neusaglašenost budžeta sa realnim potrebama zdravstvenog sistema;
2. neusklađenost pravnih propisa u cilju obezbjeđivanja novih zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i povećanja dostupnosti zdravstvene zaštite osiguranim licima u okviru definisanih sredstava;
3. nedovoljna primjena standarda za upravljanje kvalitetom i standard iz oblasti bezbijednosti informacija neophodnih za ostvarivanje kvalitetnog planiranja i efikasnog upravljanja jedinstvenim sistemom zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite.

Procjena radnih mjesta koja mogu biti podložna prevarama je izvršena kroz Plan integriteta broj: 01- 7290 od 25. septembra 2020. godine.

Zaposleni u Fondu su upoznati kome mogu da prijave sumnje na nepravilnosti u radu i prevare. Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore - Podgorica na osnovu člana 16 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", br.075/18), člana 3 Pravilnika o načinu uspostavljanja Sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u javnom sektoru ("Sl. list CG", broj 71/19) i člana 17 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore ("Sl. list CG", broj 21/20) donio je Rješenje kojim se imenuje **I. V.** za lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare, odnosno nepravilnosti u subjektu, Rješenje je zavedeno pod broj: 01-1940 dana 15. februara 2022. godine.

Fond za zdravstveno osiguranje je dostavio Izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare, broj: 03-2036/1 dana 04. marta 2022. godine.

Preporuka

- **Shodno Pravilniku o načinu uspostavljanja Sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u javnom sektoru ("Sl. list CG", broj 71/19) rukovodilac subjekta treba da dostavi organu uprave nadležnom za finansije godišnji izvještaj o obavještenjima o sumnjama na prevare, odnosno nepravilnosti i preduzetim mjerama do 15. februara tekuće za prethodnu godinu**.

7.3 Kontrolne aktivnosti

Kontrolne aktivnosti uspostavljaju se radi ostvarivanja ciljeva subjekta svođenjem rizika na prihvatljiv nivo, primjenom pisanih pravila, principa i postupaka.

Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore donio je Pravilnik internih procedura broj: 01-7370 dana 17. decembra 2015.godine. Sedamnaest (17) Internih procedura su sastavni dio knjige procedura.
Pisane procedure sadrže sve korake funkcionisanja poslovnog procesa.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju je utvrđeno da su u Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore donesene sljedeće interne procedure:

1. Pravilo o kancelarijskom i arhivskom poslovanju, broj: 01-7370/4 dana 17. decembra 2015. godine;
2. Etički kodeks službenika i namještenika Fonda za zdravstveno osiguranje, broj: 01-6320 dana 03. novembra 2015. godine;
3. Pravilo za postupanje Fonda za zdravstveno osiguranje prilikom sprovođenja postupka javne nabavke neposrednim sporazumom, broj: 01-7370/5 dana 17. decembra 2015. godine;
4. Interno pravilo o ostvarivanju prava na reprezentaciju, broj: 01-7370/6 od 17. decembra 2015. godine;
5. Interna procedura o načinu vođenja evidencije pokretne i nepokretne imovine, broj: 01-7370/7 dana 17. decembra 2015. godine;
6. Interno pravilo za korišćenje mobilnih telefona na teret Fonda za zdravstveno osiguranje, broj: 01-7370/8 dana 17. decembra 2015. godine.

Na osnovu odredbe člana 23 stava 1 tačka 18 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje ("Sl. list RCG", br.70/05) direktor Fonda za zdravstveno osiguranje, je donio Odluku o utvrđivanju limita u potrošnji telefonskih impulsa broj: 02-3753 dana 17. maja 2016. godine.

Nalaz

Odluka o utvrđivanju limita u potrošnji telefonskih impulsa donesena je shodno Statutu Fonda za zdravstveno osiguranje iz 2005. godine. Odluka nije upodobljena sa Statutom Fonda za zdravstveno osiguranje iz 2020. godine.

Državnim revizorima je u postupku revizije stavljen na uvid spisak zaposlenih službenika - korisnika službenih mobilnih telefona i spisak ostalih zaposlenih korisnika plaćenog limitom u potrošnji telefonskih impulsa od strane Fonda koji nije potpisan od strane direktora Fonda.

Takođe nije stavljen na uvid sklopljeni Ugovor sa operaterom o pružanju usluga mobilne telefonije za potrebe Fonda za zdravstveno osiguranje kao i fakture o plaćanju troškova računa korisnika mobilnih telefona.

Preporuka

- **Interno pravilo za korišćenje mobilnih telefona na teret Fonda koje je dio Knjige internih procedura potrebno je inovirati shodno važećim zakonskim propisima i donijeti Odluku o utvrđivanju limita u potrošnji telefonskih impulsa shodno Statutu Fonda za zdravstveno osiguranje ("Sl. list Crne Gore", br. 021/20).**
  Odgovorno lice u Fondu je dužno da dostavi državnim revizorima spisak zaposlenih Fonda korisnika službenih mobilnih telefona i spisak ostalih zaposlenih korisnika plaćenog limita od strane Fonda koji je potpisan od strane direktora Fonda za zdravstveno osiguranje, sklopljeni Ugovor sa operaterom o pružanju usluga mobilne telefonije za potrebe Fonda za zdravstveno osiguranje i fakture o plaćanju troškova računa korisnika mobilnih telefona.

7. Interno pravilo o korišćenju službenih vozila;
8. Interno pravilo o vrsti i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja, broj: 01-7370/10 dana 17. decembra 2015. godine;
9. Interna procedura o načinu obavljanja ugostiteljskih usluga, broj: 01-7370/11 od 17. decembra 2015. godine;
10. Interno pravilo o korišćenju pečata i štambilja Fonda za zdravstveno osiguranje, broj: 01-7370/12 dana 17. decembra 2017. godine;
11. Interna procedura (uputstvo) za izradu i donošenje budžeta Fonda za zdravstveno osiguranje, broj: 01-7370/13 dana 10. novembra 2016. godine;
12. Interna procedura o sprovođenju postupka javne nabavke putem šopinga, broj: 01.7370/14 od 17. decembra 2015. godine;
13. Interna procedura procesa evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura;
14. Interna procedura procesa obračuna i isplate zarada u Fondu za zdravstveno osiguranje;
15. Interna procedura o blagajničkom poslovanju, broj: 01-7370/17-1 od 07. aprila 2016. godine;
16. Interna procedura o ostvarivanju prava osiguranih lica na naknadu putnih troškova u vezi korišćenja zdravstvene zaštite 01-7370/18 dana.17. decembra 2015. godine;

17. Interna procedura o refundaciji sredstava isplaćene naknade zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad, broj: 01-7370/19 dana 17. decembra 2015. godine .
18. Interne procedure za pripremu i donošenje plana javnih nabavki Fonda za zdravstveno osiguranje broj: 01-4654 dana 22. juna 2018. godine.

Shodno važećem Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG", broj:75/18) i Zakonu o javnim nabavkama ("Sl. list CG", broj 42/11, 57/14, 28/15 i 42/17), donesene su sljedeće interne procedure:

1. Pravilo o postupku odobravanja stručnog osposobljavanja i usavršavanja, broj: 01-90 dana 12. januara 2021. godine;
2. Interna procedura za pripremu i donošenje plana javnih nabavki Fonda za zdravstveno osiguranje, broj: 01-5012 dana 16. jula 2020. godine;
3. Interna procedura za pripremu nacrta budžeta Fonda za zdravstveno osiguranje, broj: 01-6451/1 dana 01. septembra 2020. godine;
4. Pravilo o ostvarivanju prava na reprezentaciju, broj: 01-10520 od 25. decembra 2020. godine;
5. Interno uputstvo (Procedura) za pripremu obračuna i isplate zarada, broj: 01-10780 dana 31. decembra 2020. godine;
6. Pravilo o bližim uslovima za obavljanje dopunskog rada zaposlenih u Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore, broj: 01-8110 dana 22. oktobra 2020. godine;
7. Odluka o načinu korišćenja i potrošnji goriva prevoznih sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje, broj: 01-3488 dana 08. aprila 2021. godine.

Korišćenja i potrošnja goriva prevoznih sredstava

U skladu sa članom 6 stav 2 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG", br.075/18) i člana 5 Uredbe o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore ("Sl. list CG", br.021/10, 057/11, 063/12, 017/13, 019/13 i 011/15) direktor Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore donio je Odluku o načinu korišćenja i potrošnji goriva prevoznih sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje.

Shodno članu 5 starješina organa određuje lice koje je odgovorno za korišćenje službenog vozila o čemu se sastavlja posebno ovlašćenje sa podacima o vozilu i licu koje isto zadužuje.

Shodno članu 12 starješina organa ili drugo ovlašćeno lice izdaje nalog za korišćenje službenog vozila radi obavljanja određenog zadatka ili kao mjesečni nalog (putni nalog-obrazac PN);

Shodno članu 13 starješina organa ili drugo ovlašćeno lice izdaje nalog za kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva (obrazac za kontrolu OK);

Nalaz

Navedena Odluka nije dio Pravilnika procedura jer nije inovirana Knjiga procedura koja sadrži Interno pravilo o korišćenju službenih vozila.

Državnim revizorima nije u postupku terenskog rada dostavljeno posebno ovlašćenje sa podacima o vozilu i licu koje isto zadužuje, izdati nalozi za korišćenje službenog vozila radi obavljanja određenog zadatka ili kao mjesečni nalog na obrascu (putni nalog- obrazac PN) kao ni nalozi za kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva na obrascu za kontrolu OK.

Preporuke

- **Potrebno je inovirati postojeći dokument Finansijsko upravljanje i kontrola (FMC) Pravilnika internih procedura koji datira od 17. decembra 2015. godine broj: 01-7370 i uskladiti ga sa važećim zakonskim propisima.**
- **Potrebno je da Starješina organa ili drugo ovlašćeno lice, odredi lice koje je odgovorno za korišćenje službenog vozila i sastavi posebno ovlašćenje sa podacima o vozilu i ko isto zadužuje-**
- **Starješina organa ili drugo ovlašćeno lice dužno je izdaje nalog za korišćenje službenog vozila i potrošnju goriva radi obavljanja određenog zadatka ili kao mjesečni nalog na obrascu (putni nalog- obrazac PN), izdaje nalog za kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva na obrascu za kontrolu OK.**

8. Pravilo za postupanje Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore prilikom sprovođenja postupka nabavke male vrijednosti, broj: 01-5400 dana 15. avgusta 2017. godine;
9. Pravilo za postupanje Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore prilikom sprovođenja postupka hitnih nabavki, broj: 01-8881 dana 27. decembra 2017. godine;
10. Uputstvo o evidenciji povreda na radu, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi sa radom, broj: 01-9677, dana 30. decembra 2019. godine;
11. Vodič za pristup informacijama u posjedu Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, broj: 01-3807 dana 05. juna 2019. godine.

Finansijsko upravljanje i kontrole (FMC) Pravilnik internih procedura broj:01-7370 dana 17. decembra 2015. godine sadrži:

- **Poglavlje 1 - Oblast i obuhvat finansijske regulative**
- **Poglavlje 2 - Budžetsko planiranje**
- **Poglavlje 3 - Interne finansijske procedure i finansijsko zakonodavstvo**
- **Poglavlje 4 - Organizacija sektora za ekonomske poslove i službe za finansije sa opisom radnih mjesta**
- **Poglavlje 5 - Finansijsko izvještavanje uključujući izvještavanje o neizmirenim obavezama**
- **Poglavlje 6 - Finansijsko praćenje.**

Saglasnost za isplatu sredstava i evidentiranje poslovnog događaja obavljaju različita lica. Postoje dva službenika za finansije, od kojih je jedan službenik za ovjeravanje a drugi za odobravanje (starješina organa). Raspored službenika za finansije – Službenik za ovjeravanje i Službenik za odobravanje broj 03-7761/1 datira od 04. novembra 2016. godine.

Fond za zdravstveno osiguranje je u cjelini postao vlasnik sertifikata o usaglašenosti sa zahtjevima standard kvaliteta ISO 9001-2015 i standard bezbijednosti informacija ISO/IEC 27001:2013

Fond je implementirao Proceduru za "back up IZIS" u skladu sa Uredbom o mjerama Informacione bezbijednosti član 18, u smislu:

- vrste skladištenja podataka koje se vrši dnevno, sedmično, mjesečno i godišnje,
- vremena čuvanja godišnje uskladištenih podataka,
- označavanja uskladištenih podataka,
- vođenja evidencije informatičkih medija na kojima su podaci uskladišteni.

Subjekat revizije je u sklopu uvođenja standarda u Sektor za IT usvojio 6.4 Uputstvo za "back up".

7.4 Informacije i komunikacije

Rukovodilac subjekta je dužan da uspostavi sistem razmjene informacija u subjektu i van subjekta radi obezbijeđenja odgovarajućih, ažurnih, tačnih i blagovremenih informacija za donošenje odluka.

Sistem treba da obezbijedi:

1) jasne i precizne smjernice i instrukcije zaposlenima za obavljanje poslova;
2) efektivno, blagovremeno i pouzdano izvještavanje, sa utvrđenim rokovima za izvještavanje, vrstama izvještaja i načinom izvještavanja i
3) efektivno, blagovremeno i pouzdano izvještavanje u slučaju otkrivanja grešaka, nepravilnosti, prevara ili nedozvoljenih radnji, kao i pogrešne upotrebe sredstava i informacija.

U Fondu su informacije i komunikacije uspostavljene na sljedeći način:

- elektronska komunikacija putem maila;
- stručne službe Fonda pripremaju redovne finansijske izvještaje neophodne menadžmentu Fonda, kao i kvartalne i godišnje koje dostavljaju Ministarstvu finansija u formi i na način propisan zakonom;
- nakon usvajanja budžeta vrši se raspored sredstava Fonda, a Odluka o rasporedu sredstava se dostavlja svim rukovodiocima organizacionih jedinica u Fondu i svim javnim zdravstvenim ustanovama;
- svi ugovori sa zdravstvenim ustanovama su podržani u informacionom sistemu Spisak ustanova sa kojima Fond ima zaključene ugovore nalazi se na sajtu Fonda i redovno se ažurira;
- izvještaji o poslovanju koji sadrže informacije o neizmirenim obavezama i izvršenju budžeta se dostavljaju svim rukovodiocima organizacionih jedinica Fonda i objavljuju na web stranici;

- u informacionom sistemu Fonda postoje razvijeni namjenski aplikativni moduli za finansijsko poslovanje, **praćenje realizacije ugovora**, popis osnovnih sredstava, neizmirene obaveze kao i modul kadrovsko poslovanje,
- obezbijeđena je transparentnost ključnih dokumenata na Web sajtu Fonda koji omogućava objavljivanje svih vrsta informacija.

7.5 Praćenje i procjena

Radi procjene efektivnosti funkcionisanja i obezbjeđenja pravovremenog ažuriranja upravljanja i kontrola rukovodilac subjekta dužan je da obezbijedi redovno praćenje i procjenu upravljanja i kontrola.

Shodno gore navedenom, praćenje i procjena treba da se obavljaju stalnim praćenjem, samoprocjenom, kao i ocjenom unutrašnje revizije.

Lice zaduženo za kordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola izvještava rukovodioca subjekta o stanju i razvoju ovog sistema putem Godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola.

Predlozi za unapređenje upravljanja i kontrola se daju na kolegijumima i na sastancima organizacionih jedinica.

Samoprocjena upravljanja i unutrašnjih kontrola sprovodi se kroz planiranje i izvršenje budžeta, kroz usklađivanje i unapređenje interne regulative, kroz proces ugovaranja pružanja zdravstvene zaštite, kroz sprovođenje postupka javnih nabavki.

Zaposlenima je omogućeno da daju sugestije i preporuke za poboljšanje sistema unutrašnjih kontrola u neposrednoj komunikaciji na redovnim sastancima na nivou organizacionih jedinica kao i u direktnoj komunikaciji sa licem zaduženim za koordinaciju uspostavljanja i sprovođenja procesa unutrašnjih kontrola.

U Fondu **nije** uspostavljen sistem izvještavanja za praćenje funkcionisanja Sistema upravljanja i kontrola kod subjekata nad kojima se vrši nadzor.

7.6. Sistem unutrašnjih revizija

Unutrašnja revizija je uspostavljena, shodno članu 49 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (“Sl. list Crne Gore”, br. 075/18), organizovanjem organizacione jedinice za unutrašnju reviziju u okviru subjekta, koja je neposredno odgovorna rukovodiocu subjekta.

Subjekt revizije donio je Pravilnik o sistematzicji radnih mjesta u Fondu br 01-4039 od 12. juna 2020. godine i isti je trebalo uskladiti shodno članu 159a Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018, 034/19 od 21.06.2019, 008/21 od 26.01.2021) kao što je već konstatovano.

Na osnovu člana 47 Zakona o državnoj upravi ("Sl. list CG", br. 078/18), člana 77a Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju ("Sl. list CG", br. 006/16, 002/17, 022/17, 013/18, 067/19), direktor Fonda za zdravstveno osiguranje je donio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe Fonda za zdravstveno osiguranje, broj 01-4867 dana 18. maja 2021. godine.

Ovim Pravilnikom, sistematizovano je Odjeljenje za unutrašnju reviziju.

Shodno članu 135 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list Crne Gore", br. 02/18, 34/19, 08/21) i članu 14 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda za zdravstveno osiguranje br. 01-4867 od 18. maja 2021. godine v.d direktor Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore je donio Rješenje o raspoređivanju I.Ž. dipl.ecc. na radno mjesto **rukovodiilac u Odjeljenju za unutrašnju reviziju** br. 01/07-100/21-6401/1 od 28. juna 2021. godine.

Na osnovu člana 64 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list CG", br. 02/18, 34/19, 08/21) v.d direktor Fonda za zdravstveno osiguranje je donio Rješenje o privremenom raspoređivanju I.Ž. dipl.ecc. sa radnog mjesta rukovodioca u Odjeljenju za unutrašnju reviziju u Centrali Fonda na radno mjesto šefa Područne filijale Žabljak, počevši od 01. oktobra 2021. godine do povratka odsutne službenice na rad. Rješenje je zavedeno pod broj 01-9313 dana 22. septembra 2021. godine.

Nakon donošenja Rješenja o privremenom raspoređivanju I.Ž. broj 01-9313 od 22. septembra 2021. godine direktor Fonda za zdravstveno osiguranje donio je Rješenje o ispravci greške broj 01-9726 dana 04. oktobra 2021. godine.

Izvršena je ispravka Rješenja u stavu 1 tako što se umjesto riječi "do povratka odsutne službenice na rad" vrši ispravka i stavljaju riječi "zbog povećanog obima posla a najduže do godinu dana".

Komisija za žalbe, na osnovu člana 137 i 138 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list Crne Gore", br. 2/18, 2/18,34/19 i 8/21) i člana 128 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), rješavajući u postupku po žalbi Ž.I. izjavljenoj protiv rješenja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore broj 01-9313 od 22. septembra 2021. godine, na 5. Sjednici održanoj 12. maja 2021. godine donijela je Rješenje kojim se usvaja žalba i poništava rješenje Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore broj 01-9313 od 22. septembra 2021. godine i predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje (Rješenje broj: UPII 06-102/21-687 dana 12. maja 2022. godine).

Komisija za žalbe je takođe donijela Rješenje broj: UPII 06-102/21-697 dana 12. maja 2022.godine kojim se poništava rješenje Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore broj 01-9728 od 04. oktobra 2021. godine.

Na osnovu člana 34 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", br. 73/08, 20/11, 30/12 i 34/14), Ministarstvo finansija izdalo je Sertifikat-Ovlašćeni unutrašnji revizor u javnom sektoru Crne Gore, Ž.I. u Podgorici, 14. februara 2017. godine. Broj Sertifikata 107.

Na osnovu člana 135 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list Crne Gore", br. 02/18, 34/19, 08/21) i člana 114 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda za zdravstveno osiguranje br. 01-4867 od 18. maja 2021. godine, direktor Fonda za zdravstveno osiguranje donio je Rješenje o raspoređivanju R.I**.,** dipl. ekonomiste na radno mjesto - Viši unutrašnji revizor u Odjeljenju za unutrašnju reviziju, broj: 01/07-6401//2 od 28. juna 2021. godine.

Nakon premještanja Ž.I. na Žabljak na radno mjesto Šefa Područne filijale Žabljak, donešeno je Ovlašćenje broj 01-2076 dana 07. marta 2022. godine, bez uvodnog dijela o osnovu donošenja, kojim se R.I. dipl. ekonomista, raspoređena u Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore na radnom mjestu Viši unutrašnji revizor u Odjeljenju za unutrašnju reviziju da obavlja poslove rukovodioca Odjeljenja za unutrašnju reviziju u skladu sa Poslovnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda.

Potom je donesen otkaz ovlašćenja broj: 01-4210 dana 18. maja 2022. godine, kojim se otkazuje ovlašćenje broj 01-2076 od 07. marta 2022. godine dato R.I. dipl. ekonomisti, raspoređenoj u Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore na radnom mjestu Viši unutrašnji revizor u Odjeljenju za unutrašnju reviziju za obavljanje poslova rukovodioca Odjeljenja za unutrašnju reviziju u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda, danom sačinjavanja otkaza.

Na osnovu člana 34 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", br. 73/08, 20/11, 30/12 i 34/14), Ministarstvo finansija izdalo je Sertifikat-Ovlašćeni unutrašnji revizor u javnom sektoru Crne Gore R.I. u Podgorici, 14. februara 2017. godine broj 081.

Na osnovu člana 135 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list Crne Gore", br. 02/18, 34/19, 08/21) i člana 114 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda za zdravstveno osiguranje br. 01-4867 od 18. maja 2021. godine, v.d direktor Fonda za zdravstveno osiguranje donio je Rješenje o raspoređivanju V.S. dipl. ekonomista, na radno mjesto - Stariji unutrašnji revizor u Odjeljenju za unutrašnju reviziju, broj: 01/07-100/21-640/3 od 28. juna 2021. godine.

Na osnovu člana 34 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", br. 73/08, 20/11, 30/12 i 34/14), Ministarstvo finansija izdalo je Sertifikat-Ovlašćeni unutrašnji revizor u javnom sektoru Crne Gore, V.S. u Podgorici, 28. februara 2017. godine broj 093.

Preporuka

- **Potrebno je da se shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda za zdravstveno osiguranje br. 01-4867 od 18. maja 2021. godine popuni upražnjeno radno mjesto - Mlađi unutrašnji revizor.**

U Odjeljenju unutrašnje revizije je donesen Plan obuka i stručnog usavršavanja unutrašnjih revizora u za 2021. godinu, broj: 07-5095 dana 09. jula 2021. godine.

U skladu sa članom 34 tačka 4 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju reviziju Fonda za zdravstveno osiguranje je u obavezi da pripremi godišnji plan kontinuiranog profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora i dostavi ga na odobravanje direktoru Fonda.

Takođe članom 44 navedenog Zakona, propisano je da su, radi održavanja teorijskog znanja i stručnih vještina, unutrašnji revizori dužni da se profesionalno usavršavaju na osnovu posebnog programa profesionalnog usavršavanja koji utvrđuje Ministarstvo finansija.

Evidencija o profesionalnom usavršavanju za 2021.godinu, data je u narednoj tabeli:

Kadrovski plan za 2021. godinu na osnovu člana 149 stav 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list CG", br. 2/19, 34/19, 08/21) donio je v.d direktor Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, broj: 01-7198 dana 22. jula 2021.godine.

Fond za zdravstveno osiguranje dostavio je Ministarstvu finansija i socijalnog staranja (dopisom broj: 01-7135/1 od 21. jula 2021. godine) **Kadrovski plan Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu,** na koji je dato Mišljenje broj: 03-10093/1 dana 21. jula 2021. godine. Ministarstvo finansija i socijalnog staranja nije imalo primjedbi na Kadrovski plan u dijelu zapošljavanja koje se odnosi na starješinu organa, visoko-rukovodnog, ekspertsko-rukovodnog kadra i pripravnika, s obzirom da su sredstva obezbijeđena Zakonom o budžetu za 2021. godinu u okviru budžeta Fonda za zdravstveno osiguranje.

Međutim, Ministarstvo je mišljenja da je potrebno odložiti zapošljavanje planirano kadrovskim planom na ostalim radnim mjestima odnosno da bude predmet razmatranja prilikom izrade Kadrovskog plana za 2022. godinu. Treba istaći da za Odjeljenje za unutrašnju reviziju, gdje su zvanja u kategoriji ekspertski kadar, nije zahtjevano zapošljavanje upražnjenog mjesta za Mlađeg unutrašnjeg revizora.

Unutrašnji revizori u radu postupaju shodno Pravilniku o metodologiji rada unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Sl. list CG", 001/20), tako da unutrašnji revizori, pored navedene metodologije rada, ne koriste i sopstveno dodatno metodološko uputstvo za obavljanje unutrašnje revizije.

Na osnovu člana 34. stav 1 tačka 2 i člana 48. stav 1 tačka 2 i stav 2 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", br. 075/18) na predlog rukovodioca Odjeljenja za unutrašnju reviziju, v.d direktor Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore odobrio je Povelju unutrašnje revizije Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, broj: 07-3574 od 12. aprila 2021. godine. Potpisana povelja dostavlja se Centralnoj jedinici za harmonizaciju - Ministarstvu finansija radi vođenja registra povelja unutrašnjih revizora.

Unutrašnja revizija se obavlja:

1. Planiranjem poslova revizije na osnovu procjene rizika;
2. Obavljanjem planiranih poslova revizije;
3. Izvještavanjemu skladu sa ovim zakonom; i

4. Praćenjem sprovođenja preporuka.

Poslovi unutrašnje revizije planiraju se na osnovu:

1. Strateškog plana unutrašnje revizije;
2. Godišnjeg plana unutrašnje revizije;
3. Plana pojedinačne unutrašnje revizije.

Strateški i godišnji plan unutrašnje revizije priprema i predlaže rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju, na osnovu procjene rizika.

Strateški plan unutrašnje revizije utvrđuje se za period od tri godine Za Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore. Strateški plan rada unutrašnje revizije donesen je za period 2021-2023. godine dana 09. jula 2021. godine i zaveden pod brojem 07-5093.

Strateškim planom rada unutrašnje revizije unutrađuju se glavni pravci djelovanja rada Odjeljenja za unutrašnju reviziju Fonda za zdravstveno osiguranje i njime su određene vizija i misija unutrašnje revizije, ciljevi i zadaci na putu do tih ciljeva, kao i načela i standardi koje će unutrašnji revizori koristiti u svom radu.

Na osnovu Strateškog plana unutrašnje revizije utvrđuje se Godišnji plan unutrašnje revizije koji se zasniva na dokumentovanoj procjeni rizika rada i određivanja prioriteta u skladu sa poslovnim ciljevima subjekta. Godišnji plan unutrašnje revizije zaveden je pod broj: 07-5094 dana 09. jula 2021. godine.

Plan pojedinačne unutrašnje revizije izrađuje unutrašnji revizor, a utvrđuje rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju. Godišnjim planom planirane su tri redovne revizije i to:

1. Obračun i isplata zarada;
2. Poslovanje područne jedinice Andrijevica;
3. **Ugovaranje i praćenje sprovođenja ugovorenih obaveza JZU;**

kao i jedna ad hoc revizija.

1. Revizija poslovanja IT sektora.

Odjeljenje za unutrašnju reviziju je u 2021. godini obavilo jednu ad hoc reviziju poslovanja Sektora za informacione tehnologije po zahtjevu v.d direktora broj 07/2639. Revizija poslovanja IT sektora vršena je u period od 14. aprila 2021.godine do 15. juna 2021,godine.

Revizija je obuhvatila sve aktivnosti vezane za poslovanje IT sektora u dijelu unutrašnje organizacije, nabavke i lociranje nabavke, izbora dobavljača za održavanje softvera, načina obračuna izvršenih usluga i fakturisanja istih, kao i pokrivenost mreže i umrežavanje za 2019. i 2020. godinu.

Konačni Izvještaj unutrašnje revizije poslovanja IT sektora sadrži šest preporuka, zaveden je pod broj: 07-4994 dana 06. jula 2021.godine, dok je Akcioni plan sa datim preporukama i rokom sprovođenja kao i odgovornim licima zaveden pod broj: 07-4994/1 dana 06. jula 2021. godine. Konačni revizorski izvještaj dostavljen je rukovodiocu subjekta sa predlogom plana aktivnosti za sprovođenje preporuka.

Od šest datih preporuka, jedna preporuka nije sprovedena iz razloga što je prestala potreba za sprovođenjem iste usljed zakonskih izmjena i preuzimanja od strane druge institucije poslova koji su trebali biti implementirani kroz datu preporuku.

Za preporuke u revizorskim izvještajima jedinica za unutrašnju reviziju ima uspostavljenu bazu podataka za praćenje implementacije preporuka.

Godišnjim planom unutrašnje revizije za 2021. godinu, planirane su i 3 redovne revizije, koje **nijesu** završene iz razloga što je rukovodilac Odjeljenja za unutrašnju reviziju privremeno raspoređen na Žabljak, počev od 01. oktobra 2021. godine. Revizorski tim, koji se sastojao od višeg i starijeg unutrašnjeg revizora, je obavio reviziju obračuna zarada zaposlenih u Fondu i u periodu izrade ovog Izvještaja završavali su reviziju poslovanja Područne filijale u Andrijevici. Međutim zbog nepostojanja ovlašćenja, nijedan od ova 2 izvještaja nijesu konačni, tj. nije izrađen Konačni izvještaj za pomenute revizije u 2021. godini kako je navedeno u Godišnjem Izvještaju o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije za 2021. godinu.

Tokom terenskog rada, državnim revizorima je prezentiran Konačni izvještaj unutrašnje revizije - procesa obračuna zarada broj: 03/1815 dana 17. marta 2022. godine koji sadrži 7 preporuka. Akcioni plan sa datim preporukama i rokom sprovođenja kao i odgovornim licima zaveden je pod broj: 03/1815/1 dana 17. marta 2022. godine.

Takođe, tokom revizije prezentiran je i Konačni izvještaj unutrašnje revizije - poslovanja područne filijale Andrijevica broj: 07/2500 dana 15. aprila 2022. godine, koji sadrži 15 preporuka. Akcioni plan sa datim preporukama i rokom sprovođenja kao i odgovornim licima, zaveden je pod broj: 07/2500/1 dana 15. aprila 2022. godine.

Godišnjim planom unutrašnje revizije za 2021. godinu, broj: 07/5094 od 09. jula 2021. godine, bila je planirana revizija - Ugovaranje i praćenje sprovođenja ugovorenih obaveza JZU.

Nalaz

Planirana revizija Godišnjim planom unutrašnje revizije za 2021 - Ugovaranje i praćenje sprovođenja ugovorenih obaveza JZU nije sprovedena.

Preporuka

- **Preporučuje se subjektu revizije da, shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, u Odjeljenju za unutrašnju reviziju popuni upražnjena radna mjesta i da se realizuju revizije planirane Godišnjim planom unutrašnje revizije.**

Rukovodilac subjekta dužan je da Ministarstvu finansija dostavi godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije do 15. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore, dostavio je navedeni Izvještaj za 2021. godinu dana 16. februara 2022. godine, broj: 07-1336.

Preporuka

- **Shodno članu 29 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", br.075/18) potrebno je godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije dostaviti do 15. februara tekuće godine za prethodnu godinu.**

Rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju izradio je Program obezbjeđenja i unapređenja kvaliteta unutrašnje revizije broj: 07-4641 dana 12. jula 2019. godine. Ovaj dukument izrađen je na način da obezbijedi procjenu usklađenosti rada unutrašnje revizije s Međunarodnim standardima za profesionalnu praksu interne revizije i Etičkim kodeksom Instituta internih revizora, a treba da pomogne unutrašnjoj reviziji u obezbjeđenju kvaliteta rada unutrašnjih revizora.

Jedinica za unutrašnju reviziju nije bila predmet eksternog ocjenjivanja poslednjih pet godina, dok je sagledavanje kvaliteta jedinice za unutrašnju reviziju od strane Direktorata za centralnu harmonizaciju izvršeno u novembru 2016. godine. Izvještaj o sagledavanju kvaliteta rada odjeljenja za unutrašnju reviziju Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore je zaveden pod broj: 07-1080 dana 13. februara 2017. godine.

2. Ugovaranje i praćenje sprovođenja ugovorenih obaveza JZU

Do 01. jula 2021. godine postojao je Sektor za kontrolu sprovođenja ugovora davaoca zdravstvenih usluga. U 2021. godini je došlo do promjene Pravilnika o sistematizaciji. Novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji oformljen je novi sector - Sektor za planiranje i kontrolu sprovođenja ugovora davaoca zdravstvenih usluga u kojem je sistematizovano 29 izvršilaca, a popunjeno je sa 19 izvršilaca.

Sektor se sastoji od 3 odsjeka i to:

1. Odsjek za planiranje zdravstvene zaštite i kontrolu sprovođenja ugovora i ostvarivanje prava osiguranih lica gdje je sistematizovano 12 izvršilaca dok je popunjeno sa 9 izvršilaca;
2. Odsjek za određivanje cijena zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravstvenog osiguranja sistematizovano je 5 izvršilaca a popunjeno je sa 3 izvršioca,
3. Odsjek za farmaciju i farmakoekonomiju sistematizovano je 4 izvršilaca a popunjeno sa 3 izvršioca.

U narednoj tabeli dat je pregled aktivnosti dva odsjeka - Odsjek za planiranje zdravstvene zaštite i kontrolu sprovođenja ugovora i ostvarivanje prava osiguranih lica i - Odsjek za farmaciju i farmakoekonomiju kako bi se napravio uvid u broj sistematizovanih, popunjenih i upražnjenih mjesta vezano za kontrolu zdravstvene zaštite i kontrolu sprovođenja ugovora i ostvarivanje prava osiguranih lica.

U Odsjeku za planiranje zdravstvene zaštite i kontrolu sprovođenja ugovora i ostvarivanje prava osiguranih lica, između ostalih, sistematizovano je mjesto pomoćnice direktora.

U Odsjeku za planiranje zdravstvene zaštite i kontrolu sprovođenja ugovora i ostvarivanje prava osiguranih lica sistematizovano je mjesto načelnice i još jedanaest samostalnih savjetnika za kontrolu zdravstvene zaštite i kontrolu izvršenja ugovorenih obaveza, a od toga broja su upražnjena tri radna mjesta. U Odsjeku za farmaciju i farmakoekonomiju, pored načelnice, sistematizovano je tri radna mjesta, a od toga upražnjeno je jedno mjesto.

Takođe, treba naglasiti da je u 2021. godini pored tri zaposlene službenice, koje su na korišćenju roditeljskog odsustva, evidentirano još šest povremenih, dužih i kraćih redovnih bolovanja zaposlenih koja su djelimično uticala da se ne izvrši veći i efikasniji broj kontrola u 2021. godini. Zbog navedenih odsustva s posla kontrolu Stomatoloških ambulanti vršila je jedna samostalna savjetnica za kontrolu kao i kod kontrole apoteka gdje je kontrole vršila načelnica.

Takođe, u 2022. godini je doktorica S.M. otišla u penziju, a T.M. je napustila Fond za zdravstveno osiguranje.

Preporuka

- **Obzirom da su u 2021. godini u Sektoru za planiranje i kontrolu sprovođenja ugovora davaoca zdravstvenih usluga, evidentna upražnjena radna mjesta, potrebno je popuniti sva radna mjesta koja se odnose na kontrolu sprovođenja ugovora i ostvarivanje prava osiguranih lica kako bi se na što efikasniji način vršila kontrola JZU kao i PZU.**

Na osnovu čl. 88 i 103 Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Sl. list RCG", broj 39/04 i "Sl. list CG", broj 14/12) i čl. 12 i 53 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore Upravni odbor Fonda za zdravstveno osiguranje je, na sjednici od 24. maja 2013. godine, donio **Pravilnik o načinu, postupku, sadržaju i mjerama kontrole davaoca zdravstvenih usluga** ("Službeni list Crne Gore", br. 024/13 od 31. maja 2013).

Preporuka

- **Obzirom da je na snazi novi Zakon o obaveznom zdrastvenom osiguranju (“Sl. list CG”, br. 145/21) potrebno je usaglasiti Pravilnik o načinu, postupku, sadržaju i mjerama kontrole davaoca zdravstvenih usluga ("Službeni list Crne Gore", br. 024/13 od 31.05.2013) sa ovim propisom.**

Shodno članu 1 ovim Pravilnikom uređuje se način, sadržaj, vrste, postupak, kao i mjere po osnovu kontrole ugovora zaključenih između Fonda za zdravstveno osiguranje i davaoca zdravstvenih i drugih usluga iz zdravstvenog osiguranja.

Kontrola može biti redovna i vanredna.

Redovna kontrola obavlja se prema Planu redovnih kontrola.

Plan redovnih kontrola donosi direktor Fonda do 31. decembra tekuće godine, za narednu godinu.

Plan redovnih kontrola utvrđuje:

- dinamiku sprovođenja kontrole,
- subjekte kontrole,
- predmete kontrole,
- pretpostavljeno trajanje kontrole i dr.

Vanredna kontrola obavlja se po nalogu direktora.

Vanredna kontrola može se obaviti i na zahtjev osiguranog lica, davaoca zdravstvenih usluga i drugih zainteresovanih lica.

Kontrola se obavlja u Centrali Fonda i područnim jedinicama/kancelarijama Fonda i kod davaoca zdravstvenih usluga. Po izvršenoj kontroli, kontrolor je obavezan da sačini zapisnik o kontroli.

Zapisnik se sastavlja u dva primjerka, od kojih se jedan uručuje ovlašćenim licima davaoca zdravstvenih usluga koja su prisustvovala kontroli.

Na osnovu zapisnika, kontrolor u roku od 15 dana od dana uručivanja zapisnika davaocu zdravstvenih usluga, sastavlja izvještaj o kontroli, koji se dostavlja davaocu zdravstvenih usluga radi davanja eventualnih primjedbi. Davalac zdravstvenih usluga može dati primjedbe na izvještaj o kontroli u roku od 8 dana od dana prijema izvještaja.

Nakon razmatranja eventualnih primjedbi davaoca zdravstvenih usluga, a u zavisnosti od utvrđenih nepravilnosti, direktor Fonda donosi odluku o mjeri za neizvršenje ugovorenih obaveza.

U zavisnosti od utvrđenog činjeničnog stanja, direktor Fonda može donijeti odluku o:

1. otklanjanju utvrđenih nepravilnosti u određenom roku,
2. obustavljanju prenosa finansijskih sredstava dok davaoc zdravstvenih usluga ne otkloni utvrđene nepravilnosti,
3. umanjenju iznosa sredstava davaocu zdravstvenih usluga za dio obaveza koje nije izvršio,
4. umanjenju iznosa iskazanog u fakturi za usluge koje pružaju izabrani doktori za 10% u narednih šest mjeseci, ukoliko procenat pruženih preventivnih zdravstvenih usluga u odnosu na plan bude ispod 80%,
5. umanjenju fakturisanog iznosa najviše do desetostruke vrijednosti nastale štete,
6. umanjenju za 10% pripadajućeg mjesečnog iznosa sredstava iskazanog u fakturi,
7. raskidu ugovora i naknadi štete.

Davalac zdravstvenih usluga nezadovoljan odlukom direktora Fonda iz člana 15 ovog pravilnika, može zahtijevati osnivanje arbitraže u skladu sa zakonom.

O sprovedenim kontrolama i mjerama, vode se evidencije u odjeljenju za kontrolu Fonda, koje koordinira rad kontrole u područnim jedinicama i kancelarijama Fonda.

Odjeljenje za kontrolu dostavlja direktoru Fonda godišnje izvještaje o obavljenim redovnim i vanrednim kontrolama Fonda.

Izvještaj o izvršenim kontrolama u zdravstvenim ustanovama u sistemu zdravstva Crne Gore 01. januara 2021. do 31. decembra 2021. godine, broj: 05-70 dana zavedene je 12. januara 2022. godine.

Nalaz

Izvještaj o izvršenim kontrolama u zdravstvenim ustanovama u sistemu zdravstva Crne Gore za 2021. godinu je zaveden pod broj: 05-70 dana 12. januara 2022. godine ali nije potpisan od strane odgovornog lica.

Preporuka

- **Izvještaj o izvršenim kontrolama u zdravstvenim ustanovama u sistemu zdravstva Crne Gore mora biti potpisan od ostrane ovlašćenog lica.**

Za period od 01. januara do 31. decembra 2021. godine obavljene su finansijske kontrole u četiri zdravstvene ustanove na osnovu kojih su sačinjeni izvještaji o kontroli i dat predlog mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

U periodu od 01. januara do 31. decembra 2021. godine, po navedenom Izvještaju, obavljeno je 25 kontrola usaglašenosti ekonomsko – finansijske dokumentacije sa medicinskom dokumentacijom, a predmet kontrole je bila kontrola elektronske evidencije pruženih usluga, kontrola DRG evidencije, kontrola ispostavljenih mjesečnih faktura iz apoteka ZUA "Montefarm" za ljekove izdate na recept, kontrola ispostavljenih mjesečnih faktura privatnih zdravstvenih ustanova koje imaju zaključen ugovor sa Fondom (SB"Codra", PZU "Hipokrat", stomatološke ambulante i privatne apoteke).

Za period od 01. januara do 31. decembra 2021. godine vršena je kontrola usaglašenosti ekonomsko - finansijske dokumentacije (faktura) sa medicinskom dokumentacijom u stomatološkim zdravstvenim ustanovama. Kontrolisane su 62 stomatološke ordinacije gdje su izrečene mjere umanjenja sredstava i dostavljen predlog mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

U navedenom periodu 2021. godine obavljene su kontrole elektronski ispostavljenih faktura za ljekove izdate na recept u apotekama koje imaju zaključen ugovor sa Fondom o snabdijevanju osiguranih lica Fonda ljekovima sa Liste ljekova koji se finansiraju na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja. Obavljene su mjesečne kontrole ispostavljenih faktura u elektronskoj formi za apoteke ZUA "Montefarm" i privatne apoteke.

U navedenom periodu organizovane su i obavljene kontrole zdravstvenih ustanova koje su u ugovornom odnosu sa Fondom.

Ukupan finansijski efekat obavljenih kontrola na osnovu nađenih nepravilnosti, urađenih izvještaja o izvršenim kontrolama i izrečenih mjera umanjenja iznosa faktura i povraćaja sredstava Fondu, i donijetih odluka u skladu sa propisima iznosi 911.242,67€.

Pregled organizovanih i obavljenih kontrola zdravstvenih ustanova sa utvrđenim umanjenjem sredstava za period od 01. januar do 31. decembar 2021. godine dat je u narednoj tabeli:

Redni bro	Naziv ustanova	Umanjenje sredstava/ predlog mjera za otklanjanje nepravilnosti
1	DZ Andrijevica	Dostavljen predlog mjera
2	DZ Ulcinj	Dostavljen predlog mjera
3	DZ Kolašin	Dostavljen predlog mjera
4	DZ Pljevlja	Dostavljen predlog mjera
5	DZ Podgorica	1.020.37
6	DZ Kolašin	198.95
7	DZ Plav	34.758.22
8	DZ Cetinje	760.00
9	DZ Rožaje	478.41
10	DZ Podgorica	757.73
11	DZ Budva	826.73
12	DZ Herceg Novi	720.57
13	DZ Berane	467,748.54
14	OB Cetinje	3.639.57
15	OB Kotor	2,926.04
16	OB Cetinje	Dostavljen predlog mjera
17	OB Meljine	1.838.56
18	OB Berane	18.818.32
19	OB Bijelo Polje	6,633.22
20	KCCG	Dostavljen predlog mjera
21	PZU Hipokrat	2,520.00
22	PZU Hipokrat	1,680.00
23	PZU Codra	138,807.77
24	PZU Codra	6,165.38
25	PZU Codra	6,430.18
26	PZU Codra	5,565.17
27	PZU Codra	191.10
28	PZU Codra	205,607.80
29	Stomatološke ambulante (62)	1726.91 dostavljen predlog mjera
30	Apoteke	1,216.90
	Ukupno:	911,242.67

Zaključak

U prikazanoj tabeli u Izvještaju o izvršenim kontrolama u zdravstvenim ustanovama u sistemu zdravstva Crne Gore, za period za koji se vrši revizija, nije iskazan Izvještaj DZ Danilovgrad broj: 05-1923 jer je izvještaj zaveden 03. marta 2022. godine sa umanjenjem sredstava u iznosu od 310,17€ i DZ Mojkovac broj:05-7543/1 od 30. jula 2021. godine sa umanjenjem 449,52€, DZ Plav broj: 05-10815/1 od 05. novembra 2021. godine sa umanjenjem 206,23€.

Pored finansijskih efekata organizovane i obavljene kontrole imaju važnu ulogu u smislu ukazivanja na obavezno zakonito poslovanje zdravstvenih ustanova kao i na praćenje ispunjavanja ugovorenih obaveza kroz obim i sadržaj pruženih, evidentiranih i fakturisanih usluga, a sve u cilju ostvarivanja prava osiguranih lica na zdravstvenu zaštitu u skladu sa definisanim zakonskim i podzakonskim aktima.

Izvršena je kontrola elektronske evidencije kurativnih usluga izabranog doktora za period 01. septembra - 30. septembra 2020. godine kod sljedećih Domova zdravlja:

- Dom zdravlja Cetinje, broj: 03-10614/1 dana 25. oktobra 2021. godine;
- Dom zdravlja Rožaje, broj: 05-10479/1 dana 25. oktobra 2021. godine;
- Dom zdravlja Podgorica, broj: 05-/1 dana 21. aprila 2021. godine;
- Dom zdravlja Herceg Novi, broj: 05-3925 dana 21. aprila 2021. godine
- Dom zdravlja Budva, broj: 05-39261 dana 21. aprila 2021. godine

Izvršena je kontrola elektronske evidencije kurativnih usluga izabranog doktora za period 01. oktobra -31. oktobra 2020. godine kod sljedećih Domova zdravlja :

- Dom zdravlja Mojkovac, broj: 05-75434 dana 30. jula 2021. godine;
- Dom zdravlja Plav, broj: 05-10815/1 dana 05. jula 2021. godine;
- Dom zdravlja Kolašin, broj: 05-11401/1 dana 25. novembra 2021. godine;
- Dom zdravlja Podgorica, broj: 05-12077/1 dana 15.decembra 2021. godine;
- Dom zdravlja Danilovgrad, broj: 05-1923 dana 03. marta 2022. godine.

Za sve Domove zdravlja dostavljena su knjižna odobrenja Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

Nakon izvršene kontrole dat je predlog Fonda da se:

1. **Vođenje medicinske dokumentacije i evidencija usluga vrši u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama pravilnika o bližim uslovima u pogledu standarda, normativa i načina ostvarivanja primarne zdravstvene zaštite preko izabranog tima doktora ili izabranog doktora ("Sl. list CG", br. 10/08, 01/12, 64/17) u dijelu sadržaja usluga iz člana 27 i Uredbom o obimu prava i standardima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ("Sl. list RCG", br. 79/05 i Sl. list CG", br. 18/13).**
2. **Stručne službe doma zdravlja su u obavezi da vrše kontrolu ispravnosti evidentiranja i fakturisanja pruženih usluga.**

Sektor za kontrolu Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore izvršio je kontrolu Elektronske DRG fakture za osiguranike liječene u:

- Dom zdravlja Plav-Stacionar u periodu 01. januara - 31. avgust 2021. godine, broj: 4465 od 15. decembra 2021. godine. Fondu za zdravstveno osiguranje dostavljeno je knjižno odobrenje u iznosu od 34.758,22€.

Nakon izvršene kontrole Fond je dao predlog mjera:

1. **Usluge akutnog bolničkog liječenja evidentirati i fakturisati u skladu sa Pravilima DRG šifriranja, Cjenovnikom zdravstvenih usluga akutnog bolničkog liječenja po DRG (br. 01-9124 od 25. decembra 2018. godine) i dopisom broj: 06-9369 od 27. decembra 2018. godine.**

2. **U cilju budućeg ispravnog ispostavljanja faktura po DRG-u, neophodno je da se posebna pažnja posveti pravovremenom i potpunom vodjenju medicinske dokumentacije, kao osnovnog izvora za pravilno šifriranje po DRG-u.**

Sektor za kontrolu Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore izvršio je kontrolu Elektronske DRG fakture za osiguranike liječene u Opštim bolnica za period 01. januara do 31. decembra 2020. godine:

- **OB Cetinje**

  Fondu za zdravstveno osiguranje dostavljeno je knjižno odobrenje u iznosu od 3.639,57€ broj: 03-5586 dana 20. jula 2021. godine.

Nakon izvršene kontrole Fond je dao predlog mjera:

1. **Kontrolom elektronske DRG evidencije i DRG faktura utvrđene su nepravilnosti u šifriranju i fakturisanju glavnih i dodatnih dijagnoza.**

- **OB Kotor**

  Fondu za zdravstveno osiguranje dostavljeno je knjižno odobrenje u iznosu od 2.926,04€, broj: 05-5567/1 dana 07. juna 2021.godine.

Nakon izvršene kontrole Fond je dao predlog mjera:

1. **Kontrolom elektronske DRG evidencije i DRG faktura utvrđene su nepravilnosti u šifriranju i fakturisanju tipa otpusta za akutno liječenje osiguranika sa dijagnozom iz grupe 121 (akutni infarkt srca).**

   Nakon izvršene kontrole Fondu za zdravstveno osiguranje dostavljeno je knjižno odobrenje u iznosu od 467.748,54€, broj: 01-7393 dana 12. oktobra 2021. godine.

   Predložena mjera

   1. **Neopravdano i nepravilno evidentirano i fakturisano 467.748,54€ jer ukupna vrijednost 3.915 tableta lijeka "Aluvia tableta film" 120 x (200mg + 50mg) iznosi 3.930,66€ a ne 471.679,20€.**

- **OB Bijelo Polje**

Nakon izvršene kontrole Fondu za zdravstveno osiguranje dostavljeno je knjižno odobrenje u iznosu od 24.492,58€, broj:03-7935 dana 01. novembra 2021. godine.

Predložena mjera

Ukupna vrijednost 205 tableta lijeka "Aluvia tablete film" 120 x (200mg + 50mg) iznosi 205,82 dok je neopravdano i nepravilno evidentirano i fakturisano 24.492,58€.

Zaključak

U tabeli Izvještaj o izvršenim kontrolama u zdravstvenim ustanovama u sistemu zdravstva Crne Gore za period od 01. januara -31. decembra 2021. godine, navedeno je da je za Dom zdravlja Berane izvršeno umanjenje sredstava u iznosu od 467.748,54€ a odnosi se na Opštu Bolnicu Berane. Takođe u Izvještaju nije iskazano umanjenje OB Bijelo Polje u iznosu od 24.492,58€.

- **OB Berane**

  Fondu za zdravstveno osiguranje dostavljeno je knjižno odobrenje u iznosu od 18.818,32€, broj: 2162 dana 29. marta 2021. godine.

- **OB Nikšić**

  Fondu za zdravstveno osiguranje dostavljeno je knjižno odobrenje u iznosu od 2.926,04€, broj: 4400 dana 10. maja 2021. godine.

- **OB Berane**

  Kontrola je izvršena za period 01. januar – 31. decembar 2020. godine.

  Fondu za zdravstveno osiguranje dostavljeno je knjižno odobrenje broj: 7251, dana 29. marta 2021. godine u iznosu od 2.171,35€.

Sektor za kontrolu Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore izvršio je kontrolu Elektronske DRG fakture za osiguranike liječene u Opštoj bolnici Bijelo Polje.

- **OB Bijelo Polje**

  Kontrola je izvršena za period 01. januar - 31. avgust 2020. godine. Fondu za zdravstveno osiguranje dostavljeno je knjižno odobrenje broj: 03-1580, dana 05. marta 2021. godine u iznosu od 6.633,22€.

Nakon izvršene kontrole Fond je dao predlog mjera:

1. **Usluge akutnog bolničkog liječenja evidentirati i fakturisati u skladu sa Pravilima DRG šifriranja, Cjenovnikom zdravstvenih usluga akutnog bolničkog liječenja po DRG (br. 01-9124 od 25. decembra 2018.) i dopisom broj:06-9369 od 27. decembra 2018. godine.**
2. **U cilju budućeg ispravnog ispostavljanja faktura po DRG-u neophodno je posebnu pažnja posvetiti pravovremenom i potpunom vođenju medicinske dokumentacije kao osnovnog izvora za pravilno šifriranje po DRG-u.**

Zaključak

U tabeli Izvještaj o izvršenim kontrolama u zdravstvenim ustanovama u sistemu zdravstva Crne Gore od 01. januara do 31. decembara 2021. godine nije iskazano umanjenje sredstava OB Nikšić u iznosu od 2.926,04€ i **umanjenje sredstava OB Berane u iznosu 2.171,35€.**

PZU "Hipokrat"-Podgorica

Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore je 03. Decembra 2020. godine sa PZU "Hipokrat" - Podgorica zaključio ugovor o pružanju usluga specijalističko – konsultativne i dijagnostičke zdravstvene zaštite iz oblasti radiološke dijagnostike broj: 01-9478.

U cilju kontrole izvršenja ugovorenih obaveza Sektor za kontrolu Fonda za zdravstveno osiguranje izvršio je kontrolu medicinsko – finansijske dokumentacije o pruženim i fakturisanim uslugama magnetne rezonance osiguranicima PJ Podgorica u maju mjesecu 2021. godine.

Uvidom u navedenu dokumentaciju utvrđeno je da su pružene usluge fakturisane u skladu sa Odlukom o izmjeni i dopuni Cjenovnika zdravstvenih usluga na sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite broj 01-9323 od 30. novembra 2020. godine sa primjenom od 01. januara 2021. godine.

Ukupno umanjenje za 17 pojedinačnih faktura u kojima u prilogu nedostaje izvještaj konzilijuma radiologa KCCG–e iznosi 2.520,00€.

U cilju kontrole izvršenja ugovorenih obaveza Sektor za kontrolu Fonda za zdravstveno osiguranje izvršio je kontrolu medicinsko – finansijske dokumentacije o pruženim i fakturisanim uslugama magnetne rezonance osiguranicima PJ Podgorica u junu mjesecu 2021. godine.

Ukupno umanjenje za deset pojedinačnih faktura u kojima u prilogu nedostaje izvještaj konzilijuma KCCG–e iznosi 1.680,00€.

Za period od 01. januara do 31. decembra 2021. godine obavljene su četiri finansijske kontrole:

1. **OB Pljevlja** o čemu je sačinjen Izvještaj o kontroli dokumentacije materijalno – finansiskog poslovanja broj: 05-8198 dana 18. avgusta 2021.godine;

Zaključci

Postoje neslaganje u podacima koji se odnose na neizmirene obaveze prema dobavljačima koje je Opšta bolnica Pljevlja dostavila Fondu i podataka dobijenih iz prometnih listova dobavljača.
Opšta bolnica Pljevlja je u obavezi da prilikom dostavljanja izvještaja Fondu prikaže tačan iznos ostvarenih sopstvenih prihoda.
Opšta bolnica Pljevlja je dužna da stvarni broj zaposlenih u potpunosti usaglasi sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.
Obzirom na utvrđene nepravilnosti kod ugovora o djelu i ugovora o dopunskom radu sve ugovore o dopunskom radu kao i ugovore o djelu treba zaključivati u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o obligacionim odnosima, Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje

dopunskog rada zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, Zakonom o državnim službenicima i namještenicima i ostalim zakonskim propisima.

2. **DZ Ulcinj** o čemu je sačinjen Izvještaj o kontroli dokumentacije materijalno – finansiskog poslovanja broj: 05-3199 dana 02. aprila 2021. godine;

Zaključci

DZ Ulcinj je u obavezi da prilikom dostavljanja izvještaja Fondu, koji se odnose na stanje sopstvenih prihoda za određeni period prikazuje tačan iznos ostvarenih sopstvenih prihoda.
Sve ugovore o dopunskom radu kao i ugovore o djelu zaključivati u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o obligacionim odnosima, Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje dopunskog rada zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, Zakonom o državnim službenicima i namještenicima i ostalim zakonskim propisima.

3. **DZ Kolašin** o čemu je sačinjen Izvještaj o izvršenoj finansijskoj kontroli broj: 05-4267/1 dana 29. aprila 2021. godine;

Zaključci

Utvrđeno je da podaci o ukupnim neizmirenim obavezama DZ Kolašin na dan 31. decembar 2019. godine ne odgovaraju podacima koji su dostavljeni Fondu za zdravstveno osiguranje na isti datum.
Potrebno je preispitati Odluku o organizovanju radnog vremena DZ Kolašin i usaglasiti sa Pravilnikom o rasporedu radnog vremena u zdravstvenim ustanovama ("Sl. list CG", br. 16/09 i 51/12).
DZ Kolašin je u obavezi da Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uskladi sa Granskim kolektivnim ugovorom.
Sve ugovore o dopunskom radu kao i ugovore o djelu zaključivati u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o obligacionim odnosima, Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje dopunskog rada zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, Zakonom o državnim službenicima i namještenicima i ostalim zakonskim propisima.

4. **DZ Andrijevica** o čemu je sačinjen Izvještaj o izvršenoj finansijskoj kontroli broj: 05-4628/1 dana od 29. aprila 2021. godine.

Zaključci

Obaveze sa rokom plaćanja do 31. decembra 2019. godine, ne odgovaraju iznosima kako je prijavljeno Fondu za zdravstveno osiguranje.
DZ Andrijevica je u obavezi da Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uskladi sa Granskim kolektivnim ugovorom.
Sve ugovore o dopunskom radu kao i ugovore o djelu zaključivati u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o obligacionim odnosima, Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje

dopunskog rada zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, Zakonom o državnim službenicima i namještenicima i ostalim zakonskim propisima.

Samostalni savjetnik za kontrolu izvršenja ugovorenih obaveza u Odsjeku za kontrolu sprovođenja ugovora je informisao državne revizore da se od 2020. godine ne ide na teren već se kontrole rade iz kancelarije na osnovu dostavljene dokumentacije koja se dostavlja elektronskim putem i putem pošte. Izvršena je kontrola stanja neizmirenih obaveza prema dobavljačima, sopstvenih prihoda i obračuna i isplata zarada.
Za uvid u neizmirene obaveze dostavljaju se analitičke kartice dobavljača koje se upoređuju sa podacima iz obrasca 5 - Izvještaj o neizmirenim obavezama na dan 31. mart. i na dan 30. decembar.
Za uvid u sopstvene prihode upoređuju se dostavljeni izvodi sa dostavljenim izvještajima o ostvarivanju prihoda.
Za zarade se vrši kontrola na osnovu dostavljenog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, Odluke o rasporedu radnog vremena u JZU, ugovora o djelu, ugovora o dopunskom radu, kao i putem uzorka platne liste.
Nakon izvršene kontrole prave se izvještaji o izvršenoj finansijskoj kontroli koji sadrži zaključke sa predlogom mjera. Izvještaj se dostavlja na potpis direktoru, a zatim su JZU dužne da postupe po datim zaključcima.

OB CETINJE

Takođe je Vršena kontrola OB Cetinje na osnovu ispostavljenih faktura za pružene usluge asistirane reprodukcije (vantjelesne oplodnje) na Odjeljenju humane reprodukcije za 2020. godinu. Kontrolom ispostavljenih faktura za navedeni period utvrđeno je da, kao prilog fakturi, nedostaje saglasnost Medicinskog odbora za primjenu postupka APT-a za svako osigurano lice kome je pružena zdravstvena usluga.

Obaveza dostavljanja saglasnosti Medicinskog odbora za primjenu postupka APT–a je definisana Uputstvom za fakturisanje usluga asistirane reprodukcije (vantjelesne oplodnje) u OB "Danilo I" - Cetinje na Odjeljenju humane reprodukcije br. 01-3384 i br. 3384/1 od 16. maja 2019. godine.

Preporuka

- **Kao što je navedeno u dopisu Fonda broj: 01-4660 od 12. maja 2021. godine potrebno je da se dostavi saglasnost Medicinskog odbora za primjenu postupka APT–a za osigurana lica kojima je tokom 2020. godine pružena usluga asistirane reprodukcije**.

Klinički centar Crne Gore

Nakon niza izvršenih kontrola Fond je KCCG dostavio dopis broj: 05-11820 dana 03. decembra 2021. godine vezano za ispostavljanje faktura po dijagnostički srodnim grupama (DRG) od strane KCCG i ukazao na najčešće nepravilnosti i propuste, koje su utvrđene analizom faktura ispostavljenih za deset mjeseci 2021. godine (zaključno sa 25. novembar 2021. godine).

Preporuka

- **Potrebno je da se prilikom ispostavljanja računa po DRG KCCG striktno pridržava Pravila DRG šifriranja i sprovodi internu kontrolu kako se ne bi vraćali računi na ispravku.**

Fond je dopisom broj: 05-3479 od 08. aprila 2021. godine informisao KCCG da su kontrolom ispostavljenih DRG faktura od strane KCCG za dva mjeseca 2021. godine uočene određene nelogičnosti prilikom fakturisanja jednog broja ljekova koji se fakturišu i plaćaju po stvarnom utrošku – DRG. Fond je u prilogu dopisa KCCG dostavio tabelarni prikaz ljekova kod kojih je uočena nelogičnost u fakturisanju.

Preporuka

- **Potrebno je da KCCG izvrši provjeru i za ljekove koji su fakturisani u količini većoj od primjenjene kako bi Fond zatražio knjižno odobrenje i sproveo odgovarajuće knjiženje u poslovnim knjigama.**

Stomatološke ambulante

Kod Stomatoloških ambulanti izvršena je kontrola 62 ambulante, od toga kod 9 ambulanti urađena je redovna kontrola usaglašenosti ekonomsko – finansijske sa medicinskom dokumentacijom i utvrđene su nepravilnosti u evidentiranju i fakturisanju usluga. Ukupno umanjenje iskazano je u iznosu od 1.726,91€.

Izvršeno je 7 redovnih kontrola usaglašenosti ekonomsko-finansijske sa medicinskom dokumentacijom i zbog nepravilnosti u evidentiranju i fakturisanju usluga izrečene su opomene.

Takođe je Izvršeno i 14 vanrednih kontrola obrazaca Izjava o izboru/promjeni doktora stomatologa i potvrda o odobrenju nabavke pomagala, zbog nepravilnosti u ispravnom popunjavanju obrazaca na osnovu čega su izrečene opomene.

Izvršeno je i 8 vanrednih neposrednih kontrola stomatoloških ambulanti, na osnovu čega su izrečene opomene zbog nepravilnosti u popunjavanju obrazaca.

Izvršena je 21 vanredna neposredna kontrola stomatoloških ambulanti kod kojih nijesu utvrđene nepravilnosti u primjeni potpisanih ugovora.

Izvršene su 3 vanredne neposredne kontrole stomatoloških ambulanti kod kojih su nađene nepravilnosti u primjeni potpisanih ugovora, tako da su raskinuti ugovori sa:

1. OSA ”Dentalux”
2. OSA ”Dental Perošević”
3. OSA ”Frident”

Apoteke

Po izjavi odgovornog lica Fonda, apoteke Fondu fakture prenose u elektronskoj i papirnoj formi. Kontrolu faktura vrši Odsjek za farmaciju i farmakoekonomiju u elektronskoj formi u posebnom softverskom programu. Sve ispravne fakture ovjere se u elektronskoj formi. Za fakture koje nijesu ovjerene u službi knjigovodstva štampaju se knjižna zaduženje gdje se vidi iznos knjižnog zaduženja i po kojem je osnovu to umanjenje. Odštampana knjižna zaduženja se uz dopis šalju apotekama na koje se ta knjižna zaduženja odnose. Apoteke mogu da prihvate knjižno zaduženje a mogu i da ga odbiju. Kad apoteke prihvate knjižno zaduženje šalju Fondu knjižna odobrenja kako bi se sprovelo odgovarajuće knjiženje u poslovnim knjigama Fonda.

U periodu 01. januar - 31. decembar 2021. godine obavljene su kontrole elektronski ispostavljenih faktura za ljekove izdate na recept u apotekama koje imaju zaključen ugovor sa Fondom o snadbijevanju osiguranih lica Fonda ljekovima sa liste ljekova, koji se sa liste ljekova finansiraju na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja. Obavljene su svakomjesečne kontrole ispostavljenih faktura u elektronskoj formi za apoteke ZUA „Montefarm“ i privatne apoteke. Ispostavljena su knjižna odobrenja od strane privatnih apoteka u iznosu umanjenja 1.216,90€ nakon čega su sprovedena odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama Fonda.

- **Nakon dostavljanja Izvještaja o izvršenim kontrolama JZU neophodno je da stručna služba Fonda prati realizaciju izrečenih preporuka iz Izvještaja.**

VIII IMOVINA

U skladu sa članom 13 stav 1 tačka 12 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (“Sl. list CG”, br. 73/08, 20/11, 30/12, 34/14) i članom 6 stav 1 alineja 2 Pravilnika o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrole (“Sl. list CG”, broj 37/10), direktor Fonda za zdravstveno osiguranje je donio Internu proceduru o načinu vođenja evidencije pokretne i nepokretne imovine, broj: 01-7370/7 dana 17. decembra 2015. godine.

Preporuka

- **Subjekat revizije je dužan da inovira Internu proceduru o načinu vođenja evidencije pokretne i nepokretne imovine shodno važećem Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (“Sl. list Crne Gore”, br.75/18) i Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština („Sl. list Crne Gore”, br. 072/16, 106/20, 080/21).**

Evidencija imovine vodi se u Glavnoj knjizi Fonda na analitičkim računima shodno ekonomskoj klasifikaciji, a u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština (“Sl. List CG”, br. 072/16, 106/20, 080/21).

U knjigovodstvu osnovnih sredstava vodi se evidencija pokeretnih, nepokretnih i nematerijalnih sredstava shodno članu 3 Pravilnika o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po

grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika ("Sl. list RCG", br. 32/03).

Nalaz

Obračun amortizacije imovine nije izvršen na obrascu „OA", već u elektronskoj formi u sklopu popisnih lista sa obračunom amortizacije za godinu 2021. godinu.

Preporuka

- **Subjekat revizije treba da vrši obračun amortizacije imovine na obrascu „OA" shodno Pravilniku o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika („Sl. list CG", br. 32/03).**

Knjigovodstvenu evidenciju osnovnih sredstava vodi samostalni referent u Odsjeku za računovodstvo, koji je zadužen da evidentira i sve promjene kao i kretanje (premještaj) osnovnih sredstava.

Shodno članu 48. Zakona o državnoj imovini ("Sl. list Crne Gore", br. 021/09 i 040/11) i člana 10. Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini ("Sl. list Crne Gore", br. 13/10), organ koji koristi stvari u državnoj svojini dužan je da izvrši redovni godišnji popis sa stanjem na 31. decembar za godinu za koju se vrši popis, radi usklađivanja stanja iz posebnih evidencija sa stvarnim stanjem.

Direktor Fonda donosi odluku o popisu i obrazovanju komisija kojom imenuje članove popisnih i Centralne popisne komisije, definiše zadatak i rok u kojem treba da se obavi popis i sačini izvještaj o popisu.

Shodno članu 48. Zakona o državnoj imovini ("Sl. list Crne Gore", br. 021/09 i 040/11) i člana 17 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore ("Sl. list CG" br. 021/20) direktor Fonda je donio Odluku o popisu i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, broj: 03-450 dana 21. januara 2022. godine.

Nalaz

Odluka o popisu i obrazovanju komisije za popis imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore donesena je 21. januara 2022. godine. Obzirom da popisne komisije popisuju stanje i kretanje materijalne i nematerijalno-finansijske imovine na kraju godine (na dan 31. decembar tekuće godine), navedena Odluka mora biti donesena prije otpočinjanja popisa imovine i obaveza.

Preporuka

- **Odluku o popisu imovine i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore mora biti donesena prije otpočinjanja popisa imovine i obaveza i to najkasnije do 31. decembra za godinu za koju se vrši popis.**

Komisije za popis dužne su bile dostaviti Centralnoj popisnoj komisiji Izvještaj o popisu najkasnije do 01. februara 2022. godine, dok je Centralna popisna komisija bila u obavezi da sačini Izvještaj (Elaborat) o popisu najkasnije do 31. marta 2022. godine i da ga proslijedi na usvajanje Upravnom odboru Fonda.

Izvještaj - Elaborat o sprovedenom popisu imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine, potpisan je od strane Centralne popisne komisije i zaveden pod broj: 01-4800 dana 06. juna 2022. godine.

Na osnovu člana 69 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju ("Sl. list CG", broj 145/21) i člana 9 Statuta Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore ("Sl. list CG", broj 21/20) Upravni odbor Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore na sjednici održanoj dana 03. juna 2022. godine, donio je Odluku o usvajanju Izvještaja o sprovedenom popisu materijalnih vrijednosti (zgrade, stanovi, oprema) i popis imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine, broj: 01-4788 dana 03. juna 2022. godine.

Nalaz

U Odluci o popisu i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore navedeno je da je Centralna popisna komisija bila u obavezi da sastavi Izvještaj (Elaborat) o popisu najkasnije do 31. marta 2022. godine i da ga proslijedi na usvajanje Upravnom odboru Fonda. Obzirom da se podaci o pokretnim i nepokretnim stvarima moraju dostaviti do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, Izvještaj (Elaborat) o popisu se mora sastaviti i usvojiti ranije kako bi se dostavio u predviđenom roku Upravi za katastar i državnu imovinu.

Preporuka

- **Preporučuje se Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore da Centralna komisija blagovremeno sačini Izvještaj (Elaborat) o popisu pokretne i nepokretne imovine i da na usvajanje Upravnom odboru Fonda kako bi podatke dostavili Upravi za katastar i državnu imovinu do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu shodno članu 50 stav 2 Zakona o državnoj imovini ("Sl. list Crne Gore", br. 021/09 i 040/11).**

Nalaz

Područne jedinice Fonda za zdravstveno osiguranje Tivat, Žabljak, Budva, Herceg Novi, Kolašin, Berane, Petnjica i Ulcinj nijesu dostavile popis Fondu za zdravstveno osiguranje u predviđenom roku do 01. februara 2022. godine.
Centralnu popisnu komisiju sačinjavaju 4 člana i to, predsjednik i 3 člana komisije za popis od kojih je S. J. samostalna savjetnica i glavni knjigovođa u Odsjeku za računovodstvo.

Preporuke

- **Područne filijale Fonda za zdravstveno osiguranje moraju dostaviti obavljene popise u roku koji je preciziran Odlukom o popisu i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore.**
- **Centralna popisna komisija mora imati neparan broj članova i članovi komisije ne mogu biti službenici Odsjeka za računovodstvo.**

Državnim revizorima je tokom terenskog rada stavljen na uvid Elaborat o sprovedenom popisu imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje sa stanjem na dan 31. decembar 2021.godine koji je potpisan od strane članova Centralne popisne komisije i zaveden.
Državni revizori nijesu dobili na uvid dopis kojim je Elaborat proslijeđen direktoru Fonda kao i dopis kojim se Elaborat dostavlja Upravnom odboru na usvajanje, s obzirom da je donesena Odluka kojom je usvojen Izvještaj o sprovedenom popisu materijalnih vrijednosti (zgrade, stanovi, oprema) i popisu imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine.

Shodno članu 7 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini ("Sl. list Crne Gore", br. 47/11) popis se vršio na Obrazcu PL.

Nalaz

Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore nije shodno članu 9 i članu 10 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini ("Sl. list Crne Gore", br. 13/10), dostavio podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima nadležnom organu.

Preporuka

- **Subjekat revizije je dužan da, shodno članu 10 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini ("Sl. list Crne Gore", br. 13/10), do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu dostavi podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima organu nadležnom za poslove imovine, radi vođenja registra nepokretnosti odnosno računovodstvene evidencije pokretnih stvari.**

Shodno članu 9 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari o popisu stvari u državnoj svojini („Sl. list Crne Gore“, br. 13/10) nadležnom organu treba da se dostave podaci o pokretnim i nepokretnim stvarima na propisanim obrascima:

-Obrascu „PS-1“ za pokretne stvari
-Obrascu „PS-2“ za pokretne stvari
-Obrascu „ NS-1“ za nepokretne stvari
-Obrascu „ NS-2“ za nepokretne stvari.

I Osnovna sredstva

Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. decembar 2021. godine za zemljište, zgrade, stanove i opremu

R.B.	OSNOVNA SREDSTVA	NABAVNA VRIJEDNOST	AMORTIZAC. STOPA	AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	SADAŠNJA VRIJEDNOST
1	ZEMLJIŠTE	2.768.743,00			2.768.743,00
2	ZGRADE I KANCELARIJSKI PROSTOR	3.184.839,97	4,00	2.121.924,28	1.062.915,69
3	STANOVI	373.031,08	4,00	185.390,12	187.640,96
4	OPREMA	3.245.855,08		2.572.436,40	673.418,68
	Oprema za saobraćaj	85.302,93	20,00	85.302,93	0,00
	Kancelarijska oprema	256.647,64	10,00	247.879,49	8.768,15
	Informaciona tehnologija - računarska oprema	1.309.111,17	10,00	850.143,60	458.967,57
	Informaciona tehnologija - softver	1.411.114,71	10,00	1.247.229,57	163.885,14
	Komunikacion a oprema PTT saobraćaj	39.624,58	20,00	32.621,23	7.003,35
	Ostala oprema	144.054,05	20,00	109.259,58	34.794,47
UKUPNO		9.572.469,13		4.879.750,80	4.692.718,33

Kod nepokretne imovine procijenjena je vrijednost zemljišta, zgrada, poslovnog prostora i stanova

NEKRETNINA		POVRŠINA (m²)	NABAVNA VRIJEDNOST €	SADAŠNJA VRIJEDNOST €
1	ZEMLJIŠTE	8.532,00	1.290.640,00	1.290.640,00
2	ZGRADE I POSLOVNI PROSTORI	4.167,00	2.756.710,00	2.211.430,60
3	STANOVI	1.451,19	866.087,67	862.588,68
UKUPNO			4.913.437,67	4.364.659,28

1. Zemljište

Fond je vlasnik zemljišta ukupne kvadrature 18.838 m^2 čija je knjigovodstvena vrijednost na dan 31. decembar 2021. godine iznosila 2.768.743,00€.

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta po organizacionim jedinicama
na dan 31. decembar 2021. godine

1	ZEMLJIŠTE	JEDINICA MJERE	KOLIČINA	JED.CIJENA * euro/jed.mjere	SADAŠNJA VRIJEDNOST €
1.1	PJ Podgorica k.p. 2215/5	m²	7	180,00	1.260.000,00
1.2.	PJ Podgorica k.p.2215/6	m²	1.927	180,00	346.860,00
1.3	PJ Podgorica k.p. 1554	m²	6.346	120,00	716.520,00
1.4	PJ Bijelo Polje k.p. 1354	m²	789	20,00	15.780,00
1.5	PJ Pljevlja k.p. 1940/2	m²	216	20,00	4.320,00
1.6	PJ Rožaje k.p.1639	m²	126	265,00	33.390,00
1.7	PJ Berane k.p. 1547	m²	527	20,00	10.540,00
1.8	PJ Bar k.p. 5002 i 5004/5	m²	1.907	200,00	381.333,00
UKUPNO		m²	18.838		2.768.743,00

2. Zgrade i poslovni prostor

Fond za zdravstveno osiguranje posjeduje poslovne zgrade i poslovni prostor ukupne površine 4.599 m^2 čija nabavna vrijednost na dan 31. decembar 2021. godine iznosi 3.184.839,97€.

Knjigovodstvena vrijednost zgrada i poslovnog prostora po org. jedinicama na dan 31. decembar 2021. godine

2	ZGRADE I POSLOVNI PROSTORI	STAROST OBJEKTA god.	JED. MJERE	KOLIČINA	JED.CIJENA NOVOG OBJEKTA euro/jed.mjere	NABAVNA VRIJEDNOST €
2.1	PJ Podgorica - zgrada P+1	23	m²	1394	969,08	1.350.893,95
2.2	PJ Podgorica - zgrada drugi sprat	6	m²	685	1.003,58	687.451,57
2.4	PJ Bijelo Polje - poslovni prostor	35	m²	404	380,00	105.951,03
2.5	PJ Rožaje - poslovni prostor	26	m²	65	480,00	25.974,20
2.6	PJ Rožaje - poslovni prostor	19	m²	134	975,00	130.650,00
2.7	PJ Pljevlja - zgrada	29	m²	708	380,00	191.115,25
2.8	PJ Ulcinj - poslovni prostor	24	m²	210	324,47	68.138,72
2.9	PJ Bar - poslovni prostor	35	m²	294	920,00	205.835,28
3	PJ Kotor – poslovni prostor	56	m²	460	1.200,00	353.280,00
UKUPNO			m²	4.599		3.184.839,97

3.Stanovi

Knjigovodstvena vrijednost stanova na dan 31. decembar 2021. godine iznosi 373.031,08€. Predmet Izvještaja Centralne popisne komisije su stanovi koji su upisani u listove nepokretnosti kao vlasništvo i suvlasništvo Fonda do 31. decembra 2021. godine. Prema Izvještaju popisne komisije za popis zgrada i stanova Fond posjeduje 10 stambenih jedinica ukupne korisne površine 412,33 m2, od čega u Podgorici 6, Kolašinu 2, Budvi 1 i u Plužinama 1 stan.

Svi stanovi su upisani u nadležnim katastarskim jedinicama Uprave za nekretnine kao svojina odnosno susvojina Fonda za zdravstveno osiguranje. Isti su po osnovu ugovora o zakupu dati u zakup zakupcima (zaposlenim u zdravstvu). Za ovu grupu stanova vrši se obračun amortizacije. Prihodi od zakupa u 2020. godini iznose 3.615,73€, dok u 2021. godini 3.759,42€.

3a. Otkupljeni stanovi

Odlukama Upravnog odbora Fonda br. 1217 (od 17. maja 2007. god.), br. 01-3150 (od 28. jula 2010.godine) i na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore br. 03-7951 (od 24. Septembra 2010. godine), stečeni su uslovi za kupovinu pod povoljnijim uslovima stanova koji su dati u zakup, a koji su u vlasništvu i suvlasništvu Fonda.

Fond je zaključio 59 ugovora o otkupu stana pod povoljnijim uslovima. Državnim revizorima su tokom terenskog rada stavljena na uvid 43 ugovora o otkupu stana pod povoljnijim uslovima.
U dopisu broj 01-9085 dana 11. oktobra 2022. godine, koji je dostavljen državnim revizorima nakon završenog terenskog rada, navodi se da ugovore koji nijesu dostavljeni, nijesu bili u mogućnosti da dostave jer su navedeni zaključeni kod Uprave za imovinu kao nadležnim organom za poslove državne imovine, pa iz tog razloga Fond nije u posjedu predmetnih ugovora.

4. Oprema

Knjigovodstvena vrijednost opreme Centrale sa filijalama na dan 31. decembar 2021. godine.

UKUPNO (Centrala sa filijalama)			
Kancelarijska oprema	256.647,64	247.879,49	8.768,15
Informaciona tehnologija - računarska oprema	1.309.111,17	850.143,60	458.967,57
Informaciona tehnologija - softver	1.411.114,71	1.247.229,57	163.885,14
Komunikaciona oprema PTT saobraćaj	39.624,58	32.621,23	7.003,35
Oprema za saobraćaj	85.302,93	85.302,93	0,00
Ostala oprema	144.054,05	109.259,58	34.794,47
UKUPNO	**3.245.855,08**	**2.572.436,40**	**673.418,68**

Nabavna vrijednost opreme, koja je predložena za rashod, iznosi 10.610,34 €, otpisana vrijednost 10.100,79 €, a neotpisana vrijednost 509.55 €. Za iznos neotpisane vrijednosti umanjiće se kapital Fonda.

Centralna popisna komisija je predlažila da se, po usvajanju Izvještaja o popisu, rashodovana oprema fizički ukloni iz radnih prostorija.

II Popis nematerijalnih i zajedničkih ulaganja

Nabavna vrijednost nematerijalnih ulaganja – softvera konto 0112221 na dan 31. decembar 2021. godine iznosi 1.411.114,71€.

Vrijednost zajedničkih ulaganja na konto 0411110 – ulaganja u fabriku „HEMOMONT“ Podgorica na dan 31. decembar 2021. godine iznosi 1.572.346,01€.

Sredstva na računima i blagajne

Nalaz

U Odluci o popisu i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdrastveno osiguranja Crne Gore, nije navedena obaveza popisa sredstava na računima. U godini za koju se vrši revizija nije bilo gotovinskih isplata iz blagajne.

Uvidom u Elaborat o sprovedenom popisu imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine, državni revizori su tokom terenskog rada utvrdili da nije izvršen popis sredstava na računima.
Takođe, nije formirana komisija za popis sredstava na računima.

Preporuka

- **Odluka o popisu i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdrastveno osiguranja Crne Gore treba da sadrži sve zadatke rada popisne komisije. Elaborat o sprovedenom popisu imovine i obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje treba da sadrži popis sredstava na računima. Odlukom o popisu i obrazovanju komisija za popis imovine i obaveza Fonda za zdrastveno osiguranja Crne Gore, potrebno je predvidjeti formiranje komisije za popis sredstava na računima.**

Tokom terenskog rada odgovorno lice Fonda dostavilo je državnim revizorima izvode računa sa početnim stanjem na dan 01. januara 2021. godine i krajnje stanje na 31. decembar 2021. godine za JZU i Područne filijale Fonda. Uvidom u data dokumenta prilikom terenskog rada utvrđeno je da nijesu dostavljeni svi izvodi za JZU – Domovi zdravlja.

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je da nijesu dostavljeni svi izvodi za JZU – Domovi zdravlja

III Popis neizmirenih obaveza Fonda

Neizmirene obaveze Fonda za zdravstveno osiguranje dospjele za plaćanje do 31. decembra 2021. godine po podacima iz popisa iznose ukupno 25.493.034€. U Elaboratu o sprovedenom popisu imovine i obaveza za zdravstveno osiguranje sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine, data je i struktura neizmirenih obaveza.

Shodno Detaljnom planu revizije Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore za 2021. godinu, neizmirene obaveze su predmet posebne pažnje i revizorskih radnji pa su ranije posebno obrađene u ovom Izvještaju.

IX JAVNE NABAVKE

Subjekt revizije je u 2021. godini blagovremeno i po zakonom predviđenoj proceduiu donio Plan javnih nabavki koji je kasnije mijenjao četiri puta. Plan javnih nabavki je donijet 29. januara 2020. godine što je u skladu sa članom 84 važećeg Zakona o javnim nabavkama. Posljednja izmjena plana javnih nabavki za 2021. godinu je objavljena na Portalu javnih nabavki 03. avgusta 2021. godine. Prilikom vršenja terenskog rada nijesu dostavljene date saglasnosti Ministarstva finansija na izmjenjeni Plan.

Subjekt revizije je rješenjem broj 6549 od 01. jula 2021. godine imenovao službenika za javne nabavke M. A. pri čemu je u postupcima javnih nabavki formirao komisiju za sprovođenje postupka javnih nabavki.

Budžetske pozicije sa kojih se planiralo sprovođenje postupka javnih nabavki su: 4131, 4133, 4141, 4415 , 4143, 4147, 4149, 4152, 4153.

Izmjenom broj IV Plana javnih nabavki Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021. godinu procijenjena vrijednosti nabavki je iznosila 1.307.365,03€ dok je PDV iznosio 103.405,76€.

Predvidjen je i planiran 61 postupak javnih nabavki od kojih se na postupke nabavke roba odnosilo 19 postupaka, na postupke koje su za predmet nabavke imale usluge 40, dok je za postupke radova bilo planirano sprovođenje 2 postupka.

Od 61 postupka u Planu je bilo predviđene 57 jednostavnih postupaka nabavke dok su planirana 4 otvorena postupka javnih nabavki i to: medicinska sredstva (potrošni medicinski materijal i odgovarajuća oprema) iz oblasti laboratorije, trake sa reagensima, aparata za biohemijske analize i aparata za analizu krvi sa ukupnom procjenjenom vrijednošću od 780.956,80 PDV 0%); usluge održavanja i unapredenja aplikacija i baza podataka IS zdravstva procijenjene vrijednosti u iznosu od 293.790,00€ sa PDV-om, postupak usluga održavanja „Open source“ aplikacija u ukupnom iznosu od 53,000€ sa PDV (vrijenosti bez PDV 43.801,65 i PDV 9.198,35€) kao i otvoreni postupak za poštanske usluge u ukupnom iznosu od 34.000,00€. Planirani iznos od 249.023,99€ sa PDV-om se odnosi na postupke jednostavni nabavki.

1. Fond je zaključio ugovor o poslovnoj saradnji za održavanje informacionog sistema sa „MG SOFT“ doo ukupne ugovorene vrijednosti 293.769,60€ sa PDV-om za period od 8 mjeseci od 01. novembra 2021 do 01. jula 2022. godine.

Nakon što je raspisan tender 09-9870 od 8. oktobra 2021. godine, donijeta je odluka o izboru najpovoljnije ponode 09-10682 od 29. oktobra 2021. godine gdje je kao najpovoljnija izabrana ponuda „MG SOFT“ doo 12105 od 28. oktobra 2021. godine.Ugovorom je predviđeno da je na teret Fonda pokriveno održavanje samog Fonda, područnih jedinica Fonda, 18 domova zdravlja, sedam opštih bolnica, Zavoda za hitnu medinsku pomoć i Zavoda za transfuziju krvi dok održavanje za AU „Montefram“, 206 stomatoloških ordinacija i 46 ustanova što pružaju usluge za medicinska pomagala pada na teret „MG SOFT“ doo kao pružaoca usluge.

2. Fond je zaključio ugovor sa dobavljačem „ZEKO ME“ doo u vezi „Open source“ tehnologija u okviru integralnog informacionog sistema zdravstva po tenderskoj dokumentaciji 09-10211 od 15. oktobra 2021. godine gdje su navedeni razlogi hitnosti po pristigloj ponudi broj 11846 od 29. oktobra 2021. godine. Nakon toga je donijeta odluka o izboru 09-11184 od 18. novembra 2021. godine i zaključen ugovor sa „ZEKO ME“ d.o.o. broj 09-11262 od 19. decembra 2021. godine na period trajanja godinu dana, počevši od 21. novembra 2021. godine ukupne vrijednosti 52.998,00€ sa PDV-om.

2. Subjekt revizije je zaključio ugovor o pružanju poštanskih usluga broj 09-8591 od 01. septembra 2021. godine na godinu dana za tri partije sa „Poštom Crne Gore“ po objavljenoj tenderskoj dokumentaciji 09-7644 od 04. avgusta 2021. godine, nakon što je donijeta odluka o izboru najbolje ponude broj 09-8492 od 30. avgusta 2021. godine gdje je prihvaćena ponuda 8451 od 19 .avgusta 2021. godine kao najpovoljnija. Ukupna vrijednosti ugovora iznosi 34.000,00€ kako je i predvidjeno planom.

Gore navedeni ugovori su formalno pravno ispravni, potpisani od strane odgovornih lica u blagovremenom roku i dostavljeni za objavljivanje Nakon što je sproveden postupak, sačinjeni zapisnici o otvaranju ponude, vrednovanju i ocjeni ispravnosti istih, sagledani dostavljeni dokazi o obavezujućim uslovim, dostavljena tehnička dokumentacija i činidbene garancije a zatim je donijeta odluka o izboru najpovoljnije ponude.

Subjekt revizije je u tenderskoj dokumentaicji za otvorene postupke javnih nabavki navodio razloge hitnosti prilikom skraćivanja roka za dostavljanje ponuda o predmetu nabavke a za potrebe Fonda, područnih jedinica i javnih zdravstvenih ustanova.

Fond je zaključio tri ugovora za jednostavne nabavke preko 5.000,00€ koje je objavio na CEJN:

1. Subjekt revizije je prihvatio ponudu izabranog ponuđača br. 1589 od 18. marta 2021. godine i zaključio ugovor na godinu dana, ukupne ugovorene vrujednosti u iznosu 14.956,33€ sa PDV-om (ugovor 09-2428 od 23. marta 2021. godine) sa „Smart Tech“ doo koja se odnosi na usluge održavanje softvera privatnih apoteka.

2. Subjekt revizije je prihvatio ponuda 15697 od 14. decembra 2021. godine od dobavljača „INTEGRA“ doo kao najpovoljniju, dostavio obavještenje o ishodu 09-12560 od 24. decembra 2021. godine i sačinio ugovor 09-12564 od 24. decembra 2021. godine ukupne vrijednosti 13.428,58€ sa PDV-om koja se odnosi na održavanje licence „Bit defender“ do isteka licence.

3. Fond za zdravstveno osiguranje je prihvatio ponudu izabranog ponuđača“ Pošta Crne Gore“ broj 15128 i sa istim zaključio ugovor br 09-12070 od 13. decembra 2021. godine na period od godinu dana koji se odnosi na kvalifikovane certifikate za napredni elektornski potpis. Ukupna ugovorna vrijednost s PDV-om iznosi 8.518,40€, a ukupna procjenjena vrijednost za ovaj predmet usluge je iznosila 9.500,00€. Ugovoru prethodi podnijet zahtjev za dostavljanje ponuda kao i obavještenje o ishodu postupka shodno Pravilniku o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.

Tabelarni prikaz planiranih i sprovedenih postupaka javnih nabavki Fonda za 2021 godinu koji su objavljeni na CEJN

POSTUPCI JAVNIH NABAVKI FONDA ZAZDRAVSTVENO OSIGURANJE 2021 OBJAVLJENI NA CEJN

R/B	VRSTA POSTUPKA	NAZIV POSTUPKA NABAVKE	PREDMET	IZABRANI PONUĐAČ	UGOVORNA VRIJEDNOST SA PDV	PROCIJENJENJA VRIJEDNOSTI SA PDV	UGOVOROENA/ PROCIJENJENA	DATUM ZAKLJUČENJA UGOVORA	PERIOD TRAJANJA	BROJ PONUDA DOSTAVLJENIH	DA LI SU DOSTAVLJENE GARANCIJE	DA LI JE OBJAVLJEN U CEJN
1	otvoreni postupak javne nabavke	usluge održavanja Open source aplikacija - održavanje i popravljanje opreme za informacionu tehnologiju	usluge	*D.O.O. ZEKO.ME*	52.998,00	53.000,00	100,00%	09-11262 od 19.11.2021	godinu dana	1	da	da
2	otvoreni postupak javne nabavke	Održavanje i unapređenje aplikacija i baza podataka informacionog sistema (Fonda,	usluge	*D.O.O. MG SOFT*	293.769,60	293.790,00	99,99%	09-10699 01.11.2021	osam mjeseci	1	da	da
3	otvoreni postupak javne nabavke	poštanske usluge	usluge	*Pošta Crne Gore AD*	34.000,00	34.000,00	100,00%	09-8591 od 01.09.2021	godinu dana	1	da	da
4	jednostavna nabavka preko 5.000,00€	kvalifikovane certifikate za napredni elektornski potpis	usluge	*Pošta Crne Gore AD*	8.518,40	9.500,00	89,67%	br 09-12070 od 13.12.2021	godinu dana	1		da
5	jednostavna nabavka preko 5.000,00€	usluge održavanja softvera za prijem i obradu recepata	usluge	*D.O.O. SMART TECH*	14.956,33	15.000,00	99,71%	09-2428 od 23.03.2021	godinu dana	1	da	da
6	jednostavna nabavka preko 5.000,00€	Isporuka licence za antivirusni softver Bitdefender Gravity Zone, Business security	usluge	*D.O.O. INTEGRA*	13.428,58	13.500,00	99,47%	09-12564 od 24.12.2021	do isteka važnosti licence	1	da	da
Total					**417.670,91**	**418.790,00**						

Nalaz

Subjekt revizije nije državnim revizorima stavio na uvid prispijele ponude po otvorenim postupcima javnih nabavki.

Uvidom na sajt Crnogorskih elektronskih javnih nabavki https://cejn.gov.me/landingPage u periodu od 01. januara 2021. godine do 31. decembra 2021. godine utvrđeno je da je subjekt revizije objavio tri otvorena postupka javne nabavke, tri jednostavna postupka preko 5.000€ i i 174 postupka jednostvne nabavke ispod 5.000,00€. Ukupna vrijednost sprovednih postupaka jednostavnih nabavki je iznosila 77.245,61€ od čega je u prvom polugodištu 25.250,96€ a za period od 01.jula do 31. decembra 2021. godine 52.994,65€. Od ukupnog broj postupaka jednostavnih nabavki koje su za predmet imale robe odnosilo se 62 postupka, na predmet usluge 101 dok je za radove planirano 11 postupaka.

Subjekt je blagovremeno, shodno Zakonu, dostavio obrasce izvještaja o sprovedenim otvorenim postupcima jednostavnih nabavki iznad 5.000,00€.

Fond za zdravstveno osiguranje nije adekvatno sproveo postupke javnih nabavki shodno usvojenom Planu javnih nabavki jer je putem jednostavnog postupka javnih nabavki koji su planirani za predmete nabavke u iznosima od preko 5.000,00€ sprovodio postupke kao da su planirane vrijednosti ispod 5.000,00€ i to:

- za usluge hotelskog smještaja procijenjene vrijednosti 6.611,57€ (bez PDV-a),

- za advokatske i pravne usluge procijenjenje vrijednosti u iznosu 6.611,57 (bez PDV-a), zaključen ugovor o konsultantskim uslugama sa advokatom C.R. ugovorene vrijednosti 900,00€ sa PDV-om.

- za radove na tekućem održavanju centrale, područnih jedinica i filijala Fonda za zdravstveno osiguranje procijenjenje vrijednosti od 19.834,71€;

- za radove na rekonstrukciji i adaptaciji centrale, područnih jedinica i filijala Fonda za zdravstveno osiguranje procijenjenje vrijednosti u iznosu 9.917,36€ (bez PDV-a).

- za nabavke robe (higijenski proizvodi) procijenjene vrijednosti u iznosu do 10.743,80€ (bez PDV-a) po osnovu koga je zaključen ugovor čija je ugovorena vrijednost 4.959,52€ sa PDV-om.

čime je prekršen član 4 i član 5, član 8a i član 12 Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki jer je postupke sprovodio na način što ponuđačima nije upućivao zahjev preko elektonskog sistema javnih nabavki sa svim njegovim elemtima i obrascima.

Uvidom u izvještaje o sprovedenim postupcima jednostavnih nabavki subjekt revizije je, suprotno odredbi člana 4 Pravilnika, bez upućivanja zahtjeva za dostavljanje ponude preko elektronskog sistema javnih nabavki sproveo jednostavne postupke nabavki čija procijenjenja vrijednost u planu javnih nabavki iznose preko 5.000,00€ a izvršenje po obrascima o sprovedenim nabavkama je bilo ispod 5.000,00€ i to:

- za usluge hotelskog smještaja, gdje se više puta sprovodio postupak za različite potrebe u različitim vremenskim intervalima,

- za potrebe dezinfekcije Područne jedinice Podgorica,

- za konsultanske–advokatske usluge u iznosu od 900,00€,

- za sanaciju nadstrešnica na ulazu u zgradu Fonda u iznosu od 4.997,30€,

- za zakup i aktivaciju „Short koda“ sa „Crnogorskim Telekomom“ ugovorene vrijednosti 4.042,37€ od 29. aprila 2021. godine i ugovorene vrijednosti 4.989,84 € od 07. oktobra 2021. godine ukupno 9.032,21€ za 2021 godinu, jer je članom 27 stav 3 Zakona o javnim nabavkama **zabranjeno dijeliti predmet nabavke.**

JEDNOSTAVNE NABAVKE FOND ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE GFI 2021 DO 5.000.00€

RB	VRSTA PREDMETA	OPIS PREDMETA	BROJ PRISPJELIH PONUDA	UGOVORNA VRIJEDNOST	DATUM IZVRŠENE NABAVKE	NAZIV PONUĐAČA
1	ROBE	MEDICINSKI ALKOHOL ZA POTREBE FONDA	1	980,00	24.02.2021	DOO HELP
2	USLUGA	ZAKUP I AKTIVACIA SHORT KODA	2	4.042,37	29.04.2021	CG TELEKOM
3	USLUGA	KONSULTANSTKE USLUGE ZA KONTORU FAKTURA PO DRG	1	2.100,00	09.06.2021	MARINA TOPALOVIĆ PR
4	USLUGA	PRANJE SLUŽBENIH VOZILA	3	1.000,00	17.06.2021	N&S CAR DOO
5	USLUGA	KONSLTANSKE USLUGE	1	900,00	15.09.2021	ADVOKATASKA KANCELARIJA CVETKA RADIČKOVIĆA
6	ROBE	BEZALKOHOLNO PIĆE ZA POTREBE FONDA	2	4.246,05	22.09.2021	VOLI TRADE
7	USLUGA	ZAKUP I AKTIVACIJA SHODRT KODA	1	4.989,84	07.10.2021	CG TELEKOM
8	ROBE	INSTALACIJA SISTEMA ZA EVIDENCIJU RADNOG VREMENA I NADZORNIH KAMERA	2	4.485,60	27.09.2021	ROAMING NETWORKS
9	ROBE	SREDSTVA ZA ODRŽAVANJE HIGIJENE	1	4.959,52	21.12.2021	TEKOM PROMET DOO
10	RADOVI	SANACIJA NADSTEŠNICA NA ULAZU U ZGRADU FONDA	1	4.997,30	24.12.2021	ZŠ COMPANY
				32.700,68		

Preporuke

- **Subjekt revizije je dužan da se pridržava važećih odredbi člana 27 stav 3 Zakona o javnim nabavkama i člana 4, 5, 8a i 12 Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.**
- **Državni revizori preporučuju Vladi Crne Gore i nadležnim organima uprave za oblast poslova javnih nabavki da se izvrši zakonsko usaglašavanje člana 23 Zakona o javnim nabavkama sa članom 7, 8, 9, 10, 11 i 12 Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki obzirom da je isti Pravilnik donijet po osnovu Zakona o javnim nabavkama na koga se odredbe tog Zakona shodno člana 23 ne primjenjuju na:**

- jednostvke nabavke roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou do 5.000,00€;

- nabavke roba i usluga procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake i veće od 5.000,00€ a manje od 20.000,00€;

- nabavke radova procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 5.000,00€ a manje od 40.000,00€.

Subjekt revizije je rješenjem u otvorenim postupcima imenovao Komisiju za sprovođenje postupka javnih nabavki poštujući odredbe člana 47 i 48 Zakona o javnim nabavkama.

Fond je u većini slučajeva kod jednostavnih nabavki procijenjene vrijednosti do 5.000,00€ za nabavku robe poštovao član 3 važećeg Pravilnika ali je bilo izvjesnih odstupanja.

Subjekt revizije je shodno Tenderskoj dokumentaciji br 09-8690 od 06. novembra 2020. godine, na osnovu Plana javnih nabavki Fonda za 2020. godinu, nakon sprovedenog otvorenog postupka javne nabavke 13/20 izvršio nabavku robe-ulja za loženje ekstra lakog EL za potrebe Javnih zdravstvenih ustanova Crne Gore. Nakon donešene Odluke od izboru najpovoljnije ponude br 09-743 od 29. januara 2021. godine izabrana je ponuda AD „Jugopetrol“ 09-7822 od 08. decembra 2020. godine kao najpovoljnija čemu prethodi rješenje Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki UZPI 0905-9/2021 od 28. januara 2021. godine po izjavljenoj žalbi „Jugopetrol“-a 01-55 od 11.januara 2021. godine. Sa istim ponuđačem je zaključen ugovor broj 01-1131 od 12. februara2021. godine, koji je objavljen na CEJN, i uredno potpisan od strane odgovornih lica za 22 javne zdravstvene ustanove kao korisnika. Predmet ugovora je isporuka 1.477.130 litara ulja ukupne vrijednosti 1.358.368,75€ (sa PDV-om) za 22 javne zdravstvene ustanove po ispravnoj ponudi AD“ Jugopetrol“ Ugovor je zaključen na period od jedne godine.

U postupku revizije dostavljene su garancije, ponude i svi neophodni dokazi za konkretan postupak. Subjekt revizije je na ime naknade troškova postupka kod sastavljanja žalbe bio obavezan da uplati 484,00€ punomoćniku žalioca. Ugovor je tripartitan i zaključen je izmedju naručioca (Fonda za zdravstveno osiguranje), korisnika (22 javne zdravstvene ustanove) i izabranog ponuđača – dobavljača („Jugopetrol“).

Nalaz

Subjekt revizije nije sačinio statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki za 2021. godinu na obrascima koji predviđaju odredbe Zakona o javnim nabavkama i Pravilnika o obrascima izvještaja o postupcima javnih nabavki.

Preporuka

- **Subjekt revizije dužan je da postupa shodno članu 152 stav 2 Zakona o javnim nabavkama i odredbama Pravilnika o obrascima izvještaja o postupcima javnih nabavki i sačini statistički izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki.**

Subjekt revizije je u izmjeni IV u Planu javnih nabavki za 2021 godinu za medicinska sredstva (potrošni medicinski materijal i odgovorajuća oprema) iz oblasti laboratorije predvidio iznos od 780,956,80€.

Fond je kumulativno sabrao ukupne ugovorne iznose za 2021. godinu po osnovu pet zaključenih okvirnih sporazuma sa 4 dobavljača shlodno zaključnim ugovorima po tenderkoj dokumentaciji broj 29/17; 03/19; 16/19; 21/19 i 14/19 sa dobavljačima“ Glosarij“; „ Osmi red“; „ Farmegra“ i „Urion“ poštujujući u potpunosti jedinstveni rječnik javnih nabavki .

U pitanju su otvoreni postupci javnih nabavki sa okvirnim sporazumom na 4 godine. Dinamimka izvršenja za 2021. godinu je određena na način da se su se zbrajali ti iznosi i došlo do kumulativnog iznosa u Planu javnih nabavki.

Ugovor o cesiji izmedju Fonda, javne zdravstvene ustanove i dobavljača su zaključivani pri čemu je Fond kao cesus plaćao avansno sredstva cesionaru (dobavljaču – isporučiocu robe – lijeka, medincinskog sredstava ili pružaocu usluge) na način što isti preuzima potraživanja koja javna

zdravstavna ustanova (cedent) ima prema Fondu (cesusu), gdje na taj način JZU prenosom potraživanja koja ima prema Fondu izmiruje svoje obaveze prema Cesionaru.

X SREDSTVA NA RAČUNU I U BLAGAJNI

Saglasno odredbama člana 2 stav 1, tačka 22 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti je propisano da "javne ustanove su ustanove u državnoj svojini koje pružaju usluge od javnog interesa (škole, **bolnice**, ustanove kulture, centri za socijalni rad i druge javne ustanove) osnovane u skladu sa zakonom, dok je tačkom 29 precizirano da "bankovni račun je račun za primanje, plaćanje i prenos državnog novca", a tačkom 36 "sopstveni prihodi su prihodi koje potrošačka jedinica ostvari vršenjem sopstvene djelatnosti ili pružanjem usluga".

Članom 9 istog Zakona je navedeno da "Konsolidovani račun trezora, predstavljaju svi računi na kojima se evidentira državni novac, a koji su u funkciji budžeta države ili opštine. Članom 10 istog Zakona je precizirano da Ministar finansija izdaje nalog za otvaranje bankovnih računa. Budžetski izvršilac može raspolagati državnim novcem samo na osnovu ovlašćenja koje izdaje ministar finansija, a da bankovni računi u nazivu moraju imati oznaku "**državni**".

Uputstvom o radu Državnog trezora ("Službeni list Crne Gore", br. 053/14, …, 096/21 od 10. septembra 2021. godine) je u poglavlju VII Bankarstvo, uređeno pitanje otvaranja[44], vođenja državnih bankovnih računa, potvrda stanja na računu i zatvaranje državnih bankovnih računa.

Tačkom 81 Uputstva o radu Državnog trezora je predviđeno da ukoliko glavni službenik za finansije smatra da je potrebno otvoriti posebni državni bankarski račun dostavlja Ministarstvu finansija pisani zahtjev za otvaranje državnog bankarskog računa u kojem navodi:

a) svrhu otvaranja računa i vrstu računa;

b) naziv predložene banke ili filijale u kojoj će se voditi račun;

c) ime službenika za finansije koji će biti odgovoran za vođenje računa, kao i imena službenika za finansije koji odobravaju plaćanje ili povlačenje sredstava sa računa i specimen njihovih potpisa

[44] 73. Državni bankarski računi otvaraju se na način propisan članom 10 Zakona.
74. Državni novac uplaćuje se na državne bankarske račune, sa kojih se vrše sva plaćanja državnim novcem.
75. Državni bankarski račun otvora se na osnovu pisanog odobrenja Ministarstva.
82. Ministarstvo u pisanoj formi odobrava ili odbija zahtjev za otvaranje državnog bankarskog računa. U slučaju odobravanja zahtjeva, Ministartsvo izdaje nalog za otvaranje državnog bankarskog računa i daje instrukcije o načinu vođenja tog računa, a naročito da:
a) naziv računa mora imati oznaku "državni";
b) su za raspolaganje sredstvima na državnom bankarskom računu potrebna najmanje dva potpisnika i
c) se odredi način redovnog prenosa novca na državni bankarski račun trezora, ako se novi račun koristi u svrhu prikupljanja državnog novca.
83. Novi državni bankarski račun ne može se otvoriti za potrebe potrošačke organizacije, ukoliko Ministarstvo smatra da postojeći bankarski računi zadovoljavaju potrebe te potrošačke organizacije.

d) i druge potrebne podatke.

Odlukom o sadržini Centralnog registra transakcionih računa ("Službeni list Crne Gore", br. 048/14 od 13.11.2014., 032/15 od 26.06.2015., 053/21 od 27.05.2021., 102/21 od 24.09.2021.) su u članu 5. stav 1 tačka 7 precizirane oznake transakcionih računa:

7. Oznaka transakcionog računa (jedan znak)
Upisuje se:
- oznaka "0" - pravno lice rezident
- oznaka "1" - preduzetnik rezident
- oznaka "2" - zajednički račun
- oznaka "3" - fizičko lice rezident
- oznaka "4" - pravno lice nerezident
- oznaka "5" - fizičko lice nerezident.

Dakle Centralna banka CG nadležna za vođenje Centralnog registra transakcionih računa u svojoj Odluci nije stvorila pretpostavke definisane u članu 5, stav 1, tačka 7 za označavanje transakcionog računa pojmom "državni bankovni račun". Navedena tvrdnja je potkrijepljena i dopisom br. 05-1244-6/2021. godine od 02. marta 2021. godine kojim je Centralna banka potvrdila da u Centralnom registru transakcionih računa ne postoji oznaka za državne račune, čime se nedvosmisleno dokazuje da država Crna Gora nema evidenciju državnih računa a time ni stanje sredstava iskazanih na istim.

Preporuka

- **Ministarstvo finansija u saradnji sa Centralnom bankom CG treba da obezbijedi pretpostavke za evidentiranje državnog novca na državnim transakcionim računima kroz izmjene Odluke o sadržini Centralnog registra transakcionih računa u članu 5 stav 1 tačka 7 uvođenjem posebne oznake za "državni račun" čime bi se stvorila osnova da se svi žiro računi javnih zdravstvenih ustanova označe kao državni transakcioni računi i izvrši konsolidacija primitaka, izdataka i salda (početnog i krajnjeg) evidentiranih na istim.**

Na bazi dostavljene dokumentacije i utvrđenog činjeničnog stanja kod subjekta revizije u sistemu javnog zdravstva (Fond-centrala, područne jedinice Fonda, javne zdravstvene ustanove - DZ, KCCG, specijalne bolnice, opšte bolnice, domovi zdravlja, JZU Montefarm", „Institut za javno zdravlje", „Zavod za hitnu medicinsku pomoć", "Zavod za transfuziju krvi") zdravstvene ustanove raspolažu sa 278 otvorenih računa u poslovnim bankama Crne Gore od kojih je 180 nacionalnih a 98 međunarodnih poslovnih računa.

Od ukupnog broja nacionalnih poslovnih računa najviše otvorenih poslovnih računa ima Fond za zdravstveno osiguranja sa područnim jedinicama ukupno 24, Klinički centar Crne Gore 12, Dom zdravlja Podgorica 8, Opšta bolnica u Baru 8 i Montefarm 7.

Najveći broj otvorenih poslovnih računa je u „Crnogorskoj komercijalnoj banci“ (68), „Prvoj banci“ (39) , „Nlb banci“ (38); “ Hipotekarnoj banci“ (14), „Erste banci“ (12); „Zapad banci“ (7) i „Lovćen banci“ i „Adicco banci“ (po 1).

Kada su u pitanju međunarodni računi (devizni računi) u sistemu javnog zdravstva otvoreno je 98 poslovnih računa od čega najviše Klinički centar CG (10); Dom zdravlja u Nikšiću (8); Montefarm (6). Najveći broj aktivnih međunarodnih računa tokom 2021. godine otvoren je u „Prvoj banci“ i „CKB“ po 27, zatim u „NLB banci“ 16, „Hipotekranoj banci“ 11 , Erste banci“ 9, „Zapad banci“ 7 i jedan račun u „Addico banci“.

Državni revizori su izvršili uvid u dokumentaciju koju je subjekt revizije dostavio, izvode i početno i krajne stanje na računima za 2021. godinu. DRI je posebnim dopisom zatražila navedene podatke od svih jedinica u sastavu sistema javnog zdravstva u Crnoj Gori.

Ukupno su dostavljeni podaci o početnom stanju za 138 nacionalnih računa dok su podaci sa krajnim stanjem dostavljeni za 168 nacionalnih računa.

Dostavljeni su podaci za 6 međunarodnih računa Fonda sa područnim jedinicama sa ukupnim prometom od 14.079.252,92€.

Od ukupnog broja aktivnih poslovnih računa javne zdravstvene ustanove su dostavile 109 ovjerenih i potpisanih kartona deponovanih potpisa iz poslovnih banaka od čega se na nacionalne poslovne račune odnosi 98, dok se na međunarodne poslovne račune odnosi 11.

Subjekat revizije je dostavio i 15 kartona deponovanih potpisa za poslovne račune javnih zdravstvenih ustanova koje nijesu dostavile bankarske izvode na uvid, od kojih je 12 nacionalnih poslovnih računa dok su 3 međunarodna.

Najveći broj dostavljenih kartona deponovanih potpisa su dostavili Opšta bolnica „Brezovik“ Nikšić (11); Klinički centar Crne Gore (10), Dom zdravlja Nikšić (8) i Dom zdravlja Podgorica (6).

Subjekat revizije je dostavio 113 potpisanih i ovjerenih Potvrda o stanjima na računu banaka (obrazac 6), od toga 99 za nacionalne računa, a 14 za međunarodne račune.

Fond je dostavio 111 ugovora o otvaranju računa javnih zdravstvenih ustanova u poslovnim bankama, od čega je 96 za nacionalne poslovne račune, dok 15 za međunarodne.

Najveći broj dostavljenih zaključenih ugovora je sa „Prvom bankom Crne Gore“ i „Crnogorskom komercijalnom bankom“.

Jedina javna zdravstvena ustanova koja je dostavila ugovore o otvaranju poslovnih računa, kartone deponovanih potpisa zajedno sa izvodima na računima je Opšta bolnica u Beranama.

Uvidom u dostavljene izvode poslovnih računa Opšte bolnice Bar da se utvrditi da krajnje stanje za 2021. godinu na tri žiro računa otvorena u „Atlas banci“ u stečaju iznosi 16.081,68€.

Subjekat revizije je dostavio i jedan **ugovor o oročavanju depozita na iznos od 400.000,00€** koji je zaključen izmedju Opšte bolnice Bar i „Crnogorske komercijalne banke”.

Ugovori o otvaranju računa izmedju poslovnih banaka i KCCG (ukupno 12) nemaju datum zaključenja tako da državni revizori ne mogu sa sigurnošću konstatovati da li su isti pravovaljano zaključeni.

Subjekat revizije je dostavio šest potvrda o stanju na računu banaka (Obrazac 6 - od kojih se 5 obrazaca odnosi na KCCG i jedan na Opštu bolnicu Bar) za koje nijesu dostavaljeni izvodi iz poslovnih banaka o stanju na tim poslovnim računima. Uvidom u date obrasce je utvrđeno da ukupno početno stanje na tih 6 računa KCCG je 503.866,66€ dok je krajnje stanje u 2021. godini iznosilo 214.349,80€, od čega na poslovnom računu otvorenom u CKB banci 535-19440-56 početno stanje u 2021. godini iznosilo je 226.261,21€, dok na kraju godine nije bilo novčanih sredstava.

Takođe su državnim revizorima dostavljena 22 kartona deponovanih potpisa koja se odnose na Fond za zdravstveno osiguranje i područne jedinice Fonda gdje je početno stanje iznosilo 1.588,28€, ukupni dugovni promet na tim računima iznosio 3.735.924,47€, dok je potražni promet iznosio 3.758.117,98, a krajne stanje 26.671,18€.

Tokom 2021. godine je ukinuto 19 računa od kojih je u „Prvoj banci“ 15 računa.

Naziv JZU	Žiro računi u poslovnim bankama	BANKA
DZ KOLAŠIN	510-1438744	CKB
DZ PLJEVLJA	535-1430247	PRVA
	535-1438007	PRVA
KBC	535-1944056	PRVA
OB KOTOR	535-1502706	PRVA
OB NIKŠIĆ	535-054690	PRVA
	535-1169608	PRVA
	535-1474188	PRVA
OB PLJEVLJA	535-1438589	PRVA
	535-1430150	PRVA
SB ZA PLUĆNE BOLESTI BREZOVIK	535-1812039	PRVA
	535-1683320	PRVA
	535-1666442	PRVA
ZAVOD HMP CG	535-1173585	PRVA
	535-1101514	PRVA
	535-1935714	PRVA
IJZ	510-21076006	CKB
	510-10279712	CKB
	530-1394485	NLB

Državna revizorska institucija se, dopisom od 14. juna 2022. godine, obratila svim JZU za dostavljanje izvoda sa poslovnih računa sa stanjem na dan 01. januar 2021. godine i na dan 31. decembar 2021. godine kao i podatke o prometu na tim računima.

Državni revizori su prilikom vršenja revizije ukupno dobili na uvid bankarske izvode za 179 otvorenih poslovnh računa za platni promet u zemlji od čega se 22 odnosi na područne jedinice Fonda dok se 157 odnosi na javne zdravstvene ustanove.

Shodno Konsolidovanom izvještaju potrošačke jedinice Fonda za zdravstveno osiguranje koji u svom sastavu ima javne ustanove, gotovina na kraju perioda 2021. godini iznosi 10.398.301,00€, gdje je došlo do povećanja gotovine za ovu godinu od 809.574€, a gotovina na početku perioda je iznosila 9.588.727,00€.

Državni revizori su u postupku revizije dobili na uvid bankarske izvode za 88 otvorenih poslovnih računa za platni promet sa inostranstvom (devizni računi), od čega su 6 za potrebe subjekta revizija, a 82 za javne zdravstvene ustanove.

Najveći broj deviznih poslovnim računa je otvoren u „CKB“ (32), „Prvoj banci“ (23),“ NLB banci“ (14) dok su ostalih 19 aktivnih, deviznih poslovnih računa otvoreni u „Hipotekarnoj banci“, „Erste banci“, „ Zapad banci“ i „Addico banci“. Fond za zdravstveno osiguranje poslovne račune za promet u inostranstvu ima otvorene u “ CKB“ (ukupno 6).

Za 19 aktivnih poslovnih računa za platni promet u zemlji nijesu dostavljeni bankarski izvodi, dok za 17 aktivnih poslovnih računa za platni promet u inostranstvu nijesu dostavljeni izvodi sa poslovih računa.

Zavod za hitnu medicinsku pomoć **nije dostavio niti jedan** bankarski izvod već samo 3 obrasca potvrde o stanju na računu, dok Opšta bolnica Pljevlja nije takođe dostavila podatke, i pored upućenog zahtjeva u pisanoj formi.

Spisak aktivnih nacionalnih poslovnih računa JZU za koje Fond za zdravstvo i JZU nijesu dostavili izvode poslovnih banaka (ukupno 27) - aktivni računi u 2021 iz podataka dobijenih od Centralne banke Crne Gore.

broj žiro računa	naziv banke	Subjekt
510000000000370289	CKB	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA BERANE
510000000001140954	CKB	Z.U. SPECIJALNA BOLNICA ZA PSIHIJATRIJU DOBROTA - KOTO
510000000004511122	CKB	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA PLJEVLJA
510000000010374287	CKB	JZU DOM ZDRAVLJA DR BRANKO ZOGOVIĆ - PLAV
510000000015142128	CKB	ZU DOM ZDRAVLJA KOLAŠIN
510000000015750124	CKB	ZU DOM ZDRAVLJA BOŠKO DEDEJIĆ MOJKOVAC
510000000015842565	CKB	ZU DOM ZDRAVLJA BOŠKO DEDEJIĆ MOJKOVAC
520000000001381355	Hipotekarna banka	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA BIJELO POLJE
520000000001976741	Hipotekarna banka	JZU DOM ZDRAVLJA PODGORICA
520000000002157161	Hipotekarna banka	J.Z.U. ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOĆ CRNE GORE - P
520000000079970076	Hipotekarna banka	Z.U. SPECIJALNA BOLNICA ZA PSIHIJATRIJU DOBROTA - KOTO
530000000000523425	NLB banka AD	DOM ZDRAVLJA TIVAT
530000000000649137	NLB banka AD	J.Z.U. DOM ZDRAVLJA „BOGDAN VUJOŠEVIĆ” - ULCINJ
530000000000649331	NLB banka AD	J.Z.U. DOM ZDRAVLJA „BOGDAN VUJOŠEVIĆ” - ULCINJ
530000000001459863	NLB banka AD	DOM ZDRAVLJA BUDVA
530000000002821549	NLB banka AD	DOM ZDRAVLJA BAR
530000000003027092	NLB banka AD	DOM ZDRAVLJA BIJELO POLJE
535000000000587220	Prva banka Crne Gore AD	DOM ZDRAVLJA BAR
535000000001295902	Prva banka Crne Gore AD	JZU DOM ZDRAVLJA NIKŠIĆ ZA TERITORIJE NIKŠIĆ, ŠAVNIK I F
535000000001897787	Prva banka Crne Gore AD	JZU DOM ZDRAVLJA KOTOR
535000000001937169	Prva banka Crne Gore AD	ZU DOM ZDRAVLJA KOLAŠIN
540000000001221763	Erste banka AD	J.Z.U. ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOĆ CRNE GORE - P
540000000001221860	Erste banka AD	J.Z.U. ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOĆ CRNE GORE - P
540000000001221957	Erste banka AD	J.Z.U. ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOĆ CRNE GORE - P
565000000000805769	LOVĆEN BANKA AD	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA NIKŠIĆ
570000118100029137	Zapad banka AD	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA NIKŠIĆ

Spisak aktivnih međunarodnih poslovnih računa JZU za koje Fond i JZU nijesu dostavili izvode poslovnih banaka (ukupno 27)

ME25510000000000543725	CKB	J.Z.U. DOM ZDRAVLJA „BOGDAN VUJOŠEVIĆ" - ULCIN
ME25510000000004511122	CKB	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA PLJEVLJA
ME25510000000010137219	CKB	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA „BLAŽO ORLANDIĆ" - BAR
ME25510000000021153606	CKB	KLINIČKI CENTAR CRNE GORE - PODGORICA
ME25520042000000415851	Hipotekarna banka	J.Z.U. ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOĆ CRNE G
ME25520420000006910016	Hipotekarna banka	J.Z.U. SPECIJALNA BOLNICA ZA ORTOPEDIJU, NEUROI
ME25520420000032620060	Hipotekarna banka	JZU DOM ZDRAVLJA KOTOR
ME25530005180005001850	NLB banka AD	J.Z.U. DOM ZDRAVLJA „BOGDAN VUJOŠEVIĆ" - ULCIN
ME25530005180005003402	NLB banka AD	KLINIČKI CENTAR CRNE GORE - PODGORICA
ME25530005180005012326	NLB banka AD	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA KOTOR
ME25530005220006057111	NLB banka AD	J.Z.U. ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI CRNE GORE
ME25530095180005019175	NLB banka AD	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA „DANILO I" - CETINJE
ME25530105180005022458	NLB banka AD	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA PLJEVLJA
ME25535005010000045564	Prva banka Crne Gore AD	J.Z.U. SPECIJALNA BOLNICA ZA PLUĆNE BOLESTI „DR.
ME25535005010004132174	Prva banka Crne Gore AD	J.Z.U. ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI CRNE GORE
ME25535005030000040907	Prva banka Crne Gore AD	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA NIKŠIĆ
ME25535005080000036782	Prva banka Crne Gore AD	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA „DANILO I" - CETINJE
ME25535005080000114285	Prva banka Crne Gore AD	Z.U. SPECIJALNA BOLNICA ZA PSIHIJATRIJU DOBROTA
ME25535005180000001081	Prva banka Crne Gore AD	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA NIKŠIĆ
ME25535005180000020772	Prva banka Crne Gore AD	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA PLJEVLJA
ME25535005180000032024	Prva banka Crne Gore AD	J.Z.U. SPECIJALNA BOLNICA ZA PLUĆNE BOLESTI „DR.
ME25540000007300718919	Erste banka AD	J.Z.U. ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOĆ CRNE G
ME25540000007300719016	Erste banka AD	J.Z.U. ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOĆ CRNE G
ME25540000007300719113	Erste banka AD	J.Z.U. ZAVOD ZA HITNU MEDICINSKU POMOĆ CRNE G
ME25540100002366041164	Erste banka AD	J.Z.U. ZAVOD ZA TRANSFUZIJU KRVI CRNE GORE
ME25540600002369131125	Erste banka AD	J.Z.U. DOM ZDRAVLJA „BOGDAN VUJOŠEVIĆ" - ULCIN
ME25570000118100028361	Zapad banka AD	J.Z.U. OPŠTA BOLNICA NIKŠIĆ

Dopisom Centralne banke broj 0102-4677-2/2020 od 15. juna 2022. godine dostavljeni su podaci o aktivnim i ukinutim nacionalnim i međunarodnim računima koje se odnose na sve jedinice u sistemu javnog zdravstva u Crnoj Gori u kojim stoji da je ukupno aktivno 278 poslovnih računa od čega 180 nacionalnih, a 98 međunarodnih računa.
Državna revizorska instiricija se obratila dopisom broj 03-035/22-712/27 od 22. juna 2022. godine Ministarstvu finansija za dostavu podataka o računima kod poslovniih banaka koji su otvoreni u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti u Uputstvu o radu državnog trezora.
Dopisom Ministrstva finansija broj 25-15-400/22-16656/2 od 28. juna 2022. godine je saopšteno da je shodno Upustvu otvoreno 27 poslovih računa od čega 2 računa Centrale Fonda za naplatu javnih prihoda iz inostanstava, 22 za područne jedinice Fonda za zdravstveno osiguranje, 3 za potrebe Instituta za javno zdravlje od čega je jedan međunarodni.
Tri računa su otvorena u 2022. godini za potreba Zavoda za transfuziju krvi (dva nacionalna i jedan međunarodni poslovi račun) .
Navedenim dopisom se navodi da je Fond za zdravstevno osiguranje Ministarstvu finansija dostavio ukupno 7 zahtjeva za otvaranje poslovnih računa shodno Zakonu o budžetu i i fiskalnoj odgovornosti i tački 81 Uputstva o radu državnog trezora od čega su tri računa otvorena u 2022. godini za potrebe Zavoda za transfuziju krvi.

Za vršenje finansijske revizije potrebno je pribaviti od banaka nezavisne potvrde o stanjima na svim računima, da se ne dešava da subjekat revizije stavlja na uvid državnim revizorima svoju potvrdu o stanjima sredstava na računima kod banaka. Kada se radi o javnim sredstvima na računima, po mišljenju državnih revizora, ne smije biti ograničenje da se izvrši uvid u stanje državnog novca pozivanjem na bankarsku i poslovnu tajnu, i na taj način onemogućа uvid u stvarno stanje u račune na kojima se nalazi državni novac.

Državni revizori smatraju da se državni novac svih državnih organa, opština, javnih fondova i JZU **mora nalaziti isključivo na državnim računima**, shodno odredbama člana 10 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, u kojem je propisano da su potrošačke jedinice budžeta dužne da od Ministarstva finansija zatraže saglasnost za otvaranje bankarskih računa koji, kako je već istaknuto, obavezno u nazivu moraju imati oznaku "državni". Fond za zdravstveno osiguranje i JZU imaji veliki broj računa otvorenih suprotno zakonskoj regulativi koje trebe ugasiti a realno potreban broj računa registrovati kao državne.

Preporuka

- **Preporučuje se da Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore i javne zdravstvene ustanove preispitaju realne potrebe za postojećim velikim brojem računa i podnesu zahtjeve Ministarstvu finansija za saglasnost da raspolažu sa po tri aktivna računa za svaku javnu zdravstvenu ustanovu registrovana kao državni računi – jedan za sredstva iz budžeta, drugi za sopstvene prihode i treći račun kao devizni, a da se svi ostali računi ukinu i pogase po nalogu Ministarstva finansija.**

XI SUDSKI SPOROVI

Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore je tokom 2021 godine imao ukupno 10 (deset) aktivnih sudskih sporova koji su se vodili pred nadležnim sudovima u Crnoj Gori. U tim sudskim postupcima Fond kao subjekt revizije se pojavljivao u svojstvu tužioca dva puta, dok se osam puta pojavljivao u svojstvu tuženog. Postupci su se vodili pred Upravnim sudom, Privrednim sudom Crne Gore, Osnovnim sudom u Podgorici, Višim sudom u Podgorici. Procijenjena vrijednost predmetnog spora se kretala od 5.000,00€ do 11.000.000,00€ (tužilac - specijalna bolnica „Codra“). Postupci koji su se vodii bili su višestepeni, tj. subjekt revizije je na presude i rješenja nadležnih sudova shodno Zakonu ulagao pravne ljekove (žalbe i progovore) u blagovremenom roku. Priroda sudskog spora su bile naknade materijalne i nematerijalne štete, postupak oglašavanja za izbor direktora Fonda, postupak mobinga, tužbe na izvršna rješenja organa lokalne uprave kod godišnjeg poreza na promet nepokretnosti, postupci pred sudom kod donijetih rješenja i zaključenih ugovora u vezi dodjele stambenih kredita za zaposlene u Fondu, dok se Fond kao tužilac izjavio 4 tužbe na rješenja Glavnog administratora Glavnog grada kojim je utvrđen godišnji porez na nepokretnosti koje nisu u svojini Fonda, gdje je Upravni sud u 2022 godini presudom usvojio tužbe.

U postupcima po tužbi koje se vode pred Upravnim sudom, tužioci iz reda zaposlenih u Fondu su pokrenuli upravni spor kojim su osporavali rješenja odgovornih lica subjekta revizije vezano za

dodjelu novčanih sredstava radi rješavanja stambenih potreba, nakon što je obrazovana Komisija Fonda sačinila rang listu.

U postupku koji se vodi protiv Fonda od strane tužioca M.Š. Osnovni sud u Podgorici je presudom broj P 3938/21 usvojio tužbeni zahtjev u kojem je traženo poništenje svih 7 ugovora o dodjeli kredita za rješavanje stambenih potreba. Vrijednost dodijeljenih kredita su bile od po 5,000€ sa rokom otplate od 5 godine i kamatnom stopom od 2% na godišnjem nivou, uz 5% umanjenja iznosa kredita za svaku godinu radnog staža na osnovu donijete odluke o rasporedu sredstava Fond za zdravstveno osiguranje za 2018 godinu broj 01-8903 od 28.12.2017 godine. Fond je izjavio žalbu Višem sudu na presudu Osnovnog suda, postupak je u toku.

Korisnici kredita su uredno izmirivali svoje mjesečne dospjele rate za kredit i koje su iznosile 17,52€ na 60 mjeseci. Uprava za imovinu izvršila je prethodno procjenu radova.

Medjutim, isti ugovori su bili zaključeni na predlog Izvršnog odbora sindikata Fonda upućenih prema direktoru Fonda S.Č., što je u suprotnosti sa Odlukom o rješavanju stambenih potreba državnih službenika i namještenika. Svi ugovori su bili uredno potpisani i zavedeni i isplaćeni su novčani iznosi iz ugovora koje su naknadno poništeni presudom nadležnog suda., pa ostaje sporan način povraćaja sredstava od 35.000,00€.

Subjekt revizije se pojavljuje u sudskim sporovima po žalbi na odluku o izboru direktora koji se vodio pred Upravom za kadrove povodom raspisanog javnog konkursa nakon čega je podnositeljka žalbe po dostavljenom drugostepenom rješenju podnijela tužbu Upravnom sudu radi poništenja Odluke Upravnog odbora Fonda. Takođe isto lice G.R. je pokrenulo i postupak po tužbi za mobing.

PZU„Codra Medical“ je pred Privrednim sudom u Podgorici podnijela tužbu radi utvrđivanja i naknade štete iz ugovorne odgovornosti i nezakonitog rada čija je procijenjenja vrijednost u tužbenom zahtjevu 11 miliona erua. Po mišljenju Fonda specijalna bolnica „Codra medical“ nije uvrštena u mrežu zdravstvenih ustanova u vezi sa ostvarivanjem prava za zdravstvenu zaštitu kao davalac usluga. Postupak je u toku.

„Codra medical“ je dostavila ugovore o pružanju usluga osiguranim licima Fonda iz 2016. i 2018. godine, a Fond je raskunio ugovor o pružanju zdravstenih usluga izmedju Fonda i specijalane bolnice „**Codra medical“ jer je po mišljenju Fonda zaključen prije stupanja na snagu Odluke o mreži zdravstevnih ustanova.** Iz odgovora na tužbu Zaštitinika imovinsko pravnih interesa Crne Gore kao zakonskog zastupnika države Crne Gore broj PZ 317/22 od 21. februara 2022. godine je, izmedju ostalog, navedeno da je na sjednici Vlade od 22. jula 2021. godine naloženo je da se raskine ugovor koji je zaključen sa specijalnom bolnicom „Codra medical“ jer je donijeta Odluka o mreži zdravstvenih ustanova po kojoj tužilac nije označen više kao pružalac zdravstvenih usluga pa Vlada Crne Gore od Fonda traži raskidanje ugovora u roku od 6 mjesci od staupanja na snagu Odluke o mreži zdravstvenih ustanova i isti je raskinut jednostranom izjavom od 01. decembra 2021. godine.

Opšta stomatološka ordinacija „DENT“ iz Bijelog Polja je nakon donijete pravosnažne presude Osnovnog suda podnijela predlog za izvršenje radi namirenja potraživanja, gdje je subjekt revizije izjavio prigovor Vijeću Privrednog suda na rješenje javnog izvršitelja kojim se usvaja predlog za izvršenje protiv izvršnog dužnika-Fond za zdravstveno osiguranje, vrijednosti potraživanja 31.452,03€.

U toku je postupak protiv Fonda koji je podnio zaposleni Ć.D. radi poništaja odluke o dodjeli stambenog kredita koji je dodijelio Fond, nakon što je u Fond rapisao javni oglasa 01-5037 od 31. jula 2017. godine.Tužioc je isključen iz postupka, sačinjena je konačna rang lista, na koju je isti uložio prigovor koji je odbijen od strane Fonda, da bi nakon toga dostavio tužbu 01-6336 od 22. septembra 2017. godine nadležnom sudu. Presudom broj 6900/17 se usvaja tužba i poništavaju se kao nezakonita rješenja Fonda. U presudi se kaže da je tuženi Fond bio dužan uvrstiti tužioca na listu a ne da ga isključi iz oglasa. Žalbu na presudu je izjavio Fond 02-2125 od 26 .marta 2019. godine Višem sudu, gdje je isti sud odbio žalbu kao neosnovanu. Predmet spora je oglas za poboljšavanje uslova stanovanja za 4 najbolje rangirana kandidata iz reda zaposlenih , ugovorna vrijednosti 10.000,00€ sa rokom otplate od 5 godina i otpisom najviše do 80% kredita, 5 % po godini radnog staža. Direktor fonda S.Č. je donio 4 rješenja o o dodjeli stambenog kredita za poboljšanje uslova stanovanja ali je Presudom Osnovnog suda u Podgorici ista poništena.

Postupak je u toku i očekuje se novo formiranje Komisije za stambena pitanja koja će izvršiti ponovni pregled validnosti dokumentacije, procjenu i rangiranje.

U postupku tužioca S.M. protiv Fonda donijeta je presuda Osnovnog suda u Plavu P 512/2020 od 18. juna 2021. godine na ime duga za pružene stomatološke usluge gdje se Fond obavezao da uplati 6.664,91€ glavnice i 1.829.52€ kamate tužiocu nakon čega je on uložio žalbu Višem sudu u Bijelom Polju – predmet spora su fakture za pružene stomatološke usluge gdje je sporan period od april 2017. godine do septembar 2017. godine jer po mišljenju Fonda kao tuženog, tužilac nije bio sa njim u ugovornom odnosu. Ministarstvo zdravlja je uvažilo žalbu pravnog prethodnika na rješenje Fonda kojim odluka tuženog nema pravno utemeljenje.

U postupku po inicijativi za pokretanje postupka nadzora protiv Fonda za zdravstveno osiguranje, Agencija za lične podatke i slobodan pristup informacijama je donijela rješenje kojim se odbija prigovor Fonda na Zapisnik o izvršenom nadzoru koji se odnosi na iznošenje ličnih podataka za 150 pacijeneta Specijalne bonice „Codra“, konsultantskoj kući iz Beograda, nakon čega je Fond podnio tužbu broj 01-12561 od 24. decembra 2021. godine na rješenje nadležnom sudu. Postupak je u toku.

U postupku pokrenutog od strane N.A. radi naknade štete po osnovu pruženih usluga po osnovu ugovora o dopunskom radu gdje je isto lice po ugovoru broj 626 od 04. marta 2009. godine imalo ugovorne obaveze koje su se odnosile na izvršavanje 300 operacija na godišnjem nivou i naknadu po svakoj operaciji u iznosu od 500,00€, a da period čekanja ne budu duže od 6 mjeseci, da pružalac zdravstvene usluge dostavlja jednom ažuriranu listu čekanja Fondu i KBC kao izvršnim dužnicima, kao i da sprovodi kontinuirane obuke iz oblasti kardiohirurgije.Ugovor je bio zaključen na 4 godine, ali je Zaključkom Vlade 06-32/3 od 20. jula 2012. godine prećutno produžen .

Tužilac je pokrenuo parnični postupak u okviru kojeg je potraživao neisplaćenu naknadu po Ugovoru 626 za period od 01. jula 2011. do 01. septembra 2012 godine a pravosnažnom sudskom odlukom – Presudom Višeg suda u Podgorici od 30. oktobra 2013. godine usvojen je tužbeni zahtjev pa su, KCCG i Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore , obavezani da na ime neisplaćenih naknada za izvršene usluge iz predmetnog ugovora za navedeni period solidarano isplate iznos od 233.433,33€ sa zakonskom zateznom kamatom na iznos duga od 220.500,00€. Revizija Kliničkog centra Crne Gore – prvotuženog je u cjelosti odbijena odlukom Vrhovnog suda Rev 2019/14 od 02. aprila 2014. godine pa je potvrđena ista presuda.

Takođe u parničnom postupku broj 155/15 koji se vodio pred Osnovim sudom u Podgorici tužilac je potraživao neiplaćene naknade po Ugovoru broj 626 i za period od 01. septembra 2012 do 27. februara 2015. godine. Viši sud u Podgorici je Presudom broj GŽ 5348/15 od 01.aprila 2016. godine djelimično potvrdio presudu Osnovnog suda u Podgorici P 155/15 od 15. oktobra 2015. godine i obavezao tužene KCCG i Fond za zdravstveno osiguranje da isplate tužiocu iznos od 43.500,00€ na ime glavnce, i 7.674,24€ na ime zatezne kamate za period od 01. septembra 2012. do 04. marta 2013. godine dok je preinačena Presuda Osnovnog suda u pogledu usvajanja tužbenog zahtjeva za period od 04. marta 2013. do 27. februara 2015. godine koji se odnosi na solidarnu isplatu tužiocu ukupne naknade štete u iznosu od 197.928,43€, nakon čega je tužilac izjavio reviziju Vrhovnom sudu. Vrhovni sud u presudi broj 209/14 je odbio reviziju tužilaca kao neosnovanu. Kasnije je Ustavni sud donio odluku kojim se usvaja ustavna žalba a potom Vrhovni sud donio presudu broj 24/20 kojim se usvaja revizija tužioca i ukida presuda Višeg suda u Podgorici broj GŽ 5348/15 od 01. aprila 2016. godine da bi potom Viši sud potvrdio presudu Osnovnog suda u Podgorici i obavezo tužene da solidarno isplate i iznos od 197.928,43€ (glavnica 183.000,00 i kamata 14.928,43€) . Predlog za izvšenje je usvojen rješenjem broj I 3896/2021 od 07. oktobra 2021. godine i potraživanja je namiren po zaključku javnog izvršitelja. .

Subjekt revizije je u postupku terenskog obavljanja revizije dostavio svu potrebnu dokumentaciju.

XII ZAKONSKA REGULATIVA

Kriterijumi kod vršenja finansijske revizije su zakoni i propisi sa direktnim i značajnim uticajem na finansijske izvještaje kako bi državni revizori izrazili mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji, u svim značajnim aspektima, prezentovani na objektivan način. Pogrešni iskazi takođe podrazumijevaju prilagođavanje iznosa, klasifikacije, prezentacije ili objave koji su po prosuđivanju državnih revizora, neophodni da bi finansijski izvještaji u svim značajnim aspektima bili objektivno prikazani.

Kriterijumi za finansijsku reviziju su:

- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Sl. list Crne Gore", br. 20/14 od 25.04.2014., 56/14, 070/17, 004/18, 055/18, 066/19 od 06.12.2019 i 70/21 od 25.06.2021. godine);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2021. godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 070/21 od 25.06.2021.);
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština ("Službeni list Crne Gore", br. 072/16 od 18.11.2016., 106/20 od 02.11.2020, 080/21 od 23.07.2021.);
- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave ("Službeni list Crne Gore", br. 023/14 od 30.05.2014., 071/19 od 25.12.2019.);
- Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor prema gotovinskoj osnovi računovodstva i odgovarajuća računovodstvena načela.

Kod revizije pravilnosti kriterijumi mogu biti formalni, kao što je zakon ili propis, odluke ministra ili uslovi iz ugovora ili sporazuma odnosno svi zakoni i propisi bitni za predmetnu problematiku. Kriterijumi mogu biti i manje formalni, npr. Kodeks ili principi ponašanja, ili se mogu odnositi na očekivanja u pogledu ponašanja, na primjer, šta se smatra prihvatljivim kod pojedinih trošenja ukoliko ograničenja nijesu jasno propisana.

Kriterijume za reviziju pravilnosti čine:

- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list Crne Gore“, broj 20/14...145/21)
- Zakon o radu („Sl. list Crne Gore“, broj 74/19...145/21);
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018., 034/19 od 21.06.2019., 008/21 od 26.01.2021.);
- Zakon o radu ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19 od 30.12.2019., 008/21 od 26.01.2021., 059/21 od 04.06.2021., 068/21 od 23.06.2021.);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 065/01, …, 004/07, "Službeni list Crne Gore", br. 086/09, …, 059/21);

- Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 016/16, ..., 034/19);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07, …, 059/21);
- Uputstvo o radu Državnog trezora ("Sl. list Crne Gore", br. 053/14, ..., 96/21);
- Zakon o državnoj upravi ("Službeni list Crne Gore", br. 078/18 od 04.12.2018., 070/21 od 25.06.2021.);
- Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore", br. 118/20, …, 085/21);
- Zakon o javnim nabavkama ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19 od 30.12.2019.);
- Pravilnik o evidenciji postupaka javnih nabavki ("Sl. list Crne Gore", br. 63/11) i Pravilnik o obrascima evidencija u postupcima javnih nabavki ("Službeni list Crne Gore", br. 061/20);
- Zakon o državnoj imovini ("Sl. list Crne Gore", br. 21/09 od 20.03.2009., 40/11);
- Uredba o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini ("Sl. list Crne Gore", br. 44/10 od 30.07.2010.);
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini ("Sl. list Crne Gore", br. 47/11 od 23.09.2011.);
- Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, ("Službeni list CG" broj 13/10);
- Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 075/18 od 23.11.2018);
- Pravilnik o načinu uspostavljanja i sprovođenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19 od 25.12.2019);
- Pravilnik o metodologiji sagledavanja kvaliteta rada unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 001/20 od 03.01.2020);
- Uputstvo o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola ("Službeni list Crne Gore", br. 036/15 od 10.07.2015)
- Uredba o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 070/19 od 23.12.2019);
- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika ("Sl. list RCG", br. 32/03);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 040/16 od 30.06.2016, 028/18 od 27.04.2018, 108/20 od 06.11.2020);
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanja prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad ("Službeni list Crne Gore", br. 106/20 od 02.11.2020).

Pored navedenih zakonskih i podzakonskih akata koji treba da budu korišćeni kao kriterijumi za finansijsku i reviziju pravilnosti potrebno je u iste, posebno kod revizije pravilnosti koristiti i

zakonska rješenja koja tangiraju određene oblasti iz nadležnosti Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore kao što su.

- Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju („Sl. list Crne Gore“, broj 06/16...67/19) i druga podzakonska rješenja iz ove oblasti;
- Statut Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore („Sl. list Crne Gore“, broj 21/20):
- Poslovnik o radu Upravnog odbora Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore i dr.

Rukovodilac Kolegijuma

dr Milan Dabović, član Senata DRI